

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

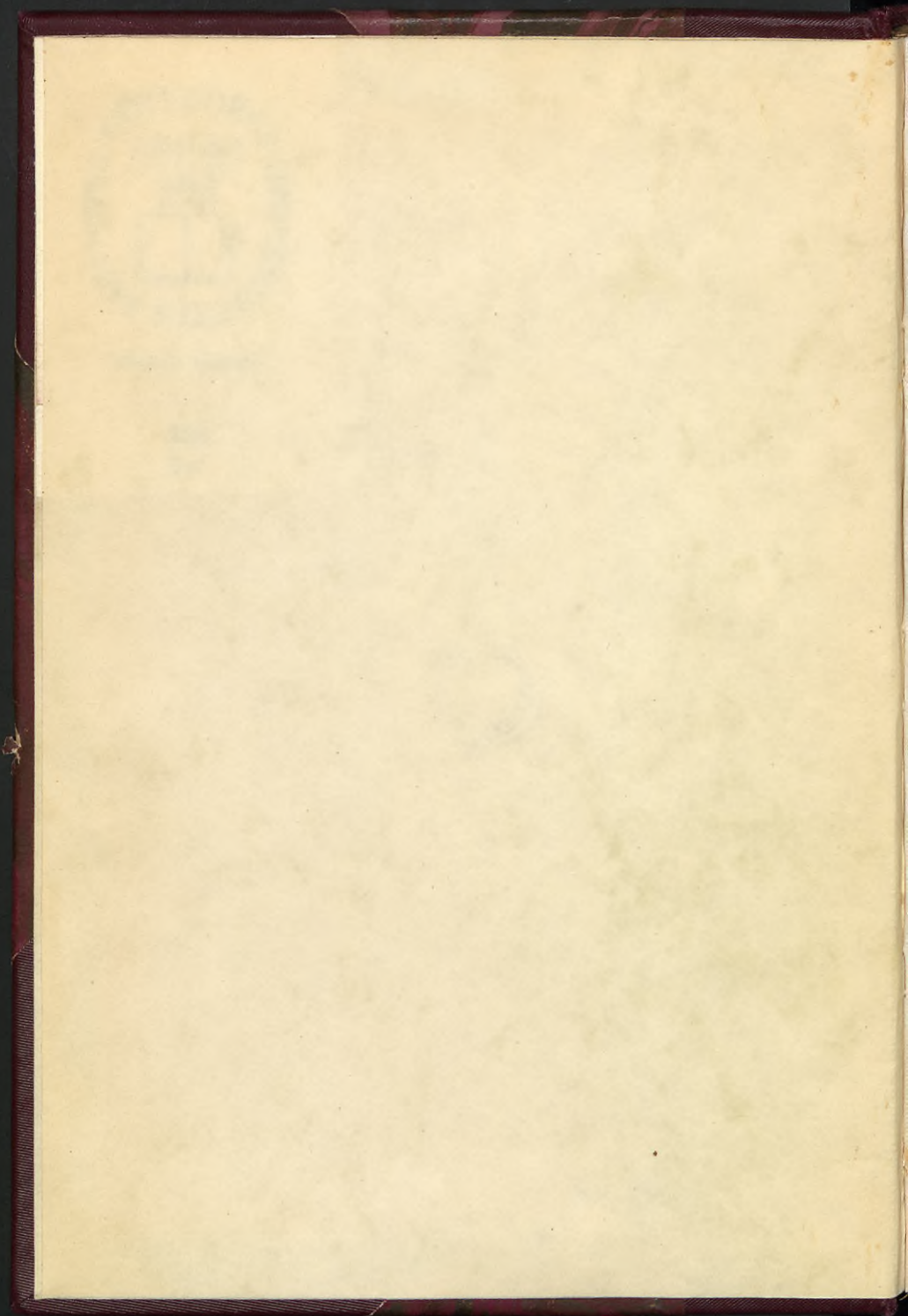

Allmänna Sektionen

Litt.
Sv.

Sv. 31/1558

SKEPPSBROTTETS SON.

BERÄTTELSE FRÅN BOHUS LÄN.

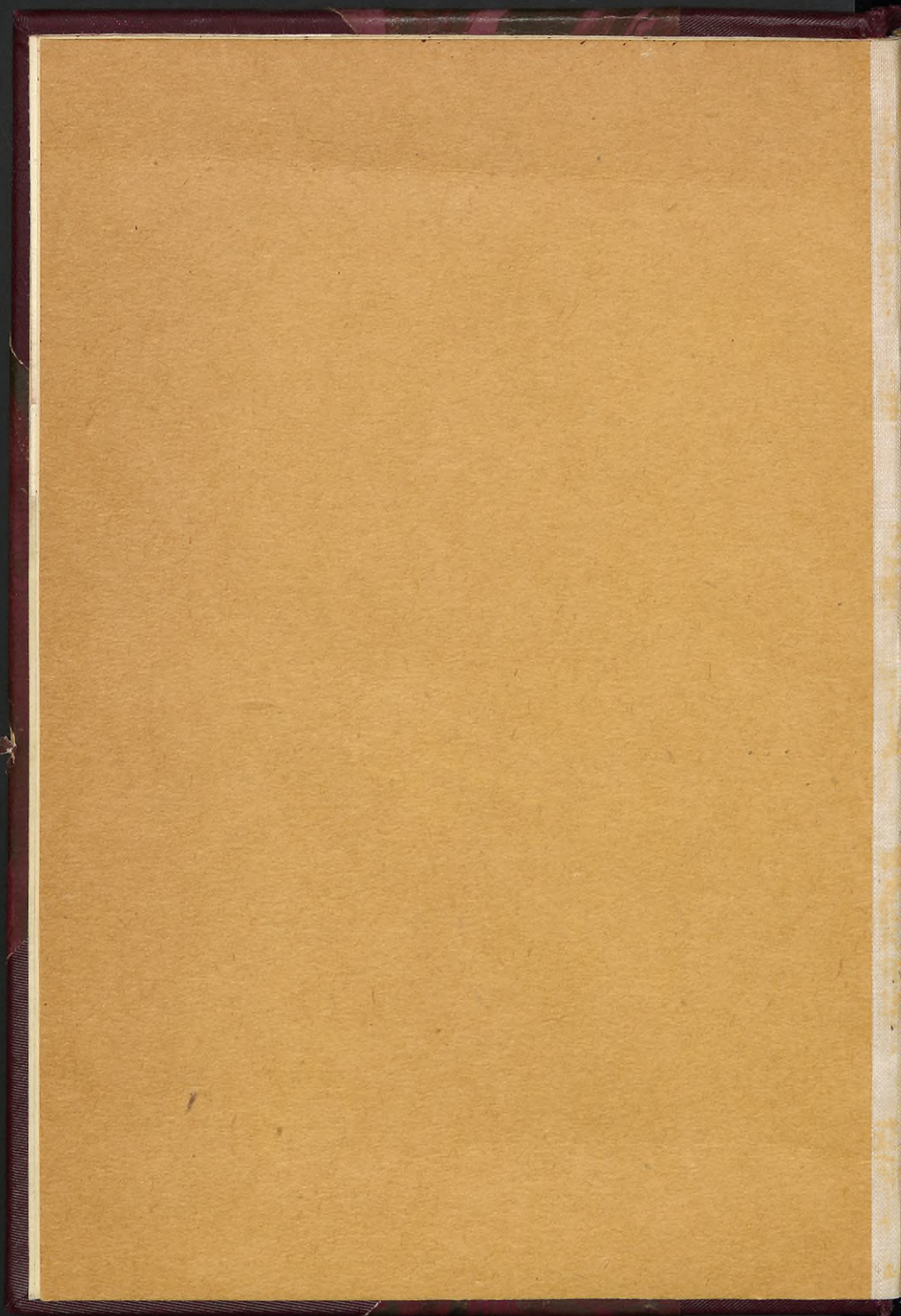
TECKNAD UR VERKLIGHETEN.

AF

EKKIS.

YSTAD.

A. F. Bjurströms förlag.

SKEPPSBROTTETS SON.

BERÄTTELSE FRÅN BOHUS LÄN,

TECKNAD UR VERKLIGHETEN

AF

EKKIS.

[F. J. S. Nelson)

31
1558.

YSTAD,
A. F. Bjurströms förlag.

YSTAD,
A. F. Bjurströms boktryckeri,
1881.

I.

Julstugan.

"Ett af Sveriges vackraste landskap är Bohus län", säger geografen och vi kunna ej jäfva hans påstående. Bärg och dalar, blånande sjöar och långsträckta hafsvikar omväxla där med leende fält och präktiga skogar; hvad som dock gör landskapet mera tjusande är dess vidsträckta skärgård med sina otaliga öar och klippor, hvilka ligga så tätt strödda att de knappast kunna räknas. Om vi en lugn sommardag, då det varma solskenet hvilar på det grönskande landskapet och leker med de glittrande vågorna, som, ehuru lugnade, dock med en viss oro häfva sig mot skären samt längre utåt med moderlig ömhet omfamna de spridda ögrupperna, innan de mottagas af sin moder, Kattogat, — om vi då färdas strandvägen framåt, måste vi ovilkorligen fångas af det skådespel som upprullar sig för oss; där plöjer den stolte seglaren sin väg utåt det mörka blå, där styr en rikt lastad fiskebåt fram om skäret, här ansar kustbon sina redskap, med hvilka han tar sin föda ur sjön, här sköter åkerbrukaren sin jord, där borta i skogsbranten höres skällornas pinglande, högt uppe från bärgsklinten ljuder vallhjonets lur; nere vid stranden sitter hafstärnan orörlig på en sten, badande i solvärmen och speglande sig i vattnet, kan hända äfven spejande efter någon oförsigtig liten fisk, som skulle blifva ett välkommet byte; allt tilltalar dig, den leende naturen, den idoga befolkningen, de ljumma sommarfläktarne, hafvets dofva brus och den högvälfda, blå himmeln; allt förenar sig att för beständigt fästa i minnet denna bild af ett svenskt landskap. Res här vid hvilken årstid som hälst och du skall alltid lika mäktigt tilltalas af dess sceneri. — Högstämnd och häpnadsväckande, då stormens vingslag dåna genom rymden, tjusande och lockande som en sirén, då "solsken hvilar på lugnad våg" — huru som hälst — ständigt fångslande ter sig den näjd, dit vi nu vilja föra vår läsare.

Vi befinna oss i mellersta delen af Bohus län; men nu hvilat ej solsken på vägen, ej heller höras vallhjonets lur eller skällornas pinglande, ty det är en kall och bister vinterdag i slutet af december 184.. Bøljan ligger fängslad vid strand, men längre utåt hafvet synes en blå strimma, talande om öppet vatten, och öfver det samma hvilat en tung, grå dimma, som tyckes bära något ödesdigert i skötet. Fiskmåsarnes klagande ljud förkunnar en annalkande storm. Marken är snöbeäckt, den skarpa nordvestvinden sveper fram däröfver, medförande fina snöpartiklar, hvilka drifvas mot ansigtet på en ensam, framåtsträfvande vandrare, så att han ofta nödgas vända sig om för att hämta andan. Vandraren är dock ej alldeles ensam, ty i hans sällskap är en ovanligt stor newfoundlandshund, springande än hit och än dit, men som hvarje gång vandraren vänder sig om, sätter sig vid hans fötter och betraktar honom med sina kloka ögon, liksom om han velat utforska hvad vandraren tänkte om färden. Mannen böjer sig ned, klappar hundens stora hufvud och säger: "Stackars Pollo, du längtar hem kan jag förstå, du tycker nog att det är ett riktigt hundväder att vara ute i; nå ja, du så väl som jag kan vara nöjd med att vi snart äro hemma, vi ha båda ej ätit en bit sedan klockan nio i dag och nu är hon snart tre på e. m. Skönt är att komma hem till en varm stuga, och till på köpet kalas, efter en så ansträngande färd. Mörk hvilat tjockan öfver sjön, — vi få nog en lika svår storm till natten, som den natt då endast du räddades från det på ytterskären strandade skeppet. — Ja så, du börjar bli otålig, stackars Pollo, du vill hem, — nå, då få vi väl fortsätta färden"; — därpå vänder han sig om och sträfvar på nytt framåt.

Enär denne vandrare kommer att spela en rol i vår berättelse vilja vi genast göra våra läsare bekanta med honom. Han är kronolots och heter Matts Jansson samt omkring 40 år gammal; han kommer nu från Marstrand, dit han lotsat ett fartyg, och är, som nyss nämndes, på väg till hemmet, Storvikens lotsstation; hårdt har arbetet varit; föregående dag gick han från hemmet och har vakat hela natten under lotsningen, och nu på hemvägen, som är ganska lång, har han att kämpa med ett svårt yrväder; men se på denna högväxta kraftiga gestalt, och du skall förstå att han ej tröttnar så lätt; denna herkuliska kroppsbyggnad tyckes vara säkrare än rotfästad ek; bohuslänska kustbon är i allmänhet störväxt och kraftig, men Matts lots är en jätte bland sin omgifning; hans breda skuldra tyckes skapad att kunna bära bärg, och hans

väl proportionerliga men kraftiga armar och händer utgöra en borgen för att rodet hålles "fast med björnram", då han lotsar fartygen mellan skären. Men detta är ej det mest tilldragande hos Matts lots; se vi på hans väderbrynta, hjärte-goda ansigte, blicka vi in i de blågråa, allvarsamma, trofasta ögonen, skola vi säkert finna oss mycket fästade vid denne man. Hans följeslagare Pollo torde äfven vara värd vår uppmärksamhet; denne vackre newfoundländare, som en gång upptagits af Matts, har ej lämnat honom sedan dess; skall Matts ut och lotsa, är Pollo den förste som hoppar i båten, och då Matts går om bord på fartyget måste äfven Pollo hjälpas dit, ty några gånger i början, då lotsen besteg fartyget och lotsbåten vände åter mot Storvik medtagande Pollo, hoppade denne i sjön och simmade en otrolig sträcka efter fartyget, innan båten upphann och tog honom om bord alldeles utmattad — och sedan dess är hans privilegium att vara Matts' ständige följeslagare.

Men där borta på klippafsatsen ligger ju den rödmålade snygga lotsstugan med sina hvitmålade fönster, hvilka synas på långt håll. Hon ligger här ganska skyddad mot vindarne, undantagande då vinden är rakt vestlig, ty då får hon ibland stå emot kraftiga nappatag. Hennes plats är väl vald, ty härifrån och högre upp från bärgsknallen har man en vidsträckt utsigt öfver hafvet. — Vägen slingrar sig nu ditåt och Pollo, som eljes troget följt Matts, har nu rusat förut med gladt skall och Matts ökar sina steg att snarast möjligt komma undan köld och snö till det väntande hemmet, hvars öfre halfdörr Pollo redan öppnat genom att resa sig upp och med tassen nedtrycka klinkan, ett experiment som han ofta öfvat sig i.

Vi vilja nu skynda vår Matts i förväg för att ett ögonblick se oss om i detta hans hem. En under den blida årstiden väl underhållen trädgårdstüppa sträcker sig rundt kring stugan. Nu har dock Bore bredt sitt hvita täcke öfver den, fruktträdens nakna armar ristas af vinden och från de snöhöljda krusbärsbuskarne, hvilka i skymningen se ut som nickande tomtgubbar, har en och annan steglits eller talgoxe all möda att tillskansa sig en frusen knopp. Men vi träda nu in i stugan, som hyser tre rum jämte kök, hvilket senare på samma gång utgör förstuga. I dagligrummet sprides en behaglig värme från en stor inläggsugn, och mellan detta rum och de öfriga tvänne, som ej ha ugnar, stå dörrarne öppna, att äfven dessa rum måtte uppvärmas. En värdande hand synes råda härstädes; alla golfvén äro väl skurade, de simpla men målade möblerna äro ställda på den mest passande platsen,

fönsterrutorna äro befriade från is och snö; på den väl upp-
 bäddade sängen i dagligrummet är utbredd ett snöhvitt täcke,
 hvarpå en snurrande katt, som tyckes synnerligt nöjd med
 sin verld, ej aktat för rof att taga plats; väggarne i alla
 rummen äro blåmålade samt behängda här och där med några
 små tablåer med oansenliga ramar, hvilka dock äro ytterst
 putsade och renhållna; några blomsterkrukor, som eljes ha
 sin plats i fönstren, äro nu för kylans skull flyttade fram på
 borden framför dem; i ena hörnet stå tvänne lodbössor, hvilka
 i Matts lots' hand ofta bringat mängen sälhund om lifvet. På
 en s. k. Göteborgsbyrå ligger ett virkadt täcke hvarpå blifvit
 stäld en toalettspiegel samt en del porslinsfigurer; på bordet
 framför den brunmålade soffan står en lampa samt ligger en
 bibel och tvänne band Wallins predikningar. Bredvid soffan
 långt framme vid fönstret höres det kraftiga ticktack från ett
 där stående Mora-ur. Men hvad är det som vi upptäcka i
 det ena rummet? Jo! en liten bokhylla, med Sverges rikets lag,
 Runebergs och Tegnér's arbeten, äfvensom delar af Afzelii sago-
 häfder m. fl. populära skrifter; således sakna husets innevånare
 ej lust för andlig sysselsättning, — i sanning en kär upp-
 täckt. Ingen mänsklig varelse finnes inne i rummen; de enda
 ljud som höras äro klockans knäpp och kisses snurrande. Vi
 gå då ut i köket och där träffa vi lotsmorän själf, ifrigt syssel-
 satt med matlagning; hon har ju väntat sin gubbe hela dagen
 och därför när han nu dröjt så länge är han väl både hung-
 rig och förfrusen, hvadan han väl behöfver både att mätta
 och värma sig med; men ej kan all den upprägade maten
 vara afsedd för Matts lots allenast? Om så är måste han
 äfven kunna äta som en jätte, ty här fins mat för minst half-
 tjoget personer; nå, nå, vi få väl se sedan! — Låt oss nu
 först få presentera lotsmorän; se så fryntlig och rar hon ser
 ut, klädd i klädning af hemväfdt tyg och hvitt köksförkläde;
 äfven hon är omkring 40 år gammal, men tiden har ganska
 skonsamt berört henne: ej en skrynkla synes i det välformade
 ansigtet, de lifliga blå ögonen tala ännu om flickåren, och
 ehuru ganska fetlagd (den enda börda 40-talet medfört åt
 henne) rör hon sig dock med stor lätthet. Se vi oss om i
 hennes residens, köket, på de renskurade hyllorna, där tallrikar
 och fat äro radade upp, eller på de väl iordninghållna köks-
 sakerna, förstå vi att lotsmorän här är i sitt rätta element.

Ett surrande ljud hördes från Moraklockan och ett svagt
 klingande angaf $\frac{1}{2}$ 4-tiden. Lotsmorän, som syntes behäftad
 med en viss oro, gick in i stugan och bort till fönstret för
 att se utåt landsvägen, men hon upptäckte ej något och kunde

ej håller se långt, ty vägen krökte sig snart vid sidan om bärgen. En suck gick öfver hennes läppar och en tår syntes i hennes öga. Men hon repade snart åter mod och borttorkade tåren; gick så bort till kisse, som hon lyftade från sängen, vänligt bannande honom för hans närgångenhet, samt var åter på väg ut till köket.

Då flyger öfre köksdörren upp: vov, vov, vov, vov, gladt skällande hoppar Pollo öfver den nedre dörren in i köket och rummet, hvarest han springer upp på lotsmorans, som nära nog dignar under djurets tyngd, hvarför hon måste sätta sig i soffan, slående armarne om halsen på Pollo, som oupphörligt slickar hennes ansigte och hår, allt emellanåt vovvande i glädje öfver återseendet. Ändtligen har hon fått lösslita sig från hundens karesser, — men ack! hvad hon nu ser tilltygad ut, det välstrukna håret i oordning, klädningen skrynk-lad och nedvåt m. m. och bredvid henne står Pollo viftande med svansen och färdig att göra samma sak om igen, från hvilket han dock genom lotsmorans hotande min afhållles. Dock att så tilltyga folk är en sak som får förlåtas Pollo, ty vid återseende glömmar han i första glädjen alla förmaningar och gör åter samma fel, som han så ofta blifvit straffad för; han får nu mera hållas med sitt välmenta om än hårdhänta sätt.

"Fy skäms! Gud välsigne dig, Pollo!" Dessa besynnerligt hopställda ord voro lotsmorans första då hon återhämtat sig från sin öfverraskning; — "men hvar har du far? Springer du från honom i sådant väder?" Vov! vov! blef svaret och Pollo satte åstad åter öfver köksdörren att möta sin husbonde, som nu var framme vid trädgårdsgrinden. — Nu var Matts lots hunden till dörren, där han mottogs af sin hustru, hvilken han hälsade med ett vänligt: "God kväll, Nanna, gumman min!" — "God kväll! käre Matts och välkommen hem, du har slitit bra ondt din stackare!" ljöd det vänliga svaret. "Men skynda dig in i värmen", återtog hon då Matts dröjde utanför dörren att skaka snön af fötterna, "kom fort in, käre gubbe, du är ju alldeles förfrusen."

Matts trädde in omfamnande sin hustru, sägande: "Ja, nog har det varit motigheter med i spelet, och att gå öfver 3 mil i detta vädret är ej trefligt göromål, men se tanken på dig och hemmet lifvade upp mig, och så glömde jag besvärli-gheterna; gif mig nu en puss, kära du, och sen skulle jag tycka mycket bra om mat, har ej smakat ett gudslån sedan kl. 9 i dag, — se Pollo, han har redan sökt upp sin skål och gjort rent hus; hvad har du för godt i dag att bjuda på, gumman min?" — "Gå in, gå in, käre Matts, så skall strax

maten vara inne", svarade mor Nanna, "och så kan du hinna att äta och hvila dig något innan äldermannen och Olof Jans, min brors samt deras ungdom anlända? Du hade ju bjudit dem hem som i kväll?"

"Ja", svarade Matts, som nu dragit ytterplagget och stöflarne af sig samt slagit sig till ro i soffan, "så vida de våga sig ut i detta vädret."

"Det vore ledsamt om de ej komme", sade mor Nanna, "ty nu har jag gjort mig besvär därför och rymt undan i innerrummet att ungdomen må kunna roa sig där med dans; å hå ja!"

"Du suckar, min gumma", inföll Matts lots, "du tänker på våra barn, som vår Herre tog från oss; de hade nu kunnat vara oss en stor glädje och hjälp, men det få vi ej grubbla öfver nu, Herren gaf och Herren tog, vi må i stället fröjda oss med hvarandra att jag är helbregda hemma hos min kära Nanna"; härvid reste sig Matts, tog sin hustru om lifvet och svängde henne med ungdomlig glädtighet ett par varf omkring, satte henne därpå varligt ned, sedan han först tryckt en smällande kyss på hennes mun.

Medan Matts lots sätter sig till bords och med ifver angriper den framställda soppan och mor Nanna åter gått ut i köket, utan att stänga dörren till rummet, för att kunna få tala med sin "käre gubbe", vilja vi berätta detta äkta pars historia: Som vi redan sett hålla Matts lots och hans hustru mycket af hvarandra; ständigt har sänja, kärlek och ömhet varit rådande mellan dem, och detta har varit så länge de själfva kunna minnas. Båda voro de jämnåriga, båda barn af lotsfamiljer, de hade gått i samma skola, Janne Lars Matts och Olof Ols Nanna voro ständigt i sällskap, så väl på väg till och från skolan som under deras lekar. Båda hade de ömma, vårdande föräldrar, och båda förlorade de på en gång sina fäder, hvilka under en rasande storm omkommo vid försöket att rädda ett nödstäldt skepp. Matts lots och Nanna voro då 14 år gamla. Till följd af denna olyckshändelse måste barnen skiljas åt, ty Nanna, som hade en fullväxt bror, hvilken kunde försörja sin mor och syskonen, stannade kvar i hemmet, som blef oförändradt, men Matts' mor, som ej här såg någon utväg att försörja sig och ende sonen, flyttade till Göteborg, hvarest hon hade anhöriga, som antogo sig dem. Skilsmässan kostade många tårar, men ödet hade nu så bestämt, att deras banor skulle skiljas och däremot gafs ej något medel. Vi återfinna Matts i Göteborg, hvarest hans skolgång fortsattes tills ett år därefter, då han konfirmerades. Nu blef

han af sina släktingar förd om bord på en ostindiefarare att med den börja sin bana som sjöman; visserligen hade Matts stor lust för boken, men dels var han medellös och dels ville hans anhöriga ej höra talas om studerande; de hade varit sjömän alla i hans släkt och det skulle Matts också bli. Så måste då Matts mot sin vilja skiljas från sin mor och ut i vida världen. Men "sorgen trifs ej rätt på vågen", och Matts var ej häller af det slaget som hängde läpp; rask och ifrig i sina göromål samt ständigt glad och munter, blef han snart allmänt omtyckt både af befäl och kamrater; skulle ett segel refvas eller dylikt, var ingen snabbare än Matts uppe i tackel och tåg, och skulle en visa sjungas eller en munter historia berättas, var ingen därtill mera upplagd än just han. — Så förfloto ett par år och fartyget som han seglade med var nu åter på väg till hemmet, och alla gladde sig af att ånyo råka sina kära, och Matts ej minst; då mötte honom i London ett bref med den sorgliga underrättelsen att hans mor, som allt sedan olyckshändelsen då fadren förlorade lifvet varit mycket sjuklig, gått till ett bättre land. — Matts stod stum af sorg vid detta meddelande, han hade nu ingen som längtade efter honom, ingen som sträckte mot honom en öm famn till välkommen — hvad skulle han då i sitt så kallade hem? Nej, ut igen i vida världen att glömma sorgen och att söka sin lycka; hans 17-åriga varmt klappande hjärta kunde ej fördraga att möta släktingarne i Göteborg, hvilka just ej visat synnerlig omvårdnad hvarken om honom eller hans mor; därför, tvärt emot kapteneus öfvertalningsförsök, afmönstrade han här, och innmönstrade på ett annat fartyg, som skulle ut på längresa till Kina och Japan. Det skulle blifva oss svårt att följa honom på hans ströftåg, vi vilja därför endast i kort-het nämna, att sedan 4 år ilat undan greps han af en oemotståndlig lust att åter skåda sitt fädernesland; därtill bidrog må hända mäktigast bilden af en 14-årig flicka, med himmelsblå, tjusande ögon, som ofta hägrat för hans sinne och hvilken han längtade att återse. — Men var hon manne lefvande eller död, eller må hända gift och flyttad långt, långt bort; dessa voro de tankar af hvilka han ofta pinades, och han önskade få visshet i dessa saker. Sagdt och gjordt: En vacker dag landsteg Matts lots i Göteborg, han var nu välbestäld styrman å ett stort engelskt, där ankradt fartyg. Enär lossning och lastning upptog en tid af flera veckor, utbad sig Matts lots, eller rättare sagdt styrman Jansson, lof att besöka sin födelsebygd; och efter erhållen tillåtelse skyndade han åstad mot fäderneslandet. — Han hade nu uppväxt till den ståtliga

gestalt, som vi se honom äga, han var fint klädd och hade ett tilldragande och älskligt sätt. Enär han lämnat bygden såsom en 14-års gosse blef han nu ej igenkänd af någon, — alla undrade hvem den välklädde främlingen var. Han inträdde i Olof Ols stuga och den förste han där mötte var just hans ofta påtänkta Nanna; han stod först en stund undrande om denna hulda varelse kunde vara samma lilla blåögda flicka, som han lämnade för sju år sedan — men sedan gaf han sig till känna och då blef återseendets glädje stor. — Nanna, som allt jämt bodde hos sin mor och bror, hade ej håller glömt honom, utan ofta undrande tänkt hvar hennes forne lekkamrat tagit vägen i världens vimmel. — Det forna barnsliga tycket flammade upp till stark låga, och det följande året, då Matts erhållit anställning som kronolots, förde han till sitt hem Nanna som brud. — Deras äktenskap välsignades med tvänne barn: en gosse och en flicka, men båda dogo i unga år; — och saknaden efter dem var det enda moln, som någon gång skymde det äkta parets lefnadshimmel. Det välstånd, som synes råda i deras hem, är väl hufvudsakligen till följd af deras idoghet och flit, men en god grundplåt fick dock Matts lots när han af ett utländskt rederi erhöll 100 pund sterling, som en erkänsla, då han genom sitt mod och själsnärvaro räddade ett fartyg från undergång; denna summa satte honom i stånd att köpa en åkerlapp till sin stuga samt förskaffa sig en och annan efterlängtat och nyttig sak; hans lilla bokhylla visar i så fall hans goda smak samt att han ej onyttigt förstört sitt mynt. — Efter denna lilla beskrifning om Matts lots ungdomsår gå vi vidare i vår berättelse.

Matts lots hade nu slutat att äta och sträckte sig behagligt på soffan, tändande sin pipa, samt såg på mor Nanna medan hon dukade af bordet.

En liten tystnad uppstod, som först bröts af henne med anmärkningen: "Det var rysligt hvad stormen tjuter; undras just om vi få någon främmande i afton?"

"Vet knappast", svarade Matts lots, "men din bror plägar just ej vara rädd af sig, och kommer han med familjen, taga de nog äldermannens med; — det är eljes ej ett väder att leka med. Du behöfver ej tända ljus ännu, Nanna", tillägger han då hustrun fattar lampan för att göra den i ordning, "jag önskar sitta i skymningen hos dig en stund, gumman min, det käns så fridfullt att efter mödor och ansträngningar så få prata bort en stund med sin hjärtevän; kom sätt dig nu i soffan hos mig. Men hvad står på med Pollo? anar han någon olycka männe? han är så orolig, jag har sett honom

så flera gånger förut och det har blifvit riktiga järtecken för mig! Nå ja! ske hvad som vill! vi äro alla i Herrans hand. — Stilla Pollo! kusch, vackert!”

Pollo, som en stund sprungit hit och dit, lade sig i ro vid sin husbondes fötter. Nanna satte sig ej vid sidan om Matts utan på hans knä, smekande honom och han henne, som om de ännu voro i ungdomsåren, då första kärleksruset tager ut sin rätt. Det var i sanning en vacker tafla, men denna tafla är i allmänhet ty värr ganska sällsynt att skåda; man ser den endast där hvarest sann kärlek och ömsesidigt förtroende slagit ned sina bopålar; — men inom huru många äktenskap kan väl detta sägas vara fallet?

De hade väl suttit så en timme, då hördes stampingar utanför och Pollo rusade med högt skall mot dörren; Matts och hustrun reste sig skyndsamt upp och sedan Matts tystat hunden hastade han ut att mottaga de anländande medan mor Nanna skyndsamt tände lampan.

”God kväll och Guds fred i huset samt en god jul med allt hvad som kärt är!” hördes nu från flera munnar.

”God kväll och välkomna! stig in, stig in! stormen och snön stänga vi hälst utanför! tack och god jul tillbaka!” så ljödo nu svaren om hvarandra.

I skumrasket i köket kunde man ej känna hvarandra igen utom på rösterna, ej håller se huru många de anlände voro, men nu träda de in i stugan, där mor Nannas hastiga blick räknar dem och får talet 13.

”Det var då rart att ni kommo, och att ni vågade er ut”, säger hon till de inträdande samt börjar mottaga deras ytterplagg. ”Nej se då, det må jag säga var ett kärt och oväntadt främmande, att få besök af skollärare Djupstedts; innerligt välkomna! välkommen äldermansmora och du svägerska och ungfolket! men stigen fram i rummet! stån ej vid dörren; låt mig få sjalarne så skall jag hänga dem vid ugnen. Var så rar och stig fram, mäster! se så inte krus; tyst Pollo!”

Så fortsatte mor Nanna i sin ifriga välmening; men tilllade: ”Det var ett ledsamt tal att ni skulle vara 13 — dock betyder det väl ingenting, fastän Pollo nyss tjöt och var orolig.”

”Bara skrock, morgumman”, inföll Matts lots; ”talet 13 tror jag ej på, jag har varit om bord på färtyg där besättningen utgjort 13 man och ändock har allt gått väl.”

”Ja”, sade äldermannen Olofssen, ”sådant har intet att betyda, Matts lots mora; men efter vi kommo på talet vill jag säga huru vi alla blefvo i sällskap. Matts-morans bror här kom med sin hustru och ungfolket till oss och sade att

de voro på väg till er; vi, som ej trodde att någon färd blef af i detta vädret, hade bedt skollärare Djupstedts komma till oss, och vi sutto så i allsköns ro och talade med hvarandra; men som nämdes kom Nils Olsson med sin familj och då blef vår ungdom rent yr i mössan och ville prompt åstad; de veta nog att ingenstädes är så trefligt och vankar så mycket godt som hos Matts lots; och ehuru nu vädret var styggt gafs ingen pardon af de skrikhalsarne, hvarför vi beslöto att gemensamt göra färden. Och nu godt folk har ni oss här: jag och min hustru med 2 pågar och 2 töser; Nils Olsson med hustru och 2 pågar samt 1 tös och mästare Djupstedts, det är jämt 13 det!"

"Nej, udda var det", sade Matts lots och slog äldermannen på axeln; "slå dig nu ned i ro, pratmakare, så att vi kunna få oss något annat till lufs, det här duger inte. — In i andra rummet med er ungdom och roa er, stå ej så bortbytta. — Tusan hvad barnen ha växt upp, de äro stora och långa som sina föräldrar — ja, ja, tiden går utan att man fäster sig vid det, förr än man finner sig själf gammal och grå."

"Du gammal och grå", inföll Nils Olsson, "ha, ha, ha, nej svåger, det kan jag snart säga om mig, men du med din kroppsbyggnad bär nog 40 år till på nacken innan du blir gammal och kanske ännu mer innan du blir grå."

Så fortgick samtalet, och glammet var muntert; förfriskningar intogos och "gubbarne" tände sina pipor samt pratade om senaste nyheterna; morskummorna sågo på randningen i hvarandras förkläden, hade mycket att tala om väfvar, fiskegarn och knytning m. m. och kanske äfven något litet om nästan, men ungdomen svängde redan om i full fart inne i andra rummet; "höga bärg och djupa dalar" klingade friskt från flickornas läppar, och ungarlarnes bastanta stampningar förkunnade att det var frisk fart i benen och att glädjen stod högt i tak. Endast Pollo tycktes ej dela den allmänna glädjen, han sprang omkring vädrande samt var generad af det i lotsstugan ovanliga stojet. Utanför fortfor stormen att rasa och tilltog i häftighet, den for fram sopande omkring husknutarne och ristade våldsamt i fönsterluckorna samt böjde de få fruktträden ända ned till marken, snön yrde så att man ej kunde hålla ögonen öppna och på himlavalvet jagades moln efter moln i rasande fart, ibland framsläppande en strimma af den bleka månen, men oftast helt och hållet döljande honom.

Dock där inne fäste man sig ej därvid; visserligen hade älderman Olofsson yttrat att "Gud hjälpe och tröste alla dem som äro på sjön i natt", men nu tänkte man ej vidare på

väder och vind; sinnesstämningen var lifvad och allt gick gladt till. Man hade just nu rest sig från bordet efter en riklig måltid, då plötsligt dånade ett nödkott ute från skäret och därpå åter ett. Ett tredje och fjärde följde strax därpå.

Skeppsbrottet.

Dånande kring skär och vatten
 rasar stormen uti natten,
 hemsk och oförtruten bäddar
 seglarns graf i hafvets famn;
 vågor torna upp och svalla,
 nödrop genom natten skalla
 fåfångt, ingen lifvet räddar,
 sköljes bort förutan namn.

Mörkret hemskt och blytungt hvilat,
 molnet jagar fram och ilar,
 månen sveps i mörka doket,
 döljande den bleka hyn;
 vill ej se hur mänskoanden,
 så på hafven som på landen,
 böjes under tunga oket,
 tills han flyktar ofvan skyn.

Hur det brusar, hur det välfver,
 hur naturens ande skälfver
 för sig själf, och nattens sköte
 sluter allt i dyster famn. —
 Hafvets son, så djärf i hägen,
 skummande och hvita vågen
 innan morgongrynings möte
 fört din båt till alltets hamn.

Ett storartadt men hemskt och själsskakande natursceneri
 är en storm på vestkusten, i synnerhet om vintern, då mör-
 ker, köld och snö därtill blanda sina fador; hafvets och stor-
 mens dån förtager hvarje annat ljud, de ofantliga hvitskum-

mande böljorna tyckas vilja storma själfva himlen, än piskas de sönder i rasande fart mot klippskäret, än slungas de långt in på land, för att nästa sekund, liksom vid ett djupt andetag af naturen, rulla tillbaka, upptornande sig långt utåt, men framme vid stranden blottande hafsbotten, lämnande efter sig ett djupt svalg. — Men de komma åter med oförminskad våldsamt, och den lefvande varelse som de kunna nå är deras säkra hyte; med hundratals hydra-armor draga de sitt offer ned i det svallande djupet. I skärgården är alltid hafvet mest oroligt, dess våg har ej tid eller rum att jämna ut sig, utan kastas i rasande fram- och återtag från klippa till klippa, skummande, virflande och dånande. — Lägges härtill nattens mörker och snöyra samt vindens våldsamt, som kullkastar allt som ej är säkrare rotfästadt, kunna vi lätt förstå hvad öde som väntar seglaren, som, sedan seglen slitits i trasor och rodrer bräcckts, redlost kastas mot den farliga kusten.

Det var en dylik hemsk natt som nu var för handen. — Då första nödskottet hördes rusade Pollo mot dörren under högt tjut, och från stugans innevärdare hördes ett samstämmigt utrop: "Herre Jesus, förbarma dig!" Glammet och nöjet afbröts och alla skyndade ut; dock där ute var det knappast möjligt för en mänsklig varelse att uthärda; fruntimmerna drogo sig tillbaka och endast männerna stannade kvar. — De sträfvade ned till stranden, men detta var ett hårdt arbete, ty stormen var rakt emot och mörkret hindrade dem att se sig för, de kände för väl att det var omöjligt att få en båt i sjön, men de ville dock göra allt för att om möjligt rädda någon från det till undergång dömda fartyget. Ändtligen hade de hunnit ned så långt de vågade sig, och läggande sig ned på marken riktade de sina blickar utåt det mörka och dånande djupet, men kunde ingenting upptäcka; då uppsteg ur mörkret en glänsande stjärna, som för ett ögonblick lyste och därpå försvann. Matts lots lutade sig då fram och skrek så högt han kunde till äldermannen: "Det var en raket, fartyget har grundstött och blifvit vräckt från yttre skäret och står nu fast på Kämperefvat; om vi ändå kunde få båten ut, men endast snart, ty inom en timme är det totalt sönderslaget; låt oss försöka!"

De gingo ned till båtskjulet att få ut lotsbåten, men in-seende det onyttiga af sina försök måste de öfvergifva dem. För en kort stund skilde sig molnen åt och lämnade kastade ett darrande ljus utåt hafvet och belyste svagt konturerna af ett stort skepp, som stod på grund cirka 2,000 famnar från land.

"Såg ni fartyget?" frågade Nils Olsson.

"Ja", svarade Matts lots, och tillade: "huru smärtsamt käns det ej att ej kunna räcka de olycklige en hjälpsam hand — de arma människorna!"

Samtalet afbröts, ty man hade svårighet att höra hvarandra under stormens och hafvets tjut. — Alla höllo blickarne riktade utåt sjön, och då månens bleka strimma nästa gång frambröt mellan skyarne sågo de ej ett spår efter fartyget.

"Store Gud! det är redan sönderslaget", sade Matts lots, "nu måste vi sprida oss utåt stranden och söka i fall någon barmhertig våg uppkastat en eller annan olycklig. Men varen endast försigtiga, gån ej allt för nära och vaken er för vrakbitar. Det är omöjligt att tända lyktor, därför få vi trefva oss fram i mörkret, men vi gå två och två och så skola vi på bästa sätt hjälpa hvarandra!"

Så gjorde de, Matts lots och hans sväger Nils Olsson styrde kosan åt söder, älderman Olofsson och skollärare Djupstedt sträfvade norr ut, medan de tre yngre männen kvarblefvo att upphjälpa båtskjulet, som våldsamt ristades af stormen.

Efter cirka en timmes förlopp återkommo de fyra sökande, alldeles förfrusna och utmattade, och inträdde i lotsstugan, hvarest nu alla voro församlade. Deras sökande hade varit fruktlöst, ingenting hade upptäckts, ej ens en vrakstump. En dyster tystnad rådde och de sågo på hvarandra med frågande blickar.

Lotsmoran bröt tystnaden: "Pollos tjut och talet 13 hade dock något att betyda; stackars människor, som i natt fått ända sitt lif i den kalla sjön, Gud vare deras själar nådig!"

"Amen!" ljöd det i korus.

"Hvar är Pollo?" inföll Matts, som saknade sin ständige ledsagare, "jag tycker det är besynnerligt att han ej följt med mig; har han ej varit hemma sedan?"

Nej, ingen hade sett till honom och man började nästan misströsta att han blifvit uppslukad af en störtvåg under det han oförvägen sprungit sökande nere vid stranden.

Samtalet ville ej komma riktigt i gång, endast enstaka frågor och svar förekommo; man lyssnade till stormens raseri och hvar och en tänkte på det olyckliga slut, som råkat seglaren på Kämperefvat. — Mor Nanna bar in rykande varmt kaffe och konjak, hvarmed de frusna och våta männen kunde värma upp sig. Man hade slagit sig ned rundt kring bordet läppjande på den framsatta drycken, och började allt mera lifligt tala om tilldragelserna. Då flyger öfre köksdörren upp och vinden far vinande in i köket, ett hårdt krasande mot stugudörren höres samt ett dämpadt skall. Det är Pollo, som

på sitt vanliga sätt beredt sig inträde. Matts lots reser sig att släppa in hunden och stänga igen dörren, men detta ville Pollo ej tillåta, han biter i sin husbondes rockskört och skyndar åter ut öfver dörren.

Som detta förnyades ett par gånger säger Matts till männen i stugan: "Vill ni på nytt gå med — ungdomen kan ju stanna — men jag måste följa Pollo, han har bestämdt funnit någonting, som han vill visa mig, det kloka djuret."

"Visst gå vi med dig, sväger", svarade Nils Olsson, "undrar just hvad det är Pollo vill visa oss!"

Ytterplaggen togos åter på och männen gingo ned mot båtskjulet, följande Pollo, som sprang fram och tillbaka, visande dem vägen. Stormen fortför, men snöyrnan hade upphört så att månen lyste fram minuttals. De voro nu nere vid båtskjulet, men detta fans ej mer, allt såg ut som förödelsens styggelse, sönderbrutna plankor och bjelkar hade kastats upp på skjulet och krossat det under sin tyngd. Det var skansen af fartyget, som lösslitits och af en störtvåg hitförts. Pollo stannade här, tjöt och gick sedan hän till Matts lots.

"Hvad har du, Pollo?" frågade denne och följde hunden några steg framåt; hunden stannade på nytt, vädrande på ett mörkt föremål, som Matts lots, då han böjde sig ned, upptäckte var ett barn, till utseendet liflöst och inklämdt mellan plankorna och vraket. Matts lots gaf tecken åt sina ledsagare, som skyndsamt infunno sig, och med förenade krafter röjdes varsamt undan vrakbitarne. Barnet var nu befriadt och Matts lots tog af sig stortröjan, den han svepte om det och lyfte det därpå upp på sina armar.

"Har du mer att säga, rare Pollo?" frågade han hunden, men denne viftade endast med svansen och sprang mot hemmet.

"Jaså, då gå vi också hem", sade han, hvarpå sällskapet skyndade sig åstad samma väg.

Inkomna i stugan lade Matts varsamt ned sin börda i det inre rummet, hvarest värmen ej var så stark; alla voro nyfikna och skyndade till att se det arma barnet, och mor Nanna drog skyndsamt af de våta och frusna kläderna; det var en gosse omkring 3 år med ljust, lockigt hår, han var alldeles stel, händerna voro hårdt knutna, tänderna sammanbitna och ögonen slutna. Alla trodde honom vara död; men nu kom Matts in med en balja snö och kvinnorna började gnida gossens förfrusna lemmar och efter en half timmas förlopp syntes huden rödna, ett säkert tecken att lifvet ännu ej flytt, ehuru någon andedrägt ej förmärktes. Djupstedt tillrådde dem då att varsamt öppna gossens mun, så att de kunde hålla något värmande

fluidum i honom. Mor Nanna kom med varmt té och detta försatt med en tesked konjak gjorde en märkbar verkan. Bröstat höjde sig och andedrägten återkom, man gaf honom ännu något litet té; han bäddades därpå skyndsamt ned i varma kläder, och nu skiftades man att hålla ett vaksamt öga på honom. Pollo, som förut varit mycket orolig, tycktes nu lugn: han gick bort och vädrade på den skeppsbrutne gossen och slog sig därpå belåten till ro vid hans bädd.

Förstämningen, som rådt inne i stugan, försvann så småningom, och ehuru ej juldansarne åter kommo i gång, blef dock trefnaden ganska stor äfven för de unga. Man sysselsatte sig nu med gissningar hvad det var för ett fartyg som förolyckats och hvem gossen var. Man framtog hans kläder och besynade dem noga; de voro af godt tyg och vackert snitt; mest fästades uppmärksamheten vid hans skjorta, på hvilken initialerna E. V. voro sydda, samt vid en medaljong innefattande porträttet af en ung man samt med det i graveerade namnet "Ernst". Denna medaljong var knuten om barnets hals.

All möjlig omsorg egnades den stackars gossen, hvars dvala nu syntes hafva öfvergått till en sund sömn. Midnatten var redan försvunnen och sällskapet satte sig till bords att äta "andre mål". Man förbidade i stillhet dagningen, då man kunde få en klar öfverblick öfver nattens fasor. Dessutom skulle ju gästerna åter bege sig på hemvägen. Vi få här anmärka att i Bohus län så väl som på flera andra orter är sed att då anhöriga eller vänner ha något samkväm komma de vanligtvis om kvällen och fortsätta så nöjet hela natten, tills dagen skiner in genom fönsterrutorna. Så skedde äfven hos Matts lots.

Mora-klockans surrande ljud förkunnade tre-tiden på morgonen, då en rörelse förmärktes från sängen, där gossen var nedbäddad, och en svag stämma ropade: "Mamma! hjälp! mamma!"

Mor Nanna skyndade bort till sängen, men gossen slumrade fortfarande och syntes endast plågad af en orolig dröm, troligen en erinran om faran, som han nyss räddats undan. Mor Nanna pysslade om gossen och smekte hans kind, och han syntes lugnad och nöjd; ett mildt leende låg på hans läppar; kan hända drömde han att det var hans egen mamma, som smekte och vårdade sig om sin älskling.

"Han ropar på mamma", sade Matts lots, "men hvem är nu denna mamma? Troligen blir hon alltid okänd för oss, ty hennes graf är säkerligen bäddad där ute vid refvet. Vi

veta nu åtminstone att gossen är svensk och vi skola spana efter hans anhöriga, men om vi ej finna dem och i fall han kryar på sig, så skola vi taga oss honom an, morsgumman min; det är då en gåfva från himlen, som vill ersätta oss den förlust vi en gång lidit då våra tvänne barn flyttades dit opp. Vi skola väl lyda denna vink och tacksamt mottaga gåfvan, kära Nanna?"

"Ske din vilje såsom i himmelen så ock på jorden", svarade mor Nanna under det tårarna strömmade nedåt hennes kinder. "Tack, käre Matts, att du nämde det ordet; jag tänkte så själf med bäfvande hjärta, men vågade ej säga ut det, — därför än en gång tack, käre gubben min!" — och hon böjde sig fram och tryckte en kyss på hans panna.

~~~~~

Skeppsbrottets son.

Kall och frostig ofta våren
 söker undandölja spåren
 af den sommar som går opp;
 men hur än han nyckfull larmar,
 famnas han af hoppets armar,
 och han alstrar rosens knopp.

Osedt, krafter växa, svälla
 ur den dolda lifvets källa,
 och de sprängas, tvångets band;
 liksom böljan isen bräcker
 och sin famn med längtan sträcker
 mot en länge saknad strand.

Så ock människonaturen,
 i sin första barndom buren
 af det hårda ödets lott,
 dock utvecklas under oket, —
 också döljer framtidsoket,
 lifvets profetia blott.

Barnets löjen, barnets tårar,
 för hvad unga sinnet sårar,
 lösning uppå gätan ge,
 om vi i dess framtid spana
 skall, af hvad vi redan ana,
 blifva klart medvetande.

Natten var försvunnen och solen höjde sig öfver bärgs-
 topparne; stormen hade bedarrat, ja helt och hållet lagt sig
 till ro och en stark frost inträdt; det var en lugn, fridfull
 morgon, som följde på denna hemska natt. Matts lots gäster
 hade tagit farväl och endast svågern Nils Olsson stannat kvar
 att hjälpa Matts med återuppbyggandet af det krossade båt-

skjulet. Vi följa nu med dem där de gå sökande vid stranden af det ännu oroliga hafvet för att upptäcka mera af vraket eller något uppkastadt lik. Men allt sökande var förgäfvat. Det enda af fartyget, som här uppkastats, var skansen, allt öfrigt var bortröfvadt af den omätliga sjön, som dels för alltid behållit en del af bytet och kanske dels en stund burit en del af det samma på sina nyckfulla vågor, för att sedan kasta det upp på en kan hända mycket aflägsen kust. — Ej ett spår kunde upptäckas, som kunde tyda till visshet om fartygets namn eller hemort, allt var förödt och huru endast gossen kunnat räddas från undergång måste anses som ett underverk. —

Inne i lotsstugan stod mor Nanna lutad öfver det stackars barnet, som nu uppvaknat ur sin sömn, och med ett klagande ljud gett till känna att han var vaken. Mor Nanna hade skyndat till bädden med ett glas mjölk, då han med matt stämma sade: "mamma, törstig"; han slog upp de eljes slutna ögonlocken och såg på Nanna med mörka, undrande ögon. Vid denna blick erfor hon en underlig känsla i sitt bröst, det var en förenig af kärlek och smärta, som här gjorde sig gällande, hon lyftade varsamt hans hufvud från bädden, satte glaset till hans brännande läppar och med tårfyllda ögon sade hon: "Drick, min älskling!" Gossen drack häftigt och föll sedan åter i slummer; men feberns rodnad uppsteg på hans kinder och hans panna brände het som en ugn. Bekymrad tog mor Nanna fast hans arm och kände pulsen, — den var hög och häftig. Hon längtade efter att Matts snart måtte komma tillbaka, så att hon med honom måtte rådgöra om hvad som skulle göras för det stackars barnet.

Matts trädde in i stugan; makarne samtalande med hvarandra, och då nu gossen började yra, beslöts det att Matts genast skulle segla till närmaste stad att hämta läkare; på eftermiddagen, då hafvet lugnat sig så mycket att han utan fara kunde segla inomskärs, begaf han sig ofördröjligen åstad, och innan den månljusa natten var halflden var Matts åter med läkaren. Gossen hade under tiden varit mycket orolig, och febern tilltagit. Läkaren undersökte honom noga samt ordinerade stillande medel; han kvardröjde till morgongryningen, och Matts lots gjorde sig åter i ordning till återfärden. Då mor Nanna vid afskedet frågade doktorn hvad han trodde om febersjukdomen, skakade han betänksamt på hufvudet och sade att endast genom noggrannaste efterföljd af hans ordinationer kunde gossen må hända räddas till lifvet. Det stackars barnet hade varit för länge utsatt för köld och väta,

kanske äfven råkats af något slag, då skeppet sönderbröts och han jämte en del af vraket af en räddande våg kastades på stranden.

Nu följde en lång tid af sorg ock bekymmer för den späda varelsen. Under tre hela månader sväfvade man mellan fruktan hopp och mer än en gång syntes det som om dödsängeln redan skördat sitt offer. Det stackars barnet yrade ständigt och ingen sammanhängande mening gick öfver dess läppar, hvarom man kunde sluta sig till något om hans föräldrar eller hans hem. Dock äntligen var krisen öfverstånden och läkaren började att gifva hopp. Mor Nanna var under hela gossens sjukdom en outtröttlig, öm vårdarinna; både natt och dag befann hon sig vid hans bädd, färdig att dels ge medicin och dels läska de torra läpparne och munnen på den stackars kvidande varelsen. Hon bar honom och vårdade sig om honom på alla sätt, hon kände ej att hennes armar domnade eller att hennes kropp mattades; nej, det var som hennes eget jag uppgått i den varelse som himlen anförtrött åt henne, och hvarje hennes handling var endast förestafvad af den innerligaste kärlek och ömhet. Matts lots märkte med oro sin hustrus af nattvak och trötthet medtagna utseende och bad henne skona sig själf och sin hälsa, men hon ville ej tillåta någon annan att sköta barnet och var döf för alla böner; ovanligt var att hon kunde uthärda detta tillstånd, ty under alla sjukdagarne hade hon snart sagt ej legat afklädd i sin mjuka bädd och sofvit, utan slumrat påklädd, med hufvudet någon gång lutadt mot en kudde. Det tycktes som en mild försyn velat belöna hennes ömhet och ädelmod samt skänkt henne en verklig bärgfast hälsa, som tålde vid allt.

Under tiden hade de ifrigaste spaningar skett efter gossens anhöriga, men utan resultat; tidningarne hade ej håller att berätta om något förloradt fartyg, och vi kunna tillägga att så blef det äfven framdeles, oaktadt Matts lots på alla möjliga sätt sökte skaffa ljus i denna dunkla gåta. Nämnas bör ock att om så skett att gossens föräldrar eller anhöriga upptäckts och att han mäst lämnas åt dem, skulle troligen mor Nanna därigenom bereds en djup smärta, och det fordom så kära hemmet skulle ej mera haft den lockelsen för henne som fordom. — Nu däremot, då inga anhöriga upptäcktes, rotfästes Nannas kärlek till den föräldralöse allt mera, han blef henne en ersättning i de ensamhetens stunder då Matts lots, tvingad af sitt yrke, måste tillbringa många dagar från hemmet; — otaliga voro också hennes böner att detta för henne så dyra barn måtte blifva bevaradt åt henne, och himlen

hörde hennes suckar och tårar samt sände hopp och tröst till hennes sinne.

Lärkorna hade länge slagit sina drillar i skyn och sip-porna nickade så vänligt med sina små hufvuden för vinden, talande om att vintrens dagar voro på reträtt, då gossen hade sitt första rediga ögonblick, och mor Nanna fälde då tårar af glädje, ty hoppet om älsklingens vederfäende slog nu djupa rötter i hennes hjärta. — Men vi, som förut sett mor Nanna, skulle nu knappast känt igen henne, om ej på det hjärtegodra draget kring munnen samt på de af ömhet och glädje strålande ögonen. Hennes ansigte var insjunket och hyn mycket blek samt hela hennes gestalt lutande; allt talade om de otaliga nätter hon genomvakat och hvad hon fått lida för att vårda och omhulda det späda barn, som, äfven blekt och till ytterlighet magert, nu hvilade slumrande på den mjuka, hvita bädden. — Men då det nu slog upp ögonen och sträckte sina magra, fina händer mot henne, kände hon sig mer än belönad för alla genomgångna mödor.

Tillfrisknandet gick smått men säkert. Maj hade kommit; den var ovanligt varm och vacker det året; vinden kom fläktande och ljum, mättad med doft från den närbelägna skogen; foglarnes sånger ljödo från träd och busksnår, i trädgårdstjappan kring lotsstugan surrade humlor och bin, träget dragande sin honung ur krusbärsbuskarnes och fruktträdens blommor, myran drog sitt strå till stacken, vågorna skvalpade sorlande mot stranden, fiskmåsarne sväfvade sakta öfver sjön och solen sände sina varma strålar smekande till en nyvaknad jord. — En sådan härlig dag var det som Nanna och hennes fosterson första gången tillsammans njöto af naturen i fria luften; gossen hade smekande lagt sina armar om hennes hals och Pollo stod bredvid dem viftande med svansen. Detta trogna djur, som varit egentlige räddaren af den skeppsbrutne, hade fäst sig med synnerlig tillgifvenhet vid honom. Hunden följde nu ej längre med Matts lots, utan höll sig för det mesta hemma i stugan, och mor Nanna måste rätt ofta strängt tillrättvisa honom då han med sina kärleksbetygelser gick allt för hårdt till väga med det tillfrisknande barnet.

Hälsans rosor spårades på fostermodrens och hennes älsklings kinder, om än ansigtsfärgen ännu var något matt, och för-rådde striden som utkämpats. Glädjen öfver återvunnen hälsa och tacksamhet mot försynen voro de känslor, som genomströmmade mor Nannas bröst. Något men hade sjukdomen ej kvarlämnat, utom det att gossens späda minne om hvad

som varit totalt förlorats, han visste ej en gång sitt eget namn, och om än något dunkelt minne om pappa och mamma hägrade för hans sinne, framstod det endast som ett töcken eller en dröm. — Han ansåg och trodde Matts lots och Nanna vara sina föräldrar och de hade ju äfven upptagit honom som sin son. Enligt namnet som stod ingraveradt i medaljongen kallade de honom Ernst och så vilja vi äfven framdeles kalla honom.

Men låtom oss nu dröja en stund hos modren och hennes fosterson. Ernst var ett utmärkt vackert barn, med ljusa, böljande lockar och mörka förunderliga ögon, som på samma gång uttryckte en undran och ett visst svärmod. Han var lång till växten, men spenslig. Han hade innerligt roligt och hans skratt klingade så friskt. Han red på Pollo, som med förtjusning lukade omkring med sin daglige lekkamrat. Ernst höll i Pollos långa öron, de voro de tyglar med hvilka han styrde sin häst, och hunden lydte troget de ganska hårdhändta anvisningarne att gå till höger eller venster. Ibland tumlade de båda om i gräset och mor Nanna hyste verklig fruktan att hunden med sin tunga kropp skulle skada gossen. Men ingen kunde vara mera rädd om sin lekkamrat än Pollo, ty om än Ernst kämbart ruskade i hundens skinn, var denne däremot själfva aktsamheten mot Ernst.

Nu träder Matts lots in genom trädgårdsgrinden och Pollo skyndar mot sin husbonde; men Ernst som äfven vill med griper tag i hundens svans och nu rusa de båda framåt, hunden skällande och gossen skrattande. — Matts tog Ernst på armen, kysste honom och gick med honom bort till Nanna. Det var en vacker syn: den höge reslige lotsen med gossen på sitt knä, samtalande med sin hustru, och den store hunden liggande vid deras fötter. Solstrålar, blommor och grönska utgjorde en förtjusande ram till taflan.

Matts lots talade om huru lycklig han kände sig att åter se sin hustru som fordom, samt huru glad han var öfver att gossen syntes nu ha fullkomligt öfvervunnit sjukdomen. Lefnadsplaner uppgjordes om gossens framtid och Matts sade, att om han ej kunde skänka gossen annan egendom, skulle åtminstone all möda vara ospard att förskaffa honom goda kunskaper.

"Men om nu hans föräldrar upptäckas och de komma och taga honom från oss", anmärkte ängsligt mor Nanna.

"Möjligt men knappast troligt", svarade Matts, "nu ha fem månader förflutit och ej det ringaste har afhörts, oaktadt alla mina bemödanden, så att vi nog få behålla vår Ernst — men om så skulle hända att vi måste lämna honom ifrån oss till hans anhöriga, så må vi äfven göra det; om vi verkligen

älska honom, få vi ej tveka eller känna smärta vid öfverlämnandet åt hans egna föräldrar, fastän tomheten efter honom blifver stor. Vi få ej missunna honom att slutas i sin rätte faders eller moders famn, — vår kärlek för gossen skulle eljes vara allt för själfvisk."

Hos mor Nanna, som ej ville tänka sig möjligheten af en skilsmässa från det henne så kärblifna barnet, hade tårarne stigit i ögonen och hon smekte Ernsts lockiga hår.

Ernst, som ej förstod hvarom samtalet rörde sig, såg med sina kloka, undrande ögon än upp till Matts lots och än till Nanna; då han såg tårar i hennes ögon frågade han: "Hvarför gråter mamma?"

"Jag kom att tänka på hur sorgligt det skulle vara att mista dig, min Ernst", svarade hon.

"Mista mig", återtog han dröjande, "nej jag vill alltid bli hos mamma och hos dig pappa samt Pollo."

Han hoppade nu ned från Matts knä och stälde sig framför med blicken rakt fästad på fosterföräldrarna. Så stod han en lång stund orörlig och grubblande.

"Hvad tänker du på, Ernst?" frågade Nanna.

"Jo, mamma, jag tänker på att du sagt att Gud är mycket god, men är han mera god än du och pappa?" ljöd den barnsliga genfrågan.

Nanna böjde sig ner och kysste honom samt svarade: "Ja, min käre gosse, Gud kan ej jämföras med människor, ty han är godheten själf, bättre och högre än allting annat; pappa och mamma äro goda kanske endast mot dig, men Gud är god mot alla."

"Då måste Gud allt vara bra god", slutade Ernst.

Sommaren förflöt och Ernst tumlade dagligen om med Pollo i gröngräset. — Hastigt återhämtade han sina krafter och nu vid höstens annalkande syntes ej ett spår af den genomgångna sjukdomen.

I lotsstugan rådde den innerligaste glädje öfver detta barn. Ernst var ständigt de båda makarnes samtal och föremålet för deras omtanka. Det var också ett barn, värdt att fästa sig vid, lydigt vid minsta vink och innerligt tillgifvet. Att se hans guldlockiga hufvud luta sig smekande mot Matts' breda axel, eller då han knäppte sina små händer samman, eftersägande barnbönen "Gud som hafver barnen kär", eller då han skrattande lekte med den store Pollo; ständigt var han lika intagande.

Så gick vintern, våren kom på nytt, och nu hade Ernst hunnit så långt att han kunde läsa sina böner i boken; mor

Nanna hade lärt honom detta; han hade en ovanlig fattningsförmåga, och Nanna kunde ej nog förundra sig öfver hans framsteg; han var äfven förunderlig däri, att han med ifver omfattade allt, så väl allvarlig sysselättning som lek.

På sin födelsedag (man firade denna på den dag då han blef funnen på stranden) hade han erhållit i gåfva en rikt utstyrd bilderbok med text, och nu gaf han sig ingen ro förr än han hunnit så långt att han själf kunde stafva sig igenom innehållet. Då han betraktade bilderna uppväcktes lusten hos honom att efterapa dem, och Matts lots måste nu tålmodigt lära honom så godt han kunde att rita figurerna. I synnerhet de långa vinterkvällarne andra året sysselsatte han sig ständigt med något af sina älsklingsämnen, så väl läsning som ritning, och då han såg Matts lots skrifva ville han äfven däri försöka sig, och vinlade sig med sådan ifver härom, att han ofta bortglömde sin fyrbente lekkamrat. — Men denne var ej nöjd härmed, han ville ej glömmas bort, och då Ernst sysselsatte sig för länge med sin bok eller penna, gaf Pollo sitt missnöje till känna genom ett högljudt skall, hjälpte ej detta reste han sig upp, stödjande tassar och bröst mot bordet, samt började oförtrutet slicka gossens händer, ansigte och hår; häremot fans ej annat medel än följa uppmaningen, och nu bar det gemenligen ut i det fria, och där låta vi dem för en stund tumla om med hvarandra under lek och ras.

En ny lekkamrat.

På en af Bohus läns många öar ligger egendomen Sundborg. Under denna egendom lyda många andra öar och holmar, och äfven en del jordar på fastlandet. Denna egendom ägdes och beboddes af en öfverste grefve von X. Hans förnögenhet var ganska stor och hans välgörenhet var både känd och erkänd; mycket öm om sina underlydandes välstånd, ifrade han äfven för att deras vetande måtte uppodlas; han lät uppbygga skolhus och aflönade själf lärarne, samt lät allvarsamt hålla barnen till en ordentlig skolgång. Det var ett verkligt nöje att se det välstånd som här rädde, och den tillfredsställelse som uttryckte sig hos hvar och en som stod under öfverstens husbondevælde. Jordbruket sköttes efter de rationelaste grunder, och böljande rika sädesfält gäfvu riklig lön för den på dem offrade mödan, hvadan von X. kunde med stolthet se ned på sitt präktiga gods samt njuta hugnaden af att hans sträfvanden burit frukter. — Men hans största glädjeämne var lilla Ester, hans enda 10-åriga dotter, som blifvit kvar af de 6 barn hvarmed hans äktenskap välsignats. På denna flicka hade han så väl som grefvinnan öfverflyttat all deras kärlek, och de voro till ytterlighet svaga för henne; hvarje hennes begäran skulle uppfyllas, man nämndes ej att säga henne emot, och hon förstod allt för väl att draga fördel af föräldrarnes svaghet. Nyckfull genom deras efterlåtenhet skulle hon blifvit alldeles bortskämd om hon ej af naturen blifvit utrustad med ett godt hjärta, som förbjöd henne att begå någon dålig handling.

Vid den tid vi göra grefvens bekantskap hade 10 år flutit sedan förut skildrade händelser. Det var en klar somrardag; Sundborgs hufvudbyggnad, omgifven af präktiga högrresta trån och buskar, speglade sig kokett i den lugna vågen, hvars yta endast krusades af de sakta framseglande svanorna och ett dussintal snattrande änder. Byggnaden låg nära stranden, endast skild därifrån genom en båtbygga och en bred,

grusbetäckt gång. På den utåt sjön vettande verandan finna vi grefven behagligt hvilande i en gungstol, utblåsande lätta rökmoln ur den sällan bortlagda tobakspipan, och samtalande med grefvinnan, som tagit plats midt emot honom. Det var ett högväxt vackert par, ännu vid sina femtio år kvarhållande en stor del af ungdomens fågning. Han hade skarpa markerade drag, yfviga mustacher, hvilka i likhet med håret voro något gråsprängda, samt mörka forskande ögonbryn; hans panna var hög och ej fårad och hela gestalten var en typ för en verklig aristokrat. Hans tänkesätt var också i grunden aristokratiskt, och fastän han aldrig vägrade att tala och umgås med hvilken hederlig person som helst, hade dock idén om adelns företräden slagit fast rot hos honom; — att räkna släktskap eller intimare vänskap med någon ofrälse, det stred mot hans uppfattning. Dock, trots detta, klappade i hans bröst ett varmt hjärta för hans medmänniskor, och den nödstälde gick aldrig ohulpen från hans dörr. Hans maka var af samma upphöjda karaktär som han själf, och mycket godt hade utträttats genom hennes hand.

Deras "ögonsten" Ester stod nere på bryggan och misslynt till sinnes kastade stenar och grus på svanorna; hon hade nyss i en poekande ton framställt en ofta väckt fråga och af sina föräldrar begärt att få guldbeslag på seldonet till sin Ponny, och då detta nekades hade hon vresig och lipande sprungit sin kos. Hon ser ut som en litea elfva i sina korta kjolar och upplösta långa hår; det surmulna draget kring munnen kan ej, oaktadt hennes vilja, se riktigt trumpet ut och de blå ögonen tala om allt annat än ondsinhet. Men harmen måste släckas, och svanorna skola umgälla att ej hennes Ponny fick guldbeslag. Hennes lilla hvita hand knyter sig krampaktigt kring sand och grus, som i samma ögonblick kastas utåt, och fallande i vattnet, där bildande otaliga små ringar, hvilka hon otåligt betraktar; hon råkade ej sitt mål — svanorna brydde sig ej om de maktlösa försöken, utan simmade längre utåt. Ack, hur längtade hon ej att ha en båt och förfölja dem, ty hon hade nu fått i sitt lilla envisa lynne att de skulle straffas. — Men godsets båtar lågo vid en annan brygga längre bortåt och Ester fick således ej tillfälle fullfölja det fattade beslutet.

Mellan grefven och grefvinnan fortsattes samtalet; det rörde sig nu om en af deras tjenare, som under gårdagen blifvit illa stängad af en ilsken tjur.

"Har du hört hur det blef med gårdsdrängen sedan?" frågade grefvinnan.

"Nej", sade grefven, men jag bad Matts lots, som medförde sillasten och som genast återvände till staden, att å lasarettet efterfråga hans tillstånd, samt skickade dessutom något mynt till honom. — Det var en ledsam händelse, jag hade strängeligen förbjudit att tjuren fick släppas ut, men Ola gjorde det dock och fick plikta för sin oförvägenhet och olydnad."

"Stackars karl, måtte han bara komma sig, eljes blefve det allt för sorgligt!"

"Vi skola hoppas det", var det lugnande svaret.

Man öfvergick nu till andra ämnen; språkade om utsigterna för årets skörd m. m. Slutligen anmärkte grefvinnan:

"Hvar tog Ester vägen? Hon har allt en hel del tokiga idéer i sitt lilla hufvud, nu tycker hon ej längre om att Ponnyns selbeslag är svart, utan vill ha det af guld. — Nej, min flicka, detta ha vi dock ej råd till, du får allt för denna gången nöja dig med mindre."

"Men", inföll grefven, "jag hade nästan tänkt att i födelsegåfva gifva henne en ny vacker vagn och låta förgylla selbeslagen, kostnaden blifver ju ej så stor."

"Och det tror du att hon tar för godt, nej du, hon vill ha sin Ponny helt guldsmidd; hon hade visst en aning om din mening, ty hon frågade mig här om dagen hur man kunde skilja guld från annan gul metall, och jag visade henne då stämplarne i min ring. Hon låter ej narra sig, och därför är det bäst att ej alls fästa sig vid hennes begäran."

Grefven teg, såg framför sig och funderade på om han skulle helt uppfylla den dåraktigt framställda begäran; han blef afbruten i sin tankegång just af Ester, som kom springande och berättade att en båt styrde kosan mot Sundborg och att det var ingen af deras egna båtar, ty han hade toppsegel och flagg.

"Då är det troligen Matts lots", sade grefven.

Ester skyndade åter ned till bryggan, hvarest just nu båten lade till.

En ofantligt stor hund hoppade med ett gladt skall i land, och Ester springer förskräckt undan. Det är Pollo, en gammal bekant till oss; men hvem är då den långväxte, smärte ynglingen, som nu fäster båten vid land? ej kan det vara Ernst, som vi sågo för ett årtionde sedan i lek med Pollo i lotsens trädgårdstäppa. Jo, det är han, fastän vi ej vid första påseende igenkänna honom. Han är vid sina 13 års ålder nära fullväxt och hans väl åtsittande dräkt förhöjer intrycket af hans vackra figur. En liten rund hatt sitter kokett på hans

ljusa hår och därunder framtitta ännu emot oss ett par undrande, vemodsfulla ögon.

Vi taga tillfället i akt att berätta något om de år, som förflutit sedan vi sist sågo honom. Han uppväxte ömt vårdad af sina fosterföräldrar, hvilka älskade honom innerligt och han älskade dem högt tillbaka och var deras högsta glädje; han var villig och läraktig och om han i deras ögon kunnat läsa deras önsknigar, skulle han, så vida det stått i hans makt, uppfyllt dem. Mor Nanna började inplanta de första kunskaperna hos honom och då han lärt allt hvad hon kunde fick skollärare Djupstedt taga hand om honom. Det var ett förunderligt barn; eljes djärf, rask och oförvägen, kunde han ej göra den ringaste mask något för när, och om han än aldrig klagade öfver något litet sår eller dylikt, fälde han dock tårar vid åsynen af andras skador.

Redan vid ganska unga år började han följa med Matts lots på hans färder och var snart förtrogen med sjömannens yrke; snabb och kvicktänkt stod han aldrig rädlös, och vig som en apa klättrade han i tackel och tåg, till stor harm för Pollo, som stod inunder och skälde af förargelse att han ej kunde följa honom. Men däremot om Ernst kastade sig i sjön, så var hunden ej sen att följa med; båda simmade som amfibier, och där begynte de gamla upptågen.

Ernst hade hunnit tolfte året och skollärare Djupstedt förklarade nu för Matts lots att han ej kunde lära Ernst något mera, utan borde de tänka på att skaffa honom annan lärare, som hade större kunskaper, och efter långt resonnemang med mor Nanna beslöts det att han skulle få gå den lärda vägen, ty sjömanslifvet ville de för ingen del att han skulle välja; ”han har allt för stark kärlek och lust för boken att han ej skulle få följa sin böjelse; mina böcker har han läst igenom väl hundra gånger och nu bör han få lära något mera”, sade Matts lots, och därvid blef det.

Ernst flyttades till staden, att åtnjuta undervisning i latin-skolan, och han hade nu varit där tvänne terminer. Ferierna begynte och hans glädje var stor då Matts lots kom med sin båt att hämta honom till det kära hemmet. Mor Nanna gret glädjetårar öfver att åter få rå om sin guldgosse och Ernst njöt af sin frihet med en ofördärfvad ungdoms friska sinnelag.

Dagen efter återkomsten till hemmet gjorde Matts lots åter båten i ordning att segla. Färden gälde Sundborg, men just som han stod färdig att stiga i båten ljöd ett signalkott från sjön. Bort om ytterskäret låg ett stort svenskt krigskepp med lotsflagg på masttoppen, och Matts lots måste upp-

skjuta sin tilltänkta resa. Han styrde i stället kurs på örlogsmannen och Ernst följde med att taga lotsbåten tillbaka. Men som Ernst var vand sjöman och Sundborg låg knappt en kvarts mil aflägsset från Storviken fick han i uppdrag att på hemfärden segla dit och berätta för grefven att läkaren hade sagt sig hoppas det bästa för den skadade drängens vederfående.

Ernst hade visserligen aldrig förr varit framme vid Sundborg, men farvattnen kände han dock väl, hvadan Matts med fullt förtroende lämnade båten i hans hand.

Då han landsteg på bryggan vid Sundborg tillfrågades han häftigt af Ester: "Hvem är du och hvad vill du? Är det din otäcke hund?"

"Det var många frågor på en gång, fröken, men jag skall besvara dem alla. Jag är Matts lots' son, jag vill tala vid grefven; hunden är min!" hördes Ernsts bestämda svar.

"Där sitter pappa, om du vill tala vid honom", återtog Ester, görande en rörelse med handen upp mot verandan, "men jag vill låna din båt!"

"Hvad skulle fröken med den?"

"Också en fråga, jag skulle segla, naturligtvis; jag skall slå svanorna, som simma där borta."

"Hvad ha då svanorna gjort för ondt?"

"De simmade bort från mig i jäms då jag kastade sten på dem och därför skola de straffas."

"Men det är ej rätt att straffa dem därför att de söka undfly sin plågoande, och för det ändamålet lånar jag ej ut båten", sade Ernst och lämnade henne samt gick bort till grefven på verandan.

Ester såg efter honom med en trotsig blick, stampade häftigt i marken och knöt sin hand. Därpå skakade hon sina lockar och vände åter ned till sjön.

Ernst blottade artigt sitt hufvud för det grefliga paret, sägande: "Min fader Matts lots bad mig hälsa och säga herr grefven att drängen som skadades är bättre och läkarne hysa godt hopp om honom."

"Nå, Gud ske lof för det!" afbröt grefven, hvars blickar med förnöjelse hvilade på Ernsts vackra anlete. "Hälsa Matts lots och tacka för besväret så länge! Ja så, du är Matts lots' fosterson! Det må jag säga att han har allt skäl att vara stolt öfver en så hurtig yngling! Hur gammal är du?"

"Tretton år!"

"Ej mer än tretton år och så stor till växten, du misstar dig troligen om din egen ålder."

"Nej, herr grefve, jag är ej äldre än så där omkring!"

"Kom in med, min käre gosse, och få något att friska upp dig med", sade grefvinnan resande sig upp från stolen; men hon sjönk ned igen på den, samt slog händerna för ögonen under utropet: "Ester! Ester! o min Gud!"

Ester hade, endast följande sin själfviskhet, då Ernst aflägsnade sig, sprungit ned i båten, och inom kort lösgjort den samt stött från land; den svaga vindfläkten tog i seglen samt förde den sakta utåt hafvet.

Då grefven och Ernst sågo upp var båten redan flera famnar från land och Ester syntes road och stolt öfver sitt vågstycke; hon stack ut ena åran att därmed slå svanorna, men den var för tung för hennes krafter och hon släppte den i vattnet; vid försöket att åter få den upp, förlorade hon jämvigten och föll i sjön, krampaktigt fasthållande åran.

Hvad var att göra! Ingen båt var till hands och Ester var för långt ute för att kunna nås med andra räddningsmedel. Här voro goda råd af nöden och skyndsamt hjälp behöflig, så vida den ej skulle komma för sent. Pollo, som instinktlikt anade olyckan, hade genast rusat åstad och kastat sig i vattnet. Ernst, följd af grefven, skyndade efter, och kommen ned till bryggan var det ett ögonblicks verk för honom att afkasta jackan och skobeklädnaden, samt åtfölja Pollo på den våta färden. Efter 30 eller 40 kraftiga simtag hade han upphunnit Ester, som redan fasthölls af hunden. Det var hög tid, ty Ester hade släppt åran, och i ångsten slagit armarne om hunden, hvilken därigenom hindrades i simtagen och skulle således snart utmattats. Ernst måste lös-slita henne från det fasta taget, fick henne på sin rygg och vände nu om mot land. På grefvens höga rop om hjälp hade flera personer skyndat till och hunnen halfvägs på återfärden möttes Ernst af en annan simmare, som hjälpte honom med den efter hans ålder och krafter ganska tunga bördan. — Ändtligen voro de välbehållna på det torra, och grefven, som i ångsten för sin dotter ej hade tankar för något annat, tog henne på sina armar och bar henne upp till grefvinnan, som nu återhämtat sig från sin vanmakt. — Sedan Ester skyndsamt blifvit afklädd och nedbäddad, och grefven ömsat sin genom henne förstörda dräkt, föll hans första tanke på den modige ynglingen, som med fara för sitt eget lif räddat hans dotters. — Men hvar skulle han sökas? I förvirringen hade ingen observerat hvart han tagit vägen, och grefven började häftigt tillrättavisa folket, att ingen tagit hand om honom. Då hördes en röst: "han hoppade igen i sjön!" och då gref-

ven såg utåt sundet, upptäckte han Ernst sida vid sida om Pollo simmande utåt mot den drifvande båten, troligen i afsigt att rädda den samma. Grefven stod förvånad öfver en sådan djärfhet och ihärdighet hos denne yngling, som ännu kunde kallas ett barn. Han såg honom uppnå båten samt först själf klättra upp och sedan hjälpende sin simkamrat i den samma, samt därpå hissande seglen styra mot Storvik. Men på höga rop från grefven och de andra hos honom stående, vändes båten och låg snart inne vid bryggan.

"Är du ej vid dina sinnen, gosse, som vill segla hem, iklädd den våta drägten!" sade grefven.

"Jag har ju ej så långt dit, och dessutom är vädret varmt", svarade Ernst.

"Men du får ej fara hem i dag", inföll grefven med någon hetta, "jag vill ej bära på mitt samvete, att det vore min uraktlåtenhet, i fall du blifver sjuk efter detta bad; kom genast upp och följ med mig."

"Nej, herr grefve", återtog Ernst dröjande, "jag måste hem, eljes blir mor orolig öfver mitt dröjsmål."

"Var du obekymrad i det hänseendet, jag skall sända bud till Storvik, sågande att jag kvarhållit dig här; — kom nu genast med och inga invändningar mer"; så slutade grefven samtalet och, tagande Ernst i armen, drog han den halft motvillige ynglingen med sig.

Han afkläddes och bäddades ner i en mjuk säng, samt fick tillsägelse att försöka att sofva. Men detta var alldeles stridande mot hans natur och han endast längtade efter att få komma upp igen. — Efter ett par timmars förlopp kom grefven åter att höra hur Ernst befann sig, och då han fann honom vaken slog han sig ned vid sidan af bädden och började fråga ynglingen om hans hem och skolgång m. m., och förvånades ej litet öfver de kloka och allvarliga svar han gaf samt det ovanliga förstånd som därur framlyste.

"Hur är det med fröken", frågade Ernst, "hon är väl ej sårad af hundens tänder?"

"Nej, min gosse, hon är fullkomligt helbregda och sofver nu godt, och det är endast dig i främsta rummet vi ha att tacka för hennes räddning, äfvensom till en del den stora hunden, som nu håller ett sådant väsen utanför dörren för att få komma in till dig", sade grefven. Det var en präktig hund, och jag skall fråga Matts lots om han vill sälja den."

"Det är min hund", förklarade Ernst, "jag har en gång fått den af pappa, och jag vill ej sälja min Pollo för något pris."

"Så", återtog grefven leende, "då får jag väl afstå från min begäran, fastän jag oändligt gärna velat rå om djuret."

Budet som grefven sändt till Storvik återkom nu och hade hälsning från lotsmorän att Ernst gärna fick stanna en stund på Sundborg, endast han kom hem innan kvällen; — och gossen, hvars oro stillades härigenom, fann sig med lugn i bädden, tills hans kläder torkade och nystrukna inuburos.

Strax på e. m. fick Ernst lämna bädden och han var ej sen att följa tillåtelsen; de timmar han nödgats kvarblifva i den hade syntts honom som en hel evighet, och det uppvärmda vinet, som han under tiden tvungits att dricka, hade han motvilligt sväljt ned. Han var nu åter klädd och skyndade ut, hvarest Pollo, hvilken grefven förbjudit ej fick insläppas att störa Ernst, hoppade omkring honom med höga språng.

Han fördes nu till grefvinnan, som önskade tala med honom. Med tårade ögon tackade hon honom för hans raska och ädla handlingssätt och sade att hon skulle skänka honom en gåfva, om han ville säga hvad han som bäst skulle tycka om. Men han hade ingen annan önskan än att få resa hem, ty, sade han, klockan vore redan mycket.

"Du vet ju ej hvad tid det är, min gosse, ty du har ju ej något ur", sade grefven, som hittills stillatigande åhört samtalet, "men som jag tror att du ej skulle misstycka att ha ett sådant, så se här, tag detta som en liten skänk eller gengåfva af mig för din modiga själfuppoffring och räddandet af mitt enda barn."

Han tog härvid sitt eget guldur ur fickan samt räckte det åt Ernst, som ej ville, men tvingades att mottaga det.

Ester kom ej till åsyn mer den dagen, utan låg nedbäddad. Efter det Ernst blifvit på alla sätt omhuldad rustade han sig för hemfärden i sällskap med Pollo, som ej håller förglömts. På grefvens befallning åtföljdes han af en af godssets båtar, som skulle vaka öfver att han välbehållen anlände till sitt hem.

"Hälsa Matts lots att jag kommer öfver och talar med honom en af de närmaste dagarne", sade grefven vid afskedet.

Mor Nanna kunde ej glädjas nog öfver sin älskling, då hon fick veta ofvan omtalade händelse, men hon bäfvade dock för hans djärfhet och gaf honom en varm förmaning att ej så vårdslöst utsätta sig för faror, som då han simmade efter den drifvande båten.

Några dagar därefter kom grefven till Storvik och talade med Matts lots. Han sade att han hade fäst sig vid Ernst och

ville göra något för hans framtid, men då han såg att Matts lots var i goda omständigheter och denne dessutom vägrade att mottaga något bidrag för Ernsts uppfostran, insatte grefven 2,000 kr. i en lifrånstänstalt, och detta mynt skulle få lyftas af ynglingen då han uppnått fylda 25 år.

På grefvens begäran fick Ernst följa med på återfärden till Sundborg för att af där varande bibliotek utvälja sig några böcker till lektyr under sommarferierna.

Här råkade han Ester på nytt, och de båda barnen kände sig förunderligt dragna till hvarandra; det var ett visst hemligt samband dem emellan och det knöts ständigt fastare, ty Ernst kom nu ofta till Sundborg att utbyta de genomlästa böckerna. Då Ester såg hans flit fick också hon lust till boken och Ernst var en trogen tolkare af det som för henne syntes dunkelt.

Men mer än allt annat inverkade hans sätt på henne; han hade af mor Nanna lärt att vara from och mild till sinnes, och hans åsigter om det rätta eller icke rätta lydde Ester mer än alla föräldrarnes förmaningar. Ofta då Ernst kom till Sundborg och det grefliga paret saknade sin dotter kunde de vara säkra om att antingen i parken eller nere vid stranden återfinna henne. — Ernst var här med djupt allvar sysselsatt med någon förklaring öfver ett uppläst stycke, en blomma eller dylikt och Ester samt Pollo voro uppmärksamma åhörare.

Så förflöto ferierna, och föräldrarne på ömse sidor läto barnen hållas. Grefven och grefvinnan kunde ej nog förvåna sig öfver Esters förändring, ty i stället för att hon förut varit pockande och otålig öfver en sak, som hon åstundade, samt hade tusentals önskingar som skulle tillfredsställas, var hon nu lugn och eftergifven samt mera öm; — och hvad Ernsts fosterföräldrar beträffar, hade de aldrig skäl att klaga öfver hans handlingssätt; när han tog öfver till Sundborg, var han ständigt åter på utsatt tid, och i hemmet var han en outtröttlig medhjälpare, än åt mor Nanna i trädgårdstjappan och än åt Matts lots vid fiske m. m.

Skolterminen nalkades och Ernst for öfver till Sundborg att taga farväl. Ester gret vid skilsmässan och frågade huru länge han dröjde borta; han tröstade henne med att han skulle komma igen till julen och ehuru hon tyckte att tiden till dess blefve allt för lång, lugnade hon dock sina barnsliga känslor. — "Adjö, Ernst", sade hon vid afskedet, "Ester skall aldrig mer blifva stygg eller otålig eller envis, utan blifva riktigt snäll, ty Gud älskar endast goda människor. — Adjö,

Studenten.

Vi göra nu åter ett besök i Matts lots' stuga; det var länge sedan vi sist gästade där. Nära 18 år ha förflutit sedan den natt då det obekanta skeppet sönderslogs mot Kämpe-refvet och hjälten i vår berättelse upphittades på stranden. Aderton år äro en lång tid; under den ha många väder blåst, vinter och sommar, höst och vår ha växlat om med hvarandra i oafbrutet kretslopp; mången sådd har blifvit till skörd och mången skörd har ock bärgats; många förhoppningar ha bygts, men många af dem ha äfven grusats och tillintetgjorts. Tidens haf har stora böljor och mycket af hvad vi förmodat, tänkt och verkat har af dem för alltid uppslukats, men stundom har kanske också inträffat att hvad vi minst anat och hoppats, af en vänlig våg kastats upp på vår strand, likt gossen under decembernatten. Hvem kan väl uppräknat alla tilldragelserna i en människas lif under en tidrymd af 18 år? Äfven den mest utförliga dagbok skulle blifva tom och intetsägande mot verkligheten. Säkert är dock att dessa år ej försvinna utan att lämna spår efter sig: förändringar ha skett under tiden, nytt har kommit och gammalt har gått — det senare har måst vika för det förra — så är ödets och så är naturens lag. Denna följes i så väl stort som smått och någon afvikelse därifrån gifves ej. — Dock, förändringarne kunna mer eller mindre hastigt gestalta och utveckla sig; detta beroende af den större eller mindre motståndskraft föremålet för dess verkan äger. För mången tyckes det ofta besynnerligt, ty mycket som enligt hans uppfattning skulle kunna trotsa seklers tyngd har snart fallit för den gnagande tidens tand, men däremot det till utseendet svaga och bräckliga länge kvarstått; men i sin kortsynthet och oförmåga uppfattar han ej de dolda krafter som uppehålla och de som förstöra.

Skonsamt har Storvik blifvit berördt af tidens hand; stugan ligger där, lika prydlig som fordom, omgifven af sin lilla trefliga trädgårdstappa. — Träda vi in finna vi allt som

förut, de väl underhållna möblerna, sängen med sitt hvita öfverdrag, Mora-klockan med sitt högljudda tick-tack, bokhyllan med sitt innehåll, allt tyckes vinka ett skarligt välkommen; ytterst prydlig är stugan, golfvet är skuradt och täflande i hvithet med sängens täcke; i de öppna fönstren stå blommande geranier, löfkojor och gyllenlacker, hvilkas balsamiska doft kringspredes af den friskt fläktande sommarvinden. Framme i soffan vid bordet med Vallins predikningar sitta Matts lots och hans hustru högtidsklädda, samtalande med hvarandra. Båda nära sextioåret bära de med lätthet de hopade åren; han äger ännu samma höga, resliga gestalt och under den sparsamt färade pannan framblicka ögonen lika lifligt som förr. Mor Nanna är den samma som fordom, endast några få skrynklor kring munnen och mera korpulens förråda de 18 år, som flytt sedan vi sist sågo henne. Hon håller sin hand hvilande i hans hand och han betraktar leende sin ifrigt berättande hustru:

"Jag undrar just hur snart vi ha honom här, den käre gossen", säger hon, "måtte han bara komma något förr än de andra gästerna, så att vi kunde ensamt få rå om honom en stund innan. — Hvad tycker du om inre rummet, som jag ställt i ordning åt honom, jag tror nog han kommer att trivas där, eller hvad tror du? Stackars gosse, han kan väl behöfva hvila efter sina ansträngningar; han har arbetat dugtigt, det får erkännas. Männe han har förändrats något på de tvänne år vi ej sett honom? Troligen. Han längtar själf mycket hem, skref han, och vi längta ännu mer efter honom, måtte han bara snart vara här, han skref ju att han skulle komma som i dag."

Så fortfor mor Nanna att tala, och hvem det var som så helt upptog hennes tankar kunna vi väl förstå. Det var hennes "egen" Ernst, som nu arbetat sig genom skolan och tagit sin studentexamen med heder. Några dagar förut hade bref anländt från honom, som meddelat denna glädjande under rättelse; han var nu på väg till hemmet, och för den längtande mor Nanna blefvo minuterna till timmar, innan hon fick sluta honom i sin famn. — Den älskades hemkomst skulle äfven frisas med ett kalas och mor Nanna måste nu skiljas från sin gubbe för att i köket åtaga sig Martasbekymmerna; Matts lots tände sin pipa och gick framåt landsvägen att se om ej "sonen" syntes.

Vi skola nu tala något om Ernst. Han hade under de första åren besökt skolan i närmaste stad och då af lärarne erhållit beröm för sin flit och sina framsteg, men sedan han en gång

råkat att ganska kämbart tillrättavisa rektorns son, som i själfsvåldigt öfvermod misshandlade en skolkamrat som var krympling, tyckte vägen ständigt stängd för honom; oakadt all flit och bemödande erhöll han dåliga betyg, och hans sorg och grämelse häröfver var stor. Matts lots, som insåg rätta förhållandet och märkte hvad gossen led, hade ej annan utväg än flytta honom till skolan i staden V. Långt aflägsen kunde han nu blott sällan besöka hemmet och år förflöto mellan hvarje visit, men desto oftare skref han till sina kära, och hvarje bref andades glädje och hopp. Här gick det raskt framåt för honom, hvarje tid använde han att sträfva till målet, och för att ej för mycket betunga de sina, skaffade han sig en del inkomster genom att på fristunder och under ferierna läsa med yngre skolkamrater; arbetet föreföll honom aldrig tungt, nej tvärt om, och lifvet log gladt mot honom. Den enda sorg, som råkade honom här, var underrättelsen att hans räddare, barndomsvän och lekkamrat Pollo skattat åt förgängelsen och låg begrafven i trädgårdstappan just på den plats, där de ofta tillbringat sina hvilostunder efter ansträngande strapatser. — Under den tid som förflutit hade Ernst endast 3:e gånger varit i hemmet; men nu skulle skadan tagas igen, och han fröjdade sig på förhand öfver den frihet han skulle få njuta. De få gånger han varit i sitt hem hade han ej träffat Ester och hon var nu för honom endast ett förbleknadt minne.

Lärosalarne i V. stodo ödsligt tomma; från katedrarne hördes ej mera lärarnes myndiga språk, och på skolbänkarne satt ej längre "Sverges framtidshopp", pluggande i sitt anletes svett. — Frihetens timme hade slagit, den nyss inom fyra väggar samlade ungdomen hade spridt sig i alla väderstreck. Ernst dröjde ej hällre längre än behöfligt var innan han styrde mot hemmet. Det var en härlig junimorgon, då ångbåten Per Brahe gungade fram på Vetterns nyckfulla böljor. På akterdäck voro en del passagerare församlade kring fyra studenter, som med präktig samsjungning uppstämde: "Herr kapten, sätt maskinen i gång"; det var Ernst som jämte 3:e kamrater gäfvö luft åt den frihetskänsla, som bodde i deras bröst. Hvad Ernst har förändrat sig! Hvem kan väl i den ståtliga unge mannen med de små ljusa mustascherna igenkänna vår förne bekante? Dock, de där drömmande, spanande ögonen äro ännu de samma som fordom, äfvensom det ljusa lockiga håret. Hans ansigte är innerligt intagande och öfver det samma är lägradt ett uttryck af den största tillfredsställelse och lugn. — Så skulle endast den personifierade

samvetsfriden kunna se ut; också fästades allas ögon vid den vackre studenten och det frågades man och man emellan hvem han var.

Sången och applåderna hade tystnat och passagerarne slogo sig ned på bänkarne eller försvunno i hyttor och salonger. Ernst jämte hans kamrater kvarblefvo på däck och talade om sina framtidsförhoppningar och om hvad nöjen de skulle ha under sina ferier. Ernst talade lifligt och högt och hans minspel förkunnade att han var mycket intresserad för sitt ämne, och att han glömde hvad som tilldrog sig omkring honom.

En af kamraterna afbröt honom, sägande: "Se, hvad den mörka damen där borta ständigt betraktar dig!" Ernst såg upp och märkte på en af sofforna en välklädd dam; vid hennes sida stodo en gosse och en flicka, som med en viss skygghet blickade upp till henne. Han betraktade henne först helt flyktigt, men liksom tvingad af en hemlig makt såg han upp på nytt och deras blickar möttes. — "Det var en förunderlig, brännande blick den där", sade han till sina kamrater, "måtte jag aldrig råka ut för den samma, ty jag erkänner att en viss trollmakt ligger gömd däri." Vännerna logo åt hans yttrande och man reste sig upp och gick ned i salongen. Då Ernst åter kom upp på däck voro damen och flickan försvunna, endast gossen var kvar. Då Ernst satte sig kom denne förtroligt bort till honom och började tala. "Hvad heter du, min gosse?" frågade Ernst. — "Jag heter Ernst!" var gossens svar.

"Så, då ha vi ju lika namn, men hvad heter din syster då?"

"Jag har ingen syster!"

"Var det ej din syster, som jag nyss såg tillsammans med dig?"

"Nej, det var kusin Gerda, och så var det tant Julia!"

"Jag trodde det var din syster och mamma."

"Nej, mamma är död och pappa är på sjön; när jag blir stor skall jag också bli sjöman, det är så roligt att segla!" svarade gossen och såg på Ernst med en förtroendefull blick.

Ernst kände ömhet för gossen; han var ju moderlös, den lille stackaren, likt honom själf, fastän en öm fostermor ersatt denna hans förlust.

"Hvart skall du resa, min lille vän?" återtog Ernst,

"Jag skall fara med tant Julia till hennes hem."

"Och hvar ligger då hemmet?"

"Det vet jag inte, jag har ej varit där förr, tant kom och hämtade mig i förgår! — Hvad det är roligt att vara på sjön, jag skall bli sjöman liksom pappa."

"Men många faror möta på sjön, min lille vän, och du vill dock bli sjöman."

"Om jag skulle drunkna går jag till Gud, liksom mamma", sade gossen, och Ernst, sällsamt tilltalad af denna ton och blick, böjde sig fram och kysste hans panna.

Vid denna rörelse föll ur Ernsts ficka en annotationsbok, och gossen skyndade att upptaga den; med ett barns vanliga nyfikenhet ville han beskåda samma, och i synnerhet fästes hans uppmärksamhet vid en blyertspenna med skaft af försilfradt mässing, äfvensom vid några visitkort med förgyllda kanter.

"Du tycker nog om det där, tag och behåll det då som ett litet minne från din första sjöresa, min lille vän", sade Ernst och gaf honom ett visitkort och blyertspennan.

Gossen, glad öfver gåfvan, skyndade i väg att visa den för kusin Gerda och sin tant.

Den senare, som, osedd af Ernst, betraktat honom samtalande med gossen, tog visitkortet och läste därpå:

"Ernst V. Mattsson, student från V."

Hon upprepade namnet för sig själf och ett drag af belåtenhet syntes kring hennes mun; därpå tog hon visitkortet och ville lägga det i sin börs.

Men gossen protesterade häremot och tårarne stodo honom i ögonen.

"Så, Ernst lille", sade hon, "jag kan gärna få behålla detta; jag skall byta med dig, du skall få mitt ur i stället" — och gossen, som flera gånger betraktat det vackra uret med begärelse att själf ha ett dylikt, gick in på bytet, och den okända damen gömde visitkortet.

Men vi skynda Ernst i förväg och återvända till Storvik.

Matts lots hade gått ett stycke framåt vägen, men då ej den väntade syntes till hade han vändt åter till hemmet. Sedan han tändt pipan, som slocknat, gick han ut i köket till mor Nanna och var snart fördjupad i lifligt samtal med henne. Då hördes rullandet af en vagn utanför, och båda makarne skyndade att möta Ernst, som nu hoppade ned från sätet. Snart låg han i sina fosterföräldrars armar. "Välkommen, välkommen", ljöd det om hvart annat, "Gud välsigne dig, pojke, du gör oss tokiga af glädje", sade Matts lots, strykande med afvigsidan af handen tårarne ur ögonen. "Kom in, kom

in, du behöfver hvila efter så lång färd." Och de halft drogo, halft buro deras älskade Ernst in i stugan.

På e. m. firades hans återkomst med ett kalas, och vänner från när och fjärran voro inbjudna, det gick muntert till, tills nästa morgonsol steg öfver bärgstopparne, — och Ernst, i känslan af sin frihet, njöt af nöjet i friska tag.

Lycklig hvar och en som äger ett hem! Utan detta är världen mörk och trång. I synnerhet barndomshemmet är lifvets ljufvaste hägring; huru skönt är det ej för den som, lämnad ensam kämpande mot lifvets strider, här kan finna en tillflyktsort och rastställe undan världens larm. Här smeker en huld faders eller moders hand bort bekymren från den molnhöljda paunan, här är syskonkärleken till reds med sin balsam för det sårade hjärtat, som för ett ögonblick må hända vaggas till ro. Innerligt ljuft är att få hvila i en faders eller moders koja, om än den är aldrig så liten; häri låter ej den barnsliga kärleken dagtinga med sig eller lockas af glans och präl; för barndomshemmet klappar hjärtat lika varmt under den grofva tröjan som under guldsmidd eller pälsbrämde klädning och kan hända varmare; barndomshemmet innefattar allt hvad för känslan är heligast: föräldra- och syskonkärlek. — Och hvilka minnen väckas ej här till lif; hvarje föremål tilltalar oss, hvart och ett har sin egen historia att förtälja; de ha så att säga vuxit samman med oss själfva, med vår tanke och uppfattning. Vid åsynen af dessa föremål framträda för den inre blicken de gångna, oskuldsfulla dagarne, då hela lifvet låg så leende och gladt, då tåren rann lättare än under de kommande åren, men i nästa minut strålade glädjen ur samma öga som tåren nyss vätt. — Fråga ungdomen, mot hvilken ännu världen ler, och som ännu skyddas af föräldrarnes kärlek, — eller den grånade ålderdomen, hvars barndomshem för länge sen sköflats; var viss om att du hos båda skall finna samma svar: detta samma hem är och har alltid varit ljuspunkten i deras lif, stjärnan på deras lefnadsbana. — Det är saknaden efter detta som föranleder ynglingen och ungmön att sätta nytt bo, där gemensam kärlek och ömhet skall ersätta barndomshemmet, men var öfvertygad om att i detta nya hem skall ofta bilden af det gamla många gånger hägra för deras sinne och blifva det mönster, hvarefter de skola dana sitt husliga samlif och den familjetrefnad, som en gång skall kännas lika lockande för deras egna ättlingar.

Hemmets stilla frid hade söft Ernst i sin famn; trött efter resan och den genomvakade natten, hade han slumrat in på

samma soffan, som så ofta i hans barndom utgjort hans hvilobädd; han drömde om de gångna dagarne, om den tid som svunnit hän under arbete och sträfvan, samt om de strider som ännu voro att utkämpa innan målet hunnits. Han tyckte sig åter barn på nytt och bilder af olika slag växlade för hans syn: han vandrade vid stranden af en stor flod, som med sina sorlande vågor vattnade en leende näjd; nedåt floden gled en rikt utstyrd båt, och en däri varande kvinnogestalt vinkade honom till sig; en hemlig tjusningsmakt låg hos denna gestalt, och han kunde ej motstå lockelsen att uppnå henne, fastän han allt för väl kände att färden öfver den djupa floden var farlig och olycksbringande; han började ock att vada från land, ehuru varnande röster ljödo bakom honom; — snart nådde vattnet hans skuldror, då ljöd ett varningsrop högre än de andra, och Ernst vände ansigtet från det tjusande målet, att se hvem det var som ropade honom; på stranden stodo hans fostermor samt en annan kvinna, som med sorgsna blickar betraktade honom; ett dunkelt minne från fordom vaknade i hans själ; hade han ej förut sett denna blick, så forskande, så allvarlig, och som nu hvilade på honom med uttryck af blandad smärta och ömhet? Hon sträckte mot honom sina armar och han började att vända åter; men nu mörknade himlen, floden började brusa, höga vågor skymde bort stranden för honom; båten närmade sig allt mera, han såg gestalten däri ifrigt vinka, och han ämnade hos den söka sin räddning, Då hördes ett ängestskri från land, stormen bröt lös, en vredgad våg uppslukade båten, men han själf kastades af samma våg, räddad, på randen af floden, och den hulda gestalt, som sändt varningsropet, mötte honom här med glädjestrålade blickar. En underlig känsla genomlopp honom, han sträckte ut handen att fasttaga företeelsen, men den flydde undan så att han ej fick klarhet om hvem det var, fastän han väl kände anletsdragen. — Bilderna försvunno och han vaknade.

Vid sidan satt hans fostermor ömt betraktande honom; hon ville nu inpräglan i sitt minne de kära anletsdragen, som hon på så lång tid ej sett.

"God middag, Ernst, du har sofvit rätt länge", hördes hennes vänliga röst, "ja, hvila du dig, min son, det kan du nog vara i behof af efter så mycken sträfvan", tillade hon smekande hans kind.

"Min älskade mor, jag kände mig fri från all trötthet redan vid första skymten af mitt hem; och nu skall jag hjälpa dig som fordom med dina bestyr, så väl i trädgårdstappan

som inom hus", svarade Ernst. "Jag skall just därigenom hämta krafter till nya ansträngningar."

"Men", fortsatte han, "nu dröjer jag dock hos er en god stund, jag vill riktigt njuta af hemmet som jag länge måst försaka."

"Ja, vi hafva räknat därpå, käre Ernst, men blott du nu kommer att trivas i hemmet, så att du ej saknar kamrater och vänner", sade modren.

"Nej! kära mor, hemmet är mera värdt för mig än allt annat", var det öfvertygande svaret.

Matts steg nu in i stugan och deltog i samtalet. "Vädret är vackert i dag", sade han, "och jag har därför tänkt att sätta ut fiskegarnen; om du så tycker kunde du fara med och hälsa på vid Sundborg; grefven har så ofta frågat efter dig samt glädt sig öfver din flit och dina framsteg, och därför får du ej dröja för länge att söka upp honom och tacka för hans omtänka."

"Jag hade just tänkt att taga öfver till Sundborg en af dagarne, men då far ändå skall ut med båten i dag, passar det sig ju bra, och jag följer med", svarade Ernst.

Så blef färden beslutad. Mor Nanna hade under tiden iordningställt middagen och de satte sig nu till bords.

Återseendet.

Såsom bestämdt var reste Ernst på e. m. till Sundborg. Grefven var i trädgården och Ernst sökte här upp honom. Han igenkände ej den kommande, men då Ernst sade hvem han var, räckte grefven honom handen med oförstäld hjärtlighet, gratulerande honom till hans examen, och sedan han en längre stund talat med honom om hans studier m. m., bjöd han honom att följa upp med och hälsa på grefvinnan.

De funno henne i salen sittande vid ena fönstret, sysselsatt med ett handarbete, och lyssnande till tonerna från ett piano, på hvilket hennes dotter spelade; — båda reste sig upp vid herrarnes inträde och grefven sade till sin maka: "Här, min vän, får jag presentera för dig en ung man, som du sett en gång förut, men som du troligen ej känner igen. Se på honom noga!"

"Nej, min älskade man, jag kan ej minnas hvem han är, ehuru jag tycker mig ha sett ansigtet förut", svarade grefvinnan.

"Det skulle vara en allt för stor godhet att minnas mig, det är öfver 7 år sedan jag hade äran att tala med fru grefvinnan", inföll Ernst, som helt förlägen stod inför de två damerna.

"Nå så kanske du, Ester, minnes honom bättre", sade grefven till sin dotter, "han har en gång gjort dig en ganska väsentlig tjänst, som du må hända ihågkommer."

Ernst fick nu tillfälle att blicka på Ester, och i hans bröst uppsteg en egen känsla; de gamla minnena fingo nytt lif och stormade in på honom med all makt. "Barnets himmel hänger full med lyror af det röda guld, och allt hvad mannen diktar sedan, som hjältar stort, som blommor smått, i skönare gestalter gått förbi hans barndomsöga redan", säger vår oförgätlige skald. Men den gestalten, som nu visade sig för Ernst, hade ej i skönare form gått förbi hans barndomsöga; nej, då var den ännu en outvecklade knopp och han

frågade sig själf om denna hulda varelse var den samma som den lilla flicka, hvilken han räddat från att drunkna. Dessa 7 år hade utvecklats knoppen till en blomma, sällsynt, tju-sande och skön. Högväxt och smidig som en Juno stod hon för hans blickar, som en uppenbarelse från de ljufva dröm-marnes värld; så hade han ej kunnat tänka sig återse den "lilla Ester", och han stod alldeles stum af öfverraskning.

För Ernsts forskande blick nedslog Ester sina ögon och en lätt rodnad uppsteg på hennes kinder. I den unge, ståt-liche mannen med de ädla ansigtsdragen igenkände hon den forne lekkamraten; redan då hade hon fångats af hans in-tressanta drag, som nu ännu mera frapperade henne, och den frågan uppsteg hos henne, om han måne var samma rätt-tänkande varelse nu som då, eller om hans beröring med världen äfven ändrat hans åskådning, så att det endast vore ett yttre glänsande skal som återstod, sedan kärnan bort-frätits. Ester var en öm, finkänslig kvinna, med ett ädelt och upphöjdt sinnelag; i sin barndom nära nog stäld på af-vägar genom föräldrarnes svaghet, hade hon genom den förut omnämnda sammanvaron med Ernst fått stadga för sina tänke-sätt och blicken öppnad för det rätta och sanna, det hade slagit djup rot i hennes själ, och därjämte hade bilden af hennes unge lärare fått en plats därstädes. Ofta hade denna bild föresväfvat hennes minne och hon frågade sig själf om hon ej skulle få se honom åter. Emellertid flydde tiden undan och om än bilden förbleknat hade dock fröet som såddes burit rik frukt; — skulle ej säningsmannen få se detta och glädjas därät?

"Är det inte herr — herr — Mattsson, som räddade mig då jag så oförvägen begifvit mig ut på sjön efter svanorna?" frågade hon med sväfvande röst.

"Jo", inföll grefven, "det är just samme raske gosse, som fiskade dig upp ur sjön för flera år se'n; jag kunde väl tro att du skulle bättre än min hustru känna igen honom; han har sedan dess arbetat som en karl och har nu tagit sin stu-dentexamen, hvartill ni torde gratulera honom."

Grefvinnan räckte först handen åt Ernst, sägande: "Det gläder mig mycket att herr Mattsson hunnit dit och jag vill på det uppriktigaste lyckönska. Jag talade just med herr Mattssons föräldrar för en månad sedan och de voro så inner-ligt glada öfver herrns flit och framsteg. Det är barnens pligt att göra sina älskade föräldrar glädje, och herr Mattsson har ej försummat sig häri, hvilket är hedrande. — Det var äfven mycket artigt att ej glömma bort oss med sin visit."

"Fru grefvinnans godhet är för stor, — hur skulle jag väl kunna glömma bort mina välgörare?" var Ernsts enda, stammande svar.

Ester räckte honom äfven sin hand och framhviskade något som Ernst ej kunde uppfatta om det var "gratulerar" eller "välkommen". Han kände sig som förvirrad, han tyckte att hennes hand brände och han vågade ej möta hennes blick.

Grefven kom honom till hjälp i hans förlägenhet med inbjudan att sitta ned. Förfriskningar inburo och grefven höjde sitt glas för Ernsts välgång.

Samtalet blef lifligt och vände sig hufvudsakligen om Ernsts studier, hans lärare och tilldragelserna vid läroverket. — Man öfvergick till tal om litteratur och Ernst ådagalade en ovanligt klar blick och stor kännedom i sitt omdöme. Detta fäste grefvens uppmärksamhet och han frågade om Ernst ej ville åtaga sig att ordna hans rikhaltiga bibliotek, hvilket under årens lopp kommit i oordning. Han tillade att därvid blefve mycket att göra, och sedan de gemensamt som hastigast öfversett bokförrådet och manuskripterna, lofvade Ernst att börja med arbetet en af de första dagarne.

Något samtal ensamt mellan Ester och Ernst kom ej denna gång till stånd, och efter några utbytta höflighetsbetygelser tog han afsked. Grefven och grefvinnan bådo honom välkommen åter, men Ester teg då hon räckte honom handen; dock, hvad sade väl hennes blick? — var det en dold fråga, eller hvad? Ernst kunde ej tolka den, men den brände sig djupt in i hans själ.

Arbetet med bibliotekets ordnande hade tagit sin början och Ernst tog öfver till Sundborg hvarje dag. — De flesta gångerna råkades Ester, men mellan dem sträckte sig konversationen ej längre än till några höflighetsfraser. Dock för hvarje gång kände Ernst sig allt mer och mer dragen till den hulda varelsen, en besynnerlig oro bemäktigade sig honom; arbetet ville ej som förr gå undan, han såg snart sagdt blott Esters namn skrifvet i hvarje bok han ordnade, och ofta fann han sig själf långa stunder försjunken i begundande. Hvarpå tänkte han väl? "I som älsken, I veten det, I!"

Själff trodde han att dessa tankar voro en hemlighet för alla andra, men om vi lyssna till ett samtal som fördes mellan Matts lots och hans hustru, skola vi finna att de upptäckt hvarest "skon klämde", som Matts lots brukade säga.

"Har du märkt att Ernet har blifvit så tyst och drömmande på några dagar", sade lotsen.

"Ja, kära du", svarade Nanna, "och jag tror att han varit så sedan han dagligen började ta öfver till Sundborg, han måste väl ej öfveranstränga sig, den stackarn, han ser så tänkande ut; talar man med honom hör han många gång ej hvad man säger, eller också ger han helt bakvända svar."

"Åh, lappri med öfveransträngningen; han har hufvud godt som två andra och tål väl vid att tänka och arbeta; nej, skon klämmer på ett annat ställe, han har bestämt gått och förgapat sig i fröken, som han en gång drog upp då hon plumsat i sjön. — Den där kärleken är en tok, ty han tänker sig ej för då han väljer sina föremål; pojken gör en stor dumhet om han går och tänker på henne, som han ändock ej kan få."

"Åh, hvarför det", afbröt mor Nanna, som i sin kärlek för Ernst ansåg honom värdig till och med en prinsessa, "är ej vår Ernst kanske den raraste yngling man kan tänka sig och sen så bra han ser ut; jag skulle tro att han dessutom är lika lärd och dugtig som någon annan, till och med fröken själf, fastän hon varit i pension i Schweiz."

"Däri kan du nog ha rätt, min' gumma; hvad utseende, godhet och duglighet beträffar, kunna ej många täfla med Ernst, men tror du att grefven med sina aristokratiska åsigtter skulle gifva sin dotter åt en man, som ej bär ett adligt namn, han må nu vara huru dugtig och lärd som helst? Nej, häldre skulle han se sig beröfvad alla sina egodelar än att vika en hårsman från sina åsigtter."

"Men är då Ernst ej lika god som en grefve eller baron?"

"Jo i våra ögon, men så är ej grefvens åsigt, och du kan vara öfvertygad om sanningen af hvad jag yttrat. Jag skall tala med Ernst i morgon och få honom att slå grillerna ur hägen, det duger ej att pojken går och funderar på den saken längre."

Matts afbröts här af sin sväger, som inträdde. Han hade varit i staden och medförde ett bref till Ernst. — "Det är troligen från någon af hans kamrater", sade Matts och lade det till sido.

Bekännelsen.

Det var en härlig juliafton, solen sjönk som en gyllene skifva i vestanvägor och rodnande välfde himlen sin pell öfver land och haf. Genom det öppna fönstret till biblioteket på Sundborg inströmmade den friska vinden och utanför slog talltrasten sina melodiska drillar. Ernst hade just avslutat arbetet, som han åtagit sig, och stod nu och lät blickarne glida från rygg till rygg på dessa stumma vishetslärare, som stodo packade tätt intill hvarandra från golf till tak. Men ej var det böckerna, som nu fängslade hans sinne, ej häller grefvens frikostighet, som nyss nödgat honom motaga en vacker summa för arbetet med ordnandet, nej, han tänkte på att han nu ej mera dagligen skulle få åtminstone se en skymt af henne, som fängslat hans häg och sinne. En djup suck banade sig väg öfver hans läppar. Hastigt reste han sig upp och skyndade ut; men som om en trollmakt fängslat honom vid denna ö, kunde han ej förmå sig att ännu stiga i båten; aftonsolens guld, brytande genom trädens grenar, lockade honom inåt parken, och långsamt gick han framåt den sandade gången med blickarne riktade på marken.

Då hörde han ljudet af steg från en af sidogångarne, han såg upp och framför honom stod Ester.

Båda hade ej märkt hvarandra förr än de så plötsligen möttes och öfverraskningen gjorde att de stodo ett ögonblick stumma inför hvarandra.

Ester bröt först tystnaden: "Jag ser att herr Mattsson också är ute och njuter af aftonens skönhet; — vederkvickelse kan äfven vara behöflig efter ett så ansträngande göromål som ordnandet af pappas bokförråd; jag hörde att det nu är avslutat till pappas stora förnöjelse."

"Ja, jag har avslutat det för ett par timmar sedan och herr grefven behagade att uttala sin belåtenhet med mitt försök", svarade Ernst. "Jag skulle just stigit i båten och farit mot hemmet, då liksom en inre röst bjöd mig att gå in i

parken och taga afsked med den. Dessa ställen hafva blifvit mig så kära att jag med saknad skiljes från dem."

"Men herr Mattsson kommer väl åter och hälsar på oss; enligt hvad jag hört lärer herrn stanna hemma öfver vintern, och det skulle ju vara oartigt att då ej under så lång tid egna oss ett besök; allra hälst som herr Mattsson dessutom finner vår ö naturskön och tilldragande."

"Nej, min fröken, jag kan ej komma hit mera, skälet hvarför kan jag ej säga, men tillåt mig i stället att få berättata en liten historia."

"Ja gärna", svarade Ester och satte sig ned på ett gungbräde vid den skogbevuxna stranden.

Ernst fortför: "Det var en gång en gosse, som glad och lycklig lekte bland blommorna; där fann han en liten älsklig förgät-mig-ej, som lockade honom till sig med ett oemotståndligt behag; han fäste sig ömt vid den älskliga lilla, vårdade den och smekte den; men så måste gossen skiljas från sin blomma, han såg huru en himlens dagdropp föll från dess späda blad, och hon nickade mot honom ett välkommen åter. — Men långa tider förgingo och när gossen återkom att söka sin blomma, fann han i dess ställe en prunkande stolt törnros, som visserligen var tjusande skön och i fågning långt öfverstrålade den späda förgät-mig-ej, men hon kände ej gossen, och han flydde bort med smärta, ty han kunde ej glömma den älskliga lilla, och rosen, som skulle varit hans ersättning, hade ej för honom annat än hvassa törnen; hon gömde sitt doft åt helt andra."

Ester såg på Ernst med frågande blickar och då han tystnat sade hon: "Men försökte han då ej att närma sig den stolta rosen? kanske det var blott en synvilla och kanske funnos ännu hos henne förgät-mig-ej-bladen kvar. Jag känner en annan berättelse om en liten gosse, som hade ett mycket godt och ädelt sinne, hjärtats guld gömdes under den allvarliga ytan. Han fick sig en leksyster, som höll mycket af honom; hon var mycket yr och egensinnig, men hon lärde af honom att tämja sin vilja, och hon liknade en planta som stödde sig uppåt honom; de delade under en kort tid ljuft och ledt, så väl sina små bekymmer som lekar och nöjen; men så måste de skiljas och flickan bad lekkamraten: "kom snart åter." Men han kom ej, han glömde bort henne för den vida världen; hon trodde dock att han en gång skulle komma och hon inpräglade fast hans bild i sitt sinne, och väl tusende gånger frågade hon sig själf, vinden och hafvet: hur snart kommer han? — Slutligen kom han igen, men ack,

hjärtats guld hade hos honom bortnötts, och för leksystemen, som han fordom lärde det rätta och sanna, hade han nu bara tomma, intetsägande fraser, sådana som ständigt brukas där ute i den stora, vida världen, där honungshala läppar endast framsäga leende lögn. — Då med ens föllo alla luftslott, som den lilla flickan hade byggt, och hon vände sig bort med smärta, tåren hann ej ur hennes öga, ty den liksom hjärtat hade stelnat till is."

"Nej, nej, hulda, älskliga varelse, döm mig ej så hårdt", ropade Ernst, "jag vet väl att jag är den gossen, men aldrig ännu har världen förmått rubba de grundsatser jag en gång fattat, ej har den röfvat från mig hvad hjärtat hyste som dyrbarast och ädlast, eller bortplånat intrycken från de lyckligaste da'r i mitt lif, då vi här tillsammans jollrade bort tiden. Men hör mig, Ester, då jag återsåg er, — då jag återsåg dig — så tjusande, så skön, kände jag mig helt och hållet främmande för dig, jag betänkte det stora afstånd, som skilde oss åt, och rodnaden på din kind tolkade jag som förlägenhet öfver att återse den fordom intime vännen; jag beslöt då att glömma och för alltid utplåna bilden af dig. Men jag drogs åter hit af en osynlig makt, jag såg dig dagligen, och känslan, som jag sökte betvinga, flammade å nyo upp, och jag led gränslöst under striden mellan att glömma och älska. Hör nu min bekännelse: jag älskar dig gränslöst, högt och heligt, förlåt mig att jag vågar lyfta blickarne så högt, men innan jag åter lämnar dig för alltid, måste denna känsla, som hotar att spränga mitt bröst, läggas i dagen; på samma gång som jag för evigt säger dig farväl, ber jag dig någon gång med öfverseende tänka på den förmätne, som djärfts så fångsla din bild i sitt sinne, att den därur aldrig utplånas."

Ernst hade under denna förklaring fallit på knä för Ester och lidelsefullt fattat hennes hand, på hvilken han tryckte en brännande kyss.

"Stig upp, Ernst", sade Ester med värdighet, "ej höfves dig att ligga på knä för mig. För den forne lekkamraten har jag ständigt hyst samma känsla, dig och ingen annan vill jag tillhöra, och ej bör du då lämna mig för alltid. Fullborda dina studier och kom sedan åter och hämta din brud, som till dess skall troget vänta på dig. — Min far tror jag ej skall lägga hinder mot vår förening, ty jag är säker om att han älskar mig nog högt att ej vilja förhindra min lycka."

"O Ester, är det ej blott en skön dröm? Vill du, hulda varelse, tillhöra mig?" jublade Ernst, och slog sin arm kring hennes lif.

Men hon drog sig undan och sade: "Ej så, min Ernst, någon skulle kunna få se oss här, och vår förbindelse bör vara en hemlighet oss emellan tills den dag du återkommer och då skall du få förlofningskyssen. Kärleken till mig bör vara en sporre för dig att snart nå ditt mål, efter hvilket äfven jag innerligt längtar. Res nu med Gud, genom ditt hem kunna vi sedan meddela oss med hvarandra."

Ester hade rest sig upp och gick framåt, och Ernst följde henne. Han gick tyst och drömmande, en obeskriflig känsla af sällhet hade bemäktigat sig honom, och framtiden låg som en skimrande hägring framför hans blick. — Ack! han visste ej huru snart de sköna luftsloppen skulle ramla och de ljusa framtidsvyerna helt och hållet förändras.

De voro nu vid båten. En blick, en handtryckning, ett knappt hörbart framhviskadt: "God natt, älskling", och så gungade Ernsts hvita segel framåt sjön.

~~~~~

De båda breffven.

Då Ernst landade vid Storvik var mor Nanna honom till mötes. "God kväll, kära mor!" ropade Ernst på långt håll och väl kommen upp ur båten tog han henne i famn och kysste henne.

"Du har dröjt länge i dag, Ernst", sade hon, "jag har längtat efter dig rätt mycket, ty Matts har måst följa med ett fartyg i dag."

"Det var snällt af mor att sakna sin son", svarade Ernst, och tog henne om lifvet samt svängde rundt omkring, "men kom nu in med så skall jag berätta någonting som skall glädja mor mycket."

Inkomna i stugan fortsatte han: "Vet mor, jag är den lyckligaste bland dödlige, ty Ester von X. älskar mig, hon, den hulda varelsen, har i dag erkänt det för mig, och jag är snart sagdt tokig af glädje. Som mor vet hade jag beslutat att stanna hemma öfver vintern och arbeta på egen hand, men jag har nu ändrat detta beslut och ämnar vid terminens början besöka universitetet, ty ju förr jag har tagit min examen, ju förr kommer hon att tillhöra mig. — Skall mor ej gratulera mig till min lycka?"

Mor Nanna hade stillatigande åhört Ernsts lifliga berättelse, hon tänkte på Matts lots' ord, men hon hade ej hjärta att rubba sin älsklings illusioner, därför sade hon dröjande:

"Jo visst gratulerar jag dig, Ernst; men tror du att greffven gillar er förbindelse?"

"Greffven vet ej och ingen mer än ni får veta därom, tills den dag då jag öppet framträder och anhåller om hennes hand; och Ester trodde att hennes far älskade henne så högt att han ej skulle förmena hennes lycka", blef Ernsts svar.

Mor Nanna afbröt nu samtalsämnet, och sade: "Där ligger ett bref till dig framme på bordet, brefbäraren lämnade det i dag."

Ernst tog och betraktade brevet, sägande: "Undrar just från hvem det kan vara, poststämpeln är från V. — hvem tänker på mig där? nå vi få väl se!"

Han bröt det och läste det högt. Dess innehåll lydde:

V. i juli 186..

H. Herr Studerande Ernst Mattsson.

Storvik.

Vill härmed förfråga i fall ni vore hågad att antaga plats hos en greflig familj i Vestmanland, som lärare för en 8-årig gosse. — Lönen är bestämd till 1,000 kr. pr år, samt allting fritt. — Jag anser att det vore fördel med att antaga platsen, ty lönen är ju god och blefve en stor hjälp vid framtida fortsättande af studierna; men med dem hastar det ju ej, allra hälst ni är ännu ganska ung. Betänk saken väl och gif mig ett svar inom en månad från dato.

Med högaktning

Eder forne lärare R.

"Nej!" sade Ernst sedan han slutat läsningen, "jag kan nu ej mottaga någon plats, ty jag måste skynda att nå mitt mål. Eljes hade det varit en god hjälp för mig, men jag hoppas att under tiden jag ligger vid universitetet kunna skaffa mig biförtjenster, så att jag slipper att tynga mina kära föräldrar; dessutom har jag ju, då jag uppnått 25 år, det mynt som grefve X. insatt för mig i lifräntestalten."

"Min käre Ernst", inföll mor Nanna, "du skall ej behöfva sträfva så mycket för ditt uppehälle vid universitetet, ty om Herren förlänar oss hälsan vet du väl att vi hjälpa dig med hvad vi kunna, i öfrigt har du hittills varit mycket sparsam så att ditt underhåll ej förefallit dyrt eller påkostande. — Men om än så hade varit, så var dock viss om att vi med glädje offra allt för dig. — Du är ju vår enda glädje och hopp, skulle vi då ej sträfva och arbeta för din framgång?"

Ernst fattade mor Nannas hand, sägande: "Tack min älskade mor, den på stranden upphittade gossen har du fäst vid dig med de ömmaste band, du vårdade hans späda år, du uppoffrade din tid och dina krafter för honom, hans glädje var din, och hans smärta äfven så; du lärde honom få en öppen blick för det ädla och sköna, du inplantade hos honom alla dygder som bodde i din rena, älskande själ. — O min mor, hur skall jag tillräckligt kunna tacka dig? Men jag vill arbeta, arbeta mycket för att kunna uppnå två sälla mål: det första att blifva din ålderdoms stöd och tröst, och det andra att göra mig värdig Esters hand."

Länge sutto mor och son samtalande i den härliga sommarvällen. — Fridfull sänkte sig natten öfver land och haf och innerlig frid och lycka hade äfven lägrat sig öfver Storvik. Länge och godt sof Ernst; drömmarne, ljufva, leende och bedrägliga, fängslade honom till långt in på andra dagen, då modren väckte honom samt lämnade ett bref från grefven på Sundborg, af följande innehåll:

"H. Herr E. Mattsson.

Storvik.

Om tiden tillåter att fara hit öfver i dag, önskade jag gärna ha ett samtal med eder; skulle ni vilja bestämma hvad tid jag finge motse eder visit, blefve jag förbunden.

Högaktningsfullt
von X., grefve."

Han klädde sig skyndsamt och gaf budet det svar att han skulle komma till Sundborg på e. m. — Långsamt förflöto timmarne till dess och han grubblade på hvad som kunde föranleda grefven att skriva bref till honom; han tog en bok att läsa, men tankarne ville ej följa med, de sväfvade vidt omkring, ständigt växlande; han slog då boken tillhoppa och började ett samtal med mor Nanna, men öfverraskade sig själf med att han ofta gaf oriktiga svar på hennes frågor eller ibland ej hörde hvad hon sade; — ingenting ville lyckas honom och otåligt väntade han att klockan skulle utvisa 3-tiden, då han ämnade fara. Ändtligen slog denna timma och sedan han tagit farväl med sin fostermor steg han i jullen och landade snart därpå vid Sundborg.

Öfverste von X. stod på verandan, och sedan Ernst vördnadsfullt hälsat honom, sade han: "Herr grefven önskar att tala med mig?"

"Ja, min unge vän", svarade denne, "det är en vigtig sak hvarom jag önskar samspråka med er, var god och stig in i biblioteket, vi kunna där vara mest ostörda. Min hustru och dotter ha farit till staden i dag, men jag vet ej hur dags de komma hem."

Då de kommit in och grefven bedt Ernst taga plats, började han: "Det har kostat mig en stor strid innan jag tagit detta steg, men i öfvertygelsen om att jag handlar rätt har jag ej längre tvekat att tala öppet med er. — Jag blef nämligen i går afton ett ofrivilligt vitne till samtalet mellan er och min dotter; det berörde mig så närtsamt, men jag vill ej förebrå er, utan i stället mig själf, som ej haft någon öppen blick för hvad som tilldragit sig kring mig."

"Förlåt mig, herr greve", afbröt Ernst, "ingen hemlig kärlekshandel har varit oss emellan, därom anhåller jag att herr grefven är förvissad; min kärlek till fröken von X. har jag försökt att bekämpa, men då jag af en händelse mötte henne och vi kommo att tala om de flydda tiderna, blef jag öfvervåldigad af mina känslor och enligt hvad jag hör vet herr grefven hvad som skedde."

"Sant, min unge vän, och jag vill tro er", återtog den förre, "men dessa känslor böra bekämpas, ty de äro dåraktiga, endast hvilande på svärmeri, flamma upp för ett ögonblick och slockna sedan för att aldrig mera tändas; — lofva mig därför, i fall jag har något värde för er, att afbryta all förbindelse med min dotter — ty som det nu är får det icke fortfara."

"Men", svarade Ernst, "jag kan inte öfvergifva henne, hon är min ungdoms brud, och har blifvit mitt andra jag. Att taga henne från mig vore att slita hjärtat ur mitt bröst och att förstöra mitt lifs sällhet. Herr grefven kan väl ej vara så grym far att förhindra tvänne personers lycka, ty Ester älskar mig tillbaka, hon, den änglarena varelsen, har erkänt det för mig. Hör mig, herr greve, hör mig för Esters, edert barns skull, ty jag vet ni älskar henne ömt och vill hennes väl; jag begär ej något för närvarande, ej så mycket som en blick eller handtryckning från henne, men beröfva mig ej hoppet att jag i en framtid, då jag kämpat mig fram till mitt mål, får äga henne, ty då förstöres mitt lifs sällhet, och någon framtid har jag då ej mer. — Till all den godhet och kärlek herr grefven bevisat mig, lägg ännu detta, och jag svär vid allt hvad heligt är att ej missbruka eder godhet. Pålägg mig hvad prof som hälst och jag skall genomgå det, endast beröfva mig ej mitt ljufva, mitt enda hopp, ja mitt allt."

Ernst hade talat med innerlig öfvertygelse och värma; hjärtat låg på hans tunga, blekhet och rodnad hade omväxlande synt på hans panna och kinder. Grefven hade uppmärksammat åhört honom. Då Ernst slutat sade han: "Så, ha edra känslor så djupt rotfäste, så mycket smärtsammare är det för mig. Hör nu mig, min unge vän, och låt förståndet för en stund åtminstone beherska känslan. Enligt mina åsikter kan jag ej och kommer aldrig att säga ja till eder förening med Ester. Älskar ni henne så högt, så lät äfven hennes sanna lycka vara er angelägen, ty lycklig utan sin fars samtycke och välsignelse kan hon ej blifva. — Jag bönfaller hos er; tänk på edra egna älskande föräldrar, hvad skulle de väl känna eller säga i fall deras son företoge en sak som

vore stridande mot deras åsichter? Äfven jag har ett varmt, älskande fadershjärta, skona detta från att smärtas djupare än hvad som skett. — Jag vet att jag betraktas af er som grym och känslolös, men det är ej så; mina åsichter äro årsbarn med mig själf, och från dem kan jag ej vika, allra hälst då det gäller min dotters väl. — Ni är ännu mycket ung, och med kraftig vilja skall ni kunna bekämpa och öfvervinna kärleken till Ester. — Ni har ju ämnat blifva läkare; fortsätt edra studier, och jag skall kraftigt understödja er hvad det ekonomiska beträffar, sedan skall en gång omsorgen för den lidande mänskligheten blifva ersättning för den känsla som nu hos er måste kufvas och undertryckas. Jag väddar till er heder och pligtkänsla: skänk mig åter min dotter, närma er henne ej mera, eller brevväxla med henne, — jag skall själf tala med henne om det skedda. — Räck mig er hand och gif mig ert hedersord.”

Ernst hade rest sig upp under det grefven talade, han var dödsblek och stum. En våldsamt strid rasade inom honom, tvänne makter kämpade där med hvarandra, hvilken af dem skulle vinna seger? Slutligen bröt han tystnaden, sägande:

”Herr grefven må ha talat nog i detta ämne; de framlagda skälen äro intetsägande för mig, men då herr grefven säger att min kärlek och mitt framtidshopp skulle föranleda Esters förlust af sin fars kärlek och välsignelse, vill jag ej vara en orsak till denna splittring. Ester glömmet jag aldrig, men jag skall dölja min kärlek och min smärta inom mig själf, och skall ej mera närma mig henne. Som det är pinsamt att mera orda härom torde jag tillåtas att afbryta här. Herr grefven har mitt löfte! — farväl!”

Ernst bugade sig med värdighet och närmade sig dörren, men grefven hade samtidigt rest sig upp och hindrade honom, sägande: ”Ej så må vi skiljas, min unge vän; ungdomsblodet kokar öfver, märker jag, och behöfver därför klämmas mellan sköldar; jag har må hända djupt sårat er, men vid lugnare sinnesstämning skall ni se saken i annan dager. Sätt er ned och låt oss tala om er framtid, för hvilken jag vill göra allt.”

”Öka herr grefvns hittills visade godhet mot mig med ännu en. Låt mig gå!” sade Ernst, ”jag kväfs inom dessa murar. Hvad min framtid beträffar, så har den nu helt och hållet mörknat, — låt mig äfven själf sörja för den, en allmosa af herr grefven skulle i närvarande stund endast såra mig djupt. Förlåt mig! farväl.”

”Gå då, min vän”, svarade grefven, ”jag vill ej döma er efter orden: ni skjuter tillbaka min välvilja, men detta skall

ej inverka på mig, var viss om att mitt öga skall faderligt följa er. Farväl!"

Ernst, nästan bedöfvad, skyndade sig, utan att kasta en blick tillbaka, ned i båten, och hur han fick denna lösgjord eller seglet upp visste han ej själf. Han vaknade först ur sin domning då han var ett godt stycke utåt sjön, och märkte då att han styrde kurs åt helt annat håll än mot Storvik. En båt syntes på afstånd, det var troligen grefvinnan och Ester, som återvände till Sundborg. En djup suck banade sig väg öfver Ernsts läppar, den tolkade mer än månet ord, det var ett afsked till allt hvad han som ljufvast drömt, det var likbegängelsen på hans sköflade lycka. En tår banade sig förstulet väg ned öfver hans kind, men han borttorkade den hastigt, och beslutsamhet hvilade öfver de bleka dragen då han uppnådde sitt hem.

Men tårekällan, som han trodde stelnat, kvälde fram på nytt vid mor Nannas ömma fråga om hur hennes älskling befann sig; han lutade sitt hufvud mot hennes bröst, och han "gret som man gråter i ungdomens vår"; men samma ädla kvinna, som vårdat hans späda år och då skingrat de små bekymmerna, förmådde äfven nu sända lugn och frid i hans sinne, modershanden smekte bort molnet från hans panna, och Matts lots' faderliga råd gäfvo styrka åt hans själ. Hårdt var slaget, men han kände nu sin manliga kraft, han kunde och han ville bära hvad ödet sände.

"Jag känner att jag behöfver komma ut och kämpa mot världen, så vida jag vill vinna seger öfver mig själf", sade han till fosterföräldrarne, "huru gärna jag än velat stanna hos er någon tid, kan jag det dock ej nu, jag måste ut, jag måste bort, jag mottar nu platsen som erbjöds mig." — Och därvid blef det, böner eller afrådande förmådde ej ändra hans beslut.

På Sundborg hade grefven samvetsgrant talat med Ester om hans samtal med Ernst, samt framhöll sina skäl. Hon, den svaga kvinnan, visade vid åhörandet här af en styrka, som förunderligt nog ofta i motgångens stund meddelas åt hennes kön. — Något svar hade hon ej att gifva, hon endast teg, och då fadren slutat aflägsnade hon sig; ej en tår syntes i hennes öga, fastän kinden var onaturligt blek.

Nästa dag erhöll Ernst en biljett, innehållande blott:

"Jag vet allt. Vänta tåligt och hoppas! Din Ester."

Med vemod läste Ernst dessa få ord; han kysste de kära dragen af hennes hand, och gömde därpå biljetten som en helgedom. — Det var ju sista minnet af henne — hans första och enda kärlek.

Dolda planer.

Vi bedja nu läsaren följa oss till ett annat af Sverges landskap, det natursköna Vestmanland. Huru storartad är ej här naturen och hvilka mäktiga intryck kvarlämnar den ej hos åskådaren! Det är just en bild af den lugna, själfmedvetna styrkan; dessa bergryggar, hvars inre genomkorsas af mäktiga malmådror, dessa vidsträckta, susande furuskogar, där elgen har sin gång och som äfven nalle och lodjuret stundom besöka, dessa brusande strömmar, som ila från trakt till trakt, drifvande stångjärnshamrar, sågverk och kvarnar, tala tydligare än ord till främlingen; allt är storartadt och tju-sande, allt har nyhetens behag; hvarthän ögat blickar är ständigt omväxling. Idogheten har här bosatt sig. Se dessa foror, som i långa rader transportera bergmalmen till mas-guarne, att där förädlas, se sedan dessa stora härdar, med sina högt öfver skorstenarne flammande eldkvastar; eller följ med in i dessa, om forna tider susande skogar, väggledd an-tingen af yxhuggens dån eller kolmilornas rök, — öfver allt mötes man af fliten och ihärdigheten.

Vid en af Kolbäckens många bugter ligger Djupafors bruk och dit styra vi vår färd. — Det är en storartad an-läggning med många smedjor, valsverk och arbetsstäder, och äges af grefve V. Efter det yttre att skåda skulle man väl trott att här blomstrade endast lycka och frid, och att ägaren af denna vackra egendom skulle vara en af dessa människor, som fru Fortuna förklarar för sin beständige gunstling; men så var det ej. Grefve V. var en äldre man, några och sextio år samt omgift. För ett tiotal af år tillbaka hade han för-lorat sin första hustru. — Denna var en mild, älskande varelse, men ständigt sjuklig kunde hon ej vara den hemmets sol som behöfdes för hans oroliga sinne; äktenskapet var barnlöst och detta bidrog äfven att fördystra honom. — Till sällskapsdam och vårdarinna hade grefvinnan antagit en ung mamsell, Julia P., prestdotter från Småland; det var en hvad man kallar

"bildad" kvinna, af ett godt utseende, ja till och med skönhet; men ty värr, hjärtats sanna bildning eller skönhet ägde hon ej. Af ett stolt och hersklystet sinnelag, sträfvade hon endast efter glans och prål, samt skydde inga medel att uppnå det mål, som hägrade för hennes sinne. Under ett sken af ömhet och deltagande förstod hon att allt mera lossa det sköra bandet mellan makarne, under det hon gjorde sig själf oumbärlig för båda; långsamt skred tiden för den stackars sjuka grefvinnan, men slutligen kom döden som en räddande ängel och ryckte henne undan sorgerna och lidandet. Hennes make var ej närvarande vid dödsbädden, utan endast Julia, och den döendes sista ord voro en välsignelse öfver henne, som varit en sådan öm vårdarinna och deltagande i bekymren. Julia kände väl liksom ett styng i hjärtat vid denna välsignelse, som samlade glödande kol på hennes hufvud, men nästa stund var intrycket försvunnet, och med ett hänleende på läpparne vände hon sig bort från liket.

Grefvinnan hegrofs med pomp och ståt, och som seden fordrade blef det nu en tid mycket stilla hos grefven på Djupafors. Under denna tid gjorde sig Julia allt mera oumbärlig för honom, och hon förstod utlägga sina planer så väl att sorgeåret knappast gått till ända förr än hon af grefven fördes till altaret som hans brud.

Nu följde en helt annan tid: grefven kunde ej neka sin unga maka någonting, och hon riktigt fråssade på nöjen. På Djupafors aflöste den ena festen den andra, och gäster från alla håll samlades här, alla täflade om att fira den unga, vackra grefvinnan. Man rynkade visserligen de aristokratiska näsorna och sade att grefven var en gammal tok och att han ingått en mesallians, men vid åsynen af henne glömdes de nyss fälda yttrandena; hon tjusade alla som kommo i hennes närhet, och hon var den blomma, kring hvilken fjärlarne ständigt svärmade.

Till en början kände sig grefven någorlunda lycklig, men snart märkte han att han begått ett misstag, ty hans maka hade endast traktat efter att uppnå rikedom och makt, och någon kärlek till honom hyste hon ej. Han återföll då i sitt gamla dystra sinnelag, hvartill kom en nara nog till galenskap gränsande svartsjuka. — Häftiga strider utkämpades makarne emellan, ur hvilka alltid Julia utgick segrande, hon spelade alltid rolen af den förolämpade, och slutet blef att grefven bad om förlåtelse för sina orättvisor. Så fortsattes nästan dagligen och han blef en slaf för hennes nycker. Det

tycktes som om förhållandet skulle något bättras då deras äktenskap välsignades med en flicka, men det varade ej länge förr än allt åter var på det gamla sättet. Julia rusade från nöje till nöje, lät sig smickras, beundras och kurtiseras och på alla hennes makes föreställningar hade hon blott ett hånlöje till svar; tog han nu till höga tonen stälde hon sig sårad, frampressade kan hända en tår och då blef följden åter en förlåtelse-scen.

Men äfven Julia skulle få erfara att lyckan ej ligger i rikedom och glans; för hennes ombytliga sinne blefvo snart nöjena gamla och förlorade sin dragningskraft; hon längtade efter något nytt, men hvar fans det, hon hade läppjat på allt och ingenting föll henne i smaken. Sin make älskade hon ej, han var för henne blott en gammal tok; dottern syntes hon ej äga ömmare känslor för, ibland kunde hon visserligen ta henne i famn och smeka henne, men nästa stund blef hon bortstött; gret då den späda varelsen, ringde hon och bad kammarjungfrun taga ut den "skrikande ungen". — Djupafors blef med åren för henne allt mera tomt och ödsligt. Naturens skönhet uppfattade hon ej, forsens dån talade till henne lika litet som skogens dofta sus. — Hon hade nu blott ett enda mål, en enda diktan och traktan, nämligen att få sluta sig till ett manligt älskande hjärta; hon hade uppstått för sig ett ideal, men hvar skulle hon söka detta? På de många hyllningarne, som egnats henne, var hon mätt, och de många dårar som hade förklarat henne sin kärlek skänkte hon endast sitt förakt. Ingen af de män som hon hittills råkat hade på henne kunnat göra något varaktigt intryck, hon hade ej mött en enda, värd hennes kärlek. En obeskriflig trånad af att ha någon att sluta sig till, att ha någon att varmt älska, kom öfver henne; Djupafors blef henne för trångt; — det drömda idealet skulle hon finna om hon ock måste söka kring hela världen. Hon beslöt att resa och efter några få strider hade grefven förmåtts att ingå på hennes förslag att besöka södra Europa, och det bestämdes att de redan samma höst skulle resa till Italien. Hälst hade hon sett att få ensam göra färd, men grefvens svartsjuka tillät honom ej att stanna hemma, och hvarje öfvertalningsförsök, syftande ditåt, skulle hafva varit förespild möda. Utsigten till ny förströelse hade verkat upplifvande på Julias domnade lynne och det buttra och kalla i hennes sätt försvann till en del, och hon började till och med att visa vänlighet mot grefven, som däröfver både förvånades och gladdes; han hade på de sju år de varit förenade knappast hört ett vänligt ord från hennes mun.

Så stodo sakerna, då ett bref anlände till Julia af innehåll att hon skyndsammast skulle komma ned till en döende syster, som bodde i staden K. — Hon reste, men hann ej dit förr än på systemens begrafningsdag; den aflidna hade uttryckt sin önskan att hennes enda barn, en gosse på 8 år, skulle upptagas och vårdas af Julia; ehuru systrarne ej umgåtts under lifstiden, lämnade hon dock vården om sitt barn hällre i Julias hand än i någon främmandes; fadren var sjökapten och var större delen af året på resor, hvadan han ej kunde hafva det vakande öga på sin son som behöfdes för dennes uppfostran. Julia åtog sig ogärna detta uppdrag, men hon kunde dock ej neka sin systems begäran, och efter ett kort vistande i sorgehuset reste hon åter till Djupafors, medtagande gossen.

Våra läsare erinra sig må hända den främmande damen på ångbåten, på hvilken Ernsts kamrater fäst hans uppmärksamhet. — Det var just grefvinnan Julia, som var på återväg till hemmet. — Då hon fick se Ernst fängslades hon genast af hans utseende och präktiga figur; hans klangfulla röst tilltalade henne, och hon åhörde med uppmärksamhet hans samtal med sina kamrater; det djupa allvar och den sanna öfvertygelse, som afspeglade sig i hvarje hans ord, gjorde hos henne ett säreget intryck, det var allt så olik mot hvad hon förut upptäckt hos männerna, det dåliga skämtet, det äckliga smickret, de fadda hvardagliga fraserna funnos hos honom ej; allt var kärnfriskt och naturligt, allt talade om ett oförderfvadt hjärta, en ädel själ. — Deras blickar hade mötts, och Julia uppfångade girigt det snabba ögonkastet, hon ville däri läsa ännu mer än hvad hon redan trodde sig veta om denne främpling, men hon kände sig förvirrad inför denna blick, så allvarligt forskande, och hon kunde ej mera glömma den. Ett beslut uppsteg hos henne; hon måste till hvad pris som hälst äga denne man, hon ville fängsla honom i sina bojor, skulle än striden blifva aldrig så hård. Hon grubblade nu öfver på hvad sätt hon skulle få veta hvem han var, då slumpen kom henne till hjälp och hon af systersonen fick det förr omnämnda visitkortet. Hon såg först på detta, och fästade sedan en lång blick på den unge mannen, som stod på akterdäck, försjunken i åskådandet af naturens växlande skönhet, samt sade för sig själf: "Du måste blifva min om jag ock skall kämpa mot hela världen därför."

Hon hade uttänkt ett sätt att redan nu närma sig honom, men hon öfvergaf det åter, hon ville ännu slugare anlägga sin plan, tills säkrare skulle hon lyckas. I stället för att fortsätta sin resa, steg hon af vid nästa plats fartyget lade

till, och där inväntade hon en nedgående ångare. Hon reste till staden V. och uppsökte rektorn därstädes och utfrågade af honom Ernsts hemort m. m. — Hon sade att hon sökte en lärare för sin fosterson, och att Ernst af en bekant blifvit henne rekommenderad, men som hon ej kände den unge mannen, ej håller visste om han ville antaga platsen, hade hon vändt sig till rektorn med sina förfrågningar och denne lofvade att meddela sig med Ernst, och sedan underrätta grefvinnan. — Hon hade således nu fått reda på hans hem, lyckades hon nu äfven i att få honom anställd som lärare för den lille Ernst, så ansåg hon sig viss om segern.

I afvaktan på svar vände Julia åter till Djupafors. Grefven, som blifvit blidare stämd genom hennes förändrade sätt mot honom, beviljade lätt hennes begäran om anskaffandet af en informator åt gossen, och då hon nämde att hon sammanträffat med rektorn i V. och samtalat med honom därom, gillade han äfven hennes handling däri; allt syntes gynna hennes planer, hon väntade nu endast med otålighet hvad svar brefvet skulle innebära, och huru triumferade hon ej då detta anlände med underrättelsen att Ernst Mattsson mottog platsen som lärare.

Det var en grå och ruskig oktoberdag, regnet flöt i strömmar och vinden virflade med de gulnade löfven. Oaktadt vädret och väglaget syntes dock en resande på vägen till Djupafors. I en hög pinnkärria satt han instufvad, alldeles genomblötad, och skjutspojken vid hans sida hade i likhet med honom fått del af himlens välsignelse.

Båda tycktes med stum resignation mottaga de flödande gåfvorna. Den resande hade en längre stund suttit tyst och begrundande, då han väcktes ur sina funderingar af skjutspojken, som vid en krökning af vägen sade: "Där borta ser herrn Djupafors."

"Så, då äro vi ju Gudi lof snart framme", sade främlingen. "Känner du grefvens på Djupafors?"

"Skulle tro det att jag gör; grefven är mycket gammal och knarrig, men hennes nåd är ung och grann, samt glänser som en sol; hon gifte sig väl med den gamle fulingen för pengarnes skull, kan jag tro. Han är mycket svartsjuk, och grefvinnan är visst mycket olycklig, men så går det då folk gifter sig för pengar. De ha en dotter, och där är äfven en gosse, som skall hetas vara systerson till grefvinnan, men det lär visst vara så att hon själf är mor till honom, efter hvad folket säger. De skola nu resa utrikes; grefvinnan skall förströ sig och glömma en fästman, som hon hade innan hon

blef gift med grefven och som hon då öfvergaf, hvilket hon sedan mycket ångrat. Men för all del, söta herre lille, säg inte att jag sagt nånting", — afslöt skjutspojken sin berättelse.

"Hm, ja så, nej min gosse", var det tankspridda svaret. Åkarkampen lunkade tungt framåt och stannade slutligen framför hufvudbyggnaden; vår resande hoppade ur det obekväma åkdonet, och sedan han kastat af sig de våta ytterplaggen, gick han uppför trappan, samt mottogs af en domestik, hvilken tillfrågades om grefven vore hemma eller kunde råkås. På det jakande svaret framtog han ett visitkort och lät betjenten anmäla sig. — Vi igenkänna lätt den resandes drag, det är Ernst Mattsson, som nu anländt att mottaga sin kondition. Efter en kort stunds väntan kom betjenten åter och införde honom till grefven. Denne, som låg i en fätölj, lidande af gikten, reste sig till hälften vid Ernsts inträde, samt räckte honom handen och tillönskade ett välkommen; ringde därefter på betjenten och tillsade honom att ledsaga Ernst till det för honom iordningställda rummet, samt efterse att hans saker uppbyros. Ernst bugade sig och lämnade rummet, och sedan han likviderat skjutspojken, följde han betjenten till sin kammare. Här blef han öfverraskad af att finna, att i stället för ett vanligt ungarlsrum med få bekvämligheter, på det högsta möbleradt med en soffa, ett skrifbord, en komod, en byrå och ett par stolar, hade tvänne ljusa, glada rum stälts till hans förfogande; de voro utstyrda med verklig elegans, fina gardiner voro draperade för fönstren, tjocka mattor betäckte golvet och på väggarne hängde dyrbara oljemålningar, möblementet i sin helhet svarade häremot, och Ernst stod undrande om ej betjenten ledsagat honom vilse. Denne senare aflägsnade sig och Ernst började ombyta kläderna. Han såg sig närmare omkring i rummen, en person med fin smak hade säkerligen iordningställt dem, en viss symetri spårades, ingen öfverlastning af lyx, men ej heller felades något som man kunde påräkna till bekvämlighet. — Han var nu omklädd och slog sig ned i soffan, samt lät tankarne ila till det kära hemmet med sina många ljufva minnen, men ibland dem uppsteg äfven ett annat minne, som afpressade hans bröst en djup suck och framlockade en tår i hans öga; ett pickande hördes nu på fönsterrutan, han såg upp och märkte en hyt vacker dufva som orädd blickade in i rummet; han närmade sig fönstret och såg på henne en lång stund, tills hon åter flög bort. Besynnerliga tanke: var denna bild af oskulden väl en hälsning från hans hjärtas brud? Var det väl en uppmaning att ej låta hennes minne

förblekna? Så trodde Ernst, och då dufvan svingade sig upp mot det blå, följde han med ögonen hennes flygt och sade: "Tack, du älskliga varelse, och bringa min hälsning tillbaka; säg att hennes bild aldrig, aldrig utplånas ur mitt sinne."

Svärmiska löfte! skulle du väl i en framtid ej förglömmas?

Han hade åter satt sig i soffan, och med hufvudet lutadt mot handen funderade han på huru hans vistelse på Djupafors skulle utfalla, hurudana själsförmögenheterna voro hos det barn, som han skulle handleda, eller om han här skulle finna tillmötesgående och vänliga människor eller bemötas med likgiltighet och köld. Då knackade det på dörren, och vid hans "stig in" inträdde åter betjenten och anhöll det han måtte stiga ned och äta middag jämte herrskapet. Vid Ernsts inträde i matsalen fans endast grefven där före honom, men nästan samtidigt inträdde grefvinnan genom en annan dörr. Ernst igenkände henne ögonblickligen som den obekanta damen från ångbåten och studsade vid hennes åsyn; han mindes äfven sin då uttalade önskan och likväl hade det nyckfulla ödet kastat denna kvinna i hans väg. Han beherskade sig dock så mycket att han gjorde en ledig bugning då grefven presenterade honom, och grefvinnan önskade honom välkommen. Hon låtsade ej känna honom, yttrade endast ett par vardagliga fraser och satte sig därpå till bords, inbjudande herrarne följa exemplet. Grefven satte sig vid hennes sida och anvisade Ernst plats midt emot. En liten stunds tystnad inträdde; denna bröts af grefven, som beklagade att magistrern ej underrättat om sin ankomst, så att man kunnat afhämta honom i täckvagn i närmaste stad; det var ju ledsamt att han fick åka i öppen vagn under ett sådant hållregn etc.; grefvinnan uttryckte den önskan att magistrern måtte trifvas på Djupafors, samt frågade i fall han funne sig belåten med de rum som man för tillfället iordningställt åt honom. Ernst svarade artigt att han funne sig synnerligt belåten och tillfredsställd, han hade ej förut bott så bekvämt, och uttalade sin tacksamhet för herrskapets omsorg för hans välbefinnande.

Efter måltiden bjöds kaffe i ett till salen stötande kabinett. Samtalet blef lifligare, och grefvinnan Julia visade sig mycket älsklig mot sin man, men tycktes ej taga ringaste notis om Ernst; hennes konversation var kall och lugn; dock, den som sett den blick hvarmed hon betraktade honom då hon trodde sig ej observerad, skulle i den samma läst en häftig lidelse, parad med en viss tillfredsställelse. Hon satt nu och lyssnade till grefvens förfrågan från hvilken ort magistrern var, hvar han genomgått sina studier m. m.; då grefven för

en stund tystnade, fortsatte hon samtalet och bad magistern ursäka att hon ej för tillfället kunde föreställa honom hans blifvande lärjunge, emedan denne hade fått tillåtelse att besöka inspektorens barn för en kort stund. — Hon tillade att det ej var hennes egen son, utan en afliden systers, och Ernst erfor således att hans discipel skulle blifva samme gosse som han samtalat med på ångbåtsfärden. — I det samma inkom en liten flicka, omkring 6 år, som gick bort och stälde sig hos grefvinnan, skådande skyggt upp till henne; men hon tog och satte flickan i sitt knä och kysste henne hjärtligt, samt presenterade henne som sin dotter; det var ett vackert barn, men ansigtsuttrycket var blekt och lidande, hon såg sig förvirrad omkring, synbarligen öfverraskad af detta känslotvott hos modren, vid hvilket hon troligen eljes ej var vand. Hon lutade sitt lilla hufvud mot modrens bröst, och då Ernst betraktade denna grupp måste han medgifva att den var sällsynt vacker. Julia hade något i sitt sätt som tjusade hvar och en som närmade sig henne, hon kunde då hon ville visa sig synnerligt älskvärd, och Ernst började redan känna sig fångslad af denna trollmakt. — Men vi vilja ej gå vår berättelse i förväg.

Då kaffet var drucket, steg Ernst upp och begaf sig till sina rum. Här öfvertänkte han det besynnerliga i sin ställning, det säregna i sammanträffandet med grefvinnan, allt syntes honom som en gåta eller en dröm; det gick rundt för honom, sinnet domnade, fantastiska bilder gycklade för hans syn, och trött efter den långa resan inslurade han.

En knackning på dörren hördes och han spratt upp ur sin slummer. Det var grefvinnan Julia, som inträdde, förande den lille Ernst vid handen. "Förlåt mig om jag stör magistern", sade hon, "men jag ville föreställa magistern sin lärjunge. Här, min käre Ernst, ser du din lärare", yttrade hon till gossen, "buga dig nu vackert och bed honom vara välkommen; låt mig så se att du blir riktigt snäll och läraktig, så att magistern ej får skäl att klaga på dig." Men gossen, i stället för att visa sig blyg och främmande, sprang bort till "magistern" och hälsade honom förtroligt. En lätt rodnad uppsteg på Julias kinder, och hon sade: "Hvad, min gosse, jag tror du redan är bekant med magistern, har du själf kan hända varit så påflugnen att du förut i dag gjort din visit?"

Men gossen, i ifvern och glädjen att återse Ernst, svarade: "Ja, tant, känner du ej honom igen? Det var ju magistern, som var med på ångbåten i somras; det var ju han som

sjöng så vackert och som gaf mig visitkortet, som du sedan fick af mig."

Ernst, som fann sig pligtig afgifva ett svar, inföll: "Jag blef bekant med min lille vän här om bord på ångbåten Per Brahe, då jag var på resa från V. till hemmet, och det är snällt af honom att han känner igen mig."

"Så", sade Julia, "var herr magistern med på den ångbåten? Jag hade just då varit och hämtat gossen. Nå, så mycket bättre, min gosse, du har ju redan förtroende till din lärare, märker jag, må du framdeles uppföra dig så att magistern får det samma till dig."

Men gossen, som allt jämt hade i minnet ångbåtsfärden, återkom till samma ämne, och sade: "Det var ju besynnerligt att tant ej känner igen magistern, tant vet ju det var han som sjöng och tant såg ju" Julia befann sig i verklig förlägenhet, och svårt är att veta om ej gossen med sitt prat skulle röjt den anlagda planen, men, till lycka för grefvinnan, afbröts han genom en snyftning som hördes utanför dörren, och han sade: "Det är kusin Gerda som gråter, får hon ej lof att komma in, tant?"

"Nej, min vän", sade Julia, glad öfver att samtalet tagit annan vändning, "vi skola gå nu och ej störa magistern längre, han är trött efter resan och behöver hvila, tag nu artigt farväl och kom med, i morgon skall du åter få komma hit, så vida magistern samtycker!"

Men Ernst afbröt henne, sägande att han ej kände sig det ringaste trött, och anhöll att lilla fröken måtte få komma in. — Julia öppnade då dörren för den gråtande flickan, och denna, glad öfver att slippa in, sväljde ned sina tårar, och då hon såg sin lekkamrat stå borta hos Ernst gick hon äfven fram och såg upp till honom med frågande blickar. Hvad sade väl denna blick? Påminde den må hända om hans oförglömda Ester? Kanske det, ty han böjde sig ned och kysste barnet på pannan.

Den obehagade Julia såg åter på honom med ett af dessa brännande ögonkast, hvilka tycktes vilja helt förtära det föremål som de fästade sig vid. — Men då Ernst åter reste sig upp var hon samma lugna, imponerande varelse som förut.

"Kommen nu, barn, så aflägsna vi oss", sade hon, "fallen ej längre besvärliga för magistern."

Dock, barnen syntes ogärna lämna sin unge vän, och på Ernsts förbön fingo de stanna kvar en liten stund, men grefvinnan böjde helt omärkligt på hufvudet och lämnade rummet.

Utkommen gjorde hon med handen en betecknande gest mot dörren, samt sade för sig själf: "Du är min, och min måste du blifva; det beror nu på dig själf om det skall blifva rosenbojor eller hårdare band som skola fångsla dig!"

Då Julia gått kände barnen sig friare och de började att mera förtroligt språka med Ernst. Gossen klängde sig upp på hans knä och flickan stod bredvid honom. — "Vill ej magistern lära mig att klippa hästar? Inspektorens pojkar kunna klippa så många vackra saker", sade gossen.

"Jo, min unge vän", svarade Ernst, "det kunna vi genast taga i tu med." — Och han började att klippa pappersfigurer af flera slag till barnen, som förtjuste sågo därpå. Under tiden jollrade han med dem och besvarade deras många barnsliga frågor. — Han kände sig helt lätt om hjärtat vid deras jubel för hvarje ny sak som danades under saxen. — Då be-tjenten om en stund kom att afhämta dem, hade Ernst redan vunnit deras hela tillgifvenhet, och han tyckte själf att det blef rätt tomt och ödsligt efter de små oros-andarne.

Dagen därpå började han sin undervisning med gossen; men han hade i början ganska många svårigheter med honom. — Gossen hade under de månader han varit på Djupafors lämnats helt och hållet åt sig själf, och denna frihet hade alstrat en viss vildhet; boken intresserade honom ej längre än den hade nyhetens behag, och han önskade helst att magistern skulle klippa pappersfigurer och dylikt åt honom. Men genom allvar och godhet tyglade Ernst snart vildbasaren, och han blef en uppmärksam och älskande lärjunge. Han fäste sig vid sin lärare med synnerlig tillgifvenhet och denne var hans allt i allom. Han hade eljes ett trotsigt sinnelag, men för blott en blick eller vink af Ernst var han lydlig och under-gifven.

Veckan efter Ernsts ankomst var utsatt att det grefliga paret skulle resa till Italien, men grefvinnan hade nu funnit hvad hon sökte, hon ville nu ej lämna Djupafors och resan måste förekommas, och hvilket sätt var väl lämpligare härför än att låtsa sig sjuk. Julia insjuknade, klagande öfver hufvudvärk och maktlöshet, och läkaren, som ej kunde förstå sjukdomens art, förklarade att hon behöfde stillhet och lugn. Resan uppsköts således och då Julia åter visade sig frisk var årstiden för långt framskriden att företaga någon längre färd.

Tiden fortskred och julen närmade sig med raska steg; dagarne blefvo korta och mulna. Förmiddagarne läste Ernst med grefvinnans systerson, äfvensom något litet med Gerda; den lilla flickan hade börjat visa stark lust för att läsa då

hennes lekkamrat började sin skolgång, och Ernst fann ett nöje i att undervisa henne, ty dels hade hon en god fattningsgäfvä och ett ovanligt minne, och dels var det en sporre för gossen att bortlägga den tröghet som han ibland visade; men det hade kostat lilla Gerda många tårar innan hon fick deltaga i undervisningen, och först då Ernst förklarade att han gärna ville läsa med henne, hade grefvinnan tillåtit att så fick ske; det hade varit fråga om att anskaffa en guvernant, men detta var mot Julias beräkning, hon kunde ju lätt därigenom få en rival, och då hade hon ju "bränt sina kol för-gäfvess", som ordspråket säger. Visserligen var hon ej säker om huru vida Ernst redan hade något annat tycke, men i hvilket fall som häst var hon öfvertygad om att, så vida hon endast kunde hålla honom aflägsnad från sällskap eller beröring med andra kvinnor, skulle hon nog fångsla honom vid sig.

Som nämdes läste Ernst om förmiddagarne med de båda barnen, och de gjorde stora framsteg; han förstod att fångsla deras späda sinnen och fästa dem vid sig; själf kände han ett behof af att älska, och han öfverflyttade all sin kärlek på sina lärjungar; de voro ju så mycket i behof af ömhet, gossen var moderlös och flickan kunde nära nog äfven så anses under grefvinnans föregifna sjukdom. Att Ernst under sådana förhållanden skulle blifva barnens bäste vän var naturligt; men grefven hade äfven fått tycke för den unge mannen; hans fina, okonstlade sätt, hans goda kunskaper och hans förmåga att sätta sig in i alla situationer, kommo väl till pass, och dagarne blefvo ej mera så långa för den knarrige och giktbrutne grefven, som eljes tillbragt sin mesta tid med att gräla på förvaltare och underlydande, eller ock hålla stridigheter med sin hustru. Ernst höll honom nu sällskap om eftermiddagarne och de långa kvällarne, antingen spelande schack eller resonerande. Grefven ägde mycken boklig kunskap, och det var därför en förströelse för honom att samtala med Ernst. Oftast om kvällarne lät grefvinnan anhålla om ej båda herrarne ville besöka henne, och då läste Ernst vanligtvis högt ur någon god bok, eller också på grefvinnans bön sjöng han med sin klangfriska stämma någon af sina favorit-sånger. Huru girigt uppfångade hon ej hvarje ljud af hans röst; de återvibrerade i hennes inre, och hon fattades af en onämbar tjusning, hon tyckte sig sväfvä långt, långt bort i rymderna med honom, som för hvarje dag blef henne allt mera outhärlig. Men hon förstod väl att dölja hvarje spår af sin känsla, äfven den mest skarpsynte skulle förts på villospar.

Grefven satt vanligtvis vid hennes sida och höll hennes hand i sin, och han tycktes nöjd och tillfreds. Ernst hade uppmärksamt betraktat henne och han kände medlidande med den bleka kvinnan, hon låg där med halfslutna ögonlock så from och undergifven som en bild af själfva tålmodet; slog hon någon gång upp de stora, forskande ögonen, tyckte Ernst sig däri läsa spår af ett doldt lidande, som hon bemödade sig att bekämpa; han kunde ej förneka att hon var skön, ja skön som fantasiens ängel, och han jämförde henne med Ester; äfven hon den älskade varelsen led ju, han kände sig härvid helt varm om hjärtat och hans ögon strålade med en fuktig glans. Grefvinnan hade tagit ett nytt steg mot sitt mål, hon ville uppväcka medlidande hos honom och hon hade lyckats.

Julafton var nu inne. På Djupafors hade rustats storartadt till att värdigt fira denna glädjens fest; grefvinnan hade nu tillfrisknat och skulle för första gången åter deltaga i det gemensamma familjelifvet, och detta var ju en anledning att så mycket mera glädjas. — Många gäster väntades och stök och brådska rådde öfver allt. — Förmiddagen hade Ernst sysselsatt sig med att skriva brev till det kära hemmet; middagsmåltiden hade han under denna brådskans dag fått uppsänd på sina rum, och han hade knappast slutat denna då hans små disciplar kommo instormande och bådo honom hjälpa sig med insvepandet af julklappar. Under skämt och glam med barnen försvunno hastigt timmarne, det började mörkna och bud kom nu om magistern ville komma ned. Ernst inträdde i den stora salen, som strålade af ljus; många gäster voro där församlade, slägt och bekanta hade långväga ifrån infunnit sig. Julia, smakfullt klädd, utöfvade en värdinnas pligter och hon visade sig synnerligt artig och förekommande mot alla. De yngre herrarne kretsade omkring henne, men hon egnade dem ej någon särskild uppmärksamhet, endast grefven kunde glädjas åt att af henne favoriseras. Förfriskningar kringbjödos och gästerna slogo sig ned i grupper. Ernst hade blifvit fångad af några af damerna och var med dem i liflig konversation; till dem slöt sig nu Julia. Det var första gången hon samtalat med honom så sällskapligt, hon hade må hända ej kunnat göra det förut, men hon tog nu tillfället i akt då det ej kunde fästa någons uppmärksamhet; Ernst betraktades ju som gäst i huset. Genom Julias inblandning fick samtalet mera fart, det rörde sig om välgörenheten i allmänhet, och någon meningsskiljaktighet hade uppstått mellan Ernst och henne; snart fördes samtalet uteslutande mellan dem båda, de andra sutto endast såsom åhörare. Han

talade med lif och värma, och hon motsade honom endast i afsigt att få höra honom tala vidare; han hade blifvit hennes afgud och det var henne en njutning att få höra hans stämma och hans åsichter. Hon höll på att glömma sig själf, men då hon märkte att man tystnat rundt omkring och endast åhörde dem, vädjade hon till de andra i sällskapet att de skulle gifva sitt omdöme; hon åhörde dem ännu en kort stund och aflägsnade sig sedan att sköta sina husmoderliga pligter; kort därefter var hon borta hos grefven, frågande honom om det vore något han önskade, och visade honom i öfrigt flera små uppmärksamheter, hvilka gjorde honom helt förnöjd. Det var af största vikt för henne att ej låta hans misstanke vakna i afseende på den böjelse hon hyste, och hon gjorde därför allt för att söfva honom till ro. Häri lyckades hon äfven; grefven var vid synnerligt godt lynne, och, klapande Julia på kinden, sade han, att sällan hade en julafton på Djupafors varit mera angenäm. Hon försäkrade då att det var hennes största glädje om han funne sig tillfredsstäld etc.; och han som blifvit helt och hållet förd bakom ljuset yttrade att hon var den bästa kvinna i mänskligheten, och bad henne öfverse om han någon gång, tryckt af sina kräm-por, varit otålig och orättvis; och ännu mera bedårad blef han då hycklerskan böjde sig ned och tryckte en lätt kyss på hans kind.

Glädjen inom de olika kottierierna var ganska allmän, man pratade, drack, åt äpplen, knäckte nötter m. m. — På grefvens begäran satte sig Julia till pianot, och han nödgade Ernst att sjunga till hennes ackompagnement; den dåren, han visste ej huru han genom denna bön underhjälppte sin hustrus hemliga plan. — Julia slog an några ackorder och såg upp till Ernst med en frågande blick; han kände sig som förvirrad vid denna stumma fråga, och stod ett ögonblick helt tyst. Men nästa stund framströmmade tonerna öfver hans läppar, klangfulla, kraftiga och friska; aldrig hade väl "Bort i fjärran land i söder" gjort ett sådant intryck som nu. "Har du annat ej att gifva, o, så gif mig dock en graf", ljöd så vemodfullt, så gripande, så hänförande. Då han tystnat rädde ett ögonblicks stillhet, men därpå bröt bifallsstormen lös, hvar och en komplimenterade honom för sången och grefven räckte honom handen. Endast Julia satt tyst och drömmande; hon njöt ännu af hans stämma sedan tonerna förklingat, hon befann sig i en sällsam oro, och behöfde tid att återkomma till sig själf. — Slutligen reste hon sig upp och ett knappast hörbart tack gick öfver hennes darrande läppar. — Ett buller

hördes utanför dörren, denne flög upp och tvänne som gård-farihandlande klädde personer inkommo och med stor munvighet utbjödo sina varor, men som den ene underbjöd den andre i pris blefvo de sins emellan oense, ett litet krakel uppstod, till stor munterhet för gästerna, slutligen sprungo de båda på dörren, den ene förföljande den andre och kvarlämnande sina handelssäckar. Då ej deras ägare bekymrade sig om att återvända, föreslog grefven att man skulle undersöka hvad goda saker som funnos i påsarne och alla skyndade till att få veta innehållet. Stora och små paketer uppplökades; det var julklappar i massa, försedda med deviser, som väckte stor munterhet bland sällskapet. De utdelades enligt de påteknade adresserna, men enligt grefvinnans önskan fingo de ej öppnas förr än senare, då mottagarne hade hunnit hem till sig själfva. Visserligen var otåligheten stor att få veta hvad gåfvor som kommit hvar och en till del, men man fick betvinga sin nyfikenhet. Kvällsmaten var nu i ordning, grefven bjöd armen åt Julia, ledsagande henne till matsalen, och gästerna följde par om par. Måltiden varade länge och efter dess slut fortsattes samkvämet ännu en liten stund; men klockan slog ett och allmänt uppbrott skedde, man hade beslutat att besöka julottan och ville innan dess njuta några timmars hvila. Julia förklarade att hon stannade hemma hos grefven, som ej vågade utsätta sig för kylan i kyrkan; men grefven förklarade att hon ej borde fästa sig därvid, utan om hon funne ett nöje i att resa, skulle hon ej försaka det för hans skull; hon sade sig då skola tänka närmare på saken, och efter ömsesidiga tacksägelser åtskildes man.

Då Ernst uppkommit på sina rum började han uppveckla omslagen till de julklappar som kommit på hans lott. Det grefliga parets frikostighet hade varit stor, det ena paketet efter det andra löstes, och alla innehöllo dyrbara presenter; denna magnifika morgonrock och denna tunga guldkedja, detta stora album, allt gjorde honom storligen öfverraskad. Ett paket var kvar, långsamt löste han omslaget och därur föll i hans hand hans älsklingskald Stagnelii skrifter, ytterst elegant inbundna. Denna gåfva var från Julia; Ernst hade en gång på hennes fråga, hvilken af de svenska författarne han tyckte bäst om, nämt sagde skald, och hon hade, så trodde han, i följd däraf förärat honom gåfvan. Han höll henne räkning för denna fina uppmärksamhet, och på nytt uppstod en jämförelse mellan henne och Ester; sig själf omedvetet började han att älska Julia, för den likhet som fans mellan henne och hans utkorade.

Men vi vilja kasta en blick in i grefvinnans sängkamare; hon har nyss afskedat sin kammarjungfru och sitter nu med armbågen stödd mot nattduksbordet och hufvudet hvilande mot handen. Det upplösta håret döljer afundsjukt hennes hals och kinder. Åter igen är det Ernst som är föremålet för hennes tankar, i sitt minne framkallar hon hans bild, och hans anletsdrag stå så tydliga för henne som om han vore personligen närvarande, och hon sträcker ut handen att fatta denna fantasiens bild, men det älskade föremålet finner hon ej. — En lätt suck höjer hennes bröst, hans sång tonar ännu för henne: "Har du annat ej att gifva, o, så gif mig dock en graf!" — "Nej, du min själs afgud, du måste gifva mig annat än en graf, du måste gifva mig din varma kärlek och blifva min himmel på jorden; hör du väl? du måste!" sade hon och raste sig upp ur sina drömmier. Nästa stund låg hon slumrande i bädden, och ett leende på hennes läppar talade om att sömnens skalkaktige gud för henne gycklade med samma bild som nu mera sällan var borta från hennes tanke.

Det var blott en kort stund som ljusen voro släckta på Djupafors; långt före dagbräckningen strålade de å nyo ur alla fönster, och gästerna, sömniga och gäspande, skyndade att kläda sig till kyrkfärden. Gården upplystes nu af facklor, och den ena slädan efter den andra körde fram för stora trappan. I korridoren skyndade folket om hvarandra, påpälsade och omsvepta; man undrade om grefvinnan skulle följa med, och herrarne frågade sig själfva hvem som skulle blifva den lycklige att få skjutsa för henne; den grefliga slädan hade ännu icke kört upp och troligen stannade Julia således hemma; man hade börjat att packa sig in i slädorna då till allas öfverraskning hon stod midt ibland dem, hälsande ett glädt god morgon; beundrarne voro genast framme och öfverhopade henne med sitt smicker, samt äflades om att få en blick af henne; hon nickade vänligt åt alla, men då hon fick se Ernst stående ensam på trappan, utan att bevärdiga henne med någon vidare uppmärksamhet, flög ett lätt drag af missnöje öfver hennes ansigte och hon ropade på honom. Han närmade sig artigt, blottande sitt hufvud och hon sade: "De andra herrarne här ha betygat mig sin glädje öfver att jag deltagar i kyrkfärden, men magistern tyckes ej deltaga däri?"

"Förlåt mig, fru grefvinna", svarade Ernst, "men jag upptäckte ej genast grefvinnans närvaro, jag stod och åskådade facklornas fantastiska sken, dessutom kunde jag ej förmoda att något värde fästes vid min ringa åsigt!"

Julia såg stolt på honom och sade därefter, skämtsamt hotande med fingret: "Jag har blifvit så bortskämd genom de hyllningar som egnats mig, och jag kan ej undvara dem; jag djärfves som ett straff för herr magistrerns uraktlåtenhet anhålla att magistrern skjutsar för mig!"

De andra herrarne sågo förvånade och afundsjuka på Ernst, som djupt bugande svarade: "Fru grefvinnans ädelmod uppenbarar sig äfven i straffet, och jag underkastar mig det samma med verkligt nöje."

Man hastade nu till slädorna; sedan Ernst omsorgsfullt svept om Julia satte han sig själf upp, och under bjällrornas klänge ilade de frustande hästarne framåt.

I mellersta och norra Sverige är det en högtidlig och sällsam anblick att juldagsmorgonen stå på kyrkovallen och se då skarorna af kyrkobesökande anlända; alla ha facklor med sig, här och där ur de mörka skogarne framskymta ljus, som ömsom synas och ömsom försvinna, de komma allt närmare och tyckas liksom irrbloss uppstiga ur jorden, slutligen samlas de och draga en ring kring hela kyrkomuren; näjden är upplyst af det rikliga skenet, som, flammande i rött och gult, klart belyser hvarje föremål; men nu ringer det samman, alla facklorna kastas i en hög och nu bildas en låga, som timtals fortvarar och lik en väldig fyrbåk synes vidt omkring.

Enligt bruket hade äfven Djupafors-boarne facklor med sig; hvarje åkdon hade en fackla och denna hölls af en person som satt bakpå slädan. Ernst körde främst. — En liten tystnad hade uppstått och denna bröts af honom med de orden: "Jag anhåller vördsammast att få frambära min tacksamhet för de rika julklappar, som kommo mig till del; särskildt värde för mig har fru grefvinnans gåfva, Stagnelii skrifter, öfver hvilken jag blef synnerligt förtjust."

"Så", afbröt Julia, "fick magistrern Stagnelii skrifter i julklapp? Hvad föranleder magistrern att tro denna gåfvan skulle vara af mig?"

Ernst kände huru han rodnade vid denna fråga och han skattade sig lycklig att hon ej såg hans förlågenhet.

"Jag förmodade så emedan fru grefvinnan en afton frågade mig hvilken af de svenska skalderna jag tyckte vara bäst, och jag nämde då Stagnelius. Förlåt mig om jag varit för djärf i mitt antagande vis à vis gåfvan", svarade Ernst dröjande.

Grevinnan kände sig tillfredsstäld med sin lilla seger; kunde Ernst ana att gåfvan var från henne så hade hon äfven

förmått att uppväcka sympati hos honom, och då hade hon tagit första verkliga steget mot sitt mål.

Afbrytande ämnet, yttrade hon: "Hvad tycker magistern om Lidner? Är ej Spastaras död den härligaste dikt man kan läsa och hvilken innerlighet ligger ej i hvarje ord?"

"Men äfven det fantastiska svärmeri, som ej höfves en man, skalden ej ens undantagen; dock får han må hända ursäktas, ty hans egen moder är det ideal hvarefter han bildat sin Spastara", inföll Ernst.

"Skulle då ingen annan kvinna kunna vara samma älskande, ädla varelse, än blott en mor?"

"Detta vill jag ej förneka, men i likhet med Lidner tror jag att den ömma, älskande modren står ouppbimmelig för själens blick; från spädate barndom har hennes bild så sammanväxt med tanken och känslan att den där är ensam råddande, och jag vill påstå att det är just minnet af denna hulda varelse som leder mannen att älska kvinnan, som tänker första gnistan af kärlek till den utkorade. De egenskaper, som han lärt älska hos sin moder, har han återfunnit hos en annan, hvad är då naturligare än att han måste älska dem hvar häst de framträda, han älskar äfven då det föremål som besitter dem."

Hvad Julia tänkte öfver denna själfständiga förklaring kunna vi ej veta, hon sade blott: "Jag skulle finna ett innerligt nöje i att få lyckönska magistrerns mor; ty ehuru ej motstridande åsigten tror jag dock att de mödrar äro få som i en sådan dager framstå för sina söner."

"Min rätta mor känner jag ej", sade Ernst med en lätt suck, "men min fostermor har till fullo ersatt henne, ädlare kvinna än hon kan ej gifvas, varmare kan ej ett hjärta klappa än det som rör sig i hennes bröst."

Julia skulle gärna fortsatt samtalet, men man var nu framme vid kyrkan. — Man steg ur slädorna och Julia gick framåt mot kyrkodörren, vänligt och nedlåtande hälsande på den talrika mängden, som nyfiket begapade det lysande följet från Djupafors.

Där inne strålade tämplet af ljus; bänkarne voro snart fullsatta och orgelns toner brusade mot valvet. Ernst hade just stigit in i en stol då kyrkvaktaren kom med ett bud om han ville stiga fram till presten i koret. Han gjorde så och här mottogs han vänligt af den åldrige kyrkoherden. Ernst hade flera gånger besökt honom och den gråhåriga patriarken hade fattat välbehag till den flärdfrie, allvarsamme unge mannen. Han bad nu om Ernst ville predika i hans

ställe, ty han kände sig så matt denna morgon och vågade ej tala mycket, dock ville han själf sköta altartjensten. Ernst kunde ej neka den åldriges begäran, och fastän alldeles oberedd fattade han dock mod och började bereda sig för ämnet som han skulle tala öfver.

Då Julia såg Ernst gå fram i koret hade hon undrande tänkt hvad som var orsaken härtill, och ännu mer steg hennes undran då han ej kom tillbaka. Presten hade stigit framför altaret och hans darrande stämma, understödd af orgelns toner, mässade bönen; Julia hade ständigt haft sina blickar riktade framåt, endast väntande att få se Ernst återkomma. Men då altartjensten var slut såg hon sig om och till sin öfverraskning fick hon se hufvudet af en på predikstolen knäböjande person. Hvem tillhörde detta lockiga hufvud? En aning sade henne hvem det var och hennes tjusta blick fick nästa stund bekräftelse därpå. — Ernst reste sig, hög och allvarsam, hans läppar syntes darra och öfver dem trängde hans röst, tjusande, hänförande och mild: "Helig, helig, helig Herre Gud allsmäktig; ära vare Gud i höjden!" Med lif och värma talade han om hvilken fröjd som bereds människosläktet på denna dag, då världens störste reformator skådade ljuset; — hans innerliga öfvertygelse afspeglade sig i hvarje ord, och åhörarne drog han oemotståndligt med sig. I synnerhet Julia hängde, så att säga, fast med ögonen vid den talandes läppar. Det var ej en af dessa torra, döda, dogmatiska predikningar, — nej det var lif, anda och eld, det var hjärtats öfvertygelse som lades i dagen; själf hänförd af sitt ämne, strömmade orden öfver hans läppar som "dagg flyter från hermon". Inom dessa gamla murar hade väl aldrig någon juldagsmorgon änglarnes jublande hälsning blifvit så tolkad. Då hans amen förklingat, var intet bröst orördt, intet öga torrt, — sanningen hade firat sin seger.

Då Ernst åter skulle köra mot hemmet lät Julia med afsigt vänta på sig, emedan hon ville att de andra slädorna skulle köra förut. "Jag har ej förut njutit så mycket af någon predikan som i dag", sade hon till Ernst, "och frambär min tack för de djupa intryck magisterns föredrag gjorde."

"Fru grefvinnan behagar smickra", var Ernsts svar; "jag var alldeles förberedd att tala och jag uppträdde till en början med stapplande tunga; om mitt föredrag skulle äga något värde så är det att jag talade enligt min öfvertygelse."

"Genom det lif som ingöts i magisterns tal märktes nog att så var förhållandet. Men magistern nämde att den som ägde kärleken ägde allt; — ack! så många slags kärlek gifves ju!"

"Sant nog, ty begreppet kärlek uppfattas så olika! Man talar om förkastlig kärlek, men kärleken i och för sig själf kan ej vara förkastlig eller oren, ty om så är bör åt denna känsla gifvas ett helt annat namn; kärleken kan endast förädla och förbättra, ej nedrifva eller förstöra! Det är den gudagnista som tändts i människans bröst att blifva ledstjärnan genom jordens töcken, och som skall visa den stig som bör vandra. Genom kärleken blir hjärtat tåligt och mildt, det får samma egenskaper som kärleken själf besitter; den lyser, värmer, leder och styr; utan kärleken blifver världen mörk och kall, en öken utan lif; och lifvet blifver likt plantan, då hon, beröfvad solens ljus, långsamt aftynar och bortdör. — Den store mästaren, hvars fest vi nu fira, har visat oss ett föredöme i kärlek, som är ensamt i sitt slag, men huru hög och ren står han väl ej för vår tjusta blick, och detta har han blifvit endast genom kärleken. — I motsats till världens larm kifvas han ej om sitt och dock segrar han, segrar endast genom sina egenskaper. — Förunderlig är kärlekens makt; det hårdaste hjärta upptinar för hans blick — och ännu mer; den gifver de sällaste löften åt den hos hvilken han gjort inbrott, ty den mycket älskar varder mycket förlåtet."

Som vanligt hade Ernst blifvit hänförd af sitt ämne och märkte ej hvad som tilldrog sig kring honom. Hästarne, som märkte att tyglarne lägo lösa, gingo smått framåt, och man var långt bakefter de andra, som kört förut. Ernst hörde att Julia suckade och han såg nu på henne. Detta ansigte var blekt, men bildskönt, och han fann det mycket tilltalande. Han trodde att hon bar ett hemligt lidande, som hon sökte att bekämpa, och han mindes nu hvad skjutspojken berättat honom. Han skulle gärna velat ha visshet i denna dunkla sak, hvarför han önskade detta visste han ej själf, och han tänkte på huru han skulle leda frågorna dit, då Julia yttrade:

"Men då borde ju äfven hvar och en som älskar vara lycklig?"

"Utän tvifvel! Kärleken kan icke frambringa något halft eller ofullständigt."

"Jag kan ej förstå magisterns tal."

"Må hända ej nu, men kanske framdeles!" — sade Ernst med en tanke på hvad han hört berättas om henne.

En frossbrytning skakade hennes kropp och hon sade sakta: "Då måste jag bli lycklig, ty jag älskar ända till vansinne."

Samtalet afslöts; Ernst manade på hästarne, och om ett kvarts tid hade man hunnit upp sällskapet.

En blick i tvänne kvinnohjärtan.

Vi förflytta oss tre fjärdedels år fram i tiden. Sommaren, ovanligt mild och varm, herskade ännu och tycktes ej vilja tillåta den gråtmilda hösten att göra sitt inträde. Vågorna sorlade sakta mot stranden, hviskande aningsfullt om fjärran, fjärran land, och den ljumma vinden bar hälsningar i sitt sköte från grönskande länder och blånande vatten. De varma solstrålarne lekte med den glittrande böljan, och svalorna sköto pilsnabbt genom luften, i farten uppsnappande de glädtigt dansande myggen. — Vid Storviks stugudörr stod denna leende sommardag mor Nanna, och med handen skyggande öfver ögonen såg hon ut åt sjön. Hennes käre gubbe hade varit ute på "långtur" och hon väntade honom hem, hennes blick spanade vestvart för att i något af de många sunden mellan öarne och holmarne upptäcka det välkända seglet; men lotsbåten syntes ej till. Ett annat segel hade i stället en stund fäst hennes uppmärksamhet. Hvad kunde det väl vara för en båt, som höll sig så inom skären och tycktes styra kurs mot lotsstugan? "Det är hvarken åldermannens eller min brors båt", sade hon för sig själf, "det är kanske en främling som ej känner farvattnet och styr därför hitåt." Men hon blef snart upplyst om att seglaren kände farvattnet, ty med säkerhet styrdes båten mellan den rad af klippor, som här kantade kusten, den svängde förbi det farliga Kämpe-refvet och satte sedan kursen rakt mot Storvik. "Det måste vara något bud från Matts", tänkte Nanna och gick ned till hamnen, där den okände seglaren snart lade till. "God dag mor Nanna och tack för länge sedan", ropade en ungdomlig stämma. "Nej, det var ett kärt besök att få se fröken Ester här hos oss", svarade mor Nanna, djupt nigande, "välkommen tusen gånger!"

Den unga flickan hoppade lätt i land och tog i famnen mor Nanna, som helt förtjust öfver denna ynnestbevisning kramade henne rätt dugtigt med sina bastanta armar.

"Hvad kan förorsaka att fröken Ester gör oss äran af sin visit?" frågade mor Nanna.

"Ja, gissa det, mor! Något märkvärdigt måste det vara, eller hur? Å nej! det var ej märkvärdigare än så att jag fick lust att på denna vackra dag titta öfver till Storvik för att hälsa på mor Nanna. Men kanske det var något annat ärende också", tillade Ester skälmskt, "vi få väl se rätt nu."

"Kom med in, min kära, lilla, söta fröken! — Det var då riktigt snällt att vilja hälsa på mig. Jag får väl lof att bjuda på en kopp kaffe, eller något", pratade ifrigt lotsmoran. — "Sitt ner, sitt ner, min snällaste fröken", trugade hon sedan de kommit in, och tryckte Ester med mildt våld ned i soffan.

"Tack min goda lotsmora", afbröt Ester, "men det är väl så godt att jag säger mitt ärende först som sist: gissa hvad jag har här i min ficka! — ja så mor kan ej — då får jag väl visa det; känner mor denna stilen?" sade hon och höll fram ett bref.

"Ack!" ropade Nanna, "det är från Ernst, min egen Ernst; Men hvar har fröken fått det ifrån?"

"Då jag i dag öppnade Sundborgs postväska låg det däri, och jag beslöt då att själf frambära samma; men", tillade hon dröjande, "jag skulle gärna vilja tala om någonting för mor Nanna, om jag visste att ingen lyssnade på oss, jag hade länge tänkt detta, men tillfälle har ej yppat sig förr än i dag."

"Tala, min rara fröken, här är ingen som hör oss", sade mor Nanna och fattade hennes hand samt satte sig vid sidan om henne.

Med nedslagen blick och rodnande kinder började Ester: "Jo, vet mor Nanna, det var så, att sist då Ernst — herr Mattsson — ville jag säga, var hemma, så kom han ofta öfver till Sundborg — han hade göromål med ordnandet af pappas bibliotek — och vi sågo hvarandra dagligen. Från första stund jag såg honom älskade jag honom, fastän jag tyckte att han var så kall och likgiltig. Men det var blott ett missförstånd, ty sista gången han var på Sundborg träffades vi tillfälligtvis i parken, och han förklarade mig då sin varma kärlek, och vi gifvo hvarandra trohetslöfte för beständigt. Men min far hade, osedd af oss, åhört alltsamman, och dagen efter talade han med Ernst, och förklarade för honom att han borde slå ur hägen sin kärlek, ty han kunde aldrig få äga mig. — Jag känner ej hvilka stridigheter som utkämpades dem emellan, men pappa nämde att Ernst lofvat att ej mera meddela sig med mig, eller söka förnya vårt förbund. — Jag skref ett bref till honom, däri jag bad honom

vänta och hoppas, men jag erhöll ej något svar och jag har sedan dess ej hört det ringaste från honom. Jag har tänkt så mycket därpå, jag vill ej och jag kan ej tro att han har glömt mig; jag ville därför fråga om han ej nämt något för mor Nanna, eller om han aldrig sändt mig någon hälsning?"

"Min käre vän", sade mor Nanna, som med innerlig ömhet åhört den rodnande ungmöns förklaring, "jag känner till hvad som nu nämts; min stackars Ernst grät som ett barn och berättade mig sina svikna förhoppningar, och det var just grefvens förklaring och Ernsts därpå afgifna löfte som dref honom från hemmet. Han måste långt bort från detta ställe, där hans käraste förhoppningar tillintetgjorts; och då han samtidigt erbjöds en plats som informator antog han samma och afreste. I sina första bref frågade han alltid till fröken, men i sina senare meddelanden har han ej talat där-om; han, stackarn, får väl dölja sin känsla inom sig, ty huru smärtsamt det än måtte vara för honom, bryter han dock ej sitt gifna löfte, — detta olycksaliga löfte som förstört hans frid och lycka. Vill ej fröken läsa brevet — Matts läser eljes breven för mig — men se där är ju gubben själf!"

Matts lots inträdde i stugan och mor Nanna räckte honom brevet till välkomst.

Sedan han hälsat på fröken Ester sade han: "Ja så, morsgumman, du har fått bref från Ernst, nå det var en kär nyhet, han har låtit oss vänta rätt länge."

"Ja, du", återtog Nanna, "och ännu kärare var att fröken Ester har framlämnat det till oss. Läs nu du för oss hvad det innehåller, jag riktigt längtar att höra hvad den guld-gossen har att berätta."

Men Matts lots, hvars forskande blick en kort stund hvilat på den rodnande Ester, uppfattade genast situationen och sade: "Nej, Nanna min, jag har ej tid därtill för ögonblicket, jag måste ner till båten och beslå seglen, jag sprang endast upp för att se hur det var med dig; du kan ju själf läsa brevet, kanske fröken är så god och hjälper dig."

Härpå lämnade han rummet och gick ut. — Mor Nanna framsatte den rykande kaffekannan, och sedan hon hållt i kopparne lämnade hon med en betydelsefull blick brevet åt Ester, hvars fina fingrar med otälig brådska afslet kuvertet. Hon uppvecklade brevet och uppläste för den uppmärksamma Nanna dess innehåll; det lydde:

"Mina kära, älskade föräldrar!

Det är öfver tvänne månader sedan jag skref till er, mina kära i hemmet, och troligen väntar ni otäligt bref från mig;

men jag hoppas på edert godhetsfulla öfverseende, ty mitt dröjsmål med brefskrifvandet har varit ofrivilligt: jag har nämligen under 7 veckors tid varit fängslad vid sjukbädden, men nu, tack vare en öm omvårdnad, är jag så pass återställd att jag kan vistas uppe i fria luften. — Det är med en nästan barnslig glädje som jag åter hälsar skog och mark, ja hela naturen, ty sanningen att säga hoppades jag ej mycket på mitt vederfående; men som nämdes: genom öm omvårdnad blef jag denna gång räddad. Alla här ha visat sig utmärkt goda mot mig, däri följande grefvinnans exempel, som är en ängel i ordets skönaste bemärkelse. Öm och omtänksam, är hon en välsignelse för alla hennes underlydande, mången lidandes tår har hon aftorkat, och i mångt sorgens hem har hon kommit med tröst och hjälp. — Vid min sjukbädd satt hon timalt och vakade öfver att läkarens föreskrifter noga följdes. Då hon satt så där hade hon mycken likhet med Ester, och min förlust af henne kändes då dubbelt smärtsam, — men hvarför klaga häröfver? — hvad ödet beslutat kan ej ändras och jag vill bära min sorg som en man! — Jag får omtala att jag ej kommer att stanna på Djupafors längre än omkring en månad till, utan reser till Upsala att fortsätta mina afbrutna studier; min discipel skall äfven där fortsätta sin skolgång, och jag kommer allt jämt att vaka öfver hans framsteg. Samma lön som jag haft förut får jag äfven sedan uppbära så länge gossen stannar under min vård; det grefliga herrskapet har äfven häri visat sig ytterst frikostiga; och jag har dem att tacka för mycket. — Då jag flyttar här ifrån kommer jag att leds vid mycket, ty jag har fäst mig synnerligen vid detta ställe — men ej kan jag stanna här alltid, mina studier måste fullbordas, hvad besvärligheter och ledsamheter än möta, och därför får jag ej tänka på att fästa mig vid något visst ställe förr än mitt mål är hunnet. Herrskapet tillbringar troligen vintern i Stockholm, enligt hvad jag hört; grefven, som ständigt är sjuklig, skall där åtnjuta professor B:s läkarevård.” — —

Ester afslutade ej brefvet, som endast innehöll framtidsplaner, hälsningar till föräldrarna m. m.; hon lät händerna sjunka ned i knäet och såg på lotsmoran med tårfyllda ögon; muskelryckningar kring munnen förrådde att hon kämpade för att hindra tårarne framstörta, och hennes bröst häfde sig, kväfvande en suck. Hon, den finkänsliga kvinnan led djupt; det hopp som hon så länge närt tycktes nu försvunnit, hennes tro på renheten af Ernsts sinnelag var rubbad, hon läste mellan raderna i brefvet att hennes minne hos honom skulle

snart utplånas; andra bilder hägrade för hans syn och han själf, fastän må hända ännu omedvetet, famnade efter dem.

Mor Nanna, som suttit lutande hufvudet mot handen, åhörande läsningen af brefvet, märkte huru Esters röst darade, och såg upp. Hennes blick möttes af Esters, som talade om djup smärta, och detta bleka, bildsköna ansigte tilltalade henne mäktigt. Hon jämkade sig bort till hennes sida, lade armen om hennes lif och drog henne med mildt våld närmare sig och sade: "Hvarför är fröken så ledsen? Kom, min älskade, och haf samma förtroende som nyss till den gamla lots gumman; säg mig hvad det är som så kan såra det unga sinnet; förlåt mig att jag, som är så mycket underlägsen i rang och börd, så tilltalar fröken, men jag kan ej se att någon lider utan att försöka bibringa tröst, och allra mest smärtar det mig att se min kära fröken Ester vara ledsen!"

Ester lutade sitt lockiga hufvud mot Nannas bröst, och de återhållna tårarne fingo nu fritt lopp: "O! han har glömt mig, glömt mig", snyftade hon, "öfvergifvit sin Ester, som han lofvade att aldrig förgäta!" Därpå, hårdt gripande lotsmorans händer samt blickande in i hennes ögon, sade hon: "Säg mig, älskade mor Nanna, får jag ej lof nämna dig min mor? Kalla mig för du, och låt vår gemensamma kärlek till Ernst förena oss fast och ömt, samt råd mig och trösta mig; jag, den oerfarna flickan, behöfver att stödja mig vid dig, skjut mig ej ifrån dig, utan låt mig vara din älskade dotter!" — och hon slog sin arm om mor Nannas hals samt böjde sitt tårdränkta ansigte till hennes kind.

"Gråt ej så, min ängel", sade mor Nanna, vänligt upplyftande Esters hufvud, "nog vill ja gärna trösta den tröst behöfver, men i denna sak gör Ester orätt mot Ernst; han, stackarn, talar ju om i brefvet att hans förlust kändes dubbelt smärtsam — ack! han hade nog endast en tanke, och den var att se sin Ester sitta vid sjukbädden, säkert har mången gång hans tanke flugit hän till sin utkorade och mången förstulen suck banat sig väg öfver hans läppar, då han låg fängslad på plågobädden. Men ej vårdade den älskade handen honom, endast främmande personer, som hvarken ville eller kunde förstå honom."

"Ack, min kära mor, jag ser saken ty värr ej i sådan dager", återtog Ester, allt jämt snyftande, "han nämde mig i brefvet endast helt flyktigt, ej en enda hälsning har han sändt mig. Hvem är denna grefvinna, som så troget vårdat

sig om honom? som vändt hans sinne ifrån mig? — ty så är nog förhållandet!”

”Nej! nej!” fortsatte hon då mor Nanna sökte göra ett inkast emot hennes yttrande; ”det är nog så, han har börjat jämföra sig med henne och har, sig själf omedvetet, glömt bort mig, samt öfverflyttat den kärlek han egnat mig på henne, som i mycket liknar hans oförgätliga Ester, som han säger.”

”Men, min snälla Ester”, afbröt mor Nanna och smekte hennes våta kind, ”den uppjagade inbillningskraften ställer allt i annan dager än det borde vara; vi skola ej döma så hårdt, allra hälst då ej skäl därtill förefinnes. Den stackars Ernst hade ju ej andra att lita sig till än sin omgifning, och att han erkänner att de värdat honom väl är ej mera än rättvist. Hvad grefvinnan beträffar inser jag ej att någon ömmare känsla än tacksamhetens kan för henne hos honom uppväckas; i öfrigt så flyttar han ju snart från Djupafors, så att min lilla Ester i så fall kan vara lugnad. Därför, torka bort tårarne, lilla vän, Ernst glömmet nog ej sin Ester, fastän han ty värr måste försaka henne. — Att ej hälsning fans i brevet, kommer sig af det löfte han en gång gifvit till öfversten, och hällre än att bryta ett en gång gifvet ord, lider Ernst hvarje smärta försakelsen medför. — Ha ni beslutat att lefva endast för minnet af hvarandra, så låt ej detta minne grumlas af misstroende — törnena kunna kännas nog hvassa dess förutan. — I öfrigt läker tiden alla sår, äfven dem hvilka man tror eller förmodar aldrig skola kunna helas — dock, det går så omärkligt framåt, det förr så smärtande blifver slutligen endast ett vemodigt minne — en sjunkande skugga.”

Så talade mor Nanna, sökande lugna den upprörda Ester. — Men ”kvinnohjärtat är ett besynnerligt ting”, säger en välkänd författare, och detta kan tillämpas här. Ester bad att mor Nanna skulle trösta henne, men hon ville dock ej lyssna till hennes framställning; kanske var det en hemlig aning som sade henne att Ernst var omgifven af ett helt nät af frestelser, eller var det endast hennes fantasi som hviskade om de samma; nog af, att Ernst glömt bort eller höll på att glömma henne för grefvinnans skull, var hennes smärtsamma öfvertygelse. Hon hade dock nu lugnat sig något, och hon fortsatte sitt afbrutna tal, allt jämt fasthållande mor Nannas händer.

”Jag vet att min kärlek är själfvisk, men jag rår ej därför; jag vill ej tänka mig att Ernst skulle tillhöra någon

annan; — dock om jag vore öfvertygad att hans lycka därigenom bereddes, ville jag gärna försaka honom, fastän med blödande hjärta; och jag skulle ständigt bedja för hans välgång, — dock, för denna grefvinna bär jag afsky, jag vet knappast själf hvarför, men ett vet jag och det är att hon är älskad af Ernst, och hon har ej rättighet till hans kärlek.”

”Min lilla Ester är ej sig lik i dag”, sade mor Nanna, ”de besynnerligaste motsägelser framkastar hon. Huru är det möjligt att säga sig vilja afstå från Ernst och på samma gång bära afsky för den, som fått hans kärlek, eller icke veta hvarför samma person afskys då orsaken därtill är ganska tydligt uttryckt. — Om grefvinnan vilja vi ej tala, ty hon är ju gift, och Ernsts ädla sinnelag skulle ej ens tillåta honom att rikta en tanke åt det håll Ester syftar. Det är endast en ogrundad fruktan fröken Ester hyser, därför torka bort de barnsliga tårarne, — Ernst håller säkert sitt gifna löfte, därför borgar jag — och sedan, min käre vän, få vi åt vår kärlek gifva de rätta kännetecknen: den är tålig och mild, den upplåses icke, den skalkas icke, och främst af allt, den tänker intet ondt! — den tror allting, den hoppas allting och den lider allting.”

Ester hade upplyftat hufvudet och såg på lotsmoran med en frågande och allvarlig blick. Dennas tal hade trängt till hennes oroliga hjärta; men hvar hämtade hon, den olärda kvinnan, dessa ord? Det var kärleken, som förklarade sig själf, röjde sin art och sitt ursprung samt enligt sin natur lugnade det häftiga sinnet. Det var modren, som tog sin älskade son i försvar, det var ett fromt och okonstladt sinne, som, oberördt af livvets våldsamma stormar, lade i dagen sin lefnadsvishet och sitt hjärtguld. — Du som yfves öfver din börd och med förakt ser ned på dina medmänniskor, tror du väl att ej de af den ringare klassen, som man så oriktigt benämner dem, ha ett sinne öppet för det sanna och rätta? Ack jo! oftast mycket mera än hvad som finnes bland dem som klättra på lyckans branter. — Den slippriga stigen där gör att ingen har öga eller öra för annat än uppåtsträfvandet till den kalla höjd, som likt glaciären blinkar så förförande, återkastar solstrålarne, men förblir själf orörd af deras värme.

Ester hade, i likhet med många andra lyckans skötebarn, blifvit vand vid att hvarje hennes önskan skulle uppfyllas, och oakadt det goda hjärtat kunde hon ofta för ögonblicket öfverila sig samt pockande begära det som enligt hennes förmenande borde tillhöra henne. Den stilla försakelsens

dygd hade hon ännu ej lärt; må hända skulle år och lidande först inplanta den hos henne. — Det var en känsla af blandad harm och smärta som hade framkallat hennes tårar, och därför greps hon så mycket mer af mor Nannas lugna och allvarliga framställning.

"Förlåt mig, kära Nanna, min hulda mor!" ropade hon och slingrade sina armar om lotsmorans hals, "förlåt mig om jag gjort dig ledsen med min självviskhet; men lär mig du att jag må blifva riktigt lugn och from, så som Ernst vill hafva mig. — O! jag minnes de flydda dar, då han, den älskade, försökte att lära mig, den ostyriga flickan, något af lifvets allvar, och med hvad förtjusning jag lyssnade till hans tal samt sökte rätta mig därefter; dock, det gick ej så lätt att omvända sig, och jag kommer aldrig att glömma den sorgsna blick och det milda förebrående hvarmed han bestraffade felsteget. Men ack! hans stämma har för länge sedan tystnat; jag drefs sedan hjärtlost ur mitt Eden och mitt hjärta hårdnade därvid, ingen vänlig röst sände mig tröstens balsam eller den milda förmaningen, jag mindes endast mitt lifs ideal, men hade glömt hans ord. — Dock du skall lära mig hvad jag förgätit, du skall dana mig, leda mig och föra mig, — du vill ju det, min älskade mor?" och hon tryckte en öm kyss på Nannas kind.

Mor Nanna omfamnade henne hjärtligt, sägande: "Ej har Ester någonting att lära af mig, stackare, försök endast att taga saker och ting lugnare samt tryggt emotse hvad tiden kan bära i sitt sköte samt huru allt gestaltar sig, ty var viss om att allting sker dock till vårt sanna bästa. — Förtröstan föder mod, modet alstrar kraft att bära bekymren; jag läste i en af Matts' böcker ett härligt vers, som jag så ofta för mig själf upprepar:

"Om du lider, om du faller,
misskänd, utan tröst och hopp,
genom lifvets fängselgaller
se i öppna himlen opp,
där hvar hattull själ, hvar bitter
slocknar som en svartnad brand,
och försonligheten sitter
på den högstes högra hand",

och det är skönt att få blicka från bekymren uppåt genom fängselgallret, först då får det oroliga sinnet frid och själen lugn."

"Goda, kära Nanna, jag vill försöka att likna dig, glöm ej att förebrå mig mina felsteg, — men uppehåll därjämte

hos mig den tro, att Ernst ej glömt mig, ty eljes blir jag bestämdt elak igen", inföll Ester, leende genom tårarne.

"Besynnerliga, kära varelse", återtog mor Nanna, hotande med fingret, "jag tror mig igenkänna den bortskämda flickan, som uppställer vissa vilkor om hon skall vara snäll; fy!"

Ester, hvars humör åter kommit i jämvigt, föll på nytt mor Nanna om halsen, och i denna ställning fann Matts lots de båda kvinnorna, då han åter inträdde i stugan. Ester sprang upp, djupt rodnande, men då hon såg på Matts' vänliga ansigte förbyttes hennes blyga min till ett mildt leende, och föga fattades att hon äfven tagit lotsen i famn.

Ännu en stund kvardröjde hon på Storvik, talande med det vördnadsvärda lotsparet, till hvilket hon kände sig dragen med innerlig kärlek. Matts lots' erfarenhet och mor Nannas kärleksfulla sätt slog o an på det unga, ofördärfvade sinnet, och hon skulle för alltid velat stanna inom lotsstugan. — Men tiden led och sedan hon intagit några förfriskningar måste hon bege sig af mot Sundborg. — "Farväl, farväl", sade hon vid afskedet, "jag kommer snart åter hit — om ett par dagar. Hälsa Ernst tusen gånger då ni skrifer; om än han är förbjuden att sända mig sin hälsning, kan ingen makt i hela världen hindra mig att skieka min till honom. Farväl, farväl!" — och lätt som en hind hoppade hon i båten, som strax därpå styrde utåt sjön — ännu en viftning med näsduken, och så bortskymdes båten af skäret.

Det var på senhösten några dagar före Ernsts afresa till Upsala. Solen hade för ett par timmar sedan sjunkit bakom bergen och månen hade följt i dess spår. Det var en af dessa vackra kvällar, som stämma sinnet till lugn och ro samt kvarlämna ett behagligt intryck af naturens majestät. Höga och allvarliga susade furorna kring Djupaførs, speglande sig i den brusande älfven, hvilken syntes som ett band af silfver. — Allt var lugnt och stilla, endast forsens dån och stångjärnshamrernes slag störde tystnaden. På trappan till hufvudbyggnaden syntes tvänne personer; det var Ernst och grefvinnan Julia, som återvände från en promenad; denna hade sträckt sig ganska långt, ty Julia förstod att förlänga hvarje stund som hon fick vara samman med Ernst.

"Magistern är må hända trött och behöfver hvila", sade Julia, med en blick på sin ledsagare, "jag skall frambära magistrerns ursäkt till grefven, och skall försöka att i någon mån ersätta magistrerns sällskap hos honom i afton."

"Å nej! min bästa grefvinna", svarade Ernst, "jag känner mig endast något matt, men detta har ej något att betyda; jag vill ej försaka de kvällar jag ännu har kvar att njuta af herr grefvens godhet och angenäma sällskap, hvadan jag skall försöka att om en halftimme infinna mig i läsrummet, där grefven troligtvis redan väntar mig; vill fru grefvinnan vara så utmärkt god frambära min ursäkt till dess, vore jag tacksam!"

"Ja visserligen! och välkommen då!" svarade grefvinnan, hvarpå hon gick att söka upp grefven, och Ernst skyndade upp på sina rum.

Grefven hade ännu ej infunnit sig i läsrummet, hvadan Julia sökte upp sitt eget kabinet. Hon ringde på kammarringfrun, som hjälpte henne att afkläda ytterplaggen, och sedan denna åter aflägsnat sig slog hon sig ned i en gungstol vid ena fönstret. Fullmånen i all sin prakt lyste in därigenom och hon satt och blickade upp till honom samt försjönk i djupa tankar, munnen rörde sig och hon talade halfhögt för sig själf: "Ännu ett par dagar och så är han borta — o! jag vill ej stanna en dag längre på Djupafors sedan han rest, allt här skulle påminna mig om honom och jag skulle dö af ledsnad. — Det var lycka att jag öfvertalade grefven att gifva sig under professor B:s läkarevård; i Stockholm är jag åtminstone närmare honom än här, och sedan så gifves väl där någon förströelse, — men hvad frågar jag väl efter flyktiga nöjen? — endast han är min själs begäran. Hvad du blickar vemodigt, måne! ack! så kan äfven han blicka med sina mörka, tjusande ögon; men han liknar dig äfven i annat, lugn och ostörd vandrar han sin väg, lidelserna känner han endast till namnet — du skådar lika kallt mot ett ömt klappande hjärta som mot en snöhöljd graf, och jag tror att han gör det äfven; — säg mig hvilka solstrålar behöfvas för att smälta denna is; skall jag väl falla på knä, släpa mig till hans fötter, bekänna den känsla som hotar att spränga mitt bröst, samt tigga om endast en gnista genkärlek? men nej! han skulle stöta bort mig med förakt; han skulle stålsätta sitt sinne och jag skulle för alltid förlora honom. — Men jag har svurit att han skall blifva min, om än alla afgrundens makter måste bekämpas — och han skall — han måste blifva det; jag vet att han hyser tacksamhet mot mig; kan ej denna känsla förvandlas i kärlek? — Vi skola se hvad tid och ihärdighet kunna göra! Lugna dig, Julia, sönderrif ej själf genom öfverilning det utlagda nätet, gå hållre sakta och säkert mot målet; men huru skall jag kunna beherska mig? — om jag blott finge höra ett kärlekens ord från hans

mun — dock, den dag skall en gång randas, och jag skall belönas för allt mitt tålmod — —” hennes hufvud sjönk ned mot bröstet och hon såg drömmande framför sig huru mänstrålarne försilfrade den brokigt färgade mattan; bilder kommo och försvunno för hennes syn, hägringar för framtiden föresväfvade henne, ljusa och leende; hon var fri från allt tvång, stod som brud vid hans sida — han var hennes för alltid; ”ja, så måste det blifva” sade hon. Plötsligt ryste hon till och fortsatte den afbrutna monologen: ”Om hans sjukdom hade medfört döden, hvad skulle det då blifvit af mig? Lifvet hade blifvit mig en börda och jag hade säkert följt honom i hans tidiga graf; — men hvem är väl den Ester, som han så ofta talade om i sin feberyra? Huru skall jag kunna utspana detta? Jag kan ej fråga honom direkt, och jag har ej håller kunnat upptäcka något bref i hans gömmor, som talar därom. Är hon verklig eller är hon endast en fantasi-bild? Hvem svarar mig väl därpå? Är det hon som är det enda hindret för min lycka? Dock, jag skall ej hvila förr än jag fått veta hvem hon är — och då, förmätna, må du akta dig; djärfves du att täfla med mig om hans gunst? Jag skall krossa dig under mina fötter som en mask, ty han är min, endast min, och han skall så förblifva, hör du det!” — och Julia reste sig upp, knöt krampaktigt sina händer och stampade på den mjuka mattan, liksom om hon redan fullbordade hotelsen mot sin rival. Hon var vildt skön i detta ögonblick, i hennes gestalt förenades något af ängel och furie, något både tjusande och varnande. Hon gick sakta fram och åter i rummet, hennes tankegång hade tagit en annan riktning, hon sysselsatte sig nu med sitt eget jag: ”Endast om han blir min”, sade hon, ”kan jag blifva tillfredsställd; men hvarför har jag aldrig förut funnit den tillfredsställelse jag väntat, då jag uppnått hvad jag eftersträfvat? Mina syftemål har jag ganska lätt vunnit, men då jag hunnit dem har jag alltid funnit mig bedragen. — ”jag ville blifva grefvinna, uppnå rikedom och glans, — men hvad vann jag väl därpå? Jag fängslades vid en make, som endast är mig en börda, allt är tommare kring mig nu än förut, ha! och ännu tommare och ödsligare blir det då han rest; men jag följer honom om ock till världens slut, han må ropa på Ester huru mycket han än vill, han skall städse i hennes ställe finna Julia!”

Pendylen slog nio; Julia ordnade sin dräkt samt begaf sig till läsrummet, hvarest hon fann grefven spelande schack med Ernst. Dock läto de pjeserna nu hvila samt språkade ifrigt med hvarandra. Ernst hade blifvit grefvens förklarade

gunstling; den stolte ädlingen satte stort värde på den unge mannen, och han uttryckte sin ledsnad öfver att mista honom. "Min unge vän", sade han, "ni har under detta år ni vistats här varit ett solsken för hela familjen, om jag så får säga; trefnaden inflyttade hit på samma gång som ni och jag får hjärtligt tacka er för den tid vi vistats samman. Mycket tomt blir det sedan ni afrest, men jag vill hoppas på att vi snart träffas åter; — dock säkert är att jag kommer att sakna er mycket till dess."

Grefvinnan inträdde just genom dörren vid detta sista yttrande; ett hänleende läg på hennes läppar och hon sade för sig själf: "Gamle narr, kan du också tala om saknad? du har ju mig, din älskvärda grefvinna; har jag kanske ej under ett helt års tid hycklat och smekt dig så att du borde finna dig tillfredsställd, och ej fråga efter andra än blott mig? — Ja så, du saknar också! hvad skall jag då säga! finnes något starkare uttryck för "sakna" än "sakna"? Jag trånar, jag lider, ja, jag vet ej hvad!"

De båda herrarne märkte henne nu, och Ernst steg artigt upp och bugade sig; hon besvarade hans hälsning med en vänlig nick samt gick bort och satte sig hos grefen. Samtalet fortfor lifligt, tills en af domestikerna underrättade att bordet var dukadt och man gick ut i matsalen.

~~~~~

En brusten boja.

De grefliga rummen å Djupafors hade flera månader stått tomma och ödsliga. Herrskapet vistades allt jämt i Stockholm och ingen visste hvilken tid de voro att vänta åter. Grefven hade köpt ett af de vackraste husen vid R—gatan, och inom dess murar samlades snart sagdt dagligen ett lysande sällskap. Den rike grefve V. ville visa världen sin förmögenhet, sades det, och gästerna voro ej långsökta; briljanta fester, supéer och baler omväxlade ständigt, och långt ut på nätterna strålade gaskronornas ljushaf genom de höga fönstren. — Den sjuklige grefven kunde ofta ej deltaga i samkvämet, men där- emot var hans grefvinna den mest älskliga och förekommande värdinna; också var hon ständigt uppvaktad af tjogtals kavaljerer, hvilka trängde sig omkring henne; alla, från den skägglöse ungsprätten till den bedagade gråhåringen, täflade om att smickra henne samt i gengäld få ett nedlåtande ord eller ett leende från hennes läppar. — Hon kände sig berusad af allt detta; hon visste att ryktet gick om henne att hon var en skönhet af första rangen, och hon såg tillbedjare i mängd omkring sig, — men oakadt berusningen och nyhetens behag af det bullrande nöjenas lif, mot den gemenligen tysta tillvaron på Djupafors, kunde hon dock ej känna sig tillfredsställd; hyllningarne som hon med leende min mottog ingåfvo henne äckel; endast af en ville hon tillbedjas och denne var ej närvarande vid tillställningarne, hade ej ens tanke för henne. Misslynt öfver hans visade likgiltighet, kastade hon sig handlöst in i nöjenas virfvel, att där försöka glömma honom; men hon tröttnade snart af detta rastlösa jägtand, och hans bild stod ännu mer tydlig för henne just då hon försökte utplåna den.

Han, föremålet för hennes tanke, var emellertid i Upsala ifrigt sysselsatt med sina egna studier, samt därjämte ledande Ernst juniors framsteg. Grefven hade åt dem hyrt en liten vacker lägenhet om 3:ne rum och försett dessa med flera bekvämligheter. I denna boning hade fliten och trefnaden upp-

slagit sin härd; de timmar Ernst Mattsson ej var på föreläsning och gossen fri från skolan tillbragtes antingen med studier eller under små lekar och upptåg. Gossen hade innerligt fäst sig vid sin lärare, han såg i honom en öm uppfostrare, som ej lät hans fel opåtalat passera, utan med allvar och rättvisa samt mildhet ledde och styrde honom. Också hade ynglingens fordna trots alldeles försvunnit i likhet med den tröghet han till en början visat; af kärlek till sin lärare var han ständigt flitig och visade sig lydig på minsta vink, endast ett uppmuntrande ord från Ernst M:s mun var för honom en mäktigare sporre än alla andra belöningar. — Som nämdes umgicks Ernst ej mycket med sina kamrater; de stunder han ägde lediga tillbringade han för det mesta i hemmet, sysselsatt med sin discipel eller med odlandet af eget vetande. Oberörd af världens stormar ville han här läka det hjärtasår, som han kände allt jämt blödande; här hade han mottagit bref från hemmet, hvori omtalades Esters flerfaldiga besök samt hennes längtan, hennes hopp och hennes tvifvel; hennes varma hälsningar återkallade lifligt för honom de flydda stunderna, och smärtan inom honom förnyades; men han bemanade sig, och skref till mor Nanna att hon skulle lugna och trösta Ester, — han glömde henne aldrig — men så länge hennes fader ej återkallade det löfte Ernst gifvit honom, var en oöfverstiglig mur rest emellan dem, och sorgligt nog skulle denna troligen aldrig falla undan; hans bref voro alltid kärleksfulla och ömma, men den hälsning Ester väntat sig finna i dem uteblef. Oftast frestades han att nedskrifva samma, men då trädde för hans minne hans gifna löfte, det lade sig en mörk dimma för hans ögon och pennan föll ur hans darrande hand. — Efter sådana stunder plögade han alltid taga Ernst på sitt knä samt smeka honom dubbelt ömt; han kände sig nu så ensam i världen och det var ett behof för honom att hafva någon som han kunde tilldela sin varma kärlek.

Hans sinne lugnades då och solsken inträdde åter då dimman flytt. I början då våra båda vänner flyttat till Upsala och det grefliga paret till Stockholm, hade de ofta erhållit besök af grefvinnan Julia; dock förstod hon att alltid väl dölja sina känslor, fastän de ofta hotade att utbryta; det var endast den moderliga omsorgen för hennes fosterson, som var orsaken till dessa besök, hettes det, och Ernst Mattsson höll henne räkning för denna ömhet. — Dock allt sedan julen, som gemensamt tillbringades i hufvudstaden, hade Julia ej varit i Upsala, ej heller hade bref på flera veckor anländt; Ernst började att fundera öfver hvad som kunde vara orsaken här-

till, oviss om sjukdomsfall utgjorde hindret; dessutom började kassan tryta: veden var nära slut, hyran skulle betalas, m. m. m. m., och hans lynne led däraf. — Påskhelgen stod för dörren, — om ej mynt anlände dessförinnan kunde ju ingen Stockholmsresa då blifva af. — Han gick fram och åter på golvet, tankfullt blickande ned på mattan samt utbläste stora rökmoln ur den tända pipan. — Lille Ernst, som såg sin vän misslynt, gick sakta bort till honom och började tala. — De slogo sig båda ned i soffan, — snart var missnöjet försvunnet och muntra skratt hördes — ungdomssinnet tog ut sin rätt. — "Hvarför såg du så fundersam ut i jäns?" frågade ynglingen med en skälmsk blick. "Jo, vet du, min lille frågvisse vän, jag tänkte på att min kassa var snart slut, och jag har stora utbetalningar", ljöd svaret. "Får jag se huru många pengar du har kvar?" och med ett visst förtroligt själfsvåld stack gossen sin hand i innerfickan på Ernsts rock och framtog därur en plånbok, som han öppnade; den innehöll endast några visitkort.

"Ah se! du har kvar af de visitkort, hvaraf jag fick ett på ångbåten, om du mins; — nu kan jag få ett till?"

"Så, min vän, hvar har du då gjort af det du den gången fick? det skulle du ju behållit som ett minne efter mig; den som ej tager vara på hvad han en gång fått kan ej få något nytt."

"Ja, men ser du, tant Julia ville ha det och jag fick hennes ur i utbyte, fastän hon se'n tog det igen; därför om du är riktigt snäll så får jag ett annat kort."

Ernst förblef tyst en stund; hvad värde hans visitkort hade för grefvinnan kunde han ej utforska.

Gossen, som nu kommit i gång med att berätta, fortsatte sitt tal: "Hvar reste du hän sedan? reste du hem? vi reste tillbaka igen, men jag minnes nu ej hvad staden hette, men tant sade att det var för min skull hon reste dit — vi dröjde där ett par dagar innan vi reste till Djupafors."

Huru än Ernst ansträngde sin gissningsförmåga, blef gossens berättelse dock en gåta för honom. Hade grefvinans återresa någon gemenskap med hans visitkort eller var det en tillfällighet? Han öfvergaf att grubbla härpå, gåtan kunde han ju ej lösa, och nästa stund finna vi honom i lek med den lille sagesmannen. De halflägo på bordet med hufvud mot hufvud; Ernst målade karikatyrer på ett papper, och för hvarje nytt komiskt drag som gjordes ljöd gossens klingande skratt, i hvilket ritmästaren själf instämde. De voro så fördjupade i sitt förehafvande att de ej märkte en knackning på dörren till ytterrummet, eller huru denna öppnades och trenne per-

soner inträdde, som helt tyst och med leendet på läpparne en stund betraktade de båda vännerna. "Rita nu af mig också, men gör mig ej så rysligt ful som de andra", sade gossen, "sedan skall du rita tants porträtt och kusin Gerdas — — —."

"Ack ja! måla mitt porträtt äfven", ljöd en barnslig röst vid sidan om dem, i det samma som tvänne små armar slingrade sig om Ernsts hals och ett par mjuka rosenläppar tryckte en kyss på hans kind.

Båda sprungo upp öfverraskade, och framför den rodnande Ernst stod grefvinnan Julia samt en obekant herre, i hvars armar gossen kastade sig under utropet: "pappa!"

Då Ernst hämtat sig från öfverraskningen, skyndade han, sedan gossens far, kapten O., blifvit presenterad för honom, att mottaga de resandes ytterkläder samt sända bud på upppasserskan att ställa i ordning rummen, hvars mattor och stolar voro i oordning efter föregående lek och ras. Lilla Gerda höll honom allt jämt vid handen samt hoppade omkring i förtjusning öfver att hon åter fått råka "sin magister".

Vi vilja i korthet nämna att kapten O., som rest till Djupafors att hälsa på sin son och ej funnit honom där, hade uppsökt det grefliga paret i Stockholm under förväntan att finna honom där. Intet tillfälle kunde nu vara lämpligare för Julia att få råka sin "afgud" och resan till Upsala beramades.

Kapten O., förtjust öfver sin sons framsteg, kunde ej nog uttala sin tacksamhet samt berömma hans lärare; Julia åhörde leende hans beröm, hon styrktes härigenom än mer i den åsigtan att Ernst var oupphinnelig i alla dygder, han var det ideal som hon drömt sig — endast den skilnaden att detta ideal skulle vara glödande af kärlek till henne, då han däremot var kall som is.

Ernst gjorde allt för att bereda sina gäster trefnad och lyckades förträffligt häri. Efter en god kvällsvard sutto de samtalande till långt in på natten, och så väl Ernst som kaptenen fängslades af Julias lifliga och sjäfulla föredrag. I närheten af det älskade föremålet blef hon alltid inspirerad, och vid dessa tillfällen var hon hänförande skön. Hennes ögon blixtrade, kinderna brunno och orden halkade öfver hennes läppar lätt och öfvertygande, hon förstod konsten att bibringa andra sin öfvertygelse, och då hon tystnade, hyste alltid åhöraren en begäran att få höra mer. Klockan hade redan slagit tolf då kaptenen och Ernst lämnade den senares bostad, hvilken grefvinnan tagit i besittning, samt gingo att taga sitt nattkvarter å hotellet.

Då de fått sig ett rum samt slagit sig till hvila, sade kapten O.:

"Min svägerska är en farlig kvinna, akta sig magister Mattsson för hennes blickar, de bränna sig djupt in i själen; hon är en af de varelsor som jag aldrig blifvit klok på; än har hon synts mig kärlekslös, nyckfull och hersklysten, än bestämd, än vankelmodig, och i afton har hon åter igen visat sig i en ny skepnad; är hon en ljusens ängel eller en demon?"

"Fy kapten att framställa sådana frågor! Ej kan den vara demon, hvars hjärta synes klappa så varmt för det goda och rätta?" inföll Ernst.

"Ej vill jag döma", återtog den förre, "Gud allena vet hvad kort hon spelar, men jag kan ej hjälpa att jag, likt Thomas, kastas mellan tvifvel och tro."

Så fortsattes samtalet, tills sömnen kom och afbröt det samma.

Några dagar senare återfinna vi alla våra bekanta i Stockholm. Påskhelgen, som inföll tidigt det året, hade inträdt, och som vanligt hade vän sökt upp vän att fira högtiden samman. Annandagen var stor bjudning hos grefve V. — och grefven, som känt sig ganska kry, hoppades att kunna fullgöra sin pligt som värd. — Skymningen hade ännu ej inträdt, men ändock voro rullgardinerna nerfälda och ljuskronorna tända i den grefliga våningen. Vagn efter vagn framkörde och därur stego herrar och damer i stor toalett och mottogos af domestiker i rikt livré. Många voro de gäster som denna afton samlades i de praktfulla rummen, och grefvinnan sväfvade från en grupp till en annan, älskvärd och leende, hyllad och beundrad. Grefven syntes äfven intresserad af att se så många omkring sig; han bar dock tydliga spår af sitt lidande; hans resliga gestalt hade sjunkit ihop och pannan var färad, men den fordom stolta och befällande blicken hade nu en säregen mild glans. Han stod och talade med några rikt guldsmidda herrar; ett lifligt meningsutbyte tycktes råda emellan dem, åsigtorna voro skilda, och grefven, som såg Ernst stående nära vid, vinkade honom till sig samt framställde disputen för honom; med stor sakkännedom och fasthet yttrade han sin mening, dock utan något tongifvande pockande, och ehuru hans yttrande ej var till fördel för grefvens påstående, betraktade denne honom dock med gillande min. — En af herrarne, en general P., såg på Ernst forskande och frågade grefve V., då Ernst åter drog sig tillbaka, hvem den unge mannen var. — "Det är min huslärare", ljöd svaret,

"sådana ungdomar som han får man länge söka efter och kanske förgäfvades, jag sätter ett stort värde på honom!"

"Det var ett frapperande ansigte, hvarifrån är han och hvilka äro hans föräldrar?"

"Hans egna föräldrar känner man ej, men hans fosterföräldrar bo i Bohus län; under en våldsamt storm förolyckades ett fartyg därstädes, och lär endast han blifvit räddad, han var då blott helt spä!"

"Besynnerligt", sade generalen med en tankfull min, och samtalen afbröts.

Ernst hade blandat sig i gästernas vimmel, och gick där helt obemärkt i sin enkla svarta drägt, gent emot de många lysande uniformerna, men han följdes dock ständigt af trenne par ögon. De voro grefve V:s, grefvinnan Julias och general P:s.

Klockan hade slagit 10, då en betjent kom och bad Ernst följa sig till grefve V:s enskilda rum. Han lydde skyndsamt; han fann grefven matt och blek ligga utsträckt på en soffa; grefven hade på nytt fått ett anfall af sitt hjärtlidande och i tysthet dragit sig undan till sina rum, efter att först hafva bedt grefvinnan ej låtsas om någonting, utan endast vid förfrågan frambara som ursäkt ett lindrigt illamående.

Grefven vinkade med handen åt Ernst att han skulle sätta sig vid sidan om honom, samt åt betjenten att aflägsna sig.

"Beklagar att herr grefven åter plågas af sjukdomen", sade Ernst deltagande.

"Å lappri, min unge vän, därvid är jag så vand, men förlåt mig att jag ryckt er undan sällskapet där nere för att få rå om er på en liten stund. Jag fann mig så ensam här och önskar dessutom ett enskilt samtal med er. — Låt mig därför få tala i förtroende! bättre vän än ni kan jag ej sluta mig till; jag har lärt att uppskatta edert ädla sinne; jag har funnit i er en ung man, hvars vandel är utan fläck, och jag skulle önska att ni vore min son." — "Nej, afbryt mig ej", fortsatte han då Ernst, öfverraskad af detta tilltal, ville med en artighet svara därpå, "jag vet hvad ni ville säga, men detta behöfs ej, jag är ingen hycklare, utan talar enligt min innerliga öfvertygelse. — Som ni ser, sjunka mina krafter dagligen — några dylika anfall till, och jag är ej mera bland de lefvandes antal; jag vill därför i tid bestyra om mitt hus och ville därom tala med er. Jag trodde ej att jag skulle fått lära lifvets allvar och vishet af en så ung man som ni, men de samtal som vi haft med hvarandra under det flydda året ha öppnat mina ögon och mitt hjärta, som i sig själf ej var så elakt, men som hårdnat under lifvets tvång. — Där-

för är ni mig kär — ni har höjt min blick från gruset, ni har, kanske er själf omedvetet, sått frön, som hos mig burit en frukt, hvaråt jag fröjdar mig. Sant skrifver vår store skald: "Ack, när den långa natten skymmer och mänskan står vid grafvens dörr, hur annorlunda då än förr syns lifvet och dess små bekymmer." — Icke har jag förut sett saker och ting i den dager som de nu synas mig — dock om min forna förvillelse vill jag endast tala med honom där ofvan. — Jag känner att min dag snart är förliden, och jag kvarlämnar maka och en späd dotter; det är i synnerhet den senare som ligger mitt hjärta närmast, ty hvad grefvinnan beträffar tror jag ej att hon länge skall sakna stöd, ty hon är ännu ung, dessutom skön och rik. — Det fans en tid mycket sorglig för mig då jag trodde att hon gift sig med mig af ren beräkning, hon visade sig kall, despotisk och nyckfull; jag som älskade henne högt led därför så mycket mera; svartsjuka och vrede blandade den giftbägare åt mig, som jag ständigt drack ur; men på senare tiden har hon försonat hvad hon fordom bröt, hon har visat ömhet och tillgifvenhet, och jag tror därpå; äfven detta tror jag är till en del edert verk, ty ifrån första dagen ni kom i mitt hus kom äfven friden och trefnaden. — Men det var ej därom jag ville tala, utan om Gerda, min lilla dotter; hon har ett hjärta af guld, och detta får ej förfalskas; jag kan vid tanken därpå ej stiga med lugn ned i min graf; för den skull har jag utsett er som hennes förmyndare och ledare, och ni kan, ni får ej neka mig detta. Jag vet att ni skall väl vårda den späda knoppen, och jag har anslagit åt er en liten summa såsom en ringa ersättning. Lofva mig därför att, i fall Herren förunnar er lefva, ej taga er hand från henne utan skydda henne, så att giftiga samumvindar ej få härja den örtagård, som nu lofvar så rik blomstring. Ni har ej hjärta afslå den gamle mannens bön, jag ser det på er min, jag känner det inom mig; räck mig er hand till pant på edert löfte!"

Ernst, djupt rörd, ville tala, men rösten svek honom; knapt hörbart hviskade han: "jag vill!" och hans darrande hand hvilade i grefvens.

Grefven fortfor: "Äfven den lille Ernst har jag fäst mig vid och jag ber er äfven taga vård om honom, i fall hans far därtill är förhindrad; — jag vill åt honom anslå en summa, så att hans kommande dar ej skola bli allt för mörka i ekonomiskt hänseende"; — här tystnade han en stund och tillslöt ögonen, utmattad af talandet. Ernst betraktade honom där han låg så fridfull och nöjd som om han redan gjort upp

sin räkning med världen och endast väntade befrielsens timma. — Längre låg han dock ej så, utan fortsatte sitt tal, allt jämt fasthållande Ernsts hand: "Nu ha vi snart åter vår, — lille Ernst omtalade att lärkan redan sjungit; — hvad jag gärna ville höra henne, "o! som hon talar dock ingen Edens första tungomål", och hvad jag längtar åter till mitt Djupafors, jag ville så gärna där för alltid få sluta mina ögon samman. Men grefvinnan trufves så väl här, och jag vill ej, af tacksamhet för hennes visade ömhet, gensäga henne; dock, mitt Djupafors står ständigt för minnet, där vill jag dö och där vill jag hvila; jag vill ej multna i mina förfäders fuktiga grafvall, utan har redan utsett annat hvilorum åt mig, och uppdrar åt er att äfven däri uppfylla min sista vilja. — Just där vid den höga bärgväggen, som furorna luta sig utöfver och där elfven störtar sig i bråddjupet, samma ställe som solen så vänligt belyser; red där min graf, ty där skall jag sofva luft vid forsens dånande sång, tallarnes doftva sus och solstrålarnes smekningar; ej skall mullen där hvila tungt på mitt bröst, nej, där skall vara ljus öfver och frid i griften."

Då grefven tystnat sade Ernst, som ej kunde återhålla sina tårar: "Jag skall försöka visa mig värdig herr grefvens förtroende — dock vill jag hoppas att herr grefven ännu länge får stanna hos oss, så att mina åtagna pligter ej så snart böra utöfvas."

Grefven log matt, såg på Ernst med en blick af tacksamhet och sade: "Framtiden står i en högre hand! — Men jag har allt för länge uppehållit er, — tack för denna stund — gå nu ned till gästerna; frågar grefvinnan, så säg att jag känner mig lugn och väl samt skall snart sofva godt. Tack min käre vän och farväl för i afton, hoppas att åter råka er i morgon".

Ernst reste sig, tog tillbaka sin hand efter en varm tryckning och aflägsnade sig sakta, hörande än en gång då han slöt dörren ett vänligt tack. — Han gick drömmande nedför trappan, — grefvens rum lågo nämligen i öfre våningen — gästernas muntra sorl trängde hit, men Ernst uppfattade det ej. — Förunderliga värld, tänkte han, hur dömer du väl ej och hur bedrager ej skenet; väl minnes jag hvad skjutspojken berättade mig då jag första gången kom till Djupafors, och huru har jag ej själf sedan reflekterat öfver grefven, troende honom känslolös, egoistisk, kall och kård, fastän jag ibland vid samtal med honom trott mig se en och annan ljusglimt, — och nu finner jag honom vara en man med ett det mest varma hjärta, öppet för det sanna och goda, en man som äfven haft sina profningar, lidit och hoppats, en man som redligt sökt

den sanna friden och äfven funnit den! Aldrig mera skall jag döma efter skenet, ty under skroflig yta bor ofta gediget guld."

Grefvinnan Julia, som saknat Ernst, hade genom en tjernare fått veta att grefven önskat tala vid honom och att han troligen var därstädes. Då Ernst åter inträdde bland sällskapet upptäckte Julia honom strax och vinkade med solfjädern mot honom. Han gick bort till henne, men då hon märkte den prägel af djupt allvar, som hans vackra anlete bar, dröjde hon något innan hon forskande frågade hur grefven befann sig: "Tack, grefvinna, han sänder sin hälsning och ber grefvinnan vara lugn; han kände sig betydligt bättre och sade att han snart skulle sofva godt; han ringde på kammartjennaren, som inträdde då jag gick." — "Gud vare lofvad!" sade Julia, med väl spelad förställning.

Samtalet öfvergick till andra ämnen, Julia kvarhöll Ernst, hon ville ha ersättning för den tid hon saknat honom, dock måste hon slutligen, för att ej väcka uppmärksamhet, vända sig till de andra gästerna. — Då hon ämnade gå sade Ernst: "Fru grefvinna, förlåt mig ett ögonblick, jag vågar vara så ytterst djärf bedja om ett samtal med grefvinnan innan jag åter reser till Upsala!"

Hon sände honom en frågande blick och sade dröjande: "När reser magistern?" — "Om trenne dagar!"

"Godt!" — och hon försvann bland sina gäster.

Det var öfver midnatt då de sista gästerna aflägsnade sig och ljusen släcktes i den grefliga våningen; betjeningen, trött af det myckna springet, längtade till hvila och hade skyndat på med eller kanske uraktlätit de kvarvarande göromälen och begifvit sig till ro; tystnad och mörker rådde i stället för muntert glam och ljus. Efter det yttre att skåda skulle man tro att husets alla innevånare lågo försänkta i sömnens armar; men så var dock ej. Med den frihet, som städse är tillåten för romanskriofvare, göra vi en titt inom dessa murar. En trappa upp, i korridoren midt emot grefvens rum, se vi ett sparsamt ljus lysa genom dörrspringan, och smyga oss in samt befinna oss i grefvinnan Julias gemak, — Men hvarför hvilar hon då ej som de andra? — Lätt klädd sitter hon i gungstolen, oroligt och stelt blickande på den lilla morgonsko-beklädda foten, som näpet framsticker under den långa klädningen; tystnaden i rummet afbrytes endast af bordstud-sarens höga knäppningar; det kännes nästan hemskt och tryckande i detta rum, parfymernas doft verkar döfvande på sinnet och man längtar ut; — men vi stanna dock ännu ett ögonblick; — plötsligen rycker grefvinnan till och reser sig

från stolen, en rysning genomilar hennes höga gestalt och hon kastar en tjock schal öfver sina skuldror; sedan hon gått bort till toalettbordet och något skrufvat upp den där stående nattlampan, börjar hon gå fram och åter på golfvet; ljudet af hennes steg borttagas af den mjuka mattan, så att vi väl kunna höra hennes till sig själf förda, halfhögt uttalade monolog: "Kunde jag hata honom, eller undfly, eller glömma honom, så ville jag gifva mycket därför, men nej! jag kan ej! han utöfvar ett välde öfver mig som jag ej kan bryta, denna boja kännes mig mera tryckande än alla andra, — när skall den väl lossas? Jag uthärdar ej längre detta tvång; han har ett hjärta af sten, som ej kan besegras; jag har nu på snart tusende sätt försökt att fästa min bild i hans sinne — men ack, enligt hvad jag tror, ännu förgäfves, — i stället är det hans, som ännu mer rotfästare sig i mitt; hvad är det för en tjuvsningskraft som ligger förborgad hos honom, som gör att alla älska honom; för min make har han snart blifvit outhärdlig och själfve den sträfve och alltid misslynte general P. förklarade för mig i afton att han kände sig mycket dragen till honom. — O, min Ernst, huru länge skall väl din Julia genomvaka sina nätter vid tanken på dig? huru länge skall jag tåras af dessa kval eller kastas mellan längtan och hopp? skall du ej bevekas? kunna dina ögon, talande om lif och eld, ljuga så? där inom bor ju endast is. — Hvad kan du vilja säga mig manne? du bad ju om ett samtal; ej kan det vara för att förklara mig din kärlek, den förklaring som skulle utgöra mitt lufs sällhet — nej! din röst och din fråga ljud allt för lugn; om jag endast märkt ett vibrerande ljud däri skulle jag nu varit öfverlycklig — men nej, nej, Julia är endast född till olycka, — jag är rik, ha! hvad bätar mig väl rikedom? jag kan ju ej därför ens köpa en gnista kärlek eller medlidande af honom. — Hvad är det väl han ville tala med mig om? ack om jag vågade hoppas? jag både ryser för och längtar efter detta samtal — men skall jag väl kunna beherska mig, — jag ville falla till hans fötter och bedja om endast ett uns kärlek, men skulle han då ej bortstöta mig? — Ännu dväljes han under samma tak som jag — men sedan huru tomt och ödsligt, jag förstår mig ej själf — och vill ingenting förstå — dock ett vet jag, knuten måste snart lösas — sedan skall bandet bindas ännu fastare, men på ett annat sätt. — — — Du älskade hjärtlöse! jag önskade att du fick känna endast en tusendedel af hvad jag lider! skall du väl nånsin förstå mig? Tid! hvad du än bär i ditt sköte, så skynda dig! jag måste ha lösning

och svar på mina frågor — han måste blifva min, ingen annan än jag skall äga honom, förr skall jag . . .” — Julius mening fullbordades ej hörbart; kring hennes vackra mun låg ett drag af förtviflans hårdhet och hon tog sig med båda händerna om pannan, liksom om hon velat kväfva en hemsk tanke; en suck gick öfver hennes läppar, hon rätade upp sig som ur en dvala; hennes blickar sökte urtaflan, och då hon såg hvad tiden var liden skyndade hon till bädden att där söka en sömn, som troligen länge flydde henne.

Längst borta i korridoren lyser äfven ljus genom dörrspringan; detta rum bebor Ernst, men vakar äfven han dessa nattens timmar? Nej! han har somnat från lampan och — boken, den senare ligger nerfallen på golvet och på dess titelblad läsa vi: ”Människans sanna värde”. Hvad han slumrar godt, frid hvilat öfver det manliga, vackra ansigtet och hans bröst höjes lugnt och jämt, — dock, hvad vållar förändringen? är det manne en elak dröm? Smärta aftecknar sig i hans drag, han reser sig våldsamt i bädden likasom han sökte afkasta en tryckande börda och han mumlar otydliga ord, af hvilka blott förstås: ”aj — grefvinna — hjälp!” — därpå blir han väl sedan åter lugn och den bittra minen utjämnas så småningom. — Således hade oron äfven trängt till denna kammare? Fans då ej friden och lugnet någonstades? Jo, trädrom in i grefve V:s rum, se huru han ligger med händerna hopknäppta ofvanpå täcket, se huru mildt hans af lidande färade ansigtsuttryck ter sig — och vi skola förstå huru man somnar från ett ”fader vår”.

Det var på eftermiddagen, dagen innan Ernst åter skulle resa till Upsala. Julia hade äfven denna gång låtit det beräknande förståndet segra öfver känslan; hon hade dröjt i det längsta med att bevilja Ernst det ombedda samtalet, hon ville ej synas otålig eller nyfiken. — Nu hade hon sändt honom bud och satt i läsrummet, väntande hans inträde. — Hon hade först tänkt att sammanträffa med honom i sina egna rum, men öfvergaf detta förslag såsom mindre lämpligt. Läsrummet låg på sätt och vis afskildt och dessutom hade hon för tillfället aflägsnat betjeningen, hvadan hon ej fruktade blifva störd eller utsatt för lyssnare. Nu hördes Ernsts steg utanför dörren och fastän Julius hjärta klappade våldsamt och hörbart, förrådade dock ej anletsdragen hennes oro, hon hade i synnerhet under sista året blifvit mästarinna i konsten att förställa sig. Hon reste sig upp vid hans inträde och mottog honom med en viss nedlåtenhet, — han bugade sig djupt, och rodnaden på hans kind talade om förlägenhet, men han bemästrade sig dock

vid Julias yttrande: "Jag tog mig friheten låta kalla magistern, jag är nu beredd att höra det som magistern anhöll att få tala med mig om!" — hon talade dröjande och hennes blick hvilade forskande på honom, med en viss bäfvan vändade hon höra hans ord, hon fasthöll i det längsta illusionen om att han endast kom för att betyga henne den saknad han finge erfaras då han åter reste m. m., men ej visade hans yttre åtminstone att dylika tankar bodde inom; då Julia satt sig och med handen anvisat honom plats i en bredvid stående fätölj, slog han sig obesväradt ned och sade: "Fru grefvinns städse mot mig visade godhet och på tusende sätt uppenbarade ädla sinnelag har gjort mig så djärf att begära ett enskildt samtal och ber få frambara min innerliga tacksamhet att ej detta nekades mig; jag ber äfven att grefvinnan godhetsfullt öfverser med hvad jag nu vill framställa, det är pligten som uppmannar mig till detta steg." — Han uppehöll här ett ögonblick och Julias vackra hufvud gjorde en bifallande nick. "Som fru grefvinnan känner", fortsatte Ernst, "kallade grefven mig till sig då han så plötsligt fick ett anfall af sitt hjärtlidande, samt behagade då tala med mig i förtroende om vissa angelägenheter, och det är till följd af detta samtal som jag vågat besvara fru grefvinnan." Åter igen teg Ernst för några sekunder, men Julias oro växte; hvarthän syftar han, och hvad skall följden blifva, tänkte hon, — en stum nickning å nyo uppmuntrade Ernst att tala vidare: "Grefvens tacksamhet för fru grefvinns kärlek och tillgifvenhet är mycket stor och den skulle afhållit honom från att nånsin nämna hvad jag nu vill framställa. Han trifves ej i Stockholm utan längtar ständigt till sitt Djupafors, och jag fruktar att denna längtan förvärrar hans sjukdom samt förminskar krafterna. — Då fru grefvinnan så väl trifves här, har han af kärlek till fru grefvinnan ej velat motsäga, — men hör min bön! Flytta åter med honom tillbaka till Djupafors, ty där skall han hundrade gånger säkrare återvinna sin hälsa än här, så vida han nånsin återvinner den. Jag talade med professor B. i går, och han sade sig ej kunna gifva något bestämdt svar, grefvens tillstånd är betänkligt och i hvarje fall är stadslifvet minst lämpligt för honom. När därtill kommer längtan efter landet och hans vackra egendom skall han här träna bort — och fru grefvinnan vill väl ej vara en om ock oskyldig orsak därtill!" Ernst tystnade, han nästan förskräcktes öfver den djärfhet med hvilken han talat och han kände sig orolig till sinnes för Julias på honom ständigt hvilande blick; hvad som rörde sig inom hennes bröst visste han ej,

hon var för honom en olöslig gåta. Men där inom rasade en strid, ur hvilken hon utgick med seger; med ett tonfall, lugnt, mildt och tjusande svarade hon: "Jag kunde ej ana att förhållandet var sådant, och jag har handlat mycket orätt, det grämer mig djupt att ej grefven framburit till mig sin önskan — jag har jägtat för mycket efter nöjen, endast tänkande på mig själf — men från denna stund är det slut därmed, jag vill bättre uppfylla min pligt och jag vågar hoppas att magistern tror mig om godt! Vi resa åter till Djupafors så fort vi kunna komma undan, — jag skall bedja grefven om förlåtelse för min dårskap och jag tror att han med mildhet skall öfverse med mig." — Ernst, fångslad af hennes röst och hennes goda hjärtelag, svarade: "Fru grefvinnan gör sig själf orättvisa förebräelser, det var ju för att grefven skulle få åtnjuta bättre läkarevård som resan till Stockholm beslöts, och sedan..." "Nog, herr magister", afbröt honom Julia, "det kommer alltid att smärta mig att veta mig varit ett hinder för grefvens välbefinnande, men jag skall försöka att godtgöra mina förseelser." Så fortsatte Julia sin själfanklagelse, och därefter öfvergick så småningom samtalen till andra ämnen. Förunderlig var den dragningskraft som hon utvecklade. Ernst ögon hängde, så att säga, vid hennes läppar, och han uppsög med välbehag hvarje ord från hennes mun; han värmdes af hennes tal och Julia njöt en hemlig triumf, — hon märkte det välde hon för första gången utöfvade öfver honom. Skymningen sänkte sig och ännu sutto de samtalande; Julia ville uttänja dessa sälla ögonblick så länge som möjligt, och Ernst, glömsk af sig själf, kände sig tjusad af hennes närhet. Slutligen reste sig Julia, som i allt förstod att behålla skenet, och sade: "Jag tackar magistern för förtroendet till mig samt lofvar att ofördröjligen uppfylla grefvens önskan; men också jag har en bön till magistern, kan jag hoppas på ett jakande svar då jag framsäller den?" — "Jag ber fru grefvinnan vara öfvertygad att om det är något som beror på mig, anser jag det som en pligt och glädje att därtill svara ja, viss om att fru grefvinnan ej kan begära något annat än hvad som är ädelt och godt!" — Jag tar herr magistern på orden, tack för löftet, och farväl för denna gång, — vi råkas väl åter hos grefven om en timma?" — och Julia lämnade rummet stolt som en drottning.

Då Ernst blifvit ensam drog han en djup suck; var det af lättnad? han visste det ej själf; — han gick som i yrsel, endast Julias bild hägrade för honom. "Äfven hon har blifvit orätt bedömd", sade han för sig själf, "hon är en änglagod

varelse, hvilka förebråelser gjorde hon ej sig själf och likväl har hon ingenting felat."

Några dagar därefter stod grefve V:s våning tom; Ernst jämte sin discipel hade åter rest till Upsala, samt den grefliga familjen flyttat till Djupafors. Grefven, som nu på nytt befann sig i sitt kära hem, tycktes till en början finna sig bättre, men snart sjönko hans krafter märkbart, och läkarne öfvergåfvo hoppet om hans vederfäende. Emellertid hade något öfver tvänne månader förflutit då Ernst en dag erhöi telegram att skyndsammast komma till Djupafors. Det var strax före ferierna, hvadan han utverkade tillstånd för sin unge vän att medfölja. Så fort möjligt var afreste båda, men innan de hunno fram hade den objudne gästen, mannen med lian, gjort sin skörd, och Ernst kände förlusten djupt. Hans sorgliga pligt blef nu att uppfylla de löften han en gång gifvit grefven. — Det bestämde grafstället invigdes och under pomp och ståt fördes stofthyddan till den sista vilan. Fastän Julia visade stum resignation, tedde det sig dock för den ytlige betraktaren som om hon hårdt träffats af slaget, och allmänna samtalsämnet var om huru mycket hon sörjde; — men det var blott ett sken, inom sig jublade hon, hon var nu fri — fri såsom fogeln i skogen, nu hade hon blott att afvakta ett gynsamt tillfälle, d. v. s. sorgeårets slut; och sedan — ja, sedan hade hon hunnit det mål, som glänst för henne allt sedan hon första gången såg Ernst. Vänner från när och fjärran kommo att beklaga och deltaga i hennes sorg; många af dem, som svärmat omkring henne på de glada festerna, kommo nu med det hemliga hopp att knipa åt sig arftagerskan till millioner, men hon visade sig kall mot alla och sysselsatte sig endast med sin dotter, på hvilken hon slösade all kärlek.

Fjorton dagar efter begrafningshögtidligheten voro de flesta af grefvens närmaste släktingar samlade på Djupafors; boupp-teckning efter den aflidne skulle nu ske samt testamentet öppnas. Släktingarne hade hitintills uppträdt med en verklig förmyndareton; det var ju naturligt att inga andra än de skulle komma att förvalta egendomen, eller den del som tillkom lilla Gerda, tills hon blef myndig; stora planer hade blifvit föreslagna, och man frågade ej ens Julia till råds hvad hon tänkte om saken. Men hon lät dem hållas och visade sig lugn och likgiltig, hade hon måhända en aning om att testamentet skulle blifva till hennes fördel? eller kanske grefven anförtrott henne sina planer?

Djup tystnad rådde då det vigtiga dokumentet bröts, och stor var den spänning som rådde under tiden det lästes, men

lika stor blef deras besvikenhets då innehållet blef känt. Ehuru släkten var ganska rikligt ihågkommen, hade dock mera väntats; grefven var ej vid sina fulla sinnen, hette det; testamentet skulle klandras, vitnena höras på ed, etc.; kunde man väl tänka sig något mera besatt än att 200,000 kr. voro anslagna till skolors uppbyggande och barmhertighets-inrättningar, 100,000 till fördelning mellan Djupafors underlydande; åt grefvinnans systerson, "en okänd pojkslyngel", gafs 20,000 kronor; grefvinnan och hennes dotter skulle jämt dela kvarstoden; men det mest galna var ändå att magistrern, medicine studeranden Ernst V. Mattsson var satt till förmyndare för flickan samt erhållit en ej obetydlig summa för besväret. Man sökte röra upp himmel och jord för en sådan orättvisa, och en brorson till grefven, som afspisats med en spottstyfver af 50,000 kronor, vände sig till Ernst med anhållan att han ville afsäga sig förmyndareskapet; dels hans ungdom och dels hans studier gjorde honom mindre lämplig härtill m. m., men Ernst svarade lugnt och bestämdt att hvad hinder som än mötte kunde han ej bryta det löfte han gifvit. För väl kände han det tunga ansvar, som hvilade på honom, men han ville redligt försöka uppfylla sin pligt; — endast i fall lagen kunde döma honom därifrån skulle han afsäga sig förtroendet.

Släkttingarne afreste och rättegång öppnades om det storartade arvet (en rättegång som varade flera år och som på sin tid väckte mycket uppseende), men på Djupafors var lugnt. Grefvinnan kunde nu ostördt umgås med sin dotters förmyndare, och mellan dem uppstod ömsesidigt förtroende, om vi så må kalla det; Julia, alit jämt på sin vakt, knöt maska för maska i det nät, hvarmed hon en gång skulle fånga Ernst, och han, ej görande sig själf reda för sina känslor, tyktes gå själfmant däri. — Hvarför längtade han väl efter samtalen med henne? — Så förflöt tiden tills åter lästerminen började, och han med saknad reste till Upsala. — Kvällen före afresan hade han bedt farväl med Julia; hennes röst darade märkbart och då han räckte fram handen till afsked kände han någonting liknande en droppe falla därpå. — Julia hade skyndsamt lämnat rummet.

~~~~~

Twänne taflor i en ram.

Snön föll i lätta flockar, och på Stockolms gator fram-
 ilade den ena slädan efter den andra, personer kommo och
 gingo; alla syntes hafva brådt om, och detta var ju ej under-
 ligt, några dagar till och så hade man julhelgen inne. Buti-
 kerna voro flitigt besökta och bodbetjenterna inom disken
 hade nog att göra med att tillmötesgå kunderna. De i fön-
 stren framställda grannlåterna begapades flitigt af stora folk-
 hopar, mest nödens barn, som på detta sätt försökte att skaffa
 sig åtminstone någon julglädje. Här framför de prälände
 "tittskåpen" tycktes armodets mödor förglömmas, och mustiga
 anmärkningar, åtföljda af höga skratt, observerades här och
 där, fastän kanske en och annan bekymrens suck förtonade
 ohörd bland bullret. Snön föll allt tätare, men ändock åt-
 skildes ej folkhoparne, man ville begapa och beskåda och för
 stundens nu glömma dagsbördans kval. — Bland den tätt
 packade mängden på en af de större gatorna framträngde en
 välklädd herre; han hade rocken väl tillknäppt och kragen
 uppslagen samt hatten något neddragen öfver ögonen, till skydd
 mot den ständigt fallande snön. Oberörd af de nyfikna blic-
 kar, som riktades på honom, samt ej fästade sig vid butikerns
 grannlåt, gick han tankfull framåt, hans blickar voro rik-
 tade mot marken, och sig själf ovetande stötte han ofta emot
 mötande personer, ett flyktigt "förlåt" gick öfver hans läppar
 och han fortsatte på nytt sin besynnerliga vandring; så hade
 han gått flera slag fram och åter, då han väcktes ur sina
 funderingar af en svag gnällande stämma, som bad om en
 slant; den vandrande stannade och såg framför sig en trasig
 parvel på cirka tio år, som darrande framräckte en smutsig
 hand. "Söta, goda herre, ge mig en slant, om än aldrig så
 liten", hördes åter den gnällande stämman, då Ernst (ty det
 var han som så rastlöst vandrade fram och åter) stod tyst
 en stund och betraktade gossens ansigte; troligen fann han i
 dessa aftärda drag något som talade till hjärtat och uppväckte

hans medlidande, ty han började att tala med gossen. — "Vet du då ej att ingen får tigga på gatorna?" ljöd hans stämma, som han sökte göra så hård som möjligt. — "Jo, herre", var gossens svar, "men mor ligger så hårdt sjuk och vi ha ingenting att äta; vi frysa och vi hungra, ah, söta herre, gif mig endast en liten, liten slant!"

"Ser du, min vän, den visar sjunga många, ingen tror därpå."

Ack jo, mor är så sjuk, så sjuk."

"Hvad heter din far?"

"Jag har ingen far."

"Ja så", sade Ernst dröjande; han hade således framför sig ett af dessa olycksbarn, som samhället stämplrar med vanära; en af dessa olyckliga varelser som utstötas hvar hälst de söka tränga sig fram; de betraktas som pestsmittade, stackars små; de hånas af sina jämnåriga, och för de äldre synas de ej finnas till. Lämnade alldeles för vind och våg utgöra de ett exempel på huru i vårt upplysta och framåtsträfvande tidevarf det budet uppfylles: "älska din nästa såsom dig själf!"

"Hvad har du i handen?" frågade Ernst vidare.

Gossen, som blifvit orolig för de många allvarliga frågorna, öppnade den knutna handen, och tårar banade sig väg nedåt de bruna kinderna. I handen lägo ett par små kopparmynt.

"Jag har ej fått flera än dessa hela dagen; jag skulle köpa en bulle till mor, men vi ha så kallt där hemma."

"Hvar bor du?"

"Strax vid Storkyrkobrinken."

"Kom, min vän", sade Ernst mildare, "jag har lust att söka upp din mor."

Gossen såg upp till honom med en undrande blick och traskade så åstad vid hans sida, då han med raska steg vred af in på en sidogata.

Slutligen hann man fram; gossen förde Ernst in på en trång, mörk och smutsig bakgård. Här sprang han själf förut uppåt en halftruten och bristfällig trappa, som förde till öfre våningen i ett gammalt och halft förfallet ruckle. Här var en lång gång med flera dörrar på ömse sidor. Det var ett af dessa härbergen, hvarest lasten och brottet vanligen ha sitt tillhåll, ett af dessa ställen, dit polisen sällan hittar, och om än så sker, står han oftast maktlös, gent emot den snikne värden, som väl förstår att utplåna eller undanrödja de spår, som kunna leda till åtal och näpst. Ernst stannade här ett ögonblick medan gossen skyndade framåt och öppnade en dörr längst bort vid slutet af gången. Innanför en af de slutna dörrarne hördes skrik och skräl, klingande af glas samt råa

eder. En mindre angenäm lukt af bränvins- med flera mefistiska ångor gjorde sig känbar för Ernst, och han beredde sig att följa gossen. Då öppnades dörren, innanför hvilken bullet hörts, och några svärjande sjömän utrusade, följde af en raglande och gormande kärring, som synbarligen tagit för mycket till bästa af den svenska "universaldrycken". Om man personifierar begreppet häxa, så har man en svag antydning till den gamlas utseende: ögonen rullade vildt, händerna sträcktes att fatta de flyende i rockskörten, och den spetsiga hakan tycktes ständigt komma i innerlig beröring med den ännu spetsigare näsan, under det en ström af de gröfsta skällsord kommo ur hennes insjunkna mun. Hon hade hunnit den murkna trappan, men de förföljde hade redan kommit ned på gården, där de under rätt skratt räckte lång näsa åt häxan. Gälla diskantstämmor och gräl hördes genom den halfslutna dörren, och den gamla, som bedragits i sin penningbegäran af sjömännen, vände åter att släcka sin harm på de i rummet innevarande. — Då fick hon syn på Ernst och den svärjande munnen tystnade; med ett det mildaste leende hon kunde frambringa, hvilket dock, inom parentes sagdt, liknade en blodtörstig tigerhonas då ungarne tagits från henne, neg hon och sade: "genera sig ej, goda herre, utan stig på, herrn är på rätt väg, det är här som flickorna bo!" och hon öppnade dörren på vid gavel.

Ernst, full af äckel öfver den syn som uppenbarade sig för honom, svarade ej utan gick fram åt gången, hvarest gossen väntade honom; han följde denne in om en knarrande dörr, men hörde i det samma kärringens stämma: "Det var mig en högfärdig djefvul — kom så skall ni få se en karl, som gick in till k—n som bor där borta!" och vid en flyktig blick tillbaka såg han medusan jämte tvänne andra halfnakna fruntimmer stå i den allt jämt vidöppna dörren, utösande förbannelser öfver henne "som tog förtjensten ifrån dem".

Ernsts uppmärksamhet vändes dock snart åt annat håll, i ty att en svag stämma sade: "Är det du, lille Karl, — kom hit till mig — det är snart slut med mig — du har varit länge — o Gud hvad jag fryser!" Ett högljudt gråtande afbröt talet, och Ernst, hvars ögon småningom hunnit vänja sig vid det i rummet rådande mörkret, upptäckte en mänsklig gestalt ligga framför sig på golfvet, samt gossen på knä bredvid den samma.

Aldrig hade nöden så tett sig förut för Ernst; han kunde ej ens tro att så mycken uselhet osh armod fans. Kunde detta rum anses som mänsklig bostad? den ena väggen ut-

gjordes af det eländiga tegeltaket och de öfriga väggarne voro af tunna bräder; — en kall och fuktig luft rädde, — det var ödligt och hemskt detta rum, och Ernst blef stående inom dörren, rörd af häpnad och medlidande.

"Ja mor, det är jag", hörde han gossen svara, "en herre som jag råkade på gatan har följt med hit, du ser väl honom, — han står vid dörren."

Ett sakta kvidande var enda svaret härfpå.

Dock, Ernst stod ej länge obeslutsam, hastigt stack han handen i fickan och upptog ett silfvermynt, och, kallande på gossen, sade han: "Skynda dig, spring och köp ett fång ved och ett ljus samt kom fort tillbaka, sedan skola vi ombesörja annat."

Gossen skyndade i väg samt var inom några minuter tillbaka. Under hans bortovaro hade Ernst kvarblifvit på samma plats och endast den sjukas suckar störde tystnaden. Han famlade nu efter tändstickor och snart var ljuset påfänt; nu syntes för hans blickar armodet i all sin nakenhet; af husgeråd fanns ej mera än en söndrig stol samt en liten sprucken kakelugn. På en halmkärve och några mattslarvor låg ett medelåldrigt, aftärdt fruntimmer, hvars matta ögon undrande fästades på främlingen; kvinnan hade till skydd endast ett par kjortlar, med hvilka hon fäfängt sökte skylla sig. Några få leerkärl och ett halft pannjärn utgjorde, jämte nämde stol och ugn, hela bohaget. — Från första ögonblicket insåg Ernst att här behöfdes snar hjälp, så vida den ej skulle komma för sent. Då gossen nedlagt sin vedbörd började genast Ernst att af ett vedträ skära spånor och med gossens tillhjälp brann det snart en god brasa i den bristfäsliga ugnen. — "Tag krukans som står där och köp mjölk i, här har du mer mynt", sade nu Ernst, "hämta äfven något bröd", och gossen var ej sen att efterkomma befallningen; snabbt var han utom dörren, som han ganska vårdslöst slog igen efter sig. Emellertid hade brasan börjat värma i rummet och upplifvade den sjuka; hennes blickar voro allt jämt fästade på Ernst, som satt sig på stolen framför ugnen och skötte om bränderna; ett svagt "tack, välsignade herre", hördes, och Ernst såg bort till den arma öfvergifna, men hon hade nu slutit till ögonen och tycktes sofva. — Så satt han en stund, då slamrade åter gossens traskor i trappan och han väntade honom inträda; då hördes med ens ett skrik i förstugan, det tycktes som om ett kärll sönderslogs och en hes stämma utropade: "han bet mig, den dj—ungen!" — Den sjuka såg ängsligt upp och Ernst öppnade dörren och såg utåt; midt på golfvet stod gossen, bittert

gråtande öfver den sönderslagna krukan och spilda mjölken, och samtidigt slogs dörren häftigt igen till rummet, hvarest "flickorna" och gumman bodde.

"Kom in, gosse! Hvarför släppte du krukan?" frågade Ernst.

"Söta herre, jag rådde ej för det, de ville taga mjölken från mig, som de gjort förut, och de ville dragit mig in med sig för att själa, om jag hade haft mynt", var det snyftande svaret.

"Såå, det måste vara mycket hyggligt folk som bor här", återtog Ernst, "men hvem var det som skrek och svor så?"

"Det var "kvasten" som jag — som jag — bet i handen, jag kunde ej freda mig för henne eljes", stammade gossen, medan samtidigt tårarne upphörde rinna och en min af tillfredsställelse syntes i hans anlete.

"Hvem är "kvasten"?"

"Den gamla som bor på 6:an, rummet som herrn vet."

"Här har du mynt på nytt, hämta mera mjölk, men fort, rör på benen, jag skall sedan skydda dig då du kommer igen", sade Ernst, afbrytande det föga angenäma ämnet.

Gossen försvann och åter satte sig Ernst på stolen, väntande på hans tillbakakomst, hvilket ej dröjde länge. Pilten fick nu ostörd passera, och snart stod mjölkkrukan öfver glödderna, där dess innehåll skulle värmas. Snart puttrade mjölken och Ernst tog då kärlet af elden; gick därpå bort till den sjuka och lyftade varsamt upp hennes hufvud samt hällde i henne något af den varma drycken. Den stackars arma drack med begärlighet och hennes matthet försvann till en del; hon såg upp till Ernst med en tacksam blick och lät därefter hufvudet sjunka tillbaka samt gaf ett tecken till gossen, åt hvilken Ernst nu räckte krukan, men ehuru denne troligtvis ej smakat en bit på hela dagen ville han dock ej taga något undan modren, förr än Ernst snart sagdt tvingat honom därtill. Då han druckit bad Ernst honom hämta dit en polis, men gossen, som missförstod hans mening, började åter snyfta tills Ernst hunnit lugna honom i afseende på den sak han ville rådgöra med polisen om. — Gossen skyndade å nyo i väg, och Ernst började tala med hans mor.

Hon, som något vederkvickts, började för honom berätta sitt-lifs historia. Denna var en af de ganska vanliga och allt för sorgliga; vid 18 års ålder hade hon flyttat till Stockholm, men obekant med de många frestelserna hade hon snart råkat i en förförars nät; hon föll och han öfvergaf henne hjärtlost; hon försköts af sina anhöriga samt måste själf sörja för sitt eget och barnets uppehälle; det gick till en tid, men otaliga natters mödor och vakor bröt hennes hälsa, hon kunde ej

längre arbeta, hennes få tillhörigheter vandrade en efter annan till pantlånaren; hon måste flytta från det rum hon många år bebott och hade slutligen hamnat på detta usla ställe, hvar-est hon betalade 5 kronor i månaden för det kytte hon bebodde; här lades hon på sjukbädden; då hon ej mera kunde förtjena tog den hjärtlöse hyresvärdin från henne de få saker hon ännu hade kvar; han hade just samma dag roffat hennes sista klädning och hon ägde ej det minsta att skyla sig i, ej en bit att äta och långt mindre något att elda med. Nöden kunde ej vara större och hade ej hjälpen anländt just nu skulle den om några timmar kommit för sent; nu fans åtminstone kvar ett svagt hopp om räddning. — Med matt och bruten stämma hade hon omtalat sin tröstlösa belägenhet. "Min tid är snart ute", slutade hon, "och jag får snart njuta hvila, men min stackars son ligger mig hårdt om hjärtat, hvad skall det väl blifva af honom? Gud välsigne er, som kom hit upp till mig, och om ni ville eller kunde göra något för den stackarn som jag kvarlämnar, så skall min sista suck nedkalla himlens välsignelse öfver er, och jag är viss om att blifva bönhörd!" Hon kunde ej tala mer, de sista orden voro knappast hörbara, ögonen slöto sig och det såg ut som om förlossningens stund redan vore inne; men om en liten stund såg hon åter upp, och hennes matta blick sökte Ernst liksom om hon väntade ett svar.

"Oroa er ej för gossen", var hans svar, "med Guds hjälp vill jag dra försorg om honom och äfven er ställning skola vi söka att förbättra. Sök nu att vara lugn och hoppas på framtiden."

Den sjuka utstötte en djup suck — hoppet trodde hon ej mera på; — hon vred hufvudet åt sidan och skylde sig så godt sig göra lät med de usla slarfvarna. — Ernst lade några flera eldrän på brasan samt gick sedan fram och åter i rummet, väntande på gossens återkomst. Han stannade en kort stund framför brasan, hvars sken fullt belyste hans ansigte; hufvudet hade sänkt sig och han tyckte grubbla på någonting. Han trodde sig obemärkt, men den sjuka hade dock följt honom med sin blick. Hon fängslades af denna allvarliga och tilltalande ansigtsprägel, och hon välsignade honom, denne obekante, som ej ryste tillbaka att räcka sin hjälp åt nöden; hon önskade att på något sätt kunna vedergälla honom, — men ack! hvarmed skulle hon kunna detta? hennes dagar voro ju snart räknade — kanske några timmar till och hon fans ej mera bland de lefvande; underliga tankar uppstego inom henne, hon ville på nytt tala med honom, men i det

samma vände han sig om och fortsatte sin vandring; hon låtsade sig då slumra som förut.

En half timme hade förflutit då en detektiv, åtföljd af gossen, inträdde. Han häpnade öfver det armod som rådde och den omänsklighet som hade roffat till sig ända till sista sak som hade något värde. Ernst gaf honom i korthet under rättelse om hvad som tilldragit sig, om hyresvärdens snygga geschäft och hans lika snygga hyresgäster m. m. De båda herrarne hade en längre öfverläggning sins emellan. Då denna slutat gingo de gemensamt att söka upp värden. — Den sjuka hade nu verkligen insomnat, men gossen tillsade man att väl se om elden och stänga dörren så godt sig göra lät samt ej öppna förr än någon af dem kom tillbaka. Denne lofvade detta och de gingo. — Då de väl kommit förbi dörren till "6:an" öppnades denna försigtigt och häxan tittade ut, men hastigt drog hon sig tillbaka, och med en otäck ed sade hon till sina hetärer: "Det börjar osa varmt, den lata . . ." har dragit hit snart hela staden och vi få skynda oss undan, det var bestämdt två poliser, jag känner den ene af dem förut."

Ernst och hans följeslagare hade snart tagit reda på hvarest den "människovänlige" värden bodde; det var i samma gård, huset midt emot. De inträdde i ett mörkt och dystert rum, som stod i sammanhang med flera andra. En vidrig finkellukt mötte dem, förrådande att här bedrefs lönkrögeri, och några ruskiga gestalter som funnos i rummet tumlade skyggt undan då de märkte de inträdande. Vid detektivens fråga efter värdens namn kom till synes en stor rödbrusig karl med en verklig räffysionomi. "D'ä ja dä, ä dä nåt harrn befaller", hördes dennes hesa röst. "Ni heter ju Vinter och här ser äfven bra vinterlikt ut hos er", sade detektiven. "Länge har jag sökt komma åt er, men ni har allt jämt slintat undan; nu har jag er ändtligen i fällan; ni väntade troligen ej några sådana gäster som vi i afton, nå nå, så mycket kärkommare torde besöket blifva. Hvad är det för handtverk ni har och hvad är det för hyresgäster ni hyser? Jag tror ni håller kalas i afton, ni har placerat goda vänner vid flera bord ser jag; luktar rena varan det där!" tillade han och tog ett halfdruket glas från ett af borden. "Har harrn slutat så kanske ja' kunne få tala", svarade den tilltalade; "ja' förstår int' hva' fråga ä' om, ja' har barestens begraft ett barn i da' och ja' har väl rättighet att bjuda mina gäster på ett glas? hä?" — "Då måtte ni hålla begrafning hvarje dag, min ljusa juvel; nu har krukan länge nog gått till brunnen; jag har denne herre att tacka för att jag kom er på spår, nu skola vi allt

hålla er varm; ni har”, han afbröts här af ett utrop från Ernst: ”se opp!” och hann knappast undvika en tom butelj, som slungats mot hans hufvud, men nu flög förbi och krossades mot väggen. Ernst hade hört tassande steg bakom sig och då han såg sig om fick han se tre af karlarne som smugit sig in genom en annan dörr och i samma nu voro han och detektiven angripna af dem. Men Ernst hade ej förgäfvets blifvit uppfostrad hos Matts lots, han hade deltagit i dennes sjöfärder och där blifvit vig och stark; han vred sig undan karlarnes tag, fastän med sönderrifna kläder; ett knyt-näfslag af honom sträckte en af dem till marken, den andre tälde han öfver sitt ben, samt skyndade så att befria detektiven, som anfallits af värden samt den tredje karlen; hans arm susade genom luften och värden tumlade baklänges med blödande mun och näsa; hans kompanjon fick göra närmare bekantskap med detektivens batong, och innan den snygga kvartetten hann samla sina krafter till ett förnyadt anfall, hade våra vänner ryckt upp dörren samt voro med få språng ute i det fria, lyckliga öfver att hafva sluppit undan för så billigt pris.

Emellertid hade den rödbrusige värden hunnit sansa sig efter den erhållna näsknappen; han ryckte till sig en lång knif och rusade ut genom dörren, men offren för hans hämd hade undkommit honom; han återvände in, mumlande: ”Jag råkar er väl en annan gång, och du, din okände d—1, dig känner jag igen bland tusen, och du skall då få betalt för gammal skuld.”

Några timmar senare finna vi den sjuka kvinnan och hennes gosse i ett varmt och trefligt rum på norr. De ligga båda nedbäddade i varma och snygga sängkläder och en sjuksköterska vakar öfver deras slummer. — Deras forna rum stod öde, så väl som ”6:an” och de rum i hvilka ofvan skildrade strid förefallit. Man hade gått allt för oförsigtigt till väga med packet; då folk anlände att fånga alla i ett slag, hade foglarne flugit — buren var tom.

Kvällen var ganska långt framskriden. I den greffliga våningen vid R—gatan gick grefvinnan Julia fram och åter. Otålighet syntes präglad i hennes drag och ingenting var henne till lags; kammarjungfrun hade fått snubbor och lilla Gerdas smekningar hade hon kallt tillbakavisat. Hon undrade äfven hvarför Ernst dröjde så länge ute, det var ju endast ett par dagar sedan han anländt och borde väl därför finna sig väl hos henne. Kvällen förut hade hon ju känt sig öfverlycklig, ty hon trodde sig viss om hans kärlek; de hade

suttit länge samtalande med hvarandra, han hade sagt henne många artigheter, berömt hennes goda hjärta, och till godnatt varmt tryckt hennes hand. Hon hade hvilat sig i emmassoffan och han hade böjt sig fram öfver henne så att hans läppar nästan berört hennes hår och hon hade känt hans varma andedrägt. — Allt syntes ju då så soligt och ljusst, hon kunde knappast styra sin otålighet, men hon betvingade sig dock, viss om att morgondagen skulle bringa hans kärleksförklaring. Denna morgondag var nu inne, men — ack! — huru olik hennes förespeglingar. Hon hade endast sett honom vid frukostbordet, och då var han tyst och sluten, ja, till och med nedstämd; han tycktes undvika henne, hade gett fåordiga svar på hennes frågor samt tidigt gått ut; ännu var han ej hemkommen — hvad skulle hon tro därom? Hon beslöt att söka upp hans rum, att där bland alla de saker, som påminde om honom, vänta på hans återkomst. — Hon lät beslutet blifva handling; och efter att först hafva stängt ytterdörren till korridoren, för att skydda sig mot öfverraskning, gick hon skyndsamt till det rum Ernst fös tillfället bebodde. Här var mörkt, ty rullgardinerna voro nedfälda, hon gick därför varsamt framåt att uppnå tändsticksstället som stod på skrifbordet vid fönstret; under det hon så trefvade framåt stötte hon med foten emot ett föremål som låg på golvet, hon upp-gaf ett lätt rop samt skyndade att få eld på en stryksticka; ändtligen hade hon fått tändt ljus samt såg efter hvad det var som vållat hennes rädsla; — hon böjde sig ner och upp-tog Ernsts plånbok, hvilken, troligen honom ovetande, fallit ur hans ficka. — Allt annat bland föremålen i rummet för-lorade nu sitt intresse för detta enda fynd, som hon begärligt undersökte. Vid öppnandet af plånboken föllo därur några bref; i öfrigt innehöll den endast en kvitterad räkning, något pappersmynt och ett fåtal visitkort; de sistnämnda sakerna fängslade ej hennes uppmärksamhet, men brefven — från hvem kunde de väl vara? — Där funnos blott tre, två af dem kände hon igen att de voro från henne själf, men det tredje bar en obekant stil och poststämpeln på kuvertet var från gårdagen. — Utan att eftersinna tog hon ut brefvet och uppvecklade det; hon ville först stilla sin nyfikenhet med att efterse hvem brefskrifvaren var. Det var ett långt bref, skrifvet med stadig stil, och längst nere på fjärde sidan upp-täcktes namnet; där stod: "Din alltid tillgifne fosterfar, Matts."

"Så", sade hon dröjande, "det är från hans hem; här kan jag kanske få någon upplysning om en del saker angående honom, som så ofta syntes mig dunkla; han har visserligen

talat om sin barndom och sina fosterföräldrar, men ej mera; — dock lyckan har alltid varit mig bevågen och så äfven nu, — lyckan! dock är jag väl lycklig? inte i dag åtminstone — hvar dröjer du så länge, min Ernst? — vill eller kan du ej förstå huru varmt mitt hjärta klappar för dig? — men var stilla du oroliga ting, jag vill nu läsa hans bref.”

Hon öljde skriften med uppmärksamhet, hon hade hunnit till slutet på tredje sidan och endast erfarit tillfredsställelse af hvad hon läst. Matts lots hade endast talat om tilldragelserna i hemmet och de små hvardagliga bestyren; hade uttryckt den stora glädje som de ömma makarne erfarit öfver Ernsts framgång; han hade tackat honom för de gåfvor, som hemsändts m. m., samt slutligen talat om den tillfredsställelse de kände öfver det hjärtliga förhållande som rådde mellan Ernst och grefvinnan, hvilken, som det tycktes, Ernst hade skildrat som en typ för kvinnor. — Men nu mörknade Julias anletsdrag, hennes bröst häfde sig och handen som höll brefvet darrade; hon läste om igen flera gånger samma ställe; lät därpå brefvet falla och lutade sig tillbaka mot stolstyret samt såg begrundande framför sig; hvad vållade väl oron? Det var endast få rader af följande lydelse: ”Nu till en annan sak som just ej mycket intresserar mig, men som Nanna tvingar mig att skriva om. — Fröken Ester från Sundborg kommer rätt ofta hit öfver, och Gud allena vet hvad de kvinnorna ha ett tala om för myckna saker, emellertid har hon blifvit mors hjärtegryn, så att jag stackare är snart gifven på båten för hennes skull. Nå nå, jag är väl för gammal att blifva svartsjuk, fastän jag hälst ville behålla gumman för mig själf. — Nekas kan ej att fröken Ester är en snäll, god och älsklig varelse, som alla måste hålla af, och äfven jag är smått förtjust i henne. Dock, nu mera är hon sällan glad, och för att tala på sjömansspråk får jag säga att hon ”aftacklar”. Huru nu kvinnfolken tisslat och tasselat ihop sakerna om dig, ty du är deras ständiga samtalsämne, ha de fått det dit hän att antingen grefvinnan är förtjust i dig eller du i henne, eller ännu bättre: ni båda i hvarandra. — Jag vill ej orda mer om saken, ty jag vet att om du gifvit något löfte till Ester håller du det äfven, fastän, enligt min åsigt, det är ren dårskap alltsamman att gräma sig för hvad ödet skiekar. — Skrif emellertid några rader särskildt till morsgumman, så att jag på nytt kan få soken i stugan, ty uppriktigt sagdt är det ganska mulet ibland — och så får hon väl lugna lilla fröken. — Du förstår min mening och därför slutar jag här, önskande dig en god och fridfull högtid.

Oändligt gärna skulle vi snart vilja se dig hos oss, — men kanske komme endast gamla sår att upprivas; dock kom när du kan och dig lyster — —.”

”Ja så, Ernst, är det därför som du varit så fåordig i dag mot mig; du är fångslad på annat håll? Bort då med all tvekan, en strid på lif och död förestår — nu få vi se hvems nät är starkast; — Ester von X. — ha! vill du täfla med mig — nå väl an! skyll dig själf om jag krossar dig, oförskämda! Jag, som nu är närmare målet än någonsin, skulle jag släppa efter trådarna? — då vore jag först riktigt vansinnig! Nu, lilla Ester, skall det blifva ett nöje för mig att få bjuda dig några julnötter, om skalen blifver hård att knäcka rår jag ej därför, akta bara tänderna, oförskämda hjärtetjuf; — låt mig se adressen! hm! — hans fostermor! — vill hon också intrigera? henne skola vi försöka locka öfver på vår sida, den gamla satsen att ’kyssa barnet för ammans skull’ är nog ej så öfven . . .” Så hade grefvinnan talat en stund för sig själf, hon tystnade och fullbordade tankegången inom sig. Hon kastade nu hufvudet tillbaka, och reste sig upp, i hennes anletsdrag lästes beslutsamhet, ja segervisshet; plånboken kastade hon åter på golfvet sedan hon ditlagt brevet, och lämnade därpå rummet. — Detta var just i behaglig tid, ty knappt fem minuter därefter hördes Ernsts steg i korridoren, och med glädjestrålände ögon skyndade hon att öppna dörren för honom och hade en mild förebräelse hvilande på läpparne; men vid hans inträde inom dörren tog hon ett steg tillbaka och rodnaden vek från hennes kinder för att lämna rum för en dödlig blekhet; hur såg väl hennes ideal ut; kläderna sönderrifna, skjortvecket lösslitet och hufvudbonaden tillskrynklad, från en skråma på kinden framsipprade blod, som han aftorkade med sin näsduk, ganska blodfläckig.

”Store Gud!” utropade hon.

”Blif ej rädd, fru grefvinna”, lugnade Ernst, ”det är ej så farligt som det synes, tillåt mig endast att uppsöka mitt rum samt byta om dräkt, så skall jag sedan infinna mig och omtala hvarför jag ser ut på detta sättet.” Han bugade sig lätt och skyndade till sitt rum.

Julia snarare vacklade än gick in till sig; hon hade blifvit häftigt upprörd vid åsynen af Ernst och hon kunde ej kufva den fruktan hon ännu hyste att något verkligt farligt hade råkat honom.

Hon sjönk ned i en soffa och fantastiska bilder jagade hvarandra inför hennes blick; hon undrade och undrade hvad fara hennes älskling varit utsatt för, och hennes upprörda in-

billningskraft skapade hemska figurer, för hvilka hon rysande tillslöt ögonen, fastän dessa figurer likväl fortforo att spöka för henne. Hon satt så ända tills Ernst inträdde i rummet, omklädd och fin, med ett gladt leende på läpparne.

"Förlåt mig att jag förskräckte fru grefvinnan, men jag kunde ej tro att jag skulle möta grefvinnan i korridoren, eljes hade jag undvikit att visa mig i dylik tilltygad kostym", sade Ernst.

"Gud ske lof att magistern är helbregda, jag fruktade något mycket värre", afbröt brefvinnan.

"Å, lappri!" återtog Ernst, "jag slapp undan för godt pris, endast en liten rispa samt sönderklösta kläder; värre kunde det visserligen blifvit, men därpå har jag ej haft tid att tänka förr än nu."

Julia tecknade med handen mot soffan och han satte sig samt började berätta sitt äfventyr på ett fångslande och tilldragande sätt.

Julia betraktade honom oafvändt medan han berättade; hennes fantasi hade fått fritt lopp, och hennes älskling blef den hjälte, kring hvilken hon upptornade alla möjliga faror, hvilka han dock segrande slog sig igenom; — hon ville ej ens tänka sig möjligheten af att han skulle kunna duka under för öfvermakten; — hvad skulle det väl då blifva af henne? Kanske insmög sig dock denna tanke bland de rörliga bilderna, ty hon ryste och lade sin hvita välformade hand öfver ögonen. — Ernst meddelade omständligt allt och enligt vanan njöt hon af att höra hans stämma. Hon afbröt honom ej — hon ville hafva fullt ersättning för de timmar hon måst sakna honom, — i hans sällskap glömde hon allt annat, hon knappast uppfattade hvad han yttrade, hon endast hörde rösten och såg på honom som om hon velat för alltid intrycka hans bild i sin själ drag för drag; en viss berusning fattade henne, och som vanligt då han upphörde att tala svarade hon med en lätt suck — ett återuppvaknande till sig själf.

Ernst tystnade och Julia började återsamla i minnet hvad han sagt. Utan att hvarken klandrande eller gillande omnämna hans bragd frågade hon hastigt: "Bor den sjuka kvar och hvar är bostaden?"

"Nej", blef svaret, "jag föranstaltade om att hon blef flyttad till annat rum och bor nu . . . gatan n:r 7, en trappa upp.

"Således här strax bredvid, — det vill säga vid andra gatan; väl att hon blef flyttad från det nästet; jag vill nu draga försorg om henne och barnet."

"Fru grefvinnans goda hjärta förnekar sig ej; jag hade tänkt framställa en anhållan till grefvinnan om samma sak, men jag blef förekommen och det visste jag förut; tack emellertid för löftet, bättre vård kunna de ej komma i åtnjutande af", sade Ernst.

Julia jubilerade, hon hade fått en ny maska färdig i sitt nät och detta sig själf ovetande; hon skulle nu ha ett nytt samtalsämne med Ernst; båda skulle ha ett gemensamt intresse, — vården om den sjuka och barnet; — de skulle tillsammans besöka dem m. m.; hon ville lägga i dagen ömhet och omsorg och föliden skulle blifva att hon ännu mer fängslade honom vid sig.

Länge varade deras samtal den kvällen; timmarne efter kvällsvarden flögo sin kos utan att man märkte dess flykt; vägguret hade flera gånger angifvit full timme, men ännu tänkte ingen på hvila: Julia hade länkat samtalet dit hon visste det skulle fängsla Ernsts hela sinne, och meningsutbytet var lifligt. Ljusa och leende flögo sekunderna sin kos. Julia betraktade Ernst och han såg på henne tillbaka — var det manne samtalsämnet eller den han samtalade med, som föranledde att hans ögon blixtrade och att en lätt rodnad uppsteg på hans kind? — Stunden ilade fort och då Ernst slutligen upptog sitt ur och såg hvad tiden var liden, var det med en viss saknad som han uppstod för att säga god natt. Grefvinnan räckte honom sin hand, och då Ernst såg på henne slog hon ned ögonen, och han kände hur den mjuka handen nervöst darrade; — som en elektrisk stöt verkade detta på honom, efter ett tyst "god natt" skyndade han ut; det bultade i hans tinningar, hjärtat slog i ovanlig takt — han hvarken ville eller kunde förstå sig själf. — Julia slöt saktadt dörren efter honom, hon hade märkt hans förvirring, och görande en gest med handen mot dörren, sade hon: "Flyg du, min vackra fogel, allt närmare svärmar du dock omkring burens galler, du vill fly ifrån den lockande drufvan, men du kan ej; snart slås falluckan igen och du är fångad; men frukta ej, din boja skall blifva ljuf — ljuf som änglarnes hviskning i drömmen. — Länge nog har du haft frihet, — nu vet jag allt, vet äfven hvem den Ester är, som du en gång omtalade i feberyra — men henne fruktar jag ej mera, hennes bild skall snart förblekna i ditt sinne, men gissa då hvem som intar hennes plats, jo jag — just jag, den tålmodiga, väntande Julia — men tyst, tyst så länge, guldfågeln får ej skrämmas, endast lockas — — —" och hon stälde sig framför trymån och betraktade med välbehag sin yppiga figur; tillfreds-

ställesens leende låg på hennes läppar, kanske inbillade hon sig att Ernst stod vid hennes sida — hon drömde sig som hans brud. "Nyss sorgsen, nu glad", slutade hon och hastade i väg in i ett annat rum.

Dagen därpå besökte Julia den sjuka, som vi vilja kalla Maria P.; den plötsliga förändringen från yttersta armod och elände till ett varmt rum och god bädd, samt vissheten om att hon ej var öfvergifven, utan att en vänlig hand sträckts till henne, hade fördelaktigt verkat på hennes krafter; hon, som nyss synt i dödens käftar, var vid grefvinnans besök helt på bättringsvägen, fastän en enda blick på hennes utmärglade kropp var tillräcklig att upplysa om att lång tid skulle åtgå innan hon fullkomligt återvann hälsa och krafter. — Men Julia var en outröttlig vårdarinna; ofta, och ibland i sällskap med Ernst, besökte hon Maria; denna bättrades dag för dag, stärkande föda och god vård underlättade naturens bemödanden, och snart nog kunde hon sitta upp i sängen och utan men tala med sina välgörare, för hvilka hon fattat en innerlig tillgifvenhet och kärlek, och önskade blott att blifva frisk för att till dem återgälda sin tacksamhet. — I synnerhet fästade hon sig vid Ernst och hennes blickar följde honom ständigt; hon fann att hans ansigte bar prägeln af en sällsynt godhet och lugn, och hon frågade sig själf om detta ädla ansigte någon gång skulle plöjas af bekymrens fåror.

Tiden skred undan emellertid och Ernst skulle åter resa till Upsala; dess förinnan tog han farväl med sin skyddsling och lofvade att allt framgent sörja för henne. Hon fattade hans hand och innan han hann att förhindra det hade hon tryckt flera kyssar på den samma; hon sade snyftande: "må Gud välsigna er för era välgärningar mot mig, måtte ni blifva så lycklig i världen som ni förtjenar, men en sak ville jag gärna säga, som en varning för er lycka, svik aldrig den kvinna, som ni en gång lofvar er tro!" Ernst kände sig underligt stämd vid denna tvära framställning och såg på henne med en frågande blick, men hon slog ned ögonen och sade: "förlåt min djärfhet, men jag önskar så innerligt ert väl!" Ernst aflägsnade sig, men allt jämt ljödo Marias ord i hans öron. Han kände sig orolig, men hade dock ej något att förebrå sig, tyckte han, han hade ej "glömt den kvinna han en gång lofvat sin tro"; nej visst inte — Ester mindes han ju allt jämt — fastän besynnerligt nog saknaden ej nu så mycket smärtade honom, det var tiden som lagt sin balsam i såret, sade han.

Med nedsänkt hufvud skred han framåt gatan; här var ganska skumt och ingen vandrare mer än han syntes till. Fördjupad i tankar märkte han ej en ruskig gestalt, som kom fram ur en portgång och närmade sig honom tills han slutligen hörde ljudet af fotsteg och såg sig tillbaka; i samma stund slungades mot honom en sten af en knytnäfves storlek, och endast genom att skyndsamt böja hufvudet åt sidan undgick han att råkas af det förrädiska kastet. Då den, som kastade stenen, såg sin afsigt omintetgjord slank han fortast undan och var försvunnen innan Ernst kom sig före att förfölja honom. Öfverraskad af anfallet, undrade Ernst hvem det väl var som hyste agg till honom, han tyckte sig hafva sett gestalten förut, men kunde ej minnas när eller hvar, och hade ej håller tydligt urskiljt anletsdragen; dock slutligen erinrade han sig uppträdet den aftonen, då han jämte en poliskonstapel sökte upp den sjuka Marias hyresvärd, och visste nu äfven hvem den anfallande var. Dock utan att vidare grubbla öfver saken, och belåten med att ha sluppit oskadd undan, påskyndade han stegen och hade snart uppnått R—gatan.

Sken eller verklighet.

Du, som äflas där på livets brant,
akta väl att foten icke slinter;
då blir verklig — skenet var ej sant —
skumhöljd natt och känslans bistra vinter.

Räds att på en stulen lycka tro,
brutna rosens hvassa törnen sära,
blomsterstig blir tunga suckars bro,
hoppet endast log för att dig dära.

Sanna lyckan ej med orätt nås,
ej dess tempelportars riglar lossa;
Jofurs blixtar slumra i dess lås,
ljungarn redo är den fräcke krossa.

Ty när lockad af ett magiskt sken,
lystna handen andras skörd vill skära,
då är måttet rågad, plundrarn re'n
står det djupa, hemska fallet nära.

Där inunder splittrad klyftas famn
järnhårdt fången skall till barmen trycka.
Tjusningen var kort — den bleka hamn
tolkar värdet af en stulen lycka.

"Du har nog väntat mig otåligt i dag, min gumma, kan jag tro", sade Matts lots då han inträdde i sin stuga vid Storvik, hvarest mor Nanna mottog honom med öppna armar, "men nu hoppas jag att du är glad öfver att ha mig hemma igen, så att du kan få stilla din nyfikenhet. Tusan, jag tror jag börjar känna mig trött", fortsatte han, "nä, nä, jag är just ingen dufunge håller, några och sextio år på nacken tynga rätt mycket; liten börda är lång väg tung, säger ordspråket, och sannerligen om paketen voro just så lätta —

kan just undra hvad han nu slösat på oss igen, den rare gossen; jag får väl öppna omslagen och se hvad godt som finnes därinom, ty du låter mig väl ej vara i fred förr?"

"Åh nej, far, låt det vara så länge, nu skall du äta först", sade mor Nanna och bredde en hvit duk på bordet; men sneglade dock allt jämt på ett par stora paket, som lågo på soffan bredvid Matts och hvilka han haft med sig hem.

Lotsen satte sig ned och såg på sin hustru med ett slugt leende, han visste allt för väl, att hon sökte dölja sin nyfikenhet, men hon förrådde den dock samtidigt. Matts sträckte på sig med välbehag, det kändes skönt att åter vara i det trefliga hemmet; han hade bittida på morgonen gått till närmaste poststation för att där hämta ett par paket, hvilka han fått notis om, och som de båda makarne antogo att det var julklapp från Ernst, hade han ej dröjt att afhämta dem; han endast funderade på hvarför paketen voro två, — nu skulle han dock snart ha visshet häri; han själf var naturligtvis ej alls nyfiken, nej bevars, det var endast hans kära gumma, som led af den sjukan.

"I dag får jag bestämdt svedd mat", skämtade Matts.

"Hur så?"

"Jo, jag antar att min Nanna endast har tittat efter sin gubbe hela dagen och således ej haft tillfälle se till grytorna!"

"Så min sann, hvem tror du väl skulle vilja göra sig besvär att titta efter en så stygg gubbe, — nej, inte ett grand, tror du det bedrar du dig själf storliga!" svarade Nanna leende.

"Var så god, stygger, nu är den "svedda" maten i ordning", fortsatte hon och slog sig ned midt emot honom.

"Jag tror gumman näbbas i dag?" sade Matts, "då är väl bäst sticka pipan i säck och låta maten tysta munnen." Han grep därpå tappert an de framsatta rätterna, och förklarade slutligen för sin hustru, som leende åsåg hans aptit, att han gjorde henne orätt, ty maten var ej det ringaste svedd eller vidbränd.

"Se så, gumman, nu en kyss och en pipa och så är allt väl bestäldt; nu är jag fullkomligt kurant att vandra vägen än en gång, om det kniper. Men gumman, vill du som jag så vänta vi att öppna paketerna tills senare i kväll, jag har nu först några små syslor som jag skulle uträtta innan skymningen faller på; det blir mera nöjsamt att i ro få lof att se igenom hvad godt han sändt oss; hade vi bara haft honom själf här i afton — men därpå är ej värdt att tänka, vägen hit är ju lång och besvärlig, kommer han endast till somma-

ren så få vi vara nöjda, — nå! morsgumman, hur skola vi göra med paketet?"

"Som du vill, käre Matts", ljöd det vänliga svaret.

Kvällen sänkte sig stjärnklar och lugn; fullmånen stod ett stycke ofvanom horisonten och dess bleka strålar belyste den stilla näjden. Den närbelägna kyrkans tornklockor hade för en stund sedan ringt "helgdagsmål", kallande menigheten till hvila och ro. Matts lots' stuga låg så idyllisk i den fridfulla kvällen; hon var till hälften dold af bärgets fantastiska skugga, medan andra hälften harmlöst sökte ställa sig i bättre dager. Fönsterluckorna äro tillskrufvade, så att vi ej utifrån kunna se hvad som förehafves där inne, utan vi få göra en titt inom dess murar.

De båda välbekanta makarne njuta med stilla fröjd sin lycka, och tillfredsställelse lyser ur deras anletsdrag; Matts lots sitter och rökar sin pipa medan han småleende betraktar sin hustru, som med all ifver bemödar sig få bort omslagen från paketet. Men det gick ej så lätt som hon tänkte; dock efter mycken möda var första och största paketet uppbrutet och dess innehåll låg nu öppet för mor Nannas förvånade blick. Matts reste sig äfven för att betrakta julklapparne, och han var ej mindre förvånad än sin kära hustru. Hvad tänkte väl Ernst på, som så slösaktigt utdelade sina gåfvor? Det ena tygstycket efter det andra framplockades, dukar af siden, en präktig sjal, ett dussin äkta koppar med fat, m. m., och slutligen bland allt detta påsar fyllda med kaffe och socker, så rundligt tilltagna att mor Nanna förklarade att "de räckte hennes listid ut". Vid öppnandet af paketet hade ett bref fallit därur, som hittills ej blifvit observeradt, men då mor Nanna något tillfredsstält sin skåde-lystnad och skulle åter insvepa sakerna, upptäckte hon samma; det var från grefvinnan Julia, och af innehåll att hon, som hade Ernst att tacka för så mycken uppoffring och omsorg, anhöll att på detta sätt få i någon ringa mån visa sin tacksamhetskänsla, hon kunde ej på så sätt afbörd den mot Ernst, ty hon visste att ingen gåfva, om än så dyrbar, skulle kunna uppväga hans tjänster; men om hon med sin lilla skänk kunde förhöja julkvällens fröjd för en öm fostermor, hvarom Ernst ofta med så mycken kärlek och vördnad talat, skulle hon känna sig tillfredsstäld och glad. Matts lots och Nanna talade lifligt med hvarandra om denna öfverraskniag; deras slutomdöme blef att Julia måtte vara en god och finkänslig kvinna, och i mor Nanna hade hon härigenom, som hon slug- nog beräknat, fått en bundsförvandt.

Det andra paketet var från Ernst; han hade ej glömt bort sina kära i hemmet, utan sändt dem vackra och nyttiga saker, bland hvilka Matts mest glädde sig öfver en del nyutkomna böcker af så väl in- som utländska fräjdade författare. Brevet som medföljde var kärleksfullt och ömt, men man kunde dock läsa mellan raderna att han själf ej var riktigt lycklig, någon oro kvalde honom, och just under det han ville synas lugn och förtröstansfull var han det ej. Ej det ringaste var nämt om grefvinnans skänker och således tycktes Ernst ej en gång ha vetskap därom, — äfvensom han ej nämde om det sista brevet från hemmet, — det måste ha blifvit försenadt på vägen, så att han ej fått det då han afsände sitt. — Många undrande frågor växlades mellan det lyckliga lotsparet om Ernsts framtid och om hans framtida planer, hvilka han ej det ringaste ordat om; den moderliga stoltheten kunde ej nog rosa gunstlingen, och Matts slutade själförnöjd: "ja, Gudi lof, pojken reder sig nog i världen, det är säkert, och vi ha ej haft annat än glädje af honom allt sedan han kom i vår stuga: vere han nu klok nog att äfven vakta sig för hjärtetjufvar, så kunde han ha sin framtid leende och solig för sig; men han har redan varit så dåraktig att låta en få tillträdet och nu lipar han allt jämt öfver den saken, stackars barn; ja ja, ungdomsblodet kyles sällan af lefnadsvisdomen; han måtte åtminstone kunna vakta sig hädanefter."

"Hör nu, gubben min, hvad är en hjärtetjuf för en?" frågade mor Nanna, och såg på Matts med en skälmsk min.

"Jo, just en sådan som du i unga dar; du har ännu ej gett åter hvad du knep från mig, men så fick jag dock något till gengäld, och jag får säga att jag aldrig förtörnats däröfver", svarade lotsen.

"Förtörnats? ha, ha, ha, min gubbe, jag vet allt, jag, en person som talade om att vilja offra allt, guld och gröna skogar m. m.; du minnes väl ej det samma? Nej bevars! Visst intel!" återtog mor Nanna.

I den trefna lotsstugan rådde emellertid sann glädje; gåfvorna framtogos och beskådades på nytt, böckerna genomögnades och brefven omlästes. Sent omsider gick man förnöjd och lugn till hvila; men äfven sedan lampan släckts talades än en liten stund om Ernsts barndomsdar m. m. och hans nu varande ställning. — Julia hade vunnit en ny seger; äfven hennes namn fördes på det åldriga parets läppar; man nedkallade äfven välsignelsen öfver henne, innan sömnens vallmodoft tyngde på ögonlocken och en stilla slummer

inträdde. — En stjärnas stråle blickade in genom den halfmånformiga öppningen på fönsterluckan; såg den väl någon annorstädes så mycken stilla lycka, så mycken tillfredsställelse som här? — En annan stjärna kastade sitt bleka skimmer på gardinen till grefvinnan Julias rum, — hvad såg väl den?

Med läsarens benägna tillåtelse och med den frihet som hvarje författare tillegnat sig att hastigt förflytta händelserna från ett ställe till ett annat, vilja vi göra ett kort besök på Sundborg. — Det var i början på året; rundt omkring ön hade vägorna länge legat fängslade och samfärdseln mellan fastlandet hade skett på den frusna böljan: men nu under tre veckors tid hade väderleken varit ombytlig; sjön hade delvis brutit sin boja, och där, hvarest det bedrägliga istäcket ännu låg, djärfdes ingen våga sig ut. — Denna tid är för öbon alltid besvärlig; helt och hållet isolerad, måste han finna sig i sin belägenhet och med längtan motse den dag då han åter kan sätta båt i sjön. På Sundborg hade man under dessa veckor ej haft förbindelse med motliggande kust, men denna dag hade väderleken varit gynsam och grefven beslöt att låta några af folket försöka arbeta sig fram genom isen att afhämta post och tidningar, som så länge saknats. Svårigheter hade väl gifvits, men båtkarlarne hade dock kommit igenom de närmaste isbanden, och man hoppades att de äfven skulle uppnå målet för färden. Tidigt på morgonen hade de begifvit sig åstad, men ännu sedan skymningen inbrutit voro de ej återkomna; grefven började blifva orolig öfver deras långa bortovaro och ångrade att han afsändt dem; dock just som han ärnade sända bud på inspektoren att med honom rådgöra om saken, inträdde en af karlarne och medhade den efterlängtade posten. Grefven, förnöjd öfver att allt aflupit väl, belönade frikostigt roddkarlarnes mödor samt inträdde sedan i dagliga arbetsrummet, där hans maka och dotter jämte ett par andra damer befunno sig; han hade i handen en massa bref och tidningar, som han triumferande höll i vädret. Han mottogs med vänliga leenden, och snart voro alla församlade omkring bordet för att höra eller själfve läsa nyheterna. Ester, som hos sin far ägde all möjlig frihet, hjälpte honom att slita kuverten af de många breffven, hon blickade på dem, och, seende att det endast var affärsmeddelanden, lade hon dem liknöjdt åt sidan, öppnade därpå ett annat som fick dela samma öde o. s. v. Det var för henne en ny förströelse och hon grep begärligt därefter; all ting inom hemmets murar syntes henne så tomt och ödsligt; de bilder som hägrade för

hennes sinne kommo och gingo i ständig ringdans och förblefvo alltid de samma; verkligheten som hon af dem hoppades flydde allt jämt, hon led af det mångupprepade fantasispålet och enda glädjen hon hade var då hon någon gång för öfver till Storvik, men nu hade hon ej varit på besök där sedan långt före jul; och hon undrade och tänkte huru det nu stod till där samt hvad för underrättelser de på senare tiden haft. Ester sökte att dölja sina bekymmer, men faders- och modersögat upptäckte dem dock och de ömma föräldrarne ledo själfva mycket däraf. Dock trodde de att tiden skulle utplåna de bittra känslorna; till sommaren ämnade de slösa på henne alla möjliga nöjen såsom resor m. m. och hoppades därigenom lifva upp det sjukliga sinnet och få humöret i jämvigt igen.

Grefven var sysselsatt med att läsa sina bref och grefvinnan samt sällskapsdamerna genomögnade tidningarne, då allas uppmärksamhet riktades på Ester, som reste sig från stolen, och vacklade, blek som en "amarant om hösten", bort till en närstående soffa, hvarest hon föll i fullständig vanmakt. Hon hade hårdt slutit handen om ett tillskrynklat bref, men man förstod ej att detta var orsaken till hennes medvetlöshet, utan förmodade ett hastigt påkommet illamående. Man skyndade till och öppnade hennes kläder, badade hennes tinningar och använde luktsalt; grefvinnan vred förtviflad sina händer och utför grefvens kind smög sig en förstulen tår. Ej ett tecken till lif förrådades hos deras älskling och enda barn; — man började förtvifla om hennes återuppvaknande, då efter omsorgsfulla bemödanden hon långsamt såg upp och en suck pressades fram ur hennes bröst, hon såg förvirrad på sin omgifning och framstammade: "brefvet, brefvet", och slöt därpå åter ögonen. — Man egnade henne all omsorg som var möjlig, tillredde skyndsamt hennes bädd, hvarest hon tycktes falla i slummer. Grefven ringde på inspektoren och bad honom ofördröjligen sända bud efter läkaren, åt männerna som skulle företaga den vådliga färden lofvade han hög belöning och skref några bönfällande ord till doktorn samt skildrade händelsen däri så godt den brådskande stunden tillät. Långe dröjde det ej förr än några af de kraftiga skärgårdsboarne hade hörsammat sin afhållne husbondes befallning och arbetade sig framåt genom is och mörker. — På Sundborg räknade man nu med längtan timmarne till deras återkomst, samt vakade oförtrutet vid Esters bädd. — På golfvet vid soffan låg det hopskrynkade brefvet och af detta fick man förklaring öfver hvad som vållat den plöts-

liga omstörtningen i det eljes lugna hemmet. Det var helt fäordigt och af följande innehåll: "Herr grefve von X., Sundborg. En person, som för vissa skäls skull anhåller få blifva obekant, djärfves öfversända dessa rader. — Ej vetande om sanning ligger i ryktet att studeranden Ernst V. Mattsson är eder myndling samt utsedd till eder måg, vill jag dock, i fall så skulle vara förhållandet, till följd af den afsky jag bär för all dubbelhet, meddela att hr Mattsson illa motsvarat eder godhet. — Om några dagar förlofvas han med den rika enke-grefvinnan Julia V., som nu gästar vår stad. Endast drifven af sanningskärlek har jag nämt detta. I öfrigt är om hr Mattsson ingenting att säga annat än godt, hans flit och vandel äro exemplariska. Upsala den ... 18..

Eder ödmjuke tjenare."

Morgondagen hade purprat österns rand och dess bleka strimma vidgades och färgades allt lifligare, väckande naturen ur sin slummer. Sjöfogeln, som tillbringat den skumna natten i någon bärgskrefva, sträckte på vingarne och ilade utåt det brusande hafvet, för att bada sig i dess bölja och hämta sin föda ur dess djup. Tjogtals af dessa hafvets vingade barn sväfvade fram och åter framför Sundborg, följda i flykten af grefve V:s spanande blick. — Grefven stod nämligen i ett af fönstren till sitt arbetsrum och såg oroligt utåt det mörka blå, och, liksom om han väntat att de skriande foglarne förde honom något bud, riktade han sina blickar esomoftast på dem. Hans anletsdrag voro slappa, ögat hade ej slutit sig under nattens lopp och i den eljes höga och jämna pannan hade några få timmar plöjt djupa färor; ett verkligt och djupt själslidande afspeglade sig i hvarje fiber, en oro som ej kunde stillas brände hans själ; — och det var ju ej underligt, hans enda, älskade barn hade plötsligen brutits som en vek lilja; — en stormvind hade härjat lustgården och nedslagit det blomstrande hoppet; fadershjärtat, som sargats af förlusten af flera älskliga barn, hade dock småningom läkts, — men nu — skulle äfven det enda öfverlevande barnet ryckas undan — då brast nog slutligen den mycket pröfvade mannens kraft — Charons färga hade då äfven plats för honom vid färden öfver Stygens elf. — Grefven gick för några ögonblick fram och åter öfver den mjuka mattan, men som om en oemotståndlig makt drog honom till fönstret stannade han oftast där och såg utåt i den ljusnande morgonen. Så hade han länge spanat och upptäckte slutligen en mörk punkt

i sydost; detta föremål framstod allt tydligare och visade sig just vara det som han så ifrigt väntade på, nämligen båten som afsändts att hämta läkaren. — Seglatsen hade varit hård, men de härdade öboarne hade arbetat oförtrutet, och äntligen, efter flera timmars kamp med vind och isig våg, nådde de uttröttade roddarne stranden vid Sundborg. Grefven skyndade att mottaga läkaren och förde honom bråskande in i byggningen. Knappast unnades honom tid att aftaga ytterplaggen, innan han af den orolige fadren fördes in till dotterns sjukbädd. Ester låg allt jämt i en slummer, hvarur ingenting kunde väcka henne; sedan läkaren räknat pulsslagen efterfrågade han noga tilldragelsen och skakade betänksamt på huvudet då den snyftande grefvinnan gett honom en utförlig berättelse därom; — han insåg tydligen att här var fråga om ett doldt själslidande och förr än han fick nyckeln till denna gåta, var han oviss om hjälpmedlen mot det onda. Han bad grefvinnan ej förtiga något utan yppa allt, ty först då kunde han kraftigt motarbeta och afhjälpa lidandet, och grefvinnan, som, likt en drunknande hvilken förtviflad griper fatt hvad som räcker till räddning, i doktors allvar samma min såg den öfverhängande faran, grep äfven tag i hans yttrande, och redogjorde noggrant, så väl för brevets innehåll som förhållandet mellan Ester och Ernst, samt dennes till grefven gifna löfte, — och i den samvetsgranne doktorn hade hon en uppmärksam åhörare.

Några timmar senare finna vi läkaren vid frukostbordet tillsammans med det grefliga paret, ifrigt talande om hvad som borde göras för den sjukas vård. "Enligt herr grefvens framställda önskan och frikostigt utlofvade arvode, vill jag stanna här under de närmaste dagarne", sade han. "Hvad hon främst behöfver är lugn och stillhet, följaktligen aflägsnande af allt som kan störa henne. — Jag hoppas säkert på hennes vederfäende, men all omsorg måste egnas henne. — Enligt den kännedom jag fått om familjförhållandena här, vänder jag mig särskildt till herr grefven, ty säkert är att ett ord af herr grefvens mun skulle verka kraftigare än alla medikamenter; dock, jag behöfver ej föreskrifva handlings-sätt för det älskande fadershjärtat. Hvad det olycksdigra brevet beträffar, förefaller det allt för besynnerligt för att vara trovärdigt, först och främst är det anonymt, och ingenting är väl vedervärdigare än anonyma skrivelser, och sedan är hela innehållet tillskarfvadt, antingen förestafvadt af hat, afund, skadelusta eller svartsjuka, det senare synes mig vara mest troligt; emellertid möter det ju inga svårigheter att få

reda på sanna förhållandet — men under tiden få vi göra allt för att ställa saken i sin ljusaste dager för vår stackars patient. — Naturen får sedan underhjälpa sig själf och jag vill hoppas att det skall gå med raska steg framåt.”

Outtröttligt vårdades Ester, och efter att mer än en gång kastats mellan fruktan och hopp randades efter månaders förlopp den dag då hon fick lämna sjukbädden. Men allvarsamma voro de kvarlämnade spåren, blek som liljan vacklade hon, stödd vid sin fars arm, kring rummen. — Det var visserligen med ett slags barnslig förtjusning som hon hälsade åter alla föremål, som sedan barndomen voro henne bekanta och som hon på så länge ej sett; men det forna friska och tilldragande leendet kring hennes mun var försvunnet, och i stället hade djupt allvar, ja man kunde säga resignation lagrat sig där. Själff hade hon sedan tillfrisknandet ej nämt ett ord om den epistel som medförde så bekymmersamma följder, och grefven, som på henne slösade all upptänklig ömhet, ville ej inlåta sig i samtal därom, ty fastän han önskade detta, fruktade han att det skulle blifva allt för uppskakande och må hända föranleda ett återfall. Å ömse sidor iakttog man således tystnad, och det grefliga paret talade ofta sins emellan om orsaken att Ester ej en gång nämde Ernsts namn; att hon led djupt sågo de och grämde sig däröfver, men de vågade ej vidröra det blödande såret, ovissa som de voro om följderna. — Emellertid fortskred tillfrisknandet fastän sinnet allt jämt syntes vara sjukt, dock hoppades man på bättring äfven häri, blott sommaren med sina många tillfällen till förströelser infann sig; man längtade därefter blott för den älskade dotterns skull.

Böljan var för länge sedan frigjord från sitt fängsel och famnade i yster glädtighet strand och skär; samfärdseln sjövägen var obehindrad och Ester satt dagligen vid fönstret och blickade på de många segel, som än här och än där plöjde den mörka vattenfäran; så kunde hon långa tider sitta stum i betraktande, och då någon af hennes anhöriga sökte att med en eller annan fråga rikta hennes tanke från drömeriet, suckade hon djupt, liksom om hon vaknat upp ur någon letargisk sömn. — På frågor, som grefven härom framstälde till läkaren, svarades blott att man finge förbida tiden och se hvad för ändring den kunde bära i sitt sköte.

Så stodo sakerna då grefve von X. en dag erhöill några rader från läkaren, som vårdat Ester, af innehåll att han fått underrättelse från en af sina forna kamrater, nu mera lärare i Upsala, och att denne berättade att mycket talats

om ett parti mellan Julia V. och Ernst, men någon förlofning ännu ej eklaterats; troligen var det endast löst prat alltsammans, föranledt af att Ernst var förmyndare för lilla fröken. I öfrigt förmodade han att Ernst, som med all flit hängaf sig åt sina studier, ej hade tanke eller sinne för annat än att fortast möjligt taga sina examina och hinna det föresatta målet. — Vid läsningen häraf kände sig grefven förunderligt bättre än förut — hvarför kunde han ej själf göra sig reda för — och gick sedan att delgifva innehållet för grefvinnan; i samråd med henne beslöts att han skulle som af en händelse låta brefvet ligga uppslaget på skrifbordet bland andra papper, och Ester, som ibland plögade slå sig till hvila därinvid, skulle då få syn på det samma; hon skulle kanske därigenom bli väckt ur den likgiltighet, hvarmed hon betraktade allting. — Ett par dagar gingo undan; grefven var ute på godsets ägor och grefvinnan jämte Ester hade slagit sig ned i hans arbetsrum, den förra i den hemliga afsigten att få sin dotter att läsa brefvet. Efter en stunds samtal satte sig Ester vid fadrens skrifbord, och grefvinnan, med återhållen andedrägt och klappande hjärta, betraktade henne där hon bladdrade i de många lösa papperen. Var hon väl rädd att Ester ej skulle observera brefvet? Hon bemannade sig och framstälde en alldaglig fråga, men erhöll ej därpå något svar. Ester hade stött båda armbågarna mot bordet samt lutade kinderna mot händerna och satt så orörligt blickande ut genom fönstret hän öfver den mörka sjön; men hennes blickar sökte ej sjön, ej håller molnet, må hända sökte de något där bakom? Grefvinnan ville ej störa sin dotter, utan fortsatte ifrigt sitt handarbete, frågande sig själf om Ester manne läst brefvet; hon hänfördes af sina tankar, bilder kommo och gingo i brokigt virrvarr och hon lät arbetet sjunka ned i knät, medan hon fullföljde tankegången, hon märkte ej för ögonblicket hvad som försiggick omkring henne då hon väcktes ur sina tankar vid att ett par armar slingrades om hennes hals och den älskade dottren hvilade sitt lockiga hufvud mot hennes bröst och snyftade högt. Det var som då isen smälter för vårdags sol, så tinade det dystra sinnet upp och tårarne föllo som "dagg på lilja". Den ömma finkänsliga modren förstod allt för väl hvad som rörde sig inom dottrens bröst; hon lade sin arm om hennes smärta lif och smekte mildt den våta kinden; ej ett ord växlades, man behöfde ej ord för att förstå hvarandra, sambandet mellan själarne knöts dessförutan, och säkert strömmade trösten från moders hjärtat lika rik, ja rikare och mera välsignelsebringande, än om den va-

rit tolkad i tusen värtaliga ord. Så sutto de en lång stund, men då grefven inträdde lösgjorde sig Ester och skyndade, utan att lyfta sin blick till honom, att uppsöka sitt eget rum. Hvad grefven och hans maka sedan talade vid hvarandra kunna vi ej säga, men säkert är att hoppet om deras älsklings återvändande till hälsa och munterhet hos dem slog djupare rot. En frisk lifvets vindflägt hade med vårens milda solstråle fått inträde inom dessa murar, hvarest bekymret och sorgen en tid utbredt sitt mörka och dystra dok. Man lefde på nytt upp, såg förtröstansfullt mot framtiden, och om än grubblet och de ovissa frågorna ibland trängde sig till sinnet, fingo de dock ej länge kvarstanna där; hoppet, denna himmelns bästa gåfva, hade fått ny näring; synranden kläddes i purpur, man väntade den uppgående solen. Hopp! du milda ledstjärna i lifvets töcken, du värmande gudagnista i vintriga dagar, hvad vore lifvet utan dig? Hoppet kan aldrig fullkomligt bortdö i ett människobrost. Visserligen får man stundom höra det bittra klagoodet: "jag har intet hopp kvar", — dock den som så klagat känner ej sig själf; den som säger sig intet hoppas, hoppas ändock. Hoppet gör ej skilnad till person; från regenten öfver millioner till tiggaren i trasor, — alla de tusen mellanlänkarne på lyckans trappsteg — hos alla bor samma lifvande känsla, så väl i glädje som sorg, så väl i mörka stunder som ljusa; kan man väl tänka sig en glädje utan hopp? eller frändöm sorgen samma — det skulle då blifva en ändlös smärta. Hos alla åldrar, bland alla samhällsklasser, i praktfulla salar och bakom fängelsets galler gror hoppet; hoppet om lycka och lif, om önsknigarnes uppfyllande, om ljusare tider, om seger efter striden, om lugn efter bekymmerna och om hvila på mödan. — Ja, vid själfva grafvens rand hoppas man, och kanske först där med visshet. Gudagnistan röjer här sitt rätta ursprung, uppflammar till klar låga, belysande aningens och sällhetens snart beträdda land. — Vi fråga än en gång: hvad vore lifvet, hvad vore döden utan hopp?

Vid middagsbordet råkades man åter; Ester var väl som vanligt tyst och sluten, men ansigtet bar ej den forna dystra eller resignerade prägel; tvärt om hade en svag rodnad färgat den skära kinden, och en viss oro märktes hos henne; hon fortfor i sin tystnad och ingen ville störa henne; de öfriga bordgästerna låtsade sig ingenting märka och talade samsamman om hvarjehanda saker; Ester sände dem en och annan gång en frågande blick, men sysselsatte sig sedan med sig själf, tankfull lekande med några brödsmulor. Efter mål-

tiden drog hon sig åter tillbaka och först fram på eftermiddagen, sedan grefvinnan lätit efterfråga huru hon befann sig, sällade hon sig till de öfriga familjemedlemmarna. Hälst ville hon dock vara ensam med sin mor, och bäst trufdes hon i grefvens arbetsrum, så äfven nu; efter ett kort vistande bland de andra, sökte hon sig dit följd af grefvinnan. De satte sig båda i den stora, skinnbeklädda soffan och då Ester en längre stund förblef tyst, frågade grefvinnan: "Hvarpå funderar du, min dotter?" Den tilltalade såg upp vid denna fråga och svarade: "Tror mamma att pappa skulle tillåta mig att fara öfver till Storvik i morgon?" "Nej, min dotter, det tror jag ej", blef svaret, "därtill är pappa allt för rädd om sin älskling, du är ännu ej stark nog att företaga en sådan färd, dessutom äro värvindarne allt för skarpa, och hvarken din far eller jag skulle våga släppa dig undan; men om du, kära Ester, vill se någon af Storviksboarne hos dig så ställer nog pappa om att de komma hit; vill du ej så, min dotter?" — "Jag hade gärna velat resa dit", återtog Ester, "men vill ej göra emot mina ömma föräldrar; om däremot mor Nanna kunde komma hit så att jag finge tala vid henne skulle jag blifva mycket nöjd; någon af vårt folk kunde ju hämta henne, ty det är ju ej säkert Matts lots är hemma eller i tillfälle att komma från göromålen; jag längtar mycket efter Nanna, och om mamma vill göra mig en riktig glädje, så lät henne komma hit." "Ja, mitt hjärtegryn", var grefvinnans svar, "jag skall tala med pappa om saken, och du vet att han gärna gör allt för att glädja sin Ester!"

Ganska bittida följande dag sände grefven bud till Storvik; det medhade bref från Ester, och mor Nanna, som ej på länge hört något från henne och undrade öfver hennes långa tystnad och bortavaro, skyndade att hörsamma kallelsen och följde med till Sundborg, där hon på det hjärtligaste mottogs. Ester ville vara helt ostörd med henne, de talade timvis med hvarandra, och det unga, oerfarna hjärtat lade i öppen dag sina tankar och känslor för den moderliga vännen. Mor Nanna med sin klara uppfattningsförmåga och skarpa logik förstod genast att någonting var "på tok" här vid lag, men gömde sina tankar inom sig själf och tröstade samt uppmuntrade den stackars Ester; hon sade att alla tvifvelsmål borde fästas vid ett rykte, som vid närmare begrundande ej ens hade skenet af verklighet, samt lofvade att inom kort ha tagit reda på sanna förhållandet. Hon lyckades i sina bemödanden att underhålla hoppet hos sina unga, förtroendefulla meddelerska, och då hon senare berättade några

alldagliga tilldragelser på sitt vanliga tokroliga och rätt-framma sätt, hördes för första gången sedan månader, ja år tillbaka Esters klingande skratt. — Det grefliga paret fäste sig mycket vid den enkla, okonstlade och hjärtegodas lotshustrun, och varma voro de handtryckningar, som de växlade med henne vid afskedet. Dess förinnan hade de talat med henne en lång stund i förtrolighet — om hvad, få vi kan hända veta sedan. Mor Nanna följdes till båtbyggnad af det vänliga värdfolket, och Ester kastade en slängkyss genom det stängda fönstret till afsked åt den "rara lotsmorän".

Om vi vore mycket fallna för att lyssna, skulle vi, om vi följt med mor Nanna till Storvik, fått veta en hel hop nyheter genom lotsparets samspråk, men som detta berör en del af framtiden och vi ej vilja gå händelserna i förväg låta vi dem utveckla sig själfva.

Dagar kommo och gingo, nätterna blefvo allt kortare och dagarne längre; flyttfoglarne hade återvändt, svalorna hade länge kretsat om i luften och naturen var klädd i högtidsdrägt. Juni var inne, denna månad, som väcker så många minnen, som alstrar så mycket hopp och lefnadsmod, som lockande och tjugusande talar om solens sparda guid från leende näjder, som bjuder människan att njuta hvad naturen så frikostigt bjuder henne. — En af dessa vackra dagar lade Matts lots' båt till vid Sundborgs brygga; grefven hade önskat tala med den gamle lotsen, och denne hade hörsammat uppmaningen; hvad som förhandlades emellan dem låta vi tills vidare förblifva en hemlighet. Samtalet varade emellertid länge; när det afslöts sade Matts, i det han stoppade ett omsorgsfullt insvept föremål i sin nötta läderplänbok: "Herr grefven kan fullt lita på mitt ord, finner jag ej förhållandena så som herr grefven framställt, framlämnas ej brefvet, utan återbär ag det då och ingen mer än jag vet därom."

Nära målet. *En uslings hämd.*

"Väl att se dig så återställd, kära Maria, det gläder mig hjärtligt att du så snabbt återhämtat krafterna, ty sanningen att säga hyste jag till en början ringa hopp om ditt vederfående", sade Julia V. till Maria, vår bekanta, som vi sist sågo sjuk och lidande samt försjunken i yttersta armod, men som genom Ernsts mellankomst räddades undan eländet. Julia hade frikostigt följt exemplet och genom öm omvårdnad tillfrisknade den sjuka rätt fort.

Grefvinnan hade denna dag sökt upp sin skyddsling, som boende i ett varmt och trefligt rum, samt snyggt klädd, hvilket allt hon hade att tacka grefvinnan för, nu satt vid det geraniumklädda fönstret, sysselsatt med ett handarbete. Då Julia inträdde hade hon skyndsamt rest sig upp och tillfredsställelse uttryckte sig i hvarje hennes anletsdrag. Julia slog sig ned i soffan, och med det oeffterhärmliga behag, som hon stundom inlade i sitt handlingssätt, fattade hon Marias hand samt drog henne till sig. Vid Julias yttrande såg den unga kvinnan på henne med en blick som uttryckte den innerligaste tacksamhet samt svarade:

"Hvem har jag väl att tacka därför utan grefvinnan, som är en Guds ängel i godhet? Hur skall jag väl kunna veder-gälla allt? Det blifver omöjligt om jag än lefde i hundrade år. — Jag kan ej nog tacka Gud, ej nog tacka grefvinnan, som såg till mig i mitt elände; — och min stackars gosse sedan, som blifvit satt i tillfälle att få besöka skolan, samt slipper att springa kring gatorna att betla sitt bröd, — säg hvad önskar grefvinnan jag skall göra för allt detta — befall blott och jag vill göra hvad i min förmåga står. Mätte Gud välsigna grefvinnan för all ömhet och omsorg; jag skall ständigt bedja därom och aldrig, aldrig glömma huru mycket jag är grefvinnan skyldig."

"Åh, min vän", inföll Julia med sitt milda leende, "jag har ej gjort mer än hvad människokärleken och pligten mot nä-

stan bjuder; den lyckligare lottade bör hjälpa den nödlidande, och vi skola ej orda så mycket därom, hvarje annan hade gjort det samma som jag, i öfrigt var det ju magister Mattsson, min dotters förmyndare, som egentligen var din räddare, jag har endast fullföljt hans påbegynta verk."

"Ack ja", återtog Maria, "det var han, Gud välsigne honom, om jag kunde få säga honom, få bevisa honom min innerliga tacksamhet; säg mig, är han nu i Upsala eller hvar vistas han? Får jag aldrig se honom åter, får jag aldrig tacka honom?"

"Jo, snälla Maria, nog får du se honom åter, och kanske det ganska snart, i fall du går in på ett förslag som jag ämnat göra dig. Jag har fattat stort förtroende till dig och jag vet att du ej sviker det."

"Befall blott, min änglagoda grefvinna, min välgörerska, och jag skall lyda minsta vink och vara trogen i allt."

"Jag räknar därpå och vet att jag tryggt kan lita på dig. — Magister Mattsson jämte en min fosterson, hvars lärare han är, vistas i Upsala, men som jag vet att bland främmande personer ej gifves dem den värden och uppsanningen som jag ville önska, vill jag föreslå dig att flytta till Upsala och där blifva en öm vårdarinna för dem. Du skall helt och hållet förestå deras hushåll, ordna och städa åt dem samt göra deras lilla våning så treflig som möjligt, att de ej allt för mycket sakna hvad man kallar ett hem. Din son får naturligtvis följa med dig, och för din möda skall jag rikligen belöna dig."

"Hur kan grefvinnan ställa i fråga om jag vill, jag skall vara lydig hvad än grefvinnan begär, och sedan hvad detta angår, skulle jag ej med hjärteglädje gå in därpå? Att hvad i min förmåga står ersätta honom hvad han gjort mig skall vara min heligaste pligt; jag vill resa om ock i denna dag, jag längtar att få råka honom, att få draga omsorg för hans trefnad i hemmet. Jag skall vara outtröttlig som ett urverk och grefvinnan skall ej få skäl att klaga på min goda vilja; när får jag resa?"

"Dagen härför kan jag ännu ej bestämma, men det blir snarast nog; tack emellertid för ditt tillmötesgående och för ditt löfte. Men jag har äfven en annan sak som jag ville tala med dig om; kan jag tryggt lita på, att du aldrig för någon annan, hvem än det vara må, yttrar ett ord om hvad jag nu vill säga dig. Vill du lofva mig detta?"

"Jag försäkrar grefvinnan vid allt hvad högt och heligt är, att hvad än komma må, aldrig yppa ett ord."

"Nå, väl an! kära vän; du är kvinna, har äfven själf älskat och älskat olyckligt, och skall därför bättre förstå mig. För någon annan skulle jag aldrig öppnat mitt hjärta, men jag förtror mig åt dig och du skall, du måste tiga med min hemlighet samt hjälpa mig att handla. Hör mig då: från första stund jag såg Ernst Mattsson fäste sig hans bild djupt i mitt sinne; denna känsla har under tidens lopp utvecklats sig allt mera, och jag älskar honom lidelsefullt. — Men honom kan jag ej lära att förstå, jag vet ej om han älskar mig tillbaka, fastän jag ibland trott mig finna att en varmare känsla tett sig hos honom; men aldrig har det kommit dit hän att jag fått höra en förklaring af honom, och jag, som så mycket har längtat, hoppats och sträfvat, vet ej ännu om jag står nära eller fjärran mitt mål. Jag vill och jag måste äga honom, ty jag älskar honom så högt att jag ej kan tänka mig en skilsmässa från honom; jag vill slösa på honom mina rikedomar; jag vill göra honom lycklig genom min kärlek. — Jag vet ej om han haft annan kärlek, men jag tror det ej — dock, hvilket det vara må, måste han tillhöra mig, han måste älska mig tillbaka, och därtill skall du hjälpa mig. Du skall tala med honom om mig, och leda honom omärkligt till mig, du måste inplanta min bild hos honom och förespegla honom hans lycka; låt honom förstå huru varmt mitt hjärta klappar för honom och huru länge han undvikit sin egen sällhet. Jag behöfver ej förestafva dig ditt handlingsätt, ty din egen fintlighet skall lätt visa dig på spåren. För honom emellertid i min famn och du skall ej få skäl att klaga öfver min belöning."

Maria, som med tystnad och uppmärksamhet åhört Julia, och ej anade att en intrig låg under denna framställning utan fast mer en olycklig och lidelsefull kärlek, rördes djupt däraf och svarade: "Om det beror på mig att bereda grefvinnans lycka skall jag ej ett ögonblick tveka; o! huru lycklig skulle jag ej känna mig om jag visste att de två ädlaste människor jag lärt känna vore förenade; — ja jag vill tala med honom, min välgörare, om grefvinnan, min välgörerska, han skall nog lyssna därtill, och jag skall känna mig öfverlycklig den dag då grefvinnan står som brud vid hans sida."

"Ack ja! som brud, men när randas den dagen?" sade Julia tankfullt; "jag har emellertid anförtrott mig åt dig och du måste bevara min hemlighet, samt hjälpa mig att handla. — I morgon skall jag åter komma till dig och skall till dess närmare ha tänkt öfver saken. Farväl till dess, min vän hvad jag yttrat för dig må vara gömdt som i en graf, —

tystnad fordrar jag — märk, en obrottslig tystnad, eljes . . .” Hon fullbordade ej meningen, men i den nick hon egnade Maria till afsked låg förborgad hotelsen om hämd öfver löftesbryterskan.

”Hu!” sade Maria till sig själf då grefvinnan aflägsnat sig, ”det var en hemsk blick hon gaf mig, men kanske tyckte jag blott så, hon är ju godheten själf, den ädlaste varelse jorden burit och — sedan, kanske hon älskar olyckligt — skall äfven detta varma, ädla hjärta ha sina sorger? Är ejens hon, som äger fullt upp af denna verdens goda, befriad från den gnagande masken; ack! jag, som så älskat och så mycket lidit, känner bäst hvad hon känner och hvad hon önskar — o! jag vill göra allt för hennes lycka; dock hvad kan jag väl uträtta? — Men om han nu gifvit — — nej, jag vill ej tänka därpå; om så vore skulle jag väl då kunna rycka undan honom från — — — nej, nej, — dock, så olyckligt må det väl ej vara, hoppas jag!” — Hon afbröts här i sin tankegång af hennes gosse, som, frisk, rödkindad och munter, hemkom från skolan, samt på sitt barnsliga sätt började tala om sina läxor m. m. — Hon såg på honom och ett kärleksfullt leende låg på hennes läppar; hon jämförde sin ställning förr och nu; hon tänkte på att hon endast hade att tacka Julia för den lyckliga förändringen, skulle hon då ej vilja göra allt för att uppfylla hennes önskningar? — Det var ju för öfrigt Ernsts sanna väl hon ville — skulle han ej blifva lycklig med henne, som var så god, så schön och så rik? Så resonnerade Maria — hon, som ”så älskat och lidit”, visste hon manne ej hvad som främst fordras att vara lycklig? Hon, som gärna skulle återvänt till djupaste armod blott hon ägt den mans kärlek, som hon ständigt bar i sitt sinne, kunde nu döma öfver andras känslor; — förunderliga människohjärta? Hur fångslas du ej af hvarje ny, lockande bild? Hur jägtar du ej på alla sätt att nå ditt mål, och glömmer oftast bort att om du än når det samma, din lycka blomstrar ej där, så vida du ej äger ett rent samvete.

Enligt löfte återkom grefvinnan nästa dag, och fjorton dagar därefter reste Maria jämte sin son till Upsala.

Ernst förundrade sig något öfver Julias arrangementer, men som han antog att det endast var omsorg för deras trefnad, som hon också i bref till honom omnämmt, fäste han sig icke vidare därvid, utan åtnöjde sig med som det skedde, och fann sig efter kort tid fullt beläten med förändringen, allra hälst Maria med all flit bemödade sig att uppfylla sitt kall; hon var bunden vid Ernst genom innerlig tacksamhet, och

hvarje hennes handling förestafvades af renaste kärlek. Aldrig hade väl några rum funnits mera städade eller bättre upppassning egnats någon än hvad Maria egnade åt Ernst och hans discipel. — Ofta tänkte Maria på huru hon skulle kunna inleda ett samtal med Ernst, men han var ständigt upptagen af sina studier, och de stunder han någon gång unnade sig någon rast eller ro, syntes han så allvarlig, ja till och med grubblande, att hon därigenom tillbakahölls och betogs af det varmaste deltagande för honom; ty för hvarje dag blef henne allt mera klart, att något hemligt lidande tärde på hans sinne; huru hon skulle kunna utforska orsaken härtill blef nu det mål hon föresatte sig. Händelserna fogade sig emellertid snart så att hon skulle ställas mellan tvänne eldar, mellan löfte och tacksamhetskänsla å ena sidan samt pligten och hjärtats röst å andra.

Man var i medio eller närmare slutet af april, dagen blef lång och aftonen kort, ett mildt regn tvättade bort resten af den hårdnade drifvan, och grässets gröna brodd spirade sakta fram ur den småningom värmda mulden. — En af dessa ljusa aftnar hade Maria efter slutade göromål gått ut ett ärende i staden, och skyndade nu mot hemmet att ställa i ordning kvällsmat m. m. tills magistern kom hem. Hon hade ej tankar för annat än göromålen som väntade, och observerade ej hvad som tilldrog sig omkring henne; hon hade hunnit till porten af huset som de bebodde, då hon på ett obehagligt sätt väcktes ur sina funderingar af en hes stämma, som hördes inifrån gården. Rösten var henne väl bekant, mången gång hade hon darrat därför och med tårade ögon motsett hvad nya kval den skulle förkunna henne. Hon drog sig sakta uppåt väggen och gick några steg framåt. På gården hade hennes gosse lekt med unga Ernst, men båda stodo nu samtalande med en stor grof karl, visserligen ganska välklädd, men ur hvarje hans rörelse och ord framlyste något af hamnbuse. — Med klappande hjärta hörde Maria följande samtal:

”Hur kan det vara att du är här?”

”Emedan jag bor här”, blef det föga upplysande svaret.

”Bor din mor också här?”

”Jaha, det gör hon, men nu är det ej värdt att ni försöker plåga henne mera, ty då blir ni klöst igen! Hvad vill ni min mor för resten?”

”Jag vill visst ej din mor någonting, långt mindre något ondt, vi ha ju alltid varit goda vänner?”

"Ha! vänner?" var gossens enda betecknande ord; han gjordé därpå min att vilja aflägsna sig.

"Hör du, min lille vän, vänta lite, så skall du få en slant", hördes samma hessa stämma, "kan du säga mig hvem som mera bor här."

"Ha, ha, ha!" skrattade gossen, "vill ni ge bort en slant, ni som är själfvaste snålvargen, det var allt för besynnerligt, ha, ha, ha! hvarför vill ni veta hvem som bor här? Men om ni är riktigt beskedlig så skall jag upplysa er om att presten bor här samt klockaren och hans hund och katt, skolmästaren och mästern Erik, samt många andra fina herrskap, dessutom bo rättor i källaren och sparfvar under taklisten, fastän de betala ingen hyra enligt hvad jag hört."

Mannen bet sig i läppen och undertryckte en svordom, som ville bana sig väg; han räckte fram handen och sade: "Här har du slanten, din skälm, säg mig nu egentligen hvem som bor här?"

Gossen, som fordom ofta lämnats "vind för våg" att sörja för sig själf, hade under denna tid lärt af nöden att blifva upptinningsrik samt att hjälpa sig i trångmål, men äfven samtidigt lärt en hel mängd konster som ej så lätt utrotades, — såg på mannen med en klippsk min och i samma ögonblick hade han slagit till den utsträckta handen så att myntet flög långt bort, klingande mot stenarne. Han kilade därpå sin väg, följde af lekkamraten, och ropade, ljudeligt skrattande: "fick du fikon, Zakarias?"

Den återhållna eden bröt lös och då mannen återvände ut på gatan hörde Maria, som stod gömd bakom ett utsprång i muren, honom, skärande tänderna, säga: "jag är ändå allt på rätta spåren, den där lille dj—ungen ledde mig hit."

Maria stod orörligt lyssnande tills ljudet af mannens steg bortdött och skyndade sig då upp att råka Ernst, men han var ännu ej hemkommen; ovanligt nog dröjde han länge ute denna afton, och Maria började att blifva ängslig för att någon olycka skulle träffa honom. I mannen som nyss aflägsnat sig igenkände hon genast sin förre hyresvärd, och att han kommit till Upsala i allt annat än goda afsigter var heunes öfvertygelse; genom grefvinnan Julia hade hon fått veta att han en gång sökt öfversfalla Ernst, och hon kände honom allt för väl för att tro annat än ondt om honom; hon tog i förhör sin lille gosse och denne berättade att då han lekte på gatan hade mannen kommit till honom och sedan följt efter in på gården och där frågat efter hvarjehanda ting rörande Maria, hvarför hon flyttat till Upsala m. m., men enligt hvad

vi redan hört hade svaren blifvit ganska knapphändig; någon vidare upplysning fick hon ej af gossen, denne hade varit för mycket upptagen af sina lekar för att fästa någon synnerlig vikt vid mannens frågor och hade glömt dem nära nog i samma stund som de framställes. Emellertid kunde den föreställningen ej lämna Maria, att mannens uppträdande här ej bebådade något godt, och hennes ängslan tillväxte då Ernst allt jämt dröjde borta, och orolig räknade hon timmarnes flykt; klockan hade slagit 10 och 11 samt pekade nu mot midnattens timma, men ännu hördes ingenting af. — Ändtligen förnams dock steg på gatan, porten öppnades och stängdes och minuten därpå hördes Ernsts raska gång i trappan; — således hade Marias ängslan varit onödig, hennes inbillning hade fört henne för långt; dock i hvilket fall som helst hade hon beslutat att meddela Ernst saken, men denna afton var det för sent; hon drog sig undan till sina rum, och rustade sig till hvila, men ännu länge hörde hon Ernsts rastlösa gång fram och åter på golvet; så hade hon ofta hört honom, men ej förr än nu riktigt öfvertänt hvad som kunde vara orsaken till detta oroliga gående af och an. "Hvad grubblar han väl på, ty att han grubblar det är säkert", tänkte hon, "kan jag ej få reda på hvad som stör hans lugn, är det manne kärlek till grefvinnan Julia, eller hvad är det?" På morgondagen hade hon ju ett viktigt ämne att tala med Ernst om, och då skulle hon helt oförmärkt leda samtalet in på det område, som hon ofta tänkt på, och som hon lofvat grefvinnan, men som hittills misslyckats; hon gladdde sig med att hon då kanske med ett enda ord skulle kunna skingra molnet på hans panna och att hon skulle se sin välgörare nöjd och lycklig, så lycklig som hon af allt hjärta önskade honom vara; ack ja! det skulle blifva idel solsken och hon skulle njuta af den lyckan att hafva sammanfört tvänne älskande och älskade själar. — Så fantiserade Maria, allt jämt lyssnande till det dämpade ljudet af Ernsts steg; och hon skulle kanske än en timma fått räkna dem och än vidare fullföljt sin tankegång, byggande luftslott, så vida ej sömnen börjat gyckla helt andra bilder för hennes sinne och hennes jämna, djupa andetag talade snart om att tröttheten efter dagens göromål kräft ut sin rätt.

Nästa dag hade hon beslutat att tala med Ernst, men han såg allt jämt så allvarsam ut att hon ryggade tillbaka för att säga honom hvad hon bar på sinnet. Dock, fruktan för att någon olycka skulle drabba hennes välgörare dref henne dock att utan ömsvep berätta hvad hon visste om "f. d. vär-

dens" besök samt det yttrande hon hört honom fälla, då han passerade henne där hon stod dold i portgången. Hennes upprörda sinne utmålade honom som den värste bof, och kanske hade hon ej så orätt häri; men Ernst, fastän han en gång blifvit öfverfallen af karlen, kunde dock ej tro att han dref sin hämdgirighet ända till förföljelse, dessutom hade man ej kännedom om att mannen i fråga blifvit tilltalad eller straffad för något verkligt skurkstreck, och Ernst tog därför saken helt lätt samt fästade sig ej vidare därvid; dock, på Marias enträgna begäran, lofvade han att vara försiktig och se sig för, allra hälst om han dröjde länge ute någon kväll. "Tänk blott på huru olycklig grefvinnan skulle blifva i fall något ondt skulle träffa magistern", sade Maria.

Ernst såg på henne med en frågande blick och hon rodade starkt.

"Hvad är det du säger", afbröt han, "inte skulle grefvinnan blifva mera olycklig än någon annan i fall något ledsamt skedde mig, akta dig att prata bredvid munnen, lätteligen skulle man då få helt andra tankar om dig."

"Så, min ej snälla magister, se nu ej så rysligt ond ut för det", återtog Maria, "jag menade visst inte illa, jag endast mente att grefvinnan . . ."

"Vi låta nu det samtalsämnet fara", sade Ernst något mildare, "jag antar att det är endast skrämskott alltsamman och vill ej mera tänka därpå."

Gärna skulle Maria velat fortsatt det ämne hon nu var inne på, men hon vågade ej gå för långt, viss om att då helt och hållet förlora den Ariadnetråd hon nu lyckats få tag i. Med kvinnans vanliga fintlighet började hon att på omvägar vilja nå målet; hon hade föresatt sig att utleta Ernsts tänkesätt, hon kunde ej tro annat än att han skulle finna den högsta lycka i att blifva förenad med Julia, och det var det hon åsyftade.

"Men det säger jag", fortsatte hon, "fastän magistern tyckes bli ond öfver det, att magistern gör mycket orätt i att ta saken så lätt; skulle någon olycka inträffa, hvem skulle väl då draga försorg om unge Ernsts uppfostran eller bli förmyndare för Gerda; det stöd grefvinnan har i magistern skulle då undanryckas och hon hade då allt skäl att vara ledsen; nyss drabbad af en stor sorg, skulle hon då få en ännu större. Magistern får förlåta mitt fria tal, men jag måste säga min mening. — Jag skulle inte för allt i världen vilja upplefva den dag, som dylikt inträffade. Hvad magistern beträffar, så har magistern en gång räddat både mig och mitt barn från

nöd och undergång — huru skulle jag kunna glömma detta — och grefvinnan sedan är den mest ädla och goda varelse som finnes till, hon har vakat vid min sjukbädd, skänkt mig tröst och mod samt hopp om framtiden, — skulle jag inte därför varmt älska henne; ack! jag skulle vilja göra allt för henne, och jag vet att magistern tänker det samma som jag, fastän magistern låtsar annorlunda.”

”Så, så, Maria”, återtog Ernst, ”nu låter du tungan gå för ort igen, — huru vet du hvad jag tänker?”

”Jo! jag vet att magistern ej kan tänka annat än rätt och godt, — och jag vet äfven att magistern värderar grefvinnan för hennes goda hjärta. Ack, hvad hon är rar — och vacker sen — vacker som en Guds ängel. Många gånger har jag tänkt på en sak, men jag är väl tyvärr ej så lycklig att få se den gå i fullbordan — å nej men, ingen lycka är fullkomlig här på jorden.”

”Så! hvad är det då som du tänkt på och misströstar om att ej få se fullbordadt?”

”Jo, att min välgörare och välgörarinna blefve ett äkta par.”

”Nej, Maria, nu går du för långt, och jag ber dig att afbryta där; slå dylika griller ur hufvudet, jag vill ej höra dem oftare, så vida du ej vill att jag skall bli allvarsamt ond. — I öfrigt får jag nämna att jag aldrig gifter mig — så att du ej behöfver göra dig besvär med giftermålsförslagen, — och därmed punktum. Jag är glad öfver att ej Ernst ähört dina fantasier, vakta dig därför i framtiden.”

Maria teg och återgick till sina sysslor, men inom sig log hon rätt förnöjdt. Hon antog att grefvinnan ej var honom likgiltig, ty eljes hade han ej tagit saken så hett; han ville naturligtvis att ingen skulle blicka in i hans hjärta och allra minst hon, den ringa obemärkta kvinnan. ”Han skulle aldrig gifta sig”, sade hon till sig själf, ”jo jo, vi få se, är han ej kär ända upp öfver öronen så vill jag ej heta Maria en dag längre; han behöfver blott sträcka ut handen för att få den rikaste kvinnan i hela Sverge, men han är blyg, stackarn; nu vet jag hvad han grubblar öfver — han tror kanske att jag ej märkt det — men grubblerierna skola väl snart taga slut, han förtjenar att blifva lycklig, riktigt lycklig — och för att hinna dit är det väl det säkraste att hon friar själf.”

Tiden närmast sagde kväll förflöt som vanligt under tråget arbete; dag lades till dag och midsommarn nalkades; hvad Maria berättat om ”Vinter”, hennes förre hyresvärd, tycktes endast vara ett skrämskott; Ernst hade visserligen en gång sett honom följa sig på afstånd, men detta var allt; i öfrigt

hade Ernst ständigt haft någon i sällskap, så att ett öfverfall skulle varit en dumdristighet, som straffat sig själf. Saken omtalades ej mera och bortglömdes snart nog helt och hållet. — Maria hade underrättat grefvinnan om sitt samtal med Ernst samt gifvit de bästa förhoppningar. Julias tillförsigt växte härigenom, och hon var nu viss om att hon endast behöfde omärkligt leda in på detta ämne för att ha segern vunnit och stå vid sitt mål. Dock ville hon ännu vänta en liten tid, midsommaren skulle äfven blifva hennes lifs högsommar, då, tänkte hon, skulle bandet för alltid knytas. — Hon emotsåg väl denna tid med längtan, men ej med otålighet, hon ägde ju vissheten. — Hon besökte Upsala flera gånger, och ryktet, som enligt fabeln har 10,000 tungor och dito munnar, hade för länge sedan hviskat om att det skulle blifva parti mellan den rika enkegrefvinnan och Ernst; nu hade hviskningarne blifvit högljuddare, och då man dessutom såg det ståtliga paret i sällskap tillsamman ute och promenera, fick ryktet sanningens drägt. Att många blickar följde dem med afundsamhet, behöfver knappast omnämnas; det gamla Sverge har sedan hedenhös snart sagdt varit afundens hemland, och hvar hälst en lyckligare lottad individ uppträder, kan man vara viss om att äfven afunden finnes; detta fruktansvärda ogräs har ty värr härjat mången lustgård, kväft mången bättre känsla och skapat ett helvete där eljes blomstrat ett eden.

Herrarnes åsigt var att lyckan är blind, hon utdelar sina gåfvor på ett åtminstone besynnerligt sätt; Ernst, denne enstöring och bokmal, t. ex., som sällan sätter foten utom dörren oftare än han tvingades därtill, hade det oakadt utsigter att rå om millioner, då de däremot, som all sin dag jägtat efter "rika flickor" och varit med i stora verden, hade skuld i mängd och ingen utsigt till något bättre; — och ännu mer, ehuru Ernst sällan vistades i sällskaper, var han dock den som ständigt var eftersökt och tog lejonparten af allas beundran; hans sätt var älskligt och tilldragande, hans röst ovanligt omfångsrik, hans kunskaper goda; talade han någon gång, lyssnade alla till den friska stämman och de öfvertygande orden, skämtade han roades alla af hans oförargliga infall; lägg härtill ett intagande ansigte, en ståtlig växt och en viss smak att kläda sig — och vi skola lätt förstå hvarför han afundades.

Damerna, hvars förklarade gunstling han var, afundades grefvinnan, som lyckats fånga honom i sina nät. — Hon var ju omätligt rik och det var guldets glans som lockat honom,

sades det; någon annan orsak kunde det ej vara, ty ett annat rykte hade berättat att han haft en fästmö, men denna hade blifvit "lämnad på båten" endast för grefvinnans skull. "Ack! den som hade ägt hennes mynt", suckade mängen bleklad skönhet, då hon såg det ståtliga paret samman — samt fullbordade meningen med en suck och en paus. — Men vi lämna skvallerhistorierna åt sitt öde och följa endast händelsernas gång.

Det led allt närmare högsommaren, och Ernst beredde sig med all kraft att taga sin examen; flera gånger hade han tenterat, och nu skulle utslaget gifvas huru han använt sin tid och sina krafter; äntligen var den viktiga dagen inne och med en viss feber-oro motsåg vår unge vän hvad som komma skulle, men han var ej den ende som denna dag skulle erhålla "fröbref på nyckeln till vetenskapens tempelportar"; inom ett tjugotal andra unga mäns bröst herskade samma oro, samma frågor.

Kl. var 5 på e. m. och våra unga vänner, som vi sett i dag med tankfullt, nedböjdt hufvud och dröjande steg vandra upp för den breda granittrappan till den byggnad, inom hvars murar de skulle tillkämpa sig seger, finna vi nu församlade å Odenslunds vackra promenadplats; striden hade nog varit het, men alla hade segrat, och ville nu här andas ut efter ansträngningarne. Man hade stannat invid Gustaf Adolfs-obelisken och här strömmade fram segersånger ur kraftiga bröst, världen hade vidgats, utsigterna förstorats, man kvad ett ståtligt drapa öfver det gångna och en hälsning till det kommande: "Viken tidens flyktiga minnen" hade förtonat; under tiden sången ljöd hade många af de promenerande samlats kring den kraftiga ungdomsskaran, och gäfvo nu sitt bifall till känna genom bravo-rop och handklappningar. — Den närbelägna Trefaldighets- eller bondkyrkan låg så allvarlig bredvid, aldeles som om hon varit en tablå till sången, — huru många flyktiga minnen voro ej fästade vid henne? — Då åhörarne skingrades styrde vår skara sina steg mot kyrkan för att här vara mer ostörd, men äfven här söktes de upp. "Jag vet ej hvad det är för en figur som följer oss", sade en af dem, "jag har märkt honom länge, han ser ut som det onda samvetet." — "Hvilken figur", frågade en annan, "kanske det är Erik den heliges mördare som går igen!" Äfven Ernst blef uppmärksam på personen och igenkände i honom den samme som Maria omnämt och som en gång öfverfallit honom. Hvad ville han väl här? Rufvar han allt jämt på hämd? Så frågade Ernst sig själf, men glömde saken med samma då personen i fråga aflägsnade sig; han hade troligen märkt sig observerad och drog sig därför undan. Äfven skaran skingrades, sedan man

först öfverenskommit om att samlas några timmar senare för att i ett litet värdshus vid en af stadens utkanter värdigt fira dagens höga betydelse.

Än parvis och än enskilda sågo vi våra nya bekanta styra färden framåt den historiska Fyrisvall, genom hvilken Fyrisån slingrar sitt gula, leriga vatten; man hade lämnat bakom sig den bullersamma staden och ett godt stycke utan om den samma var mötesplatsen bestämd; härifrån kunde man endast se spiran af gamla katedralen, det majestätiska slottet, samt den Gustavianska akademiens kopparklädda kupel; det var således här den glada festen skulle firas, det var här man skulle trofast trycka hvarandras hand innan man skildes, kanske för alltid, för att sedan hvar på sitt håll söka efter en oas i verldsöknen. Redan före den utsatta tiden hade alla infunnit sig; punschbälarna tillreddes och den gula, söta vätskan gjorde sitt till för att lösa alla tungor och öppna allas hjärtan; sånger klingade, tal höllos, förtroenden meddelades och framtidsförhoppningar dryftades. — "Tänken bröder", ropade en frisk stämman, "om vi skulle åter mötas på detta ställe i dag om 10 år, hur skulle då ej allt vara förändradt, och om 20 år kände bestämdt ingen af oss igen den andre; en har då fått en prostmage, en annan har alldeles svulnit bort sin i "verken", på en tredje af oss har näsan, till följd af många felslagna förhoppningar, betydligt vuxit på längden, nummer fyra har fått sitt luktbihang förmodt helt annorlunda, trubbigt som en potatis och rodnande som ett körsbär; nummer fem har kanske för länge sen vändt sin i vädret, och nummer sex, ja hvad vet jag, må hända han har för länge sedan slitit upp näsan genom snokande efter de briljanta stjärnor som nedregna från nådens himmel. — Jo! nog skulle det alltid vara roligt att råkas då och ge hvarandra ett ärligt handslag och tack för sist, samt på näsorna studera de genomgångna ödena", inföll en annan glädtig stämman.

"Nå ja, hvarför inte", återtog den förre, "jag för min del påstår att om ögat kan kallas själens tolk, så kan näsan kallas dess skylt, ty på den stå många runor ristade; konsten är blott om man kan stafva dem samman. — Du skrattar åt mig, Mattsson, tror du kanske ej att jag kan läsa hvad ödet ristat på din snabel. Jo, där står att du skall snart blifva millionär samt njuta af allt det goda som rikedomens skänker sin ägare. Då, Ernst, ber jag dig att ej likt draken rufva på skatten, utan frikostigt låna bort en tia till en fattig stackars kamrat, som halkar tillbaka så fort han försöker klättra på

den slippriга lyckans brant. — Ja, du Ernst måste vara född under en gynsam konstellation, ty en lycklig ost är du i alla fall, glöm bara ej i din lycka din intime vän, mig Agapetus Björn, — utan beskär mig något af dina häfvor, då du får om händer den förtjusande enkegrefvinnans pluringar...”

”Den gången tolkade du ej runorna riktigt, din pratmakare”, svarade Ernst, ”aldrig blir jag millionär, ej håller kommer jag att rå om enkegrefvinnans mynt, och jag vill en gång för alla förklara det ryktet ogrundadt, att jag skulle ha friat till grefvinan; inför er, mina vänner och kamrater, får jag nämna, att om än så vore att jag hos grefvinan vore gynnad, skulle jag dock aldrig taga ett steg mot det målet, ty mitt hjärta hyser endast en bild och denna uttränges ej hvarken af sköuhet, glans eller millioner. Lämnom i öfrigt detta ämne och låtom oss i stället fatta glaset och dricka en skål för de kommande dagarne, för stridernas lön och förhoppningarnes uppfyllande.” Ernst fattade ett glas och förde till sina läppar, de andra voro ej sena att följa exemplet; skålen dracks i botten och mången sådan tömdes ytterligare. — Samtalsämnet ombyttes, ju mera bälens utsnade, ju lifvigare flödade talen; kinder och pulsar brunno, hand sökte hand, trogen vänskap lofvades huru än lifvet månde gestaltas. Det var en af dessa glada ynglingafester, hvars minne ej förbleknar, ty det är minnet af lifvets sällaste dar, minnet af en sommardröm som aldrig mera återkommer, och än mer, det är minnet af uppoffrande oegennyttas, af delad glädje, af delad smärta, af trofast broderskap och redligt, ömsesidigt nit för hvarandras välgång. Vål försvunna komma dessa stunder aldrig mera åter, ty de äro äkta perlor, som endast en gång kunna plockas ur tidens flod; de finnas blott på ett ställe, och där få vi ty värr ej länge hvila vår julle, den tvingas allt jämt framåt af strömmen mot årens kalla dæld och med eller mot vår vilja måste vi följa med på färden, lämnande det lockande Eden bakom oss. — Huru fort förflyga ej dessa timmar, innan man ens tänkt sig om äro de för alltid borta, — gångna för att ej mera förnyas, — blott minnet står kvar, men detta minne är då en ljuspunkt för hela lifvet, det är en värmekälla, hvarvid det under årens lopp stelnade hjärtat upptinar och glädes vid att åtminstone en gång ha druckit ur den oegennyttiga ynglingavänskapens fullbräddade bägare.

”Njut ditt lif, som blixten fly dess dar,
glädjen är en ros, i flykten stulen,
dröj en blink, och törnet blott är kvar,
blomman sköfjad och din afton kulen”,

deklamerade en af vännerna, och nog njöt man af den korta sammanvaron, timmarne fördröjdes i det längsta och morgonsolen hade redan hälsat näjden då vår lilla skara återvände mot staden.

Ernst jämte ett par af hans själsfränder hade dröjt något efter kamraterna, hvilka under muntert glam tågade förut och komne till en liten tät skogsdunge vid sidan af den långsamt flytande ån, slogo de sig ned vid vägkanten och fortsatte det lifliga samtal de förut voro inbegripna i. Ingen af de tre hade hvarken öra eller sinne för hvad som tilldrog sig omkring dem, de voro allt för upptagna af samtalsämnet, eljes skulle de hafva märkt huru de observerades af en mellan buskarne framsmygande gestalt. Det var en ruskig personlighet med rödt tofvigt hår och skägg, ur hans blick lyste djurisk vildhet och dragen kring den breda munnen uttryckte satanisk glädje. Han smög sig allt närmare, böjde försigtigt undan några grenar så att han obehindrad kunde blicka fram; en ed gick öfver hans läppar och han mumlade för sig själf: "Jag trodde att han hade blott en i sitt sällskap, dock jag ser nu att de äro två utom honom, det är riskabelt nog, men ej vill jag låta detta tillfälle, som jag så länge sökt, gå mig ur händerna; nu skall jag hämnas för den skada jag lidit, det må i öfrigt gå hur som helst; de andra äro redan långt borta och för de två ynkryggarne skall jag nog rädda mig undan." — De tre vännerna sutto emellertid allt jämt kvar, en liten paus hade inträdt och de blickade stillatigande framför sig. Då bördes ett ljud strax bredvid som om några grenar blifvit afbrutna och strax därpå smälde tvänne skott; Ernst uppgaf ett rop af smärta samt sökte att resa sig upp, men vacklade och föll tungt tillbaka i armarne på sina förskräckta vänner, som sökte att understödja honom. De ropade högljuddt på hjälp; i småskogen hördes steg af en person som springande aflägsnade sig, men själfva kunde de ej förfölja honom, ty de hade att vårda Ernst, som var halft vanmäktig. De förut varande vännerna, som ej voro så långt borta, hade hört skotten och då de nu dessutom hörde ropen om hjälp skyndade de tillbaka i hastigt lopp. Andfädda framkommo de till sina kamrater. Öfverraskade af den sorgliga tilldragelsen erhöllo de snart svar på sina ifriga frågor; den högsta vrede och harm aftecknade sig i deras anleten och flertalet af dem skyndade att förfölja gärningsmannen. Men hvart hade han tagit vägen? Han hade redan erhållit för långt försprång att kunna upphinnas, och han syntes ej häller till. De hade sprungit genom skogen på måfå och stodo

nu vid åbrädden, rådgörande med hvarandra hvad som vore att göra. Då fick en af dem syn på en båt, som ett stycke nedan om där de stodo, just där strömmen krökte sig, styrde öfver mot andra stranden. I båten satt en ensam person, som tycktes vara ovand att sköta åror, ty båten vickade hit och dit samt dref blott långsamt utåt. — "Där är odjuret", ropade den som först observerat båten och skyndade vidare; hvad som än mer styrkte deras misstankar var att då mannen såg sig upptäckt paddlade han än skyndsammare med årorna för att komma undan. De unga männen sprungo långs åt stranden i hopp om att finna en båt, hvori de kunde förfölja den flyende, men då ingen båt upptäcktes, stannade de än en gång för att öfverlägga; länge varade dock ej deras öfverläggning, ty nästa minut sågs fem eller sex af dem afkasta rockar, västar och fotbeklädnad samt strax därpå simmande klyfva det gulaktiga vattnet. — De kvarvarande stodo i spänd väntan huru allt skulle aflöpa. Mannen som var i båten hade redan nått andra stranden och lämnande farkosten att drifva för strömmen hade han snart försvunnit bakom en kulle. Men simmarne voro ej häller långt efter, några minuter senare hade äfven de hunnit stranden och, våta som de voro, drogo de ej i betänkande att fortsätta förföljelsen. Den förföljde kunde ej genast upptäckas, men snart syntes han åter, springande mot den stora skogen; det gälde nu att hinna upp honom innan han nått dit, ty där skulle han helt säkert undångömma sig, och trots allt sökande ej finnas; nu började en verklig kapplöpning öfver stock och sten, som dock inom kort saktade af, ty dels voro de hurtiga unga männen uttröttade efter simturen och dels hindrades deras lopp af de våta kläderna, dessutom var försprånget för stort att med lätthet kunna återtagas. De måste således till sin grämlse afstå från förföljandet, men fortsatte dock riktningen gående. — Den obekante fortsatte allt jämt flykten, esomoftast seende sig tillbaka; snart nog skulle han ha hunnit skogen, men då han åter såg sig tillbaka stötte han troligen emot något föremål med foten och föll. De unga männen, som väntade att se honom resa sig upp och fortsätta flykten, förvånades att ej så skedde. Då han allt jämt blef liggande skyndade de fram och funno honom alldeles orörlig; han låg framstupa med ena handen under bröstet och den andra sträckt utåt; de lyfte upp den orörliga kroppen och fingo då se en hemsk syn; det djuriska ansigtet, på hvilket lidelser och utsväfnigar af alla slag tecknat sina spår, var nu alldeles öfverhöljdt af blod, som framströmmade ur hans

mun, kläderna voro äfven mycket nerblodade. Högra handen var krampaktigt slutet om ett knifskäft, till hvilket klingan satt i hans bröst. Han var död. Säkerligen hade han haft knifven i handen att försvara sig med i fall han blifvit upphunnen, och nu då han råkat falla hade han fått handen och knifven under sig och på så sätt blifvit sin egen mördare. — Enär han redan var död och således ingenting därvid var att göra, läto de unga männen liket kvarligga så länge samt återvände långsamt, sins emellan samtalande om hvem han kunde vara, eller hvad som föranledt lönmördarskottet mot Ernst; det hela var dem en dunkel gåta, som de ej kunde tyda, men våra läsare ha säkert en klarare inblick i saken: den dödes namn var Vinter, f. d. lönkrögare och hyresvärd i Stockholm.

Emellertid hade de hos Ernst kvarstannande vännerna gjort anstalter om hans hemforslande. Sedan hans ansigte blifvit badadt med vatten, tillkviknade han och talade med de omgifvande; men hans stämma var svag och han själf mycket matt af blodförlust. — Skottet hade träffat hans högra arm, och flera grofva hagel hade genomträngt denna samt äfven sårat honom i sidan. Som nämdes flöt mycket blod ur såren, hvilka man förband så godt sig göra lät. Ernst lyftades därpå varsamt upp på starka armar och nu återvände truppen mot staden i helt annan sinnesstämning än då de lämnade den. Långt omsider nåddes hemmet och medan några skyndade att hämta läkare, buro de andra Ernst upp i hans våning; här mötte en ny scen, hvilken vi i förbigående vilja berätta.

Just samma timme som Ernst jämte kamraterna lämnade stadens tullar, hade grefvinnan Julia anländt till Upsala för att öfverraska Ernst samt gratulera honom till hans examen, ty att han "gick igenom" var hon fullt öfvertygad om. — Maria slog händerna ihop af glädje, då hon fick se sin "kära grefvinna", och om än Julia fann sig något bedragen i att ej strax få råka Ernst tröstade hon sig dock med att under några timmar kunna få ostördt tala med Maria, om huru långt hon hunnit i sina "bemedlingsförsök" samt om hennes "afgud" någon gång själfmant talat om henne. Hon ville känna sig före hvad för utsigter hon hade att vänta, ty nu måste saken afgöras; hon hvarken ville eller kunde uthärda längre, innan hon fick full visshet; hon hade väl intalat sig bästa hopp, men ännu hade han själf ej talat och därigenom uppstod stundom ett tvifvel, som var för henne en riktig mara, en själens plågoande. Länge hade hon samtalat i detta ämne

med Maria och slutligen hade denna på bästa sätt inredt rummen åt henne, så att hon kunde bo där några dagar; Ernst fick under tiden nöja sig med att bo på vindsrummet. Långt omsider gick grefvinnan till hvila, men Maria vakade för att vänta Ernsts hemkomst. De mörka timmarne flydde, det blef ljus dag och ännu hördes han ej af; men vid 4-tiden väcktes Marias uppmärksamhet af tunga steg i trapporna, det tycktes som om flera personer haft en börda att bära; hon skyndade ut, men hörde i det samma ett utrop "herre Jesus" samt ljudet af en fallande kropp. Utkommen i korridoren möttes hon af en syn som kom blodet att stelnas i hennes ådror och hon grep hastigt tag i dörrposten för att ej falla omkull. Det svindlade för hennes sinne, och ett svagt "aj" gick öfver hennes läppar; men detta "aj" uttryckte så mycken dold klagan, så mycken hämmad smärta, som om det gått från ett bröst som på en gång med ett slag förlorat allt hvad som fångslat det vid lifvet. Hvad skulle hon väl tänka; de personer, som hon fäst sig vid med en innerlig tacksamhet, såg hon nu framför sig i ett sorgligt skick: Grefvinnan, hvilken en ung obekant person upplyftade från golvet, var afsvimmad; Ernst, buren af fyra personer, syntes äfven medvetslös, från hans kinder hade hvarje skynt af rodnad försvunnit, en dödlig blekhet hvilade på hans panna, tänderna voro hårdt sammanbitna och hufvudet med det blonda håret hängde slappt tillbaka; de uppknäppta kläderna voro blodiga och kring ena armen sutto bindlar eller näsdukar; det högljudda snyftandet af unga Ernst och Gerda, hvilka vaknat vid bullret och äfven sprungit ut i korridoren, förmerade förvirringen. I det samma anlände läkaren i sällskap med den unge mannen som hämtat honom, och nu blef Ernst inburen samt varsamt nedlagd på en soffa. Det gafs hvarken tid till frågor eller svar; med tillhjälp af kamraterna aftogs Ernsts kläder och under de kringståendes väntansfulla förbidan samt djupa tystnad borttog doktorn det tillfälliga förbandet och undersökte noga såret. Blodet frambröt åter och Ernst uppgaf ett svagt, klagande ljud; undersökningen var snart slutad, och medan doktorn lade nytt förband, samt gaf Ernst något styrkande medel, yttrade han: "Ännu kan jag ingenting afgöra, blodförlusten har varit stor." Han gick därpå bort till skrifbordet, skref ett recept och räckte det åt en af de närvarande med det uttrycksfulla ordet "skynda!" Denne mottog den skrifna lappen och i nästa sekund hade han lämnat rummet.

Maria sysselsatte sig med grefvinnan, som nu åter kom till sans; hon slog upp ögonen och strök med handen öfver

pannan liksom om hon ville bortjaga ett obehagligt minne; men strax erinrade hon sig tydligt hvad som tilldragit sig och rusade upp samt fram till soffan, där Ernst låg; hon hade ej tanke för annat än honom och fäste sig ej vid de kringstående. Hennes blickar riktades frågande på dem och hon böjde sig ned liksom om hon velat omfamna den sårade; läkaren skyndade då till och förde henne med mildt våld tillbaka, sägande: "Lugna er, min dam, den sjuke får ej störas, så vida hans lif är eder kärt!" — "Kärt" upprepade hon såsom i dvala, men uppfattade i det samma situationen och ropade häftigt: "Ni är läkare, rädda honom, rädda honom, jag skall gifva er allt hvad jag äger, blott ni räddar honom åt mig; — se här", fortsatte hon i feberaktigt brådska och tryckte i hans hand en fylld portmonä, — "och se här, tag allt, allt, och mycket mera, men rädda honom blott, han får ej dö, nej han får ej" — och hon gick bort till toalettbordet, hvarest hennes dyrbara smycken lågo, och strök ringar och guldur ned i handen samt ville öfverlämna det åt läkaren. Denne betraktade medlidsamt den upprörda kvinnan samt svarade: "Var viss om att jag skall göra hvad i min förmåga står, lugna er blott, så att vi kunna tala om hvad som bör göras; tag tillbaka ert mynt och edra nipper, den pligttrogne köpes ej, men uträttar dock hvad honom äligger, samt litar i öfrigt på en mild försyn."

Ostördt lugn och stillhet voro oundvikliga om Ernst skulle kunna räddas. "Det erhållna såret var svårt, men dock ej dödligt, så vida ej annat tillstötte." Detta var det yttrande som läkaren senare på dagen i samråd med tvänne af sina yrkesbröder afgaf. Julia, som nu kvarstannade hos den sårade, smög sig tyst som ett andeväsen omkring honom, lämnade sig ej ro eller rast, unnade sig ingen hvila, och kunde sitta hela timmar försjunken i åskådande af de kära, bleka dragen. Den trogna Maria, som var outtröttlig i sitt kall, måste snart sagdt tvinga grefvinnan att skiljas från den sjukens bädd och själf söka någon ro. Långsamt skredo timmarne; för hvarje gång läkaren besökte Ernst riktades Julias blick på honom, stumt frågande; och för hvarje gång hade hon blott erhållit samma svar: "Vi skola hoppas!" En besynnerlig förändring hade försiggått med henne, hon talade till ingen, knappast Maria kunde få ett ord till svar på sina frågor. — Hon envisades att dagen igenom kvarstanna i sjukrummet, och vid måltiderna åt hon mekaniskt några få bitar af det framsatta och gick så från bordet för att åter sätta sig på den vid sjuksängen stående stolen. Så kom tredje

dagens kväll; Ernst hade ännu ej talat med någon, hans blick hade väl irrande sökt de närvarande och ibland ett mildt leende hvilat på hans läppar, men tungan hade varit förstummad. Nu hade han stilla insomnat och de jämna andetagen förkunnade att krafterna delvis börjat återvända. — Maria, som hittills ej njutit ett ögonblicks ro, hade, öfvervåldigad af trötthet och sömn, gått till hvila; den legda sjukvårderskan hade äfven aflägsnat sig på en stund och Julia var nu på nytt ensam med Ernst. Hon strök sakt med handen öfver hans hår, hon lutade sig framåt att få insupa hans andedrägt, att få njuta af att vara så nära honom. Hon hade lagt sin hand på täcket, och må hända tryckt detta för hårdt till, ty Ernst gjorde en rörelse och slog upp ögonen, hvilka riktades på henne med en säregen glans, det var som om han såg och såg dock icke. Han lyftade sin friska arm och fattade Julias hand. — "Hur är det, min Ernst", frågade Julia ömt, "hur är det med dig, min älskade; skall du återvända till lifvet och till din Julia. Ja! ty du får ej gå bort från mig; jag som älskat dig allt från första ögonblicket jag såg dig — tyst! du får ej tala, ej anstränga dig, låt mig blott säga dig att du är min, att den varma, älskande Julia är din och skall så alltid blifva — du måste därför lefva, lefva för mig att belöna min trogna längtan och mina kval. — Ja, hvarför skulle jag ej bekänna det, jag har lidit mycket, mycket — men nu är du min för alltid, du ser så underligt på mig, har du ej förstått att jag älskat dig, jo säkert, men du har ej velat tro på renheten af mina känslor, du har gått din egen outgrundliga väg; men jag har hunnit dig, du är nu min, och du skall lefva blott för mig..." och hon böjde sig ned och tryckte en passionerad kyss på hans halföppna läppar. Det gick en ljusning öfver Ernsts bleka ansigte, ögats drömmande uttryck blef lifligare, hans hand tryckte hennes och ett huldt leende prydde hans mun. "Ester, Ester", hviskade han knappast hörbart och slöt därpå ögonen, men det fångslande leendet kvarblef. Julia ryste tillbaka som om hon stungits af en orm, reste sig upp och började att vandra fram och åter; hon tryckte handen hårdt mot sitt hjärta och tog ett djupt andetag; hjärtat hotade att sprängas inom hennes bröst, så våldsamt klappade det; men hon fick en ny ingifvelse; det var må hända sista minnet som upplammade inom honom, det var kanske hans farväl till en flygtig ungdomsdröm, han skulle eljes ej betraktat henne med detta milda leende, ej tryckt hennes hand och ej afspeglat denna innerliga tillfredsställelse. Hon lutade sig å nyo öfver honom

och frågade: "Är du lycklig, min Ernst? Ja, din lycka kan endast blomstra hos mig, ty ingen kan vara mera värdig dig än jag, ingen annan skulle ha lidit så mycket eller sträfvat så mycket för att nå målet; hvad än Ester må hafva varit för dig skall du i mig finna en rik ersättning — så! du slumrar åter, — ja, sof i ro, älskling, ditt hjärtas brud skall städse vaka öfver dig; — dröm ljusa, leende bilder, framtiden kan ej hägra skönt nog — verkligheten blifver skönare; — inom några solvarf binder den gyllene bojan dig vid mig, och sedan — — — snart —, ja dröm ljuft därom, du älskade!" — och hennes mun sökte åter hans.

Men ej tycktes det vara "ljusa leende bilder", ej "ljufva drömmar", som sänkte sig öfver Ernst. En kort stund efteråt brann en feberaktig glöd på hans kinder, han kastade sig oroligt af och an på sitt läger och började yttra osammanhängande ord. Julia, som härigenom återkallades från de fantasiens blomstergårdar där hon lustvandrade, skyndade förskräckt att fatta klocksträngen och ringde häftigt — Maria och sjuksköterskan infunno sig strax, den förra öfvertygade sig med en enda blick om huru det var stäldt samt insåg att Ernst blifvit oroad och såg frågande på Julia, som visade sig mycket upprörd; tog därpå en kylande dryck och försökte att gifva den åt Ernst, men han mottog den ej utan låg i full yrsel; ögonblicken voro dyra, bud sändes efter läkaren, som fortast möjligt infann sig. För dennes skarpa blick låg allt klart; ledsnad och missnöje tecknade sig i hans anlete och utan att säga ett ord började han undersöka hvad som vållat förändringen; förbandet hade glidit ned och såret åter börjat blöda, så väl bindeln som lakanet voro färgade röda, och Ernst låg i en obekväm ställning. Sedan förbindning skett och is samt andra kylande medel användts, blef den sjuke lugnare, men andedrägten var tung, ögonen voro slutna och medvetlöshet tycktes hafva inträdt. — Stum hade Julia åsett hvad som tilldrog sig, hennes blickar voro oafbrutet riktade på Ernst, som om de dragits dit af en magnetisk kraft. På läkarens allvarliga uppmaning till henne att söka hvila och ro, frampressades en ångestsuck ur hennes bröst, och dröjande följde hon Maria, sedan hon först med bruten stämma yttrat, att hon genast ville blifva underrättad i fall den sjukes tillstånd förvärrades. Hela natten, som förflöt ganska lugn, stannade doktorn kvar och någon försämring märktes ej, tvärt om lade sig febern och pulsens slag voro ej oroande. — Tidigt på morgonen lät Julia fråga om hon fick komma in, och på doktorsn jakande inträdde hon; hon var

mycket blek och en frossbrytning skakade hennes kropp, det syntes att hon ej njutit en minuts sömn. Hon besvarade doktors hälsning med en knappt märkbar nick och tigande satte hon sig vid den älskades bädd. Eskulapisonen såg länge på henne, men då hon fortfor att tiga, yttrade han: "Jag anholder värdsammast om ett samtal med fru grefvinnan, men detta rum lämpar sig ej därför, skulle ni därför behaga utvälja ett annat." Hon reste sig upp och gaf honom en vink att följa sig in i Marias rum; här blef hon stående framför honom, sägande: "Jag är beredd att höra er." — "Sätt er, fru grefvinna", yttrade han, "hvad jag ämnar säga tål väl att öfverläggas och tager tid i anspråk!" Julia satte sig mekaniskt och läkaren förklarade helt öppet för henne att Ernsts lif snart sagdt hängde på ett hår, att han redan till en början anbefalt största försigtighet och lugn, men att hans råd ej blifvit följda, hans pligt som läkare tvingade honom nu att hårdare ingripa i händelserna; Ernst kunde ännu räddas, men måste då helt och hållet afsöndras från allt som kunde störande inverka, och grefvinnan finge ej motsätta sig hans vilja. Ernst skulle redan denna dag flyttas hem under läkarens omedelbara vård, han finge ej mottaga något besök o. d., kort sagdt, han skulle helt afskiljas tills man hunnit öfver krisen. — "Rädda honom blott och jag underkastar mig allt", var Julias enda svar. — Samma dag mot kvällen blef Ernst flyttad hem till läkaren; den största varsamhet iaktogs att han ej måtte lida af skakningen och man lyckades äfven att tillfredsställande bringa honom dit. Hvarje dag gick Julia att efterhöra huru den älskade befann sig, flera dagar hade hon vandrat så och återkommit med oro i sinnet; nu var krisen inne; bäfvande hade hennes steg varit då hon gick den sedvanliga färden, men denna dag återvände hon med lättadt sinne; — läkaren hade gifvit henne fullt hopp om Ernsts vederfäende. Tillfrisknandet gick framåt med stormsteg. Julia hade fått tillåtelse att tala med patienten kommande dag och otåligt afvaktade hon timman därför. Men ständigt hade ett oblidt öde ställt sig i vägen för hennes förhoppningar, så ock nu. Från sin advokat, som ledde den förr omtalade rättegången mot aflidne grefvens släktingar, anlände bref af innehåll om hon skyndsammast ville resa ned till sitt gods, emedan det var af vigt att hon själf var närvarande vid förestående ting. Förargad sammanskrynklade hon brefvet i sin hand och beslöt att ej efterkomma uppmaningen, — hon kunde ej skiljas från Ernst — hon hade blifvit mistrogen mot ödet — något nytt hinder

kunde uppstå under hennes frånvaro; hon ville nu nå målet med ett enda steg, sedan måtte hända hvad som hälst, hon skulle endast le däråt. "Men", sade en annan stämma inom henne, "kan hända din rikedom står på spel, skulle du då för hans skull vilja återgå till armodet? Ja, vid hans sida skulle jag visserligen känna mig lycklig i största fattigdom, — dock vill jag behålla mina millioner, för att åt honom bereda allt godt rikedom skänker; jag vill höra hans åsigt!"

Hon återsåg Ernst; hvilket djupt intryck erhöll hon ej vid anblicken af honom; — hvad han måste hafva lidit! De fylliga rödlätta kinderna voro infallna, smärtan hade satt sin djupa stämpel därpå, och dock syntes han så nöjd, ja till och med tillfredsstäld. — Hans ögon hade nu som fordom det där förunderliga, drömmande uttrycket, och vid Julias inträde återspeglades i dem en omisskännelig glädje. — Läkaren, som vakade med största omsorg öfver sin patient, hade strängeligen förbjudit ett längre samtal, och i synnerhet sådant, som kunde störande inverka, vare sig nu glädje eller sorg. — Julia, som lärt att i läkaren betrakta den som åt henne räddat hvad hon kärast ägde på jorden, lydde hans råd och måste således lägga kand på sina känslor. Då hon meddelade Ernst brevets innehåll uppmanade han henne att skyndsamt efterkomma det, i detta fall gafs ej annat val; samtalet rörde sig nu om denna sak samt de intressen han, såsom Gerdas förmyndare, hade att bevaka; han gaf henne åtskilliga nyttiga råd, samt tillade att det vore bäst att hon framgent stannade å Djupafors, han själf skulle så fort han blef återställd komma efter. Den korta stunden flög undan, och innan Julia visste ordet af visade sig läkaren på tröskeln till rummet, hållande sitt ur i handen. Konversationstimman var slut och grefvinnan måste aflägsna sig; hon reste sig och räckte handen till afsked åt Ernst; "kom snart efter", yttrade hon knappt hörbart och hastade därpå ut för att dölja de saknadens tårar hon hade all möda att återhålla. — "Huru snart kan Ernst få företaga resan till Djupafors?" frågade hon läkaren vid afskedet. "Om sex veckor, kan hända en månad, gaf denne leende till svar, "för grefvinnans skull skola vi försöka att göra honom frisk fortast möjligt." — "Tack, herr doktor, jag räknar därpå", yttrade hon och tryckte därpå en sedelbundet i hans hand. Innan ens läkaren hann tacka, hade dubbeldörrarne slagit igen efter Julia och nästa stund bortrullade hennes vagn.

Bref hade flera gånger anländt från grefvinnan och nu nalkades den dag då Ernst ej mera behöfde läkarens vård.

Då skedde en kär öfverraskning; Matts lots sökte upp sin fosterson i Upsala; hvad som förhandlades dem emellan få vi sedan veta; vi kunna för tillfället tillägga att det för Ernst var af stor vigt. Några dagar senare afreste båda till Stockholm.

Medaljongen.

"Trickar fyra och alla honnörerna", räknade general P. och log hjärtligt åt sin tur; "ser du, kära syster, så skall man klå dem, ingen pardon", fortsatte han.

"Min käre vän", inföll en mild stämman, "det är hjärtlöst att glädja sig åt andras ofärd, då man till på köpet riktar sig därpå."

"Å, lappri med den saken, hade vi ej klått dem, så hade de klått oss, och därför får man se på eget bästa, ha, ha, ha!"

Detta samtal fördes mellan general P. och hans syster, den älskliga enkegrefvinnan A., som var hans moitié vid ett priffebord; de andra medspelarne voro tvänne kusiner, den ene professor vid akademien och den andre major vid ett regemente i landsorten.

Flera gäster funnos ej och sällan såg enkegrefvinnan A. andra gäster hos sig än sin bror och de tvänne kusinerna; dessa voro till och med sällsynta, ty grefvinnan lefde mycket in-draget. — Hennes afidne man hade så förvaltat den rikedom han en gång fick med henne att vid hans död endast några spillror funnos kvar; grefvinnan tvingades härigenom att spara, och oftare än tvänne gånger om året såg hon ej närmaste släktingar hos sig.

Men sedan många år tillbaka hade varit en plägsed att samlas hos grefvinnan under en af de första dagarne i juni, för att fira födelsedagen af en bror till henne, som redan vid unga år reste utomlands, och under de första 6 åren lät höra af sig, men sedan upphörde alla underrättelser från honom och man antog honom vara död.

Nu var åter igen denna dag inne och de sedvanliga gästerna hade infunnit sig. Efter vanan hade man satt sig till priffebordet, men intresset för kortspelet var ej stort, utan vanligtvis gjorde det lifliga samtalet kvartslånga pauser i det samma.

Så äfven nu; general P. och hans syster hade lyckats göra ett vackert spel och då systemen skämtsamt förebrådde honom hans skadeglädje hade efter en vänlig dispyt samtalet öfvergått till andra ämnen.

"I dag fira vi åter Ernsts födelsedag", sade enkegrefvinnan med en lätt suck, "det var ett sorgligt öde att vi aldrig mera skulle höra af honom och dock andades hans sista bref så mycket hopp och lefnadsmod, men han tyckes ha spårlöst försvunnit och på alla frågor, som vi gjort, ha vi ej erhållit någon upplysning. Stackars Ernst, han är nog död och borta för alltid", slöt hon sitt tal och borttorkade en tår, som förstulet rann ned åt den färade kinden.

"Hur var det, skref han ej om att han snart skulle komma hem? Var det endast för den olycksaliga örfilens skull som han måste lämna fäderneslandet?" frågade professorn.

Enkegrefvinnan, som väl hundrade gånger omtalat sin brors sorgliga historia, i hvars berättande hon tycktes finna en lindring för sin saknad, såg i professorsns fråga en uppmaning och förtäljde om igen följande:

"Som du vet var Ernst yngsta syskonet och allas älskling, — han förtjente äfven att vara det, ty han hade ett hjärta godt som guld; pappas och mammans ögonsten, skulle han snart blifvit bortskämd, om ej hans sinne varit så ädelt, ty mina föräldrar voro till ytterlighet svaga för honom. — Det enda, som må hända kunde anmärkas mot honom, var ett häftigt sinnelag, men detta visade sig ej oftare än då han såg någon orättvisa begås — och ty värr blef detta häftiga sinne hans ofärd. — Pappa, som själf var militär, ville äfven att sönerna skulle egna sig åt krigstjensten; bror Oscar (general P.) hade redan varit tvänne år löjtnant, då Ernst äfven befordrades och förflyttades till —gs regemente. Men lång blef ej hans militära bana; hans stilla, tillbakadragna lif, hans ofta uttalade ogillande mot det öfriga befälets öfversitter och egenmäktiga tilltag satte snart detta i harnesk mot honom; men han gick lugnt sin väg och om än han hade hemliga fiender vann han dock flera vänner. — En af hans själsfränder var nu mera aflidne major L., då varande löjtnant på samma regemente. Dessa två voro ständigt samman och L. omtalade ofta för Ernst huru deras gemensamme antagonist, ryttmästare R., ständigt ondgjordes öfver Ernsts "skenhelighet", som han behagade kalla det, och flera gånger yttrat att han "en gång skulle grundligt stuka den nybakade pojksvalpen". Ehuru ryttmästaren sedan trakasserade honom på alla upptänkliga sätt, tog han dock saken lugnt,

och detta uppretade ryttmästaren ännu mera. Så förlöt en kort tid; då inträffade att regementschefen efter årets slutade vapenöfningar bjöd allt befälet till middag på hotellet i staden — ö. Under detta samkväm hade chefen, som fattat tycke för min brors raska och hurtiga sätt, särskildt utmärkt honom, och häröfver ondgjordes ryttmästare R. ännu mera. — Långt utåt kvällen fortsattes samkvämet, sinnena hade lifvats genom inflytande af de rikliga vinerna, och Ernst hade låtit undfalla sig ett yttrande, som ryttmästaren fann sårande, och slungade mot Ernst en hotfull blick samt mumlade något om vedergällning. Ändtligen upplöstes sällskapet och Ernst samt löjtnant L. voro bland de sista som lämnade hotellet. — De gingo på måfå gata upp och ned en stund innan de gingo hem till sitt; då hörde de i en sidogata fruntimmersröster, som ropade på hjälp. Ernst och kamraten skyndade framåt i den riktning, hvarifrån ropen kommo, samt funno snart ryttmästare R. jämte en löjtnant af samma skrot och korn som sin förman i färd med att med våld vilja draga tvänne välklädda damer med sig. Ernst, som i damerna igenkände tvänne borgaredöttrar, i hvars hem han ofta varit som gäst, lade sin hand på ryttmästarens arm och drog honom tillbaka, medan löjtnant L. befriade den andra damen från kamratens famntag. Ryttmästare R., som var mycket beskänkt, högg fast i Ernsts uniform så att flera knappar sprungo af och röt till honom: "Understår sig löjtnanten att bära hand på sin förman, gå på eviga stunden i arrest." "Ryttmästaren glömmet sig själf", svarade Ernst ganska lugnt och lösgjorde sig från hans tag. Men ryttmästaren tog ej reson: "Gå, gå", skrek han vildt, "eljes så skall jag . . ." han fullbordade satsen med en grof ed och drog sin sabel, men i nästa ögonblick var denna vriden ur handen på honom. Ryttmästaren blef då utom sig af raseri och rusade å nyo fram, men nu var Ernsts tålmod slut, han lyfte sin hand till till en örfil, för hvilken hans förman tumlade bedöfvad till gatan. — För sent insåg Ernst hvad han gjort och skyndade hem i sin bostad och sammanrafsade i en hast det nödvändigaste samt flydde undan. — En lycka var att hos ryttmästaren ruset samtidigt gjorde sig gällande, så att han somnade på kuppen och anmälning om disciplinbrottet skedde först påföljande dag. — Ernst var då redan långt i förväg, och den tiden florerade hvarken järnvägar eller telegraf, hvadan man ej så lätt kunde inhämta en rymmare. Emellertid kom Ernst öfver till Amerika och vi hade i början många bref från honom. Det gick honom väl där; han gifte sig med en italienska, "vacker som

en dag", som han nämde, och framtiden syntes honom solig och klar. Då vi skrefvo till honom att ryttmästare R. till följd af sitt hänsynslösa lefnadssätt och många björnar måst skudda stoftet af sina fötter och echapper samt sålunda ej mera ondt från hans sida vore att befara och vi därjämte trodde att ingen annan skulle väcka till lif en sak, som länge varit tyst, greps han af stark längtan till fädernehemmet och skref att han kom hem samma år jämte en son. — Detta var hans sista bref och sedan dess ha vi ej hört det ringaste från honom eller familjen; någon olyckshändelse har säkert träffat dem, ty ej kan jag tro nu mera att de tillhöra de lefvandes antal."

Enkegrefvinnan tystnade och bläddrade tankfull i korten framför sig; general P. försökte att dölja en tår, som framsmög sig i ögonvrån, och de båda andra herrarne hade ännu en eller annan fråga att göra. Nu, som vanligt, hade man sina gissningar och funderingar, men som dessa ständigt strandade mot en olöslig gåta, vände man sig till andra samtalsämnen.

Värdinnan reste sig för att tillsäga om kvällsvarden och herrarne genomräknade priffeprotokollet. — Grefvinnan kom åter in och slog sig ned hos dem en stund; samspråket rörde sig om hennes hyresgäst, magister Mattsson, och hans tillfrisknande: "Ja, Gudi lof", sade hon, "han kom sig dock, fastän blessyren var svår, han var nere i dag och betalade hyran samt tog farväl med mig; det är en innerligt älskvärd, exemplarisk ung man och jag har mycket fäst mig vid honom; hvarje gång jag ser honom tycker jag mig hos honom finna drag som likna bror Ernsts, och det är kanske mest därför att han gjort ett sådant intryck på mig. — Stackars grefvinnan, jag trodde hon skulle blifvit vansinnig af ängslan och omsorg för honom, hon sof hvarken natt eller dag."

"Hvilken grefvinna?" frågade general P.

"Nog känner du henne, käre Oskar", återtog systemen, "grefvinnan Julia von V., enka efter den stenrike grefven, som bodde en vinter i Stockholm och gaf så många lysande fester. — Min unge hyresgäst var informator hos honom och grefven lär ha satt honom till förmyndare för enda dottern. — Det säges nu med visshet att den firade grefvinnan erbjudit den forne huslärarens hjärta och hand och snart nog skall väl bröllopet stå."

"Så, då känner jag honom, och får försäkra att han är en ovanlig ung man", sade general P. tankfull. "Det är säkert han, som grefve V. förestälde mig en gång. Om han

liknar bror Ernst kan jag ej säga, men säkert är att han hade något ytterst tilldragande hos sig; jag skulle gärna vilja se honom åter en gång. Besynnerligt nog att just han skulle blifva din hyresgäst. — Ja så, den fjäsade och stolta Julia nedlåter sig att räcka honom sin hand — nå nå, han är god för tio grefvinnor — jag erkänner ej annan adel än själens.

"Det var ett ovanligt yttrande från en ädlings läppar", afbröt professorn.

General P. ämnade just svara, då han afbröts af professors son, en rask tretton-åring, som fått medfölja på bjudningen. Han hade varit ute och lekt en stund med sina jämnåriga, men tröttnat därpå och hade nyss återkommit in i rummet, samt då gått bort till sin far för att säga honom något; men då han fann honom i lifligt samspråk med de öfriga, hade han med sin ålders vanliga nyfikenhet stannat för att åhöra hvad som omtalades. — Men nu då samtalet tycktes taga annan vändning kunde han ej längre hålla på sin lilla hemlighet, utan, vändande sig till professorn, sade han: "Se, pappa, hvad jag hittade i trappuppgången!"

"Hvad har du där, mitt barn?" svarade fadren och tog ur hans öppnade hand ett litet föremål af guld. Det var en medaljong, utmärkt väl arbetad, med på ena sidan namnet "Ernst" ingraveradt. Man öppnade den och såg däri porträttet af en ung man. — Professorn lämnade den till general P., hvilken betraktade den helt flyktigt, och lämnade den därpå till sin syster.

Om det nu var kvinlig nyfikenhet eller eljes blott en tillfällighet som gjorde att enkegreffvinnan nogare betraktade den, kunna vi ej afgöra. — Nog af, länge såg hon på bilden, lutade därpå hufvudet mot sina händer under utropet: "Store Gud!" samt snyftade öfverljudt.

Hon vände därpå sitt tårade ansigte mot general P., lämnade honom medaljongen och frågade: "Känner du igen de där dragen? O Gud! de stå så tydliga för mig som om det var i går jag sista gången såg dem; det är han! det är han!"

General P. såg länge på porträttet; öfverraskning, smärta och glädje aftecknade sig i hans ansigte och de eljes allvarliga dragen präglades af en sällsynt vekhet, läpparne darrade och han syntes kämpa att återhålla de frambrytande tårarne. — Djup tystnad herskade i rummet, endast afbruten af väggurets höga knäpp; man väntade att höra hans yttrande, men han endast satt försjunken i beskådande af bilden; omsider upplyfte han hufvudet, i hans öga sågs en fuktig glans, och

han tycktes bemöda sig att tala, men tungan nekade honom ljud; "hur har detta porträtt kommit hit?" voro de enda ord han förmådde framstamma.

Grefvinnan, som å nyo tog medaljongen i sin hand, kysste den lidelsefullt, sägande: "Ja, det är du, Ernst, den dyre, mycket begrätne brodern — men på hvad sätt har din bild kommit hit? Är det en gåfva från himlen, eller hvad? Ja, det är styresmannen af den outgrundliga ödets kedja, som låtit oss se en länk af den samma; det är bönhörelsen på mitt anropande! O Gud! hur skall jag nog kunna tacka dig! Upplys nu äfven det dunkel, som ännu hvilat däröfver! Men ack, jag begär för mycket af din godhet — straffa mig ej därför! Jag har ju återsett honom och jag vill vara nöjd."

Ju längre porträttet betraktades, ju mer öfvertygades de att det var bilden af den försvunne brodern; huru kunde man väl längre tvifla därpå — hans namn stod ju inristadt i guld. — De forna minnena vaknade till lif, den begrätne och saknade hade ju på sätt och vis återkommit, han var samma ungdomliga gestalt som fordom, åren hade ej förmått bleka hans hår eller fåra hans kind, dragen voro de samma, som inplantat sig i syskonens sinne — han kändes igen på den stolta hållningen, den allvarligt forskande och oförskräckta blicken. — Men denna bild förblef dock stum för alla de ömma frågor, som framställdes, ej ett svar gick öfver dessa slutna läppar, endast blicken syntes tala, men hvem kunde tyda dess språk? — Man förlorade sig i tusentals gissningar, man uppställde skäl och motskäl, men byggnaden, som uppstod däraf, hade ej fast grund, den vacklade huru man än sökte stödja den samma. General P. satt bakåtlutad i stolen och strök tankfullt sitt gråa skägg och talade mera för sig själf än för att höras af de andra: "Så kom du då ändtligen åter, men ack, på hvad sätt? Ej en bokstaf kan du låta oss veta om ditt öde, ej ett ord tränger öfver dina läppar, och dock skref du att du skulle muntligen berätta om allt och icke det allenast, du skref ju äfven att du lärt din hustru och son ditt eget kära modersmål, att de skulle kunna tala med oss om allt; men ingen har kommit, ingen mer än blott en bild, och denna är lika stum som grafven, hvilken kanske för länge sedan söft till ro dig, din hustru och son — dig, din hustru och — — — son." Plötsligen såg man honom uppressa sitt hufvud, en ingifvelse tycktes ha fått makt med honom, det flammade till i hans ögon och blekhet läde sig på hans kind, en sällsam oro hade gripit honom, han såg for-

skande på systemen och frågade med upprörd stämma: "Vet du hvem denna medaljong tillhör? Ingen annan än den unge mannen, som bor här i detta hus. — Första gången jag såg honom fängslades jag vid honom med ett förunderligt intresse — det var det hemliga släktbandet, som gjorde sig gällande — ingen annan än han har tappat porträttet."

Enkegrefvinnan såg förvånad på sin bror och yttrade sedan sakta, liksom om hon fruktat för att med sitt framkastade tvifvel störa illusionen: "Kära du, ditt påstående har allt sken af sanning, men låter du dock ej här vid lag din fantasi föra dig allt för långt? Kandidat Mattsson afreste i dag härifrån i sällskap med sin far, som kommit att besöka honom, jag såg dem båda gå förbi fönstren, och fadren var ej lik Ernst, dels var hans kroppsbyggnad vida större, och dels . . ."

"Nej, kära syster", inföll generalen, "det är ingen fantasi, ty ju mer jag tänker därpå, desto tydligare framstår det för mig som verklighet; och jag vill genast söka upp kandidaten eller magistern eller hvad han kallas, att få slut på gåtan. Nej! han har ingen far, endast fosterfar någonstades nere i Bohus län; jag minnes tydligt att då jag en gång frågade den nu aflidne grefve V. hvilka den unge mannens föräldrar voro svarade han mig att han endast hade fosterföräldrar, och att han räddats undan ett skeppsbrott på vestkusten. Nej, intet tvifvel längre; Ernst har varit på hemvägen, men har jämte hustrun funnit sin våta graf bland skären och endast sonen räddats. Återstår nu endast att få veta om gossens räddning skett ungefär vid tidpunkten för Ernsts hemkomst — och däri skall jag fortast skaffa klarhet. — Förunderliga ödets skickelse, hur har du ej med ens förklarat allt och gifvit svar på all längtan och alla frågor? Och denna lilla tingest, som jag håller i min hand, har den allgode utsett såsom ett medel för gåtans lösning. — Jag klagade öfver att denna bild var stum, är den väl stum nu mera? Nej! den talar högt och med många munnar, — och hvad talar den väl om? Den talar om att hur vi än styra och ställa, hur vi än äflas och strida, hur vi än längta och hoppas, — en är dock den, som håller de osynliga tingens trådar i sin hand, han ensam bestämmer tiden, då äflandet och striderna, då längtan och hoppet skola nå sitt mål, då de många frågorna skola besvaras och då orons bölja skall tystna och lägga sig till ro vid den lyckliga och lugna stranden."

De andra hade stumma åhört general P:s tal, de kunde ej komma sig före att säga ett ord, det hela syntes dem så ovän-

tadt, så oförklarligt, att de ej kunde fatta det samma, — de hade endast deltagande tystnad för allt. — Men nu då de sågo en tår bana sig väg ned för den färade kinden och stanna i det yfviga skägget, kände de själfve någonting värmande uppstiga i öngongropen — det var en försoningsstund åt flydda tider, det var ett arlaregn i hoppets vår.

Tåren är blott en liten droppe, men dess kraft är stor: han smälter de hårdaste hjärtan, han uppfinar där årsgamla isfält, han är balsam för det smärtande såret, han är groddutvecklande för hoppets frö; hans källa är danad af himlen ooh naturen, och så länge denna ej är uttorkad, kan ännu det kvalda sinnet drömma om lycka och lif. Lycklig den, som ända in i senaste ålders höst har en tår kvar för minnet af sin tidigaste barndom, för den snabbt bortflydda ungdomsdagen eller för mannaålderns rastlösa tid, som åt sviket hopp eller uppfylld önskan kan gifva samma offer. — Skåda tåren i det späda barnets öga, se honom bana sig väg öfver ungmöns eller ynglingens kind, eller se honom befukta åldringens skumma blick, — han må nu vara framkallad af glädje eller smärta, — säg mig dock, röjer han ej öfver allt sitt himmelska ursprung? — Känner du ej inom dig själf hans manande anförvandtskap eller gissar till hans stammande från azuren? — Icke? — Då måste du ej förstå dig själf eller naturen — du måste då vara isolerad som basaltklippan i öken. Visserligen gifves andra tårar, framprässade af själfsväldet, egensinnet eller harmen, men de härstamma ej från samma källa, som den tår hvilken jag åsyftar, ej håller röja de det ringaste syskontycke med denna, de ha sitt ursprung endast från lidelsernas samum-vindar och äro dödande i stället för lifgifvande. — Nej! du som känner tårens makt vet också hvilken tår jag menar; denna oskattbara pärla, som lyser likt ett himmelens ljus hvar den framträder, — den är lika ren öfver allt, fastän den skimrar olika; — tåren är den skönaste diamanten i brudens krona och den är ljuskronan i minnets tämpel; den är förlåten som beslöjar, men ändock låter ana att något högre och bättre gifves; den talar om de milda flödenas källa och afspeglar i sig så väl himmel som jord. Följ honom i dess lopp, huru den än upprinner, vid den gungande vaggan eller stilla grafven, vid alla de tusentals olika skeden där emellan — är han ej den samme öfver allt? — samma himmelens søn. — Blott ett exempel: har du vid vandrigen ut i världen medtagit en gråtande faders eller moders välsignelse? Hvilket rörde dig — hvilket välsignade ditt hjärta mest, de uttalade orden eller tårarne?

— Ordens lydelse glömde du må hända snart — men tåren! denna bodde kvar i ditt sinne, det var den som verkade välsignelsen, ty den var från himlen.

Morgonen efter skildrade tilldragelse hade general P. ämnat resa till Stockholm för att där råka Ernst V., hvilken han lätt nog hoppades att finna. — Men det tycktes som om det forna omilda ödet hade helt och hållet bytt om sinne; förut hade det dragit en slöja öfver allt, men afvecklade nu själf den samma, — ej långsamt utan med ens; — just som general P. satte foten på gatan, möttes han där af Ernst, som bekymrad och brådsakande hastade framåt. — Då han såg generalen lyfte han artigt på hatten och ville gå vidare, men generalen häjdade honom, sägande: "Hvilken lycka att råka er, jag skulle just rest till Stockholm nu att söka er i en angelägen sak."

"Om jag kan vara herr generalen till någon tjänst skall det vara mig kärt", svarade Ernst, "men tillåt mig att därom sedan tala, för ögonblicket är hela mitt sinne upptaget af sökandet efter en liten sak, visserligen i sig själf obetydlig, men för mig af oskattbart värde, ty det är det enda minnet jag har kvar från min första barndom. — Jag märkte först i Stockholm att jag tappat den, och sedan jag där infört annons i alla tidningarne skyndade jag åter hit. — Mätte jag bara finna åter min klenod!"

General P., som knappast kunde återhålla ett utbrott af glädje, betraktade allvarsamt den unge mannens ansigte, hvori afspeglade sig stor ledsnad, lyfte därpå handen långsamt till västfickan och upptog därur medaljongen, sägande: "Det är väl ej denna ni söker?"

"Ack jo!" ropade Ernst häftigt, "det är just den, Gud vare lofvad att den är funnen, men hur har herr generalen fått tag i den samma?"

"Den hittades här i trappuppgången och det var just om den som jag önskade att tala med kandidaten. — Behagar ni ej stiga in till min syster, hon skall säkert glädja sig öfver återseendet."

"Så! det var angenämt öfverraskande, är herr generalen och fru grefvinnan syskon? Ja så! medaljongen hittades i trappan, då hade ändå far rätt, han tyckte sig höra ljudet af någon fallande metallkropp just här, men vi fäste oss ej därvid."

Emellertid blef Ernst införd till grefvinnan och sedan han vänligt blifvit ombedd att taga plats, sade general P.:

"Förlåt mig, min bästa herre, jag har fäst mig mycket vid den medaljong, som vi lyckades hitta, och tillåter mig fråga om porträttet är någon anhörig till kandidaten?"

Ernst tyckte visserligen att frågan var något besynnerlig, men, antagande att det endast var en liten nyfikenhet, som föranledde den, svarade han: "Ja, herr general, jag antager att det är så, troligen min egen far, fastän jag ej vet det med säkerhet. Själf är jag upphittad på stranden i Bohus län under en rasande decemberstorm år 184.. Jag var den ende som räddades från ett där strandadt fartyg, om hvilket man aldrig erhöll vidare upplysning; denna medaljong var då knuten om min hals, och därför är den mig oändligt kär, — det är mig en talisman, som jag icke för något pris skulle vilja förlora."

"Kunde ej den ringaste upplysning vinnas hvarit hän skeppet hörde, flöto inga vrakstycken, dokumenter eller öfriga persedlar i land, hvaraf något resultat kunde fås?" återtog generalen.

"Nej, ty värr, sjön hade hjärtlost slukat allt, och endast jag räddades af en vänlig våg! I öfrigt har jag ej det ringaste minne af denna händelse; en stark sjukdom, i hvilken jag föll strax efter jag räddats, beröfvade mig hägkomsten af det föregående, jag var dessutom ju helt spä, troligen i en ålder af omkring tre år."

"Ni tror att detta porträtt skulle vara bilden af er far; då är det väl troligen äfven hans namn som är ingraveradt på framsidan?"

"Förmodar att det är hans eller mitt; må hända snarare det senare och har då medaljongen skänkts åt mig en gång som ett minne; jag ledes till denna slutsats af äfven en annan sak: på den skjorta i hvilken jag var klädd då jag uppkastades på stranden, och hvilken jag gömmer och skall alltid gömma som en relik, voro insydda bokstäfverna E. V. och måste de således vara mitt namns initialer."

Generalen satt en stund tyst begrundande och sade därpå för sig själf: "Ja, allt slå in, från det största till det minsta, han är Ernsts son. — E. V. — han kallade sig ju Vikingsson, och sade sig alltid vilja behålla det namnet, ty det hade bringat honom hans lycka; och sedan skeppsbrottet skedde just vid samma tid som vi väntade hans hemkomst, — ja det var just 184.. — det är länge sedan dess det." — Han tystnade åter samt lät sin blick ännu mera genomträngande hvila på Ernst; men denna blick antog snart en fuktig glans, en

suck lättade hans bröst, och kring hans läppar, som nu öppnades för att för Ernst uttala hans lifsgåtas lösning, syntes en nervös ryckning.

Enkegrefvinnan, som under hela tiden generalen talat inpräglad sin förmente brorsons bild drag för drag i sitt sinne, kunde ej längre beherska sina känslor, hon sökte att resa sig från stolen, men föll åter matt tillbaka; hennes själsspänning var för stor, — hon böjde hufvudet baklänges mot ryggstyret af stolen och såg, endast såg på Ernst.

Vår unge vän hade omväxlande flyttat sina blickar från generalen till grefvinnan, han visste ej hvad han skulle tro, det hela föreföll honom så besynnerligt, och för att komma undan denna obehagliga ställning tänkte han framkasta något nytt samtalsämne, men blef häri hindrad af general P., som just nu tog till ordet:

"Min unge vän, ödets skickelser äro underbara; denna medaljong, som ni så ängsligt sökte, har snart sagdt spridit ljus i allt det dunkel, som hvilar öfver edra spädaste år; hade ej medaljongen borttappats, hade troligen aldrig gatan lösts, — men nu har det länkat sig så att denna bild kommit i min hand, jag känner allt för väl igen den samma och lyssna nu till hvad jag vill om den berätta." — Han omtalade nu allt utförligt för den förvånade Ernst, han visade honom de bref han erhållit från sin bror, han sammanställde brefvens datum med tiden för skeppsbrottet m. m. — och om ännu ett tvifvel fans kvar blef det till fyllest undanröjdt. "Och nu", slöt han, "kom i vår öppna famn, du är en himmelens gåfva åt oss; vi vilja vara dig i dina föräldrars ställe, vi skola försöka ersätta hvad du så länge saknat! Kom, älskade barn!" — och Ernst drefs af en osynlig makt i den utbredda famnen, ljusa lockar blandade sig med gråa, 2:ne älskande hjärtan slogo mot hans.

Vi förbigå alla enskildheter, vi äro ändock ej mäktiga att skildra de känslor som stormade inom Ernsts bröst eller dem som gjorde sig gällande hos hans återfunna släktingar — de kunna blott tänkas, ej beskrivas.

Ernst hade tänkt att strax återvända till Stockholm, men blef genom den övanta upptäckt han gjort bunden vid Upsala ännu några timmar; dessa flögo så hastigt undan, som om de haft vingar; vår unge vän hade så mycket att fråga efter, så många frågor att besvara, så att innan han visste ordet af hade dagen ilat sin kos. Enkegrefvinnan hade framtagit alla de bref, som den länge saknade brodern en gång skrivit hem, och med hvilken djup rörelse genomläste ej

Ernst raderna af den fadershand, som han ej ägde det ringaste minne af; brefven genomdades helt och hållet af kärlek till maken och sonen, hvilken senare den älskande fadren kallade för "hemmets solstråle" och de "kommande dagarnes hopp". — Men "det fins ej glädje utan smärta", säger Tegnér, och vår Ernst kände huru förlusten af de båda kära föräldrarne blandade sin galla bland glädjen öfver att ha fått veta hvilka dessa föräldrar varit. — Han ansträngde sitt minne för att åtminstone framställa någon bild af dem — men nej, han kunde endast minnas ett stort brusande vatten — det var allt. — Af brefven erhöles många upplysningar, så t. ex. stod däri omtalad daton då han föddes, hvilken besynnerligt nog sammanföll med den dag tre år senare då skeppet förliste på Kämperefvat, äfvensom att hans eget namn var Ernst — han hade erhållit sin fars namn.

Sedan Ernst erhållit del af allt som rörde hans familj, samt därjämte fått veta att han hade ett ej obetydligt arf efter sin far, hvilket förvaltades af general P., måste han afgifva berättelse om sina egna lefnadsöden; han skildrade med rörande barnslig kärlek det kära hemmet i den bohuslänska lots-stugan, han framställde bilderna af den kärleksfulla, uppoffrande Nanna och den kraftige, genomredbare Matts lots så lifligt fängslande, att det tycktes som om de omtalade personerna voro själf närvarande, och generalen samt grefvinnan åhörde honom med spändt intresse. Han berättade allt från det största till det minsta, endast uteslutande ungdomsdrömmen om Ester. Då han slutat sade generalen: "Det har gått dig underligt i världen, min son, och vi kunna ej nog tacka en mild försyn, som låtit dig öfver allt mötas med kärlek och ömhet, — men en sak har du förteगत och jag undrar just ej därpå, ty dylika hjärteangelägenheter vill man helst behålla för sig själf — men när du själf ej vill tala därom får väl jag göra det: Du skall ju gifta dig med den stenrika enkan Julia V., hon har ju själf friat till dig, din skalk — så påstår ryktet."

"Käraste farbror och tant", svarade Ernst, "jag har på ett par dagar fått höra så många besynnerliga saker att jag knappast vet hvad jag skall säga därtill, och ber få lämna detta ämne, som för mig blifvit en dunkel gåta; hvad jag dock vill nämna är att jag aldrig ens haft en tanke åt det hållet; jag är skyldig grefvinnan Julia mycken tacksamhet, men någon varmare känsla för henne hyser jag ej. — Endast en bild bor i mitt bröst, och hvem denna är ber jag få tiga

med, det må vara min egen hemlighet — och skall äfven framgent förblifva så.”

”Så, min unge svärmare”, återtog generalen, ”dylika griller höra blott ungdomen till; ett giftermål med grefvinnan Julia är en sak, som väl tusende med ifver skulle eftertrakta, och du låter tillfället glida dig ur händerna; men vi få tala om den saken sedan och vill jag då tro att din barnslighet ger vika för förnuftsskäl.”

Ernst ville invända, men general P. låtsade ej förstå honom, utan började tala om annat:

”Du nämde att din fosterfar, den redbare lotsen, kommit att hälsa på dig och väntar dig nu i Stockholm”, sade han. ”Jag vill se och tala med honom och följer dig för den skull dit i morgon; dessutom har jag fått bref från en gammal regementskamrat, en grefve von X., som för närvarande äfven lär befinna sig i Stockholm, han önskar råka mig.”

”Grefve von X.”, inföll Ernst rodnande, ”ja han är i Stockholm nu, ty min fosterfar hade en hälsning från honom att han önskade tala med mig; hans gods ligger ej långt från Storsvik, mitt barndomshem, och han har ständigt omfattat mig med välvilja — dock skulle jag helst vilja undvika att tala med honom.”

”Så! hvarför det?”

Ernst märkte för sent att han sagt för mycket och sökte nu rädda sig ur förlägenheten, men general P. tycktes ha en verklig örnblick och han sade leende: ”Det måtte väl aldrig vara något af den där ”vissa ungdomskänslan”, som här har sitt spel framme? Du rodnar ju som en flicka! Nå nå, min unge vän, behåll du gärna dina hemligheter för dig själf, jag får väl framdeles veta dem; jag vet att du en gång skall själfmant skänka oss ditt förtroende, ty ett deladt bekymmer är lättare buret, allra helst då det delas af dem, som ej såge någonting hällre än att få vara dina innerligaste vänner. — Du vill ju blifva vår älskade son? Himlen har ju skänkt dig åt oss, och den dyra gåfvan skola vi ömt vårda: du skall blifva ljusningen i vår lefnads afton, vår stolthet och vårt hopp; vi ha förut ej haft någon att sträfva för, ingen af oss har ägt något barn som skulle förljufvat äldrens dar för oss; men nu ha vi dig; vi begära ej att odeladt få rå om dig, ty det skulle vara hjärtlöst; dina ömma fosterföräldrar äga i främsta rummet anspråk på din kärlek och tillgifvenhet, vi önska blott att ha ett litet rum i ditt hjärta, att få anse dig såsom en medlem af oss, att du med kärlek tänker på oss och ej allt för länge dröjer med dina besök hos oss; till gen-

gäld tag; all den kärlek våra hjärtan hyser för dig — och en gång, då våra dagar äro räknade, slut då våra ögon till och disponera sedan öfver våra små ägodelar. Förståndigt använda räcka de till att åt dig bereda ett sorgfritt lif.”

General P. tystnade. Ernst, djupt rörd, hade rest sig upp; hvad han velat säga dog på hans läppar, han såg än på generalen, än på den åldriga grefvinnan, hon vände sitt ansigte mot honom, mildt leende genom tårarne, han såg henne sträcka mot honom sin famn; han stapplade bort till henne, föll på knä och gömde sitt hufvud i hennes sköte. Ej ett ord yttrades, men fyra händer lades välsignande på dessa jhusa, rika lockar; det var en stund af innerlig glädje, tacksamhet och själslugn. Himlen sänkte sig till jorden; änglar vandrade på Jakobsstegen.

Drömmarne.

När Helios i vestanvåg sig lögar
 och purpurflammor kring som vakter stå,
 när smekande Zephyren blomdoft snögar
 och Venus blickar mildt från azurn blå.
 Då på dess stråle vingad pilt framflyger,
 omkring hans lockar vallmokransar nå;
 han in i slottet, in i kojan smyger
 till bädd af ejderdun, till bädd af strå.

Och där i långa stunder kan han dröja
 vid fridfull slummer eller härdsöfadt kval;
 än lyfter han en flik af tidens slöja
 och rullar tafloer upp i hundratal.
 Men hur han gycklar, hur han sammankastar
 allt i ett brokigt virrvars sceneri,
 hur hvarje hägring till förändring hastar,
 dock mången sanning ligger dold däri.

Hvad namn den gycklaren har bortom tingen,
 det är fördoldt och blir det framgent än;
 och hans mission är ännu känd af ingen,
 man endast gissningsvis har letat den.
 Hvad han fantastiskt byggt och skapat samman,
 det griper oftast verklighetens ström:
 än är han ljuf, än vild som ljungeldsflamman.
 bland mänskobarnen han benämnes *dröm*.

"Besynnerligt att jag ej hört något af dem sedan, det är nu tre dar sen Matts lots reste till Upsala att söka sin foster-son, och fastän han lofvade att snart återvända dröjer han dock, kanske äfven han har blifvit bortkollrad; jo det skulle just vara skönt att återresa med oförrättadt ärende; — präktiga utsigter i sanning — men jag vill ej tänka därpå, jag är ju på sätt och vis själf orsak till att det gått som det

gått och får för den skull försöka taga saken lugnt — men jag kan ej förklara detta långa dröjsmål, hin besitta och regera all obestämdhet . . .”

Denna monolog fördes af grefve von X., där han gick fram och tillbaka i sina hyrda rum i ett af Stockholms förnämsta hotell. Han syntes både ledsen och otålig samt talade allt jämt med sig själf, tiden gick nog mycket långsamt för honom, ty allt emellanåt såg han på sitt fickur, liksom om han därigenom velat påskynda minuternas gång; men altting har ju ett slut och så äfven grefvens väntan. Just som han beskrämat sig öfver allt dröjsmål, hördes raska steg utanför samt en knackning mot dörren, och på grefvens högljudda ”stig in” inträdde Matts lots' högresta gestalt.

”Nå ändtligen”, yttrade grefven med en känsla af lättnad, ”jag trodde verkligen att ni blifvit bärgtagen eller annan olycka inträffat. Men, min kära Matts lots, jag ser ni kommer ensam, ni har således fått bekräftelse på ryktena — led-samt nog.”

”Å nej, herr grefve, så illa är det ej ställt”, svarade Matts lots, ”men många ha de orsaker varit som vållat dröjsmålet, och om ej Ernst är med nu så kommer han väl se'n, bara han tar reson, och just därför att han ej gärna vill tala med grefven ser jag en borgen i att alla rykten äro ogrundade; han hade nog kommit . . .”

”Sitt ned, sitt ned, min redlige vän”, afbröt grefven, ”och låt oss tala i lugn med hvarandra. Hur fann ni er fosterson?”

”Mycket vore därom att berätta”, återtog Matts lots, ”jag hade knappast känt igen honom, ty han var nyss uppstånden från sjukbädden; för ett par månader sedan hade han blifvit för-rädiskt öfverfallen af en usling, samt fått ett skott genom ena armen och äfven blifvit sårad i sidan däraf. Blessyren lärer till en början ha väckt allvarsamma farhågor, men genom omsorgsfull vård räddades han, dock är han ännu ej till fyllest tillfrisknad, ty han bär alltjämt armen i band. — Jag underrättade honom att herr grefven var i Stockholm och önskade tala med honom, och fastän han just ej visade någon förkärlek därför svarade han dock ej nej. Jag sökte genom små fintliga frågor leta ut hans förhållande till grefvinnan Julia von V., som herr grefven nämde att det var så mycket tal om, men då jag fann att han endast sårades af mina anmärkningar och jag därjämte hörde huru ifrigt han efterfrågade fröken Ester och allt som rörde henne, hade jag ej hjärta till att säga honom hvarken ett eller annat, — jag är allt för svag för pojken — och herr grefven får i så fall

själf fråga honom, ty jag kan ej. Han reste med hit, men vid framkomsten saknade han en medaljong, som han ständigt burit på sig, och hvilken är hans enda minne från fordom, ty den hade han knuten om halsen den gång han räddades från sjön; han blef då utom sig af ledsnad och sedan han infört annonser i tidningarne reste han strax åter, under förmodan att han må hända tappat den i sina rum; han lofvade komma snart åter, men hela gårdagen förlöt utan att han hördes af och i dag kunde jag ej vänta längre, utan gick att meddela herr grefven detta."

"Tack, min vän, jag har verkligen längtat mycket. — Då har Matts väl ej håller lämnat honom mitt bref?"

"Nej, då jag ej kunde uppfylla grefvens begäran att efterfråga allt, kunde jag ej håller framlägga det, — här är det åter."

"Tack, hjärtlig tack, kanske det är bäst så! jag skall muntligen tala med honom och vill jag då tro att de moln skola skingras, som så länge hvilat öfver våra hufvuden — så vida nämligen Matts lots' förmodan är riktig. — Den stolte fadren får då åsidosätta sina fördomar för att befrämja enda barnets lycka, hon blomstrar nog ej dessförutan."

"Gud välsigne grefven för det talet", sade Matts lots och strök med handens afvigside öfver ögonen, "min Ernst har redligen sträfvat och mycket lidit och jag är viss på att grefven aldrig skall ångra det steg som tages. Pojken har ett hjärta af guld, han är ädel och karaktärsfast, samt själfva kärleken mot sina gamla fosterföräldrar, han förtjenar all möjlig lycka."

"Ja! endast i öfvertygelsen om hans upphöjda karaktär har jag tagit detta för mig så påkostande steg; men nu är det gjordt och vi skola ej mer orda därom", var grefvens svar. — "Laga nu bara att han kommer hit snarast, så att jag kan få saken klar", tillade han, "jag längtar hem och vill ej dröja längre än nödvändigt är, själf är jag äfven efterlängtd, ty fastän de mina ej veta egentliga orsaken till min resa, ha de dock säkerligen aning därom och räkna hvarje stund till min återkomst."

"Att han söker upp herr grefven är säkert", sade Matts lots, "men lägg honom nu ej allt för länge på sträckbänken så att hela saken fördärfvas; hans sinne är stolt och att tigga sin brud skulle han aldrig förmå sig till, om äfven alla kval rasade inom honom. — Mätte i öfrigt allt ske i en lycklig stund och ingen skall kunna glädja sig mera öfver hans lycka än jag, den gamle sjögasten."

Det var vid middagstiden samma dag; Ernst hade återkommit och vi finna honom nu sittande hos sin fosterfar, hvars hand han håller i sin. De båda männen hafva talat lifligt med hvarandra, fastän för ögonblicket en tillfällig paus inträdt. Ernst hade berättat skickelsernas besynnerliga gång, huru den borttappade medaljongen ledt till upptäckten af föräldrar och finnandet af släktingar, om hvilka han ej ens haft en aning — ej ens hans djärfvaste dröm förespeglat. — Han hade omtalat allt från det största till det minsta och Matts lots var idel öra. Upptäckten var någonting så öfverraskande och nytt för den hederlige lotsen, att han ej på länge kunde yttra någonting. Så många år hade förflutit sedan skeppsbrottet, så många förfrågningar hade blifvit gjorda utan resultat, och dock skulle nu efter så lång tid, då man trodde att alla minnen härom blifvit jordade, upplysningen på en gång framstå klar och säker, ej det ringaste tvifvel lådde därvid, ingen smygvrå fans, hvare allt kunde hänskjutas och de ömma fosterföräldrarne säga: "Nej, det är endast fantasi-foster, han är ännu vår!" Ett moln af vemod och smärta lägrade sig på Matts' panna, han hämtade djupt efter andan och sade mer för sig själf än att höras af Ernst: "Hvad skall min stackars Nanna säga?" — "Hvad menar min käre far därmed?" frågade Ernst. — "Å, min käre gosse, förlåt mig", återtog Matts, "jag endast lät känslan för att ej säga egenyttnan hänföra mig, jag tänkte på att du nu ej mera tillhör oss utan dem, med hvilka du genom blodsbandet är förenad, det var ett saknadens farväl till det hopp vi hyst att ensamt få rå om dig — men det var egoistiskt, jag glömde att tänka på all den glädje du hittills beredt oss, glömde att du varit solen i vår lefnadshöst — hvad skulle vi då begära mera? Vår dag sänker sig och dess sista stunder skola minnets solglimtar vänligt belysa."

"Nej, min käre, gamle, gode far", inföll Ernst och tryckte lotsens hand ännu fastare, "ingen annan tillhör jag än eder, och ni få ej själfve drifva bort mig; endast du är min far och Nanna är min mor, ty ni ha alltid varit mig i fars och mors ställe, ja om möjligt mer än far och mor. — Den stackars skeppsbrutne gossen, hvad skulle han väl varit utan er? Hans späda ungdom värdade ni, de första stegen lärde ni mig att taga på lifvets väg och vakade sedan outröttligt öfver hvarje steg som togs, mitt bättre jag väckte ni till lif, ni inplantade hos mig kärleken till det goda och sanna, ni begåfvade mig med allt hvad edra rika hjärtan ägde, och led mången gång försakelse på det jag skulle hafva öfverflöd, —

och jag skulle kunna glömma allt detta? — Nej, och tusen gånger nej; jag vill förblifva hvad jag hittills fått vara: eder älskade son — jag vill redligt bemöda mig om att förljufva för er de kommande dagarne, hvilka jag vill bedja till himlen måtte blifva många och långa, jag vill i någon mån återgälda hvad ni gjort för mig — får jag ej lof det? Säg! Aldrig skola vi skiljas — det skall blifva mitt lifs högsta lycka att få äga er hos mig — jag drömde en gång om denna lycka förenad med en annan, den förra har blifvit mig beskärd, men den senare var troligen dåraktig och därför blef den endast vid drömmen.”

”Välsignad vare du, min käre son, för all den glädje du gör oss”, sade Matts lots, ”nej, vi skola ej skiljas, ty jag känner med mig själf att jag ej skulle kunna bära det, och fastän vi ej personligen få vara samman, så rå vi om dig ändå. Och när du en gång sätter eget bo, veta vi dock att du ej helt förglömmet det gamla lotsparet.”

”Sätter eget bo? Inte i den mening far åsyftar; jag har ju en gång förklarar att ryktena äro ogrundade — nu mera fångslar mig ingen.”

”Så, ljuder skällan på det sättet, vi få väl se om ingen kan sluta dig i sin boja. Men från en sak till en annan; glöm ej att söka upp grefve von X., han väntar dig säkerligen.”

”Jag såge hälst att jag slapp tala med honom, men enär jag lofvat det får jag väl hålla mitt ord; dock, de minnen, som därigenom väckas till lif, äro långt ifrån angenäma.

”Å, käre vän, var nu blott förständig, inte bör ett samtal med honom rifva upp gamla sår; — hvem vet för öfrigt hvad godt kan komma därigenom, jag spår åtminstone till det bästa”, afslöt Matts lots med ett skämskt leende.

”Jag kan ej veta hvad grefven vill mig, må hända plåstra på ett gammalt sår, men jag tar ej emot några välgärningar af honom”, sade Ernst och en harmens rodnad färgade hans kinder. ”Farväl emellertid så länge, jag hoppas vara snart åter.”

Och Ernst gick, men höll ej sitt löfte om snar återkomst; en, två, tre timmar förflöto, skymning inträdde och ännu hördes han ej af; således måste samtalet ändå ha intresserat honom och grefven förstätt att erbjuda honom ett ”plåster”, som han emottagit.

Matts lots hade redan gått till hvila, då Ernst kom åter; vår unge vän snarare flög än gick uppsför trapporna, han rusade in i rummet och ruskade tämligen hårdhänt sömnen ur

sin fosterfar, han kramade honom rätt bastant, en viss glädjersel hade bemäktigat sig honom, han hade så mycket han ville berätta, att han ej kunde finna ord för allt. Matts lots betraktade leende hans ifver, och anmärkas får att han endast låtsat sofva för att se huru Ernst skulle bete sig. Strax då Ernst gått gick lotsen i en viss ängslan att det unga bruhufvudet snart skulle komma igen, men då timme efter timme gick undan utan att han hördes af blef fosterfadren helt lugn, — han visste på förhand hvad som höll honom kvar.

Ernst slog sig ned vid lotsens bädd och hans tungoband hade lossnat, ord flödade immerfort och hvad han berättade måste ha varit af stort intresse. — Om vi gå tillbaka några timmar och jämte honom göra besöket hos grefve von X., få vi må hända veta orsaken till vår unge väns ifriga samtal:

"Nå, hjärtligt välkommen! Det var då riktigt glädjande att få se herr Mattsson åter; — gratulerar till examen — sannerligen raskt gjordt — än en gång gratulerar! — Hvad herr Mattsson förändrats, och till egen säga, hade knappast igenkänt min gamle vän — eller ovän kanske? — Hvad, armen i band ännu? Jag har hört omtalas det lömska öfverfallet och beklagar mycket det samma, — men för allt i världen, var god sitt ner, stig fram; jag har något litet jag ville tala med kandidaten om, och hoppas på ursäkt att jag besvärar." Och grefve von X. tecknade med handen, anvisande plats åt Ernst, som djupt bugande dröjt inom dörren.

"Jag tackar för lyckönskningen och är beredd att åhöra hvad herr grefven önskar att säga", var Ernsts knappa svar, han kvarblef allt jämt stående.

Grefven såg leende på honom och fortsatte: "Nå, min unge vän, sitt då ändtligen ner; jag ser att ungdomsblodet ännu ej hunnit svalkas, utan att det forna grollet finnes kvar. Men jag ber, gör mig nu ej orätt, utan låt ej hvad som varit träda skymmande emellan; om vi betrakta saken rätt, så ha vi en gång kämpat mot hvarandra med öppna och ärliga vapen och ha ej att förebrå hvarandra något."

"Jag ber herr grefven att lämna detta ämne", afbröt Ernst, "om det var endast för att väcka gamla minnen till lif som jag blef hitkallad, får jag försäkra att jag rysligt misstagit mig i min åsigt om herr grefvens upphöjda tänkesätt; — jag är visserligen skyldig herr grefven stor tacksamhet, men detta kan jag dock ej uthärda, utan anhåller att få aflägsna mig", och han reste sig åter upp från stolen, på hvilken han nyss satt sig.

Grefven tryckte honom med mildt våld tillbaka, sägande: "Nej, min vän, ni har ej misstagit er om mitt tänkesätt; men nu måste ni höra mig och om jag än kommer att vidröra ömtåliga strängar, må ni öfverse därmed; det är för ert eget väl jag talar och jag har en stor tacksamhetsskuld till er för gammalt, som jag vill afbörda mig och det i denna dag. — Ni minnes må hända den gång jag yttrade att mitt öga skulle vakande följa er hvar hälst ni än vore, det har så gjort och jag har funnit mig nöjd med hvad jag upptäckt. — Jag har rest till Stockholm i en vigtig mission, och jag ber om er hjälp att uträtta den. — Vill ni med er forna öppen hjärtighet upplysa mig i några frågor, som jag ämnar framställa?"

"Ja, gärna, i fall jag kan upplysa om någonting", svarade Ernst försagd, undrande hvad som komma skulle.

Grefven anslög en lättare ton, sägande: "Men det var sant, jag öfverraskades i går af en nyhet, nämligen den om ert giftermål med den rika grefvinnan Julia V.; mottag min hjärtligaste lyckönskan; hon lär vara en riktig tjuserska, ämbel, skön och rik som sagans bärgskung; — dock njut lyckan med lugnt sinne och vakta sig för de många afundsmännen, ty sådana gifves i hundratal."

Ernst inföll: "Behöfver jag väl säga herr grefven att ej den ringaste sanning ligger däri; jag är trött på dessa eviga rykten som uppkommit. — Fastän jag af den aflidne grefve V. sattes till förmyndare för hans dotter är jag dock ej grefvinnans tillbedjare. Jag högaktar grefvinnan, men någon annan känsla hyser jag ej för henne."

"Gå nu ej så hett till väga, min vän; hur kan herr Mattsson vara nog dåraktig att på dylikt sätt bortkasta lyckan som erbjudes; herr Mattsson har nu växt ifrån ynglingadårskapen och bör se världen i en annan dager", återtog grefven.

"Herr grefven må behaga nämna det huru som hälst; må andra kalla det lycka, jag finner ingen lycka däri", blef det allvarsamma svaret.

Jo, jag kan ej benämna det annat än hvad hela världen gör: det är dårskap, och jag vill än en gång uppmana er att se på egen fördel, tänk bara . . ."

"Det tjenar till ingenting att därom orda, jag plågas endast däraf", afbröt Ernst.

"Nå, min välmening förkastas och jag rår ej därför", sade grefven mildt, "jag vill därför återgå till det jag ämnade tala med er om. — Det är, som nämdes, ömtåligt, men jag hoppas att ert klara förstånd skall segra öfver känslan. —

Påminner herr Mattsson sig ett löfte, som jag en gång erhöll? Det lydde att ni aldrig utan mitt samtycke skulle skriva till Ester, min dotter, eller på annat sätt meddela er med henne. Säg mig på sitt hedersord, hur har detta löfte hållits?"

Blodet flydde från Ernsts kinder, hans läppar slöto sig hårdt och grefven insåg tydligen att han råkat vidröra ett sår, som han trodde hade mera läkts än hvad nu syntes. — Men Ernst nedslog dock ej sin blick: fast och allvarlig mötte han grefvens, de tycktes för ett ögonblick pröfva hvarandra. Ändtligen öppnades de hårdt slutna läpparne och hans röst darrade märkbart, då han svarade: "Jag vet ej hvad skäl som föranledt frågan; har grefven haft så litet förtroende till mig att hon därigenom framstälts? Jag vill då svara att ett löfte alltid varit heligt för mig — jag har aldrig sedan dess meddelat mig med fröken Ester."

"Tack, min vän, jag har alltid därom varit öfvertygad, det var ej misstroende till er, jag endast ville höra bekräftelsen från er egen mun, och jag vet att detta löfte skall framdeles hållas obrutet, all den stund därtill kommer att de känslor ni en gång hyst för min dotter allt mera med åren utbytas mot nya intressen, nya vyer. — Jag högaktar och älskar er, unge man, ert ädla sinne har varit i stånd att försaka för andras lycka, ni har skänkt mig åter min dotter, och jag kan ej nog tacka er."

Grefven hade ständigt ögonen fästade på Ernst, han såg huru färgen kom och vek från dennes kinder, han såg huru plågsamt samtalsämnet måtte vara, men det tycktes som om han fann en viss huggnad däri och han fortsatte: "Ja, ni har återskänkt mig mitt enda barn och det är om henne som jag ville tala med er; det är för hennes skull jag gjort resan hit och det är äfven därför jag vändt mig till er med allt förtroende, som jag vet ni ej skall svika. Må hända har ni hört att hon legat mycket hårdt sjuk, men lyckades öfvervinna sjukdomen och skall nu för hälsans fullständiga återhämtande jämte oss företaga en resa till utlandet, men innan afresan skall hon förlofva sig med en man, som lyckats vinna hennes kärlek, en ädling i ordets rätta bemärkelse, och som jag vet att herr Mattsson mycket nära känner honom, ville jag be om några få upplysningar, hvilka jag ej personligen vill af honom utfråga. — Det gäller endast att förmå honom ändra framtidsbana, hvilket han tyckes vara obenägen för, men hvilket jag dock gärna skulle se, och skulle blifva synnerligt tacksam för er medverkan; dock får jag upprikk-

tigt bekänna att skulle våra bemödanden slå fel, få väl de unga tu förlofvas ändå, jag har gifvit mitt löfte och kan ej ändra det samma. Ringarne äro beställda och färdiga, men innan de öfverlämnas skulle jag vilja göra ett sista försök, — se här äro de”, och han upptog ur en karmosinröd ask tvänne släta guldringar, en större och en mindre, samt hjärtlöst nog lät dem klinga emot hvarandra i den öppna handen inför Ernsts ögon. — Ett djupt forskande allvar låg öfver hans ansigte och han tycktes afvakta den unge mannens svar.

Ernst både såg och icke såg, hade han varit blek förut så buro nu hans kinder dödens färg och läpparne hade fått en blå anstrykning. Han stirrade på ringarne som om de varit riktiga skräckinjagande väsen; han tycktes vilja säga någonting, men orden bortdogo på tungan; slutligen frampressades orden: ”Nåd, barmhertighet”, på samma gång han sökte resa sig upp, men han stödde sig mot den sjuka armen och denna var ännu ej mäktig nog att bära honom, han sjönk därför tillbaka; dock, uppjudande all sin kraft, tog han med den helbregda armen fast i soffkanten och reste sig nu verkligen upp och vacklade som bedöfvad mot dörren, utan att ens söka efter sin hufvudbonad.

Grefve von X. skyndade upp och till hälften drog, till hälften bar den motsträfvige Ernst tillbaka till soffan, sägande: ”Så, så, min käre son, lugna dig, jag pröfvade dig kanske för hårdt, men du har också visat dig värdig pröfningen; det är du som skall bära den ene ringen, du är den ädling jag omtalade, som skall förlofvas med Ester, du och ingen annan. Jag var nära att förlora mitt barn för din skull — nu vill jag behålla henne för din skull och du vill väl ej säga nej därtill? Se här, tag ringen som pant på hennes kärlek och mitt samtycke; gör henne så lycklig som hon förtjenar, och Gud välsigne er båda!”

Ernst såg oafvänt på grefven, han kunde ej fatta verkligheten, lyekan var för stor; han slog sin friska arm om grefvens hals och förblef en lång stund stum i denna ställning. Grefven lösgjorde sig slutligen och, läggande handen på Ernsts hufvud, sade han: ”Nu vill jag än en gång hjärtligen lyckönska dig, min son, ty hädanefter benämner jag dig så; jag lämnar mitt barns framtid trygt i din hand, ty endast vid din sida blomstrar hennes lycka, och jag känner din fasta karaktär, den har bestått profvet under årtal. Se ej så besynnerligt på mig, — du undrar väl hvad som be-

vekt den fordorm så motsträfvige fadren, — du skall få veta det sedan.”

Ernst hade svårt att tro sin lycka, men då det slutligen blef klart för honom att det ej var ett irrsken, en bedräglig hägring, som lockade tjusande och flydde, bröt hans jubel löst, han kysste ringen väl hundrade gånger och orden: ”Ester är min, Ester är min” upprepades om och om igen. Såsom vårflo den bryter isens boja, och böljan larmande och svällande rullar framåt, så fingo ock hans känslor fritt lopp; det hinder, som under årtal stått öofverstigligt för hans önsknin gar, fans ej mera; ödet hade bortlyft det tunga oket, och verk ligheten famnade hvad han som sällast hoppats, som skönast drömt. För ett dylikt känsloutbrott finnes ingen tolk, ingen penna; vi förbigå därför det samma.

Da Ernst något lugnat sig, yttrade grefven: ”Ditt jubel gläder mig oändligt, ty din glädje är också min, men ännu ha vi en sak att undanrödja innan vi stå vid målet; jag menar ditt förhållande till Julia V.; jag känner allt för väl att du ej med verkligt uppsåt uppmuntrat hennes känslor, men du har ej varit nog aktsam mot dig själf, ej nog tillbaka dragen för att ej underblåsa dem. De rykten, som gå, har hon själf gifvit sken af trovärdighet, och att hon är mycket viss på sin sak är säkert. Du ser förvånad ut, nå ja, men jag har ej nöjt mig med att förvånas, utan att efterforska, och har fått ganska klara bevis mot henne. Hon har ej nöjt sig med att nå sitt mål på ett sätt, utan på många, hvad som har synts henne misstänkt har hon ej tvekat att vilja undanrödja. Hvad säger du må hända om detta bref, som dock verkat raka motsatsen till det som åsyftades därmed, — det var ödet som hämnades sig själf, — tror du ej manne att hon haft sitt finger däri?” och grefven framlade det anonyma bref, som han en gång erhållit.

Ernst genomläste det flera gånger, och trodde sig finna att det var Julias stil, fastän den var förvänd.

Grefven fortfor: ”Detta bref kom olyckligtvis i Esters händer först, hon läste det och, öfverväldigad af de känslor som stormade in på henne, sjönk hon maktlös ned, och det var just samma bref som orsakade hennes långa sjukdom, som du känner till och som jag vet att du flera gånger efterfrågat i dina bref hem. — Jo! se på mig, jag är ganska väl underrättad som du hör; men på hvad sätt Julia V. fått reda på ditt förhållande till Ester eller min adress, b'ir mig en gåta; må hända har något af brefven från ditt hem fallit i hennes hand. Det var just då, när mitt barn sväfvade mel-

lan lif och död, som jag lärde förstå att lyekan ej lät sig tvinga, jag insåg då det hjärtlösa i att uppoffra mitt barn för gamla fördomars skull, och jag beslöt att utforska om sanning låg i ryktet eller om du ännu var vår. Jag mottog bref från flera håll och blef öfvertygad om att du helt oförtänt gick i ett nät, som spändes rundt omkring dig, och detta ville jag slita sönder för din, men kanske mest för min dotters skull; däraf mitt handlingssätt! Mellan din fosterfar och mig har denna komplott blifvit uppgjord, han skulle först rekognoscera fästningen innan jag stormade den, och det har han redligen gjort. Nu återstår dig blott att delgifva Julia V. din förlofning, detta bör ske rättfram och utan omsvep, — du bör låtsas ej veta om det ringaste af hvad jag nu förtäljt dig; jag vill då tro att hon, då hon ser att allt är ohjälpligt förloradt för henne, förstår att beherska sig, fastän jag på samma gång förmodar att hennes kärlek förbytes i djupaste hat — om ej just till dig så till Ester, som ryckt dig undan henne. Att hon skall försöka hämnas är säkert, men vi hoppas undgå hennes anslag. — Härom skola vi dock tala mer i morgon innan min afresa; samtidigt reser du till Djupafors och jag förmodar att det ej dröjer länge innan vi se dig på Sundborg. — Förlåt mig nu några ögonblick, jag har ett par rader att skrifva, som ej tåla uppskof!"

Han satte sig nu vid skrifbordet, men efter få sekunder vände han sig åter om och lämrade Ernst en papperslapp, sägande: "Jag förmodar att du ej har något emot detta telegrams afsändande?"

Ernst mottog och läste följande:

"Express: Grefvinnan von X. —d, Sundborg.

Allt klart! Ernst hälsar sin trolofvade brud. Afreser morgon. Kärleksfull hälsning! Von X."

Ernsts enda svar härfpå blef en omfamning.

Då grefven vänligt lösgjort sig från honom, sade han: "Nå, vill du nu ej också hjälpa mig att öfvertala min mäg att byta lefnadsbana; jag önskade gärna att min svärson öfvertog mitt gods, jag börjar själf blifva gammal och vill draga mig tillbaka i lugnet, dessutom behöfves nu mera en kraftigare hand att sköta det hela än min; och i öfrigt vill jag så ogärna skiljas från mitt enda barn; jag hade drömt om att ha min familj oskingrad omkring mig tills jag en gång gick bort; detta skulle göra min lefnads afton ljus och klar och om du går in på mitt förslag så räck mig din hand."

"Hvad min far, välgörare och vän önskar är för mig en lag", blef Ernsts svar.

"Nå Gud ske lof för det, att den saken blef klar", återtog grefven skämtsamt, "kom nu, min gosse, så skola vi laga med att få några mera materiela njutningar; jag känner mig hungrig och har lofvat att äta kvällsvard samman med din farbror general P. å hotell * * *; han gick från mig knappast en kvarts timme innan du kom, och han berättade mig den lika oväntade som öfverraskande upptäckten. — Ödet har riktigt lekt med mig; jag hade beslutat att ej bortgifva min dotter med någon annan än en som hade ett präktigt stamträd och många anor att uppvisa och jag slapp att bryta mitt löfte. Dock må du ej tro att detta varit den hemliga drif-fjädern, ty, som nämt, visste jag detta först i dag, och mitt beslut var fattadt långt innan; din fosterfar kan därför vara dig en borgen!"

Vi förbigå allt öfrigt som talades äfvensom det innerliga samkvämet senare på aftonen mellan general P., greve X. och den öfverlycklige Ernst. Timmarne flögo undan som sekunder, ingen räknade deras lopp och som förut berättats hade ett godt stycke af natten framskridit innan Ernst i ordets verkliga bemärkelse instormade till sin fosterfar för att för honom omtala sin lycka. Morgonsolen fann dem båda ännu samtalande; huru var det väl också möjligt för Ernst att kunna njuta någon hvila? — men denna gång var det den högsta glädje och sällhet — ej oron eller smärtan, som jagade sömnen från hans ögon.

På aftonen samma dag lämnade våra fyra vänner Stockholm, general P. åtföljde Ernst till Djupafors och greve von X. samt Matts lots vände åter mot hemmet.

Vi få kanske tillägga att Ernst, som till följd af allt som berättats honom samlat sina minnen, och då ihågkommit Marias yttrande om grefvinnan, tog henne i enskildt förhör och fick då upplysningar som just ej voro egnade att utplåna det en gång väckta misstroendet.

Följande dagen anlände Ernst jämte general P. till Djupafors. — Grefvinnan Julia hade ständigt spanat efter honom och nu, då hon på långt håll såg honom komma, skyndade hon ut på trappan att mottaga honom. Hennes kinder brunno i kapp med hennes ögon, glädjen stod tydiligen tecknad i hvarje hennes drag då hon räckte honom handen till välkomst. Att general P. var i hans sällskap förvånade henne visserligen, men brydde i öfrigt henne föga, hon var för se-gerviss att lägga band på sina känslor.

Hon ledsagade sina gäster in, och snart finna vi dem samlade kring ett rikt dukadt bord. Samtalet flöt lätt och le-

digt; Julia ägde förmågan att fångsla, och hon utvecklade nu alla sina behag; kärleken gjorde henne värtalig, åt det ringaste ämne förstod hon att gifva stort intresse, och Ernst så väl som hans farbror åhörde henne med verkligt nöje. Måltiden dröjde länge och då den slutat drog sig general P. tillbaka i sitt rum för att hvila sig något, men Ernst erhöilen vink af Julia och följde henne till hennes enskilda kabinett. — Det var med beklämdt hjärta som han vandrade i hennes steg, för första gången i sitt lit kände han sig darra, det var som om en aning af något hemskt inträffande hvilade tungt på hans sinne.

Julia slog sig ned i en emmastol och bjöd Ernst taga plats midt emot sig; hon teg en lång stund och mönstrade honom med ögonen under det ett förtjust leende spelade på heanes läppar. — Slutligen bröt hon tystnaden och uttryckte sin glädje att se honom så till vida återställd, frågade huru snart han trodde sig kunna bortlägga bindeln i hvilken han ännu bar armen m. m. samt hoppades att nu få behålla honom på Djupaförs en längre tid. Att hon bar något helt annat på hjärtat som hon ville utsäga syntes tydligen, men ännu dröjde hon därmed. Ernst fann sig i en obehaglig ställning, svetten frambröt på hans panna, och han tyckte rummet vara allt för kvast. Han började tala om rättegången, för hvars skull hon måst resa ned till sitt gods, och sade slutligen då detta samtalsämne var uttömdt: "Jag har en liten nyhet, som jag ber att få berätta för grefvinnan; jag har nämligen förlofvat mig och skall om ett par dagar resa ned och hälsa på i min fästmöes hem"; han sträckte härvid fram venstra handen, på hvars ringfinger en bred guldring blänkte.

Grefvinnan Julia ryckte till som om hon blifvit stungen af en orm, hennes ansigte blef askgrått, hon hämtade tungt efter andan och med en döendes röst eftersade hon ordet: "Förlofvad!"

Hon sökte tilltvinga sig lugn och med tänderna hårdt sammanbitna samt läpparne darrande frågade hon knappast hörbart: "Med hvem?"

"Med fröken Ester von X.," svarade Ernst, som börjat återvinna väldet öfver sig själf.

"Min Gud! Hon! Ändock hon!" hördes från Julia. Hon sjönk därpå som förlamad ned i stolen, hennes hufvud böjdes fram mot bröstet, hon såg ut som liflös, och Ernst sprang upp förfärad. Slaget hade kommit allt för brådstört öfver henne; hon hade ej väntat det, hon hade invaggat sig i ljufva

drömmar om lycka och sällhet — därför kom äfven under rättelsen så mycket mer förkrossande.

Men i samma stund som Ernst reste sig upp hade hon återkommit till sig själf, hon reste sig äfven och stälde sig i hans väg, sägande:

”Nej, Ernst! nej vid himmel och jord, kasta bort den afgrundsringen, ty henne kommer du ändå aldrig att tillhöra, du skall endast tillhöra mig! Hu! Den djefvulsormen har vågat att ställa sig i vägen för min lycka, men jag skall krossa hennes hjärta som hon velat krossa mitt.”

Hon fattade tag i armen på Ernst, som stod stel vid detta hennes känsloutbrott; allt jämt tryckande sig hårdare intill honom fortsatte hon: ”Skulle alla mina ansträngningar så gäckas? Skulle jag väl under årtal lidit alla dessa helvetiska kval endast för ett tomt hopp. Så hör mig då, du är endast min och måste förblifva det, ty jag har älskat dig allt från första stunden jag såg dig, den gången du var med på ångbåten. Jag utforskade hvem du var och stälde om att du kom hit som informator, endast för att ständigt få se dig och vara i din närhet; jag lydde minsta önskan af dig och spelade rolen af en trogen och uppoffrande maka endast för din skull, jag legde Maria för att hon skulle inverka på dig och — allt — allt skulle vara förgäfvets; och denna Ester, som jag hatar in i döden, skulle tränga sig emellan? Hon måste vika och du skall blifva min. — Hvilken afgrundsmakt har förstört min lycka just då jag hade henne i händerna? Hvilket oblidt öde dref mig från dig just då jag bäst behöfde vaka öfver att ej min sällhet bortstals? Men hör mig, Ernst, min dyre, afgudade älskling”, — här föll hon på knä och omslöt hans ben med sina armar — ”blif min, allt det jag äger är ditt, jag vill blifva din slafvinna, lyda din minsta vink, blott du skänker mig ett uns af din kärlek!”

Ernst hade hela tiden stått stum, han kunde ej fatta att hennes intriger varit så stora, och om än medlidandet för den sköna, bedjande kvinnan gjorde sig gällande, öfverröstades det dock af rättskänslan i hans bröst, han jämförde Julia med den ädla, försakande Ester, och huru olika tedde sig ej dessa båda bilder för honom — han lösgjorde sig från omfamningen och sade: ”Återkom till er själf, grefvinna, beherska edra känslor, de föra er för långt, — det steg jag tagit kan ej ändras; Ester är mitt hjärtas brud, och hennes namn är för heligt att nämnas här.”

Han närmade sig dörren.

"O, gå ej, gå ej ifrån mig", bad hon ångestfullt, men då hon såg att han redan lämnat rummet störrade hon ett ögonblick på den stängda dörren samt uppgaf ett anskri så hemskt och skärande, att det trängde genom de stumma väggarne, samt föll rak lång till golvet.

Betjeningen, som hört ropet, skyndade till och Ernst sade dem att grefviinnan angripits af ett plötsligt illamående. — SjälF skyndade han på sitt rum att lugna sin upprörda sinnesstämning.

Senare på dagen lät han efterfråga Julias hälsotillstånd och fick till svar att hon var bättre, men ville ej tala med någon, ej ens dottern ville hon se; den stackars flickan hade då ej någon annan att vända sig till än sin gamle vän, Ernst, i hvars armar hon öfverljudt gråtande kastade sig. Från hans öga smög sig förstulet en tår, som blandade sig med hennes; hvad tolkade väl den?

En lång stund satt Ernst smekande Gerda; den lilla flickans tårar hade upphört att rinna; smärtan hos henne, barnet, hade ej dröjt länge kvar, men så mycket mera trängde den sig in på Ernst, han gjorde sig själf många förebräelser, han hade ej nog vakat öfver sitt eget handlingssätt gent emot grefviinnan, och fastän det stod klart och tydligt för honom hvad väg han borde gå, ville de obehagliga intrycken dock ej ge vika, och ett dystert moln hade lägrat sig på hans panna: sin farbror, general P., hade han ej talat med sedan och önskade det ej häller; för ögonblicket såg han hälst att få vara ensam med sig själf.

Då inträdde en betjent med ett visitkort från Julia, hvarpå hon med blyertspenna skrifvit några rader, hvari hon bad Ernst om ett samtal utåt aftonen i stora bersån; hon hade beslutat företaga en lång färd, och det samma afton, men innan dess önskade hon att tala med honom för sista gången. "Var ej hjärtlös nog att neka denna bön af den, hvars lefnads lycka ni för alltid krossat!" så slutade brefvet, och Ernst kunde ej utan villfara hennes begäran. Flera saker måste ju ordnas innan afresan och i synnerhet för sin myndlings skull måste han tala med henne.

I tanken härpå började han genomleta och ordna en del papper, rörande förmynderskapet m. m., men det ville ej lyckas honom att få reda häri, han var allt för tankspridd, allt för upprörd; han räknade de långsamma minuterna, som förflöto och vandrade ständigt af och an. — Men allting har ju ett slut, och denna eftermiddag, om ock trögskriden, gick

undan, tiden för mötet var inne och Ernst beredde sig att vandra till den bestämda platsen.

Stora bersån var en i själfva klippåhlen uthuggen grotta, som låg 10 minuters väg från hufvudbyggnaden och belågen på den naturskånaste punkten vid Djupafors; präktida slingerväxter och buskar beskuggade den och djupt inunder framrullade floden sina brusande böljor för att strax nedan om störta utför den höga klippvåggen; själfva ingången till grottan vette utåt den branta sluttningen, och endast ett lågt järnråck skyddade mot olyckshändelser; den var oftast slipprig och fuktig af det från forsen som ånga uppstigande vattnet, hvilket som ett fint duggregn här nedsånkte sig; men inne i grottan var fullkomligt torrt och här hade man den mest storartade utsigt öfver bruket med sina många verkstäder samt den omgifvande nåjden. — Det var hit Julia bedt Ernst komma, och hon var där redan förut då han anlånde. Hon var förunderligt lugn och mottog honom med ett leende på läpparne; Ernst, som ej väntat sig detta emottagande, stod undrande stilla. Var denna kvinna verkligen mäktig en sådan själfbeherskning, eller var det blott ett tillfålligt sken?

För att undvika det obehagliga samtalsämnet om hvad som skett för några timmar se'n, gick Ernst rakt på saken och sade: "Jag har efterkommit grefvinnans önskan, till följd af grefvinnans tillfånkte resa."

"Tack, Ernst", svarade hon med ett underligt vekt tonfall, "tack, tusen tack; ja, jag har beslutat företaga en lång, lång färd, och hoppas då glömma allt hvad jag lidit. Dessa få timmar ha fullkomligt nedrifvit de luftslott jag förut byggt, totalt föråndrat de planer jag utstakat, och då är ju bäst lämna allt; här vill jag ej dröja längre, jag skulle här endast långsamt dö. Jag hade innan jag reste tänkt att tala med mitt hjärtas afgud om åtskilliga saker, men jag har föredragit att nedskrifva dem; ett bref ligger på mitt skrifbord, jag har ej uteglömt något däri, och vi kunna således lämna detta ämne."

"Når har grefvinnan åmnat fara?" frågade Ernst, som ej fick mod att göra någon annan fråga.

"Om en kort stund", blef svaret, "jag är redan resklädd, och när aftonrodnaden sjunkit tar jag åfven farväl. Se hur purpurfårgad himmelen är, kanske det bådar godt för mig — och dock, o Gud, står mig intet åter mer än ett! — Se, det skymmet redan, — ja, jag är beredd, kom låt oss gå!"

Hon reste sig och Ernst följde hennes exempel samt räckte henne handen till farväl; hon fattade den håftigt och

höll den ett par sekunder i sin, under det hennes ögon hvilade länge och pröfvande på Ernsts högresta gestalt. Det var som om hon för sista gången outplånligt ville fästa hans bild i sitt minne, och i denna blick låg någonting så underligt, en blandning af vemod och sviket hopp, af kval men resignation; Ernst kunde ej motstå det, utan nedslog sina ögon. I det samma skakade en lätt frossbrytning Julias kropp och hon vände sig om samt gick långsamt mot utgången af grottan.

Ernst följde henne och var nu vid hennes sida, midt för det klens räcket, som skilde från branten. Skymningen hade sänkt sig och allt var tyst och lugnt, endast vattnets brus hördes; men detta ljud hade med sig något så söfvande och ängsligt, att Ernst, liksom drivven af en hemlig fruktan, såg upp. — Midt för honom stod Julia, det sista af dagens skimmer föll på hennes ansigte, hennes ögon brunno af vild beslutsamhet och i samma ögonblick hade hon med förtviflans kraft omfattat Ernsts armar och lif; hennes mun sökte hans och med hastig, vibrerande röst sade hon: "Du ville ej tillhöra mig i lifvet, nu måste du tillhöra mig i döden; det var denna resa jag skulle företaga, men endast i ditt sällskap! — En sista kyss, min älskling, mitt allt"

Ernst sökte värna sig, uppbjudande all kraft, och faran gaf honom dubbel styrka, men grefvinnan hade järnhårdt knutit sina armar omkring honom, armen, som han ännu bar i band, smärtade honom äfven och stigen var både slipprig och smal; han kände Julias heta andedrägt på sin kind, ännu ett ögonblick kämpade han; — därpå hördes ett gällt ängestskri genomljuda kvällen, — räcket böjde sig för tyngden, tvänne kroppar rullade utför ned i den frambrusande floden, som i samma stund mottog dem i sitt mörka, våta sköte; de syntes än ett ögonblick på den böljande ytan, men då skilde från hvarandra, och fördes så till det skummande, dånande fallet. — Strömmen gaf rastlös bölja på bölja, hvilka alla följde samma stråt, men ingen af dem hade något att förtälja om hvad de sett, eller hvad deras syskon nyss vaggat i sin svallande och svalkande famn. Forsen dånade lika högt, men det var samma ljud nu som för sekler sedan — ett människohjärtas kval eller ro störde honom ej.

Ett par af fabriksarbetarne, hvilka efter slutadt dagsarbete gått uppför strömmen att fiska, hörde händelsevis det gälla ängestropet och, förstående att någon olycka skett, skyndade de framåt ned mot forsen; men intet syntes som kunde gifva förklaring öfver hvem den olycklige varit. —

De skilde sig från hvarandra för att söka; plötsligen uppgaf den ene ett rop, på hvilket hans kamrat skyndade till. De hade stannat just under härghällen, där den präktiga marmorminnesvården öfver grefve V. höjde sig. Här, med hufvudet hvilande på grafkullen under hängbjörkens grenar, låg en mänsklig kropp. Kläderna voro sönderrifna och drypande af vatten, håret hängde tofvigt bak ut och från den höga pannan gapade ett bredt sår, ur hvilket blodet framströmmade. — Det var Ernst; arbetarne trodde honom vara död, men så var det ej, ett svagt lifstecken yppade sig hos honom, och han blef nu skyndsamt inburen i en af arbetarebostäderna, hvarest få minuter därefter bruksläkaren konstaterade att han ännu lefde och kunde må hända vederfås.

Hvad mening låg i denna säregna ödets skickelse? Samme ädle man, som i sina sista stunder välsignande sammanknäppt sina händer för Ernst, och i hvars vård han anförtrött sin späda dotter; mot hans graf hvilade den räddade sitt hufvud, den mjuka kullen hade skyddande erbjudit honom sin gröna matta, utan hvilken han otvifvelaktigt krossats mot graniten.

”Lif och död de stridde båda om ynglingen, men lifvet vann.” — En månad efter skildrade händelser beträdde Ernst åter sitt hem i Storvik, hälsad af den jublande Nannas kyss; vid hans sida stod den rodnande och öfverlyckliga Ester. Hvad båda under flydda tider kämpat, försakat och lidit, var nu glömdt. — Sällhetens sol log härligt från deras lefnads himmel — de hade blifvit luttrade och pröfvade — de voro så mycket mera värdiga sin lycka.

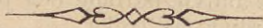
I det af Julia efterlämnade brevet bad hon att få hvilat i samma graf som Ernst; hon, stackars kvinna, hade ständigt sökt trotsa ödet, men detta hade hänlett åt henne, hennes älskning undanrycktes henne till och med i döden. — Hennes lik fans några dagar därefter och hon hvilat nu vid den mans sida, som hon i lifvet endast af egennytta och beräkning räckt sin hand. I lifvet hade hon ej något gemensamt med honom, men deras hvilostad blef dock gemensam, och sommarsolen strör sitt sparda guld från leende näjder lika mildt öfver bådas grafvar, och forsen sjunger lika högt sin söfvande sång för de oroliga hjärtan, som funnit vilan vid hans fot.

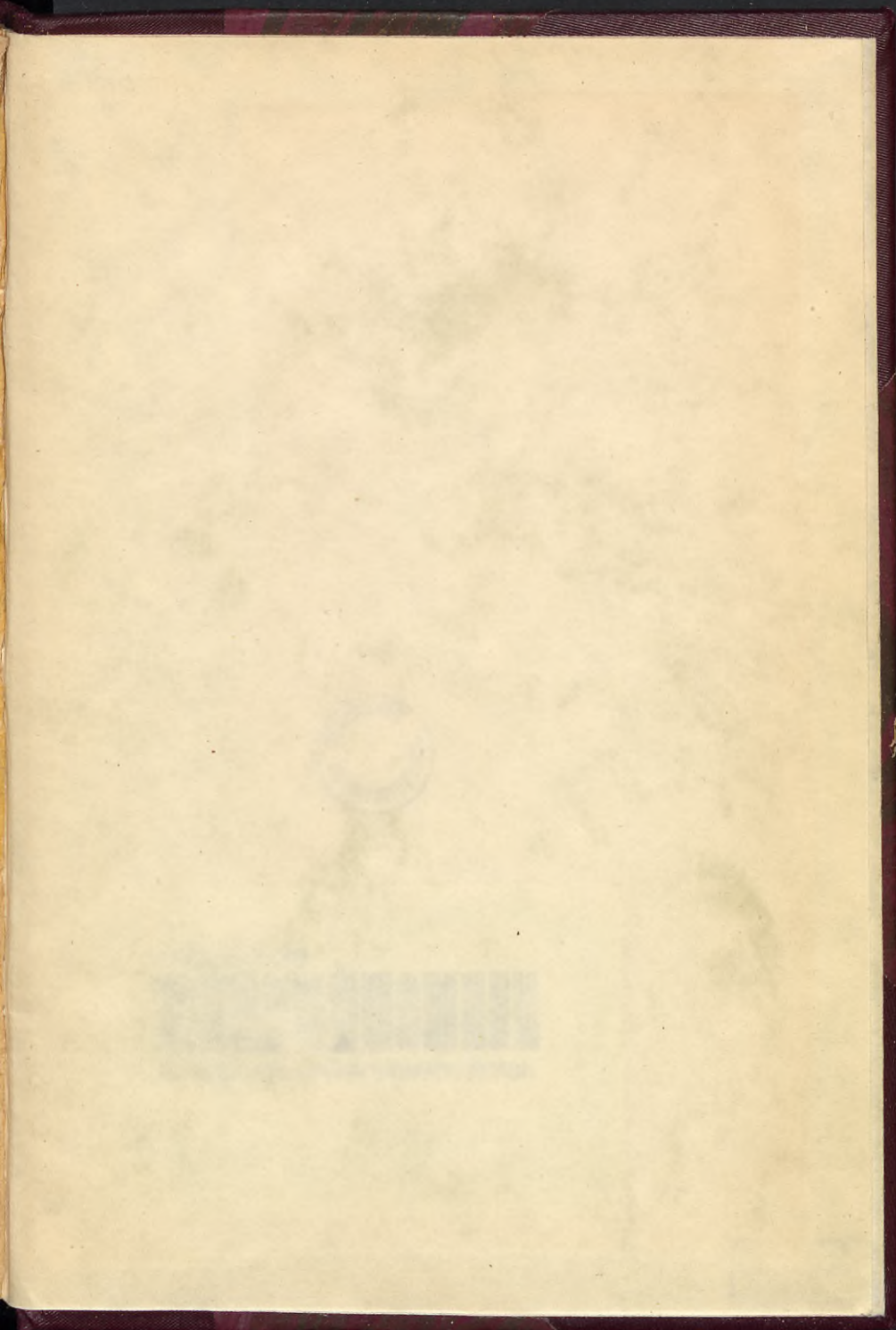
Tvänne år därefter förde Ernst till altaret sin barndoms brud. — Grefve von X. har ej ångrat det steg han tog; stolt

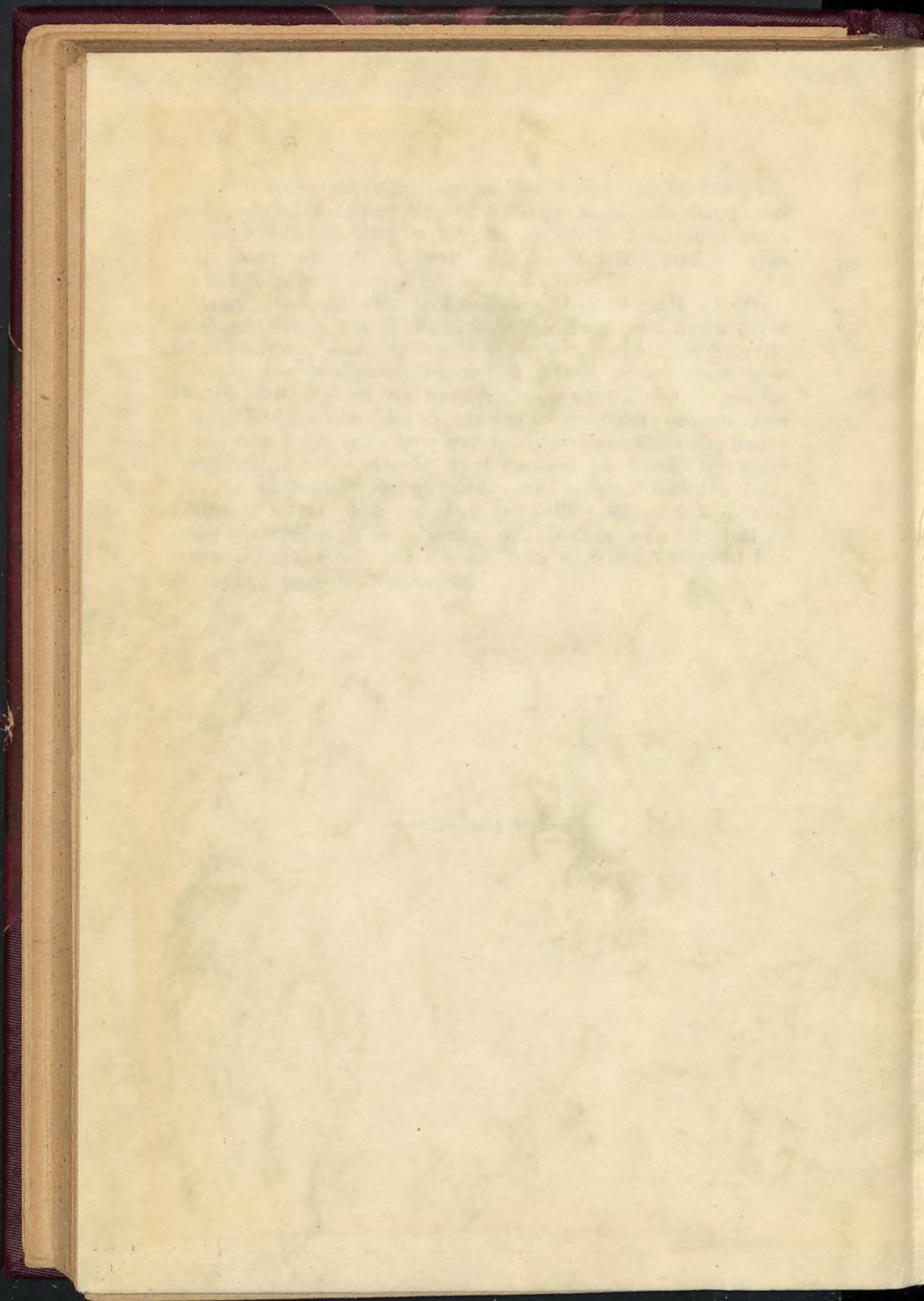
och till freds ser han ner på Sundborgs vidsträckta gods, som förkofrats under Ernsts kraftiga hand, och den gamle ädlingen blickar förtjust på ett bullrande ljuslockigt barn, som söker på allt sätt att uttrötta "morfar" med att rida ranka på hans knä.

Ännu ett ord: Den lycklige Ernst har använt all öfvertalningsförmåga att få Matts lots och Nanna att flytta öfver till Sundborg, men de ha ej velat lämna sitt kära Storvik, hvarest den husliga sällheten i så många år lett emot dem. De ha fått sig en ny fosterson, den unge Ernst, hvars far förolyekats på sjön; det är således en ny fader- och moderlös gosse, som i det ädla lotsparet funnit tvänne älskande, ömma fosterföräldrar. — Gerda uppblomstrar på Sundborg, under den varmhjärtade Esters vård, och håller framtiden hvad knoppen lofvar, blir en gång den fullt utslagna knoppen af sällsynt skönhet. För Marias och hennes sons framtid är äfven sörjdt; Ernst har i egen lycka ej bortglömt hvad han är skyldig sina medmänniskor.

Bokb. L. 920310

6000193738

Göteborgs universitetsbibliotek

2:-

NILS LINDE
BOKBINDARE
GÖTEBORGS

